کتاب مناقب اسکندر
ذی القرنین منظوم عدد ۱۵

اسکندرنامه ۱۹
حبیب ... ۱۹۲
... ۲۶۸

ناتمامدر ۵۰۷

۱۵

۵	احمدی
۱۵	"
۱۷	"
۱۹	"
۴۰	"
۷۹	"
"	حمزوی
۱۰۰	"
۱۱۹	احمدی
۱۹۲	"
۲۶۷	حمزه
۲۸۷	حمزوی
۲۲۷	"
۲۵۴	"

٤٢٢٦

فاتح

فاتح
٤١٨٦

لندن

اسکندرنامه منظوم

قد وقف هذه النسخة [illegible] سلطاننا الاعظم والخاقان المعظم مالك البرين والبحرين السلطان ابن السلطان الغازي محمود خان ادام الله دولته وابد الى اخر الزمان وقفا صحيحا [illegible] حرره [illegible] مصطفى [illegible] المفتش باوقاف الحرمين [illegible]

٤١٨٦

Süleymaniye Kütüphanesi

Kısmı	Fatih
Yeni kayıt no	
Eski kayıt no	4186

T. C.
İSTANBUL
Fatih Kütüphanesi
SAYI

K. 4346

کتاب احمدی

ذکر بسم الله الرحمن الرحیم
...ونسنه بر کیدر ای حکیم

هر کیمک کیم بولدیسی توفیق اولا
هر نه سوز کیم سویلیه تحقیق اولا

چونکه توفیق اولدی بزه هم طریق
در معانیه قولاق طوت ای رفیق

عندلیبم نغمه لرساز ایدیم
طوطیم شکر سر آغاز ایدیم

سوز دیاریم سوزلرم شویله نغز
که روان آندن معطر قیله مغز

یا زیورم بر نقش کیم نقاش چین
گورنده آنی قیله یوز بیک آفرین

بر گلستان دوزیورم بن شویله
کیم انی رضوان تماشا که قیله

روح قدسم شویله اوریرم نفس
کیم انکا عیسی اولا جاندن هوس

سوزده شویله نظم ایدم در ثمین
کانی گوردن بند اوله حور عین

جادو اقدم هر نفس افسون قلم
سحری بابلدن افزون قلم

چنکیمی بر پرده ده ساز ایدیم
کیم انکا داودی دمساز ایدیم

سوزده ایدم بر ید بیضا عیان
کیم وره موسی عصاسندن نشان

دردمندم یا نیجه کیم عود
نوله شویله ناله ایلرسم که عود

دردمندک ناله سی دلکش اولور
اوده نمایان دمی ناخوش اولور

عود اوده یندوغیچون در خوش نفس
شویله کا ید رجان و دل انکا هوس

یندوغیچون نای اولدی خوش نفس
صنعة آنک ناله سن باد هوا

جان اچندن اولدی سوزم نوله بس
شویله کیم مجمر درم اولسم خوش نفس

سوز درر سوزومی معمور ایلین
نار در شمعی یقب نور ایلین

آنوکیچون خوش نفس اولدی آدم
انکا اولدی مجمر یکی ایجمده اودم

مناظرۀ شمع با پروانه

شمعه بر کیجه دیدی پروانه بن
عاشق و معشوقله وصلتده سن

یارله اولمش سینک ایشک شویله نور
بن یزرکن آندن اوتش پیوسته دور

شمع در عاشق بنم که هر کیجه
صبح اولنجه یانرم اوجدن اوجه

سینی بر شعله کچورر شیله خام
کوررم بن اوش یقلنجه تمام

بن بقاو یربن فنای المشتر
رشته سن جانومک اوده صلمشم

اکه اردم وردکیچون بن سنی
سن سنی دردن بولامزسن سانی

مناظرهٔ شمع با مجمر

شمع داخی مجمره دیدی که بن　　یانرم عشق اودینه ایلا که سن
کوزی یاشلو ایچی یاشلو اولمشم　　هر کیجه اوده اچرم طاکا قلمشم
بنده ایکن آیت نور و دخان　　نیته ساکا میل ادر پیوسته جان
بنده خی اوده یانارم نیته بن　　یقدر بنده بو سنده کی نفس
نه قوقو ایرشدی جاناندن سکا　　کم کوکل لو میل ادر جاندن سکا

جواب مجمر شمع را

دیدی مجمر طشره دن یاقر سنی　　ایچرودن یاقار اوش کوزکل سنی
سینی طشره یاکدن یاقربونا ز　　هم سنک الککه بر سررشته وار
سوزنی عیسی کبی ساکا حجاب　　اولدی اول سررشته بویوزر صواب
باکه بندن قلدوغیجون اثر　　بو یله اولدم خوش نفس ای بی هنر
ورلغکدن نیچه کم سررشته وار　　صنمه کم سینی قبول ایلادی یار
تا که سن سندن فنا اولمایه سن　　شمع وش اندن بقا بولمایه سن
ورلغوکی یق که خوشدم اوله سن　　کندوکی یتر که یاری بوله سن
دردمند اول کم سینی بوله حبیب　　دردی اولانه علاج ایلر طبیب

نیجه عود خوش دم اوله من　　اول که یقدر زخمی مرهم بوله من
پاک ادن جان کوهرینی درد اولور　　کیشی کانده دردیق نامرد اولور
دردمند اول راحت جان بوله سن　　جانلرک دردینه درمان اوله سن
درد در جان نقدینه اولن محک　　قلب انوکیله پاک اولمق کرک
درد ایدر کوکلوکی توحیده خاص　　اوداد آلتونی طبرقدن خلاص
شوله کم دولاب دوکب درد ایله یاش　　کم یشلدن یاشرب قورا اوله یاش
چرخ بیکی خوب سرسبز اوله سن　　فتح باب رحمته یول بوله سن
طونزدغک بر جنت و انجار اولا　　راست تجری تحتها الانهار اولا
هر نه طاعتدن که ور بیک اوله درد　　بیک دعای کورم اذ بر آه سرد
آه یقیقلو صنقلودن کلور　　حق یقوق صنق کوکلرده اولور
کوکلنی ویران طوتن معمور اولور　　حق تجلی سیله بر نور اولور
احمدی اولدوغیجون سوزناک　　اولدی هر عشقدن سوزی دزینک پاک
لاجرم که اولدی بر دریای در　　کم جهانی کوهریله قلدی پر
چونک قلبینی کداز اولدی پاک　　نقدینه انک کمسه طعندن نه باک
اولدوغیجون دردمند ایلدکه سینی　　سوزی ایدرالو کوکل لادری حق

هم که ابراهیم کبی انتعه درد اولا نار نمرود آگه باغ ورد اولا
دردی وردی کم دردی اکا کریم ان ابراهیم اواه حلیم
درده ایوب اولدیغچون همنشین آدی نعم العبد اولدی آنک ویقین
کندوسنی اوکلدی سوعیب انه بکا سوزنا اوکادم بیتی اوکا زم بکا

در مدحت نطق آدمی

سوزدر سوز آدمینک رتبتی سوز در ایکی جهانک زینتی
قاموسنه فرع سوزدر بیشک اصل جنسدن اولدی که اولدی نور فضل
بیرم کوکدن خوان نعمت کلدی سوز خلقه حقدن کان رحمت کلدی سوز
دینی ایتی سوزله دتدی نظام عقبی ایتی سوزله اولدی تمام
کونبدایع سوزله اولدی عیان در معانی سوزله بولدی بیان
یوجلر سوزیله اولو لو ادی ویرلر سوزیله اولو لو ادی

مقاله اولی در توحید باری تعالی جل جلاله

فکر ایدرمیسن که ورب ایله ذات کاندن الدی ورلغینی کاینات
بوجوان سرسبز بو چرخ کبود کندوزندنمی بولدی لاشک وجود
کندو ذاتندن دکل روشن بو شمع کندو کندودن درلمادی بو جمع

در بیان اسماء ذات وانقسام آن

اسم ذاتک بیر داخی اول عیان کاندر اولمایه اضافتدن نشان
اول حیاتیله وجوب اولدی یقین داخی قیومیه ای پاکیزه دین
بیر بیی داخی اضافت درثمین اولیه آخریه بل یقین
بر داخی اول که اضافت در عیان لیک نه محض اضافت درثمان
علم در اول هم ارادت هم غنا هم ربوبیت که آنک در ثنا
داخی سبوحیه قدوسیه در رحمت اول نفسه که اول قدسیه در

در حکمت اتصاف وکیفیت اسماء الله تعالی

اقتضا ایتدی الوهیت کا اولا آنده قهر و لطف وهم خشم وحیا
هم مطیعه ویره لطف ایدب ثواب قهری ایله ایده عاصیه عذاب
تاکه آدی نافع اولا و لطیف داخی قهار اوله وضار ای حریف
اسم کاندر قهر ور اسم جلال اولکه آنده لطف ور اسم جمال
قهرنک ایچنده پنهان لطفی حق لطفنک ایچنده ضمنا قهری بق
نعمتنده کزلودر نقمتی نقمتنده اورتلودر نعمتی
لطفی در بو کیم سکا وردی غضب کیم زیانک دفعنه اولا سبب

داخی موصوف ایدی شهوتله شنی   کا اولرسن جذب منافعله غنی
جذب نفع اولمازسه دفع ضرر   بوله مزسن دیرلکه بر دم ظفر
کبر و شهوتله غضب دیرساکه دام   جذب نفع اول دام دانه دیر ملام
اول اشبو داملّه سینی بو دیو   دانه کستررب ایدر بیوسته ریو
قهر اچنده لطف و لطف اچنده قهر   کورنجه قویب دیر خلاق دهر
دانه بیلا ایدر دامی نهان   سینی دام دوشرر دانه عیان
هرکیشی کم بو سوزک سرن بله   خفیة الحبة اکا روشن اوله

در بیان اسماء ذات الله تعالی

نه دیر اسم ذات الله و سلام   رب و قدوس ملک ای نیک نام
نم عظیم و حق و مؤمن دور اول   داخی جبار و مهیمن دور اول
نم عزیز و باطن و ظاهر دیر اول   نم جلیل و اول و آخر دیر اول
بو دخی اسم اکا متکبر کلور   بر دخی اسم اکا متعالی اولور
واحد و باقی رقیب و اول احد   نم مجید و نم کبیر و نم صمد
ذو الجلال و هم متین و نم مبین   بو دور اسماء ذاتک بل یقین

در بیان اسماء صفات الله تعالی

اولدی اسماء صفت حی و شکور   قادر و قهار و غفار و غفور
نم ودود و بر و رحمن و رحیم   نم صبور و نم حلیم و نم علیم
نم شهید و نم سمیع و نم بصیر   نم قوی نم کریم و نم خبیر
مقتدر دیر نم غفور و نم حلیم   محصی و ستار دیر و نم حکیم
دیبانیز اسماء و افعالن انک   ذکر ایسک صدقله دولت سنک

در تفصیل اسماء افعال الله تعالی

اولدی انک اسماء افعالی مجیب   نم وکیل و واسع و مغنی حسیب
نم شهید و نم حفیظ و نم مقیت   نم لطیف و محیی و انکه ممیت
منتقم دیر والی و تواب هم   خالق و باری دیر و وهاب هم
نم حکیم و نم عدل دور نم معید   مبدا و هادی دیر اول نم رشید
نم بدیع و باسط و قابض دیر اول   خلقه رافع دور و نم حافظ دیر اول
نم قوی و ضار و نافع دیر اول   مقسط و جامع دیر و مانع دیر اول
بیرسی اول بیری آخر دیر   بیرسی باطن بیری ظاهر دیر
نم مقدم نم مؤخر آنی بیل   داخی ذو الاکرام طاعت اکه قیل
نم دخی فتاح و رزاق نم معز   باعث و انکه مذل ای اهل تمیز

دربیان ائمهٔ سبعه از اسماء صفات

اولدی ائمه آدله یدی صفات　　اولی اول یدینک دور حیات

علم در اندن ارادت در امام　　قدرة و سمع و بصر در پس کلام

گرچه ظاهر در مظاهردن صفات　　لیک دردی در بولردن امهات

قامونک الله اولدی جامعی　　رحمت آنکا کاوله بو سوز سامعی

در تتمهٔ تفاصیل اسماء صفات

بو صفتلر ذاتله بر در یقین　　گورنن کثرت اثر در ور زمین

بو قمو بر در ولیکن هر اثر　　کاولر اندن ظاهر اتدکده نظر

اول اثر حالینه لایق بر صفت　　وضع اتدی آنکه اهل معرفت

بلدیکیچون قامو غیبی نه کمان　　دیدیلر آنکا علیم اهل بیان

مبصراتی بلدیکیچون اول خبیر　　قودیلر آدینی عاقل ای بصیر

جمله مسموعاتی چون بیلدی عیان　　دیدیلر آنکا سمیع اهل لسان

عقله خارجده نکیم وار در　　هر بری بر وصفنه مظهر در

در تفصیل مظاهر اسماء حسنی

عقل الله نفس مجرد ای امین　　مظهر علم الهی در یقین

عقل آدی در قلم نی ارتیاب　　لوح در نفس آدی و ام الکتاب

هر نه صورت وار ایسه عالمده بل　　کاکه عقل اجمالله در مشتمل

قامو سنی تفصیلله اولدی عقل کل　　مشتمل سترین و سوزن انکله بل

مظهر رحمان در عرش عظیم　　کرسی اولدی مظهر باک رحیم

بقیهٔ تفاصیل مظاهر اسماء حسنی الله تعالی

چرخ اول مظهر خلاق در　　چرخ سابع مظهر رزاق در

چرخ اول آیه اولمشدر محل　　چرخ سابعده اولور دایم زحل

چرخ سادس مظهر اسم علیم　　کیم اوراده مشتری اولور مقیم

چرخ خامس مظهر قهار در　　کاوراده مریخ خنجردار در

چرخ رابع مظهر محیی و نور　　کیم گنش اندن ایدر دایم ظهور

چرخ ثالث در مصور مظهری　　کاول فلک در زهره زهرا یری

مظهری باریدر ایکنجی فلک　　کاوراده اولور عطارد طوته شک

مظهر جبار و حی در نار و آب　　مظهر باعث هوا و هم تراب

دربیان مظاهر مرکب

بو بسایطده نه وار ایسه نی کمان　　هر بری بر اسمه مظهر در همان

لیک اجزای مرکب هر بری	بی گمان بر اسمک اولدی مظهری
بو مظاهر گرچه بی حد چوق دورر	ظاهر اولن بردن ارتق یوقدرر
بقسه بر کوزکویه بر کیشی عیان	یوز کوسترور ده اول بی گمان
اولدی بر صورت بو یوز مظهرده یوز	ظاهر اولنلر قمو بردر نه سوز

در بیان انک انسان مظهر اسم الله است

مظهر اسم الله انساندر همین	کاول قمو اسمایه جامعدر یقین
جمله اسمایه جامعدر بو اسم	لابد اولدی آکه مظهر بو طلسم
هر صفتده اپی جامع بولدیلر	مظهر اولدوغن بو اسمه بلدیلر
بولدیلر اضداد انک ازره تمام	لابد آکا دیدیلر انسان بنام
قابلیت بولب اجزای کثیف	مونس اولدی آکه بو روح لطیف
شمع جانکه روشن اشلر اشلدی	بو کدر جسمه صفا باغشلدی
قابل اتدی آنی علم حکمته	قلدی لایق آنی فضل و رحمته
روح اعظم اولدی ذاتنک مظهری	قامو عیب و نقصدن در اول بری

در موعظه وتحریص بر اکتساب سعادت

سندخی اول نوردنسن مقتبس	راست آکا ایتمکه قیلغل هوس

قطره در

قطره در قندا که کیده سه کیدر	عاقبت قیلر کرو بحره گذر
قطره یکن بحره وارز بحر اولور	دولت آنک کم سوزنک سرن بلور
دورش اولما قطره سنک (بکی) خاک	کم قبول ایلایه سینی بحر پاک
نه کدورت ورسه نفسکدن کدر	کا یده سن اوصاف اولب بحره گذر
گر کدورتدن اولورسک خالی وار	لاشله طبرقده قلدك خوار و زار

در تحریص بعالم قدس وطهارت

چونکه الهك سن اولدك مظهری	سن سنی زینهار صنمه سر سری
نیجه کا سم الله مقدمدر یقین	جمله اسماء صفتدن ای قرین
مظهر اول اسمه چو سنسن بی گمان	بو مظاهردن مقدم سن عیان
روحله اول جسمه سنسن آخرین	اول آخر سن سن اولورسن ثمین
اشبو ورلق یوغیدی سن واردك	نه خود آب و باد و خاک و ناردك
اشبو جسمی صورت اولدقده عدم	یوغ اولرسندخی دیبو یمه غم
کتسه بو ورلق کرو وار اولهسن	قدس اهلینه وارب یار اولهسن
صورت حیوانیه ازسه خلل	خلعت روحانیه او لا بدل
روح اولمز الجك تندر کالور	الجك تن روح باقیدر قلور

صورت تندن چو خالی اوله روح … داخی بك خلعت اوله آكا فتوح

در بیان حال روح بعد از مفارقت بدن

ورلغك هردم تبدلدر یقین … كیروسن سنسن حقیقتده ممین

هر نفس زائل اولور بو وجود … یرینه بر داخی ویرر فیض جود

كلمه بو سوزه كه هو كز بعید … اوقدكسه آیتده من خلق جدید

پس بو نوعی صورتك چونكه كدر … صانع آنی داخ یك صورت ایدر

در بیان شرف انسان بر مخلوقات

تن دخانندن چو سن دور اولسن … شمع وش اوجدن اوجه نور اولسن

بر كلشندن سن كا كا كون ذره دن … بر دكزدن سن كا كا عمان قطره دن

قاموا اسمه اشبو اسم ایدر ظهور … هر بری بوندن الور بیوسته نور

قامونك بو مظهریدر یقین … پس تعدد یوغ و وحدتدر همین

روح انسانی كه اولدر بالذات … اولدی چون مجمع جمله صفات

در موعظه و تحریض و رغبت بعالم قدس و طهارت

حقدن اولمشدر خلیفه لیكن آن … عالم غیب و شهادتده عیان

سنده خی اندن مقتبس سن طوتمه شك … قاموسنه اصله میل اتمك كرك

جهد ایت بن كایره سن اول كلشنه … نیته قلدك بو تو تونلو كلخنه

اوروردن سن آكه ابله میل سن … خاطر كدر وارسه حب الوطن

زنك شهوتدن ادرسك روحی پاك … روح اعظم بیكی اولدك تابناك

سینی اندن آیرن اشبو قفص … ضمنه سن اولسن علی التحقیق بس

بس كرك نفسوكی شویله ایدسن … كایره سن آكا چو سندن كیده سن

كوانك وصفیله موصوف اوله سن … آكه ایرشمك لكه یول بوله سن

علت ضم اولدی جنسیت نه شك … آكه ایرم دینده انك وصفی كرك

پاك لكده وصفی انك هر عیبدن … بو سوزی دكلا كه كلدی غیبدن

دیلرسك كم كوریته سا كه ذات … جهد ایت كم كیده سندن بو صفات

هر كمك كم وزدر عقلنده صحو … كندوزینی كندولكدن ایده محو

پاك اولغل تا كه پاكی بوله سن … شویله محو اولغل كه سن اول اوله سن

احمدی بلدكسه كی سوز سویلدی … وحدتك سرن سكا كشف ایلدی

بو سوزه اولسك بنفسه بیكی شمع … كشفله كل بیكی اولاسن شمع جمع

تفرقه محو اوله جمعه ایره سن … راست اندن جمعه جمعه كیره سن

در نعت خاتم الانبیا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم

حضرت عزتدن اولسون بیك سلام   مصطفانك روحنه هر صبح شام
رهبر اهل طریقت تاج شرع   کاندن اولدی دینه ظاهر اصل و فرع
علم بحری و فضایل مجمعی   لطف کانی و خصایل منبعی
کوکلی آنك مخزن اسرار حق   روحی آنك مطلع انوار حق
هم ازل ملکنده فخر عالم اول   هم ابدده انبیایه خاتم اول
عشقنه اولدی آنك روشن بو شمع   بلك انکچون انتظام اولدی بو جمع
چونکه دولتدن بشینه اوردی تاج   آلدی خاندن باج و قیصردن خراج
شرك چرکندن بو ینمشکن بو خاك   قلبی سوندن آنك اولدی پاك
طرفة العین ایچره چون تیر نظر   قلدی بوندن قاب قوسینه گذر
دندی اندن قرب او ادنایه اول   بولدی سبحان الذی اسری‌دن اول
بولبن ثم دنایه اول سبیل   لودنوت دیبو قلدی جبرئیل
قلدی نعلینی تاج سر فلك   ایتدی سرمه آیغی توزن ملك
گاه طه گلدی که یس ندا   که الم نشرح لك و که والضحی
که آنك خلقینه حق دیدی عظیم   که رؤف اوردی آدینی که رحیم
گه دیدی آکا شفیع و که نذیر   گاه شاهد که سراج و که بشیر

سلطنتده اولدی خلقك فخری اول   کندزینه فخر ایتدی فقری اول
چونك اولدی همتی آنك سربلند   هیچ حشمت اولمدی آکا پای بند
کوکده کونش حشمتینه قلمدی   انکچون یرده سایه صالمدی
ایتمدی فردوس باغینه نظر   لا بد اولدی وصف ما زاغ البصر
هم سعادت هم کرامت اهلی اول   هم خلافت هم امامت اهلی اول
جنگده خیل ملایك آکا ایش   ما رمیت اذ رمیت اوقینه کیش
ذراتانی حجریلدن اول کلام   یر ابیت عند ربی‌دن طعام
اول درر اول عالم علم الیقین   اولدر اول رحمة للعالمین
حل صباح هشت خلدی مثال   جمله انکچون بو سوزه ختم دال
کیتسه اندن نقطهٔ میم جسد   نه قلور فکر ایلکل باقی احد
چون نبوت ظاهر ایتدی مصطفا   نسخ اولدی شرع جمله انبیا
دین انکدر باقی ادیان نه در   سوز انکدر نکتهٔ یونان نه در
رای یونان مذهب زردشت در   فلسفه‌له شرع پشتا پشت در
فلسفه در فلس و بی شك شرع عرش   شرع عله عرشه ایرشر اهل فرش
رحمتن حقك درسك احمدی   حمد له ذکرا له دائم احمدی

در تحریص واتباع ومحبت رسول الله

دیانك آدندن اور نوبته بن … كاوله سن اول آدله عیسی نفس
كوكلوكی مدحینه ایت درج لآل … كم اولا قاموسزك بحر حلال
سنتن طوت كامل دولت اولهسن … شرعنه كركیم شفاعت بولهسن
اول نبی شرعنه هركیم كرمیه … دنی وعقبیده راحت كرمیه

در شفاعت جستن از حضرت رسول الله

یا رسول الله نظر ایله كل بكا … كم شفاعت استیوب كلدم سكا
اولسه عاصی یه شفاعت ملتحق … جمله عاصیلردن اوش بن مستحق
بینی استا كمكنا نم جوق درر … آردهٔ برخیر ایشم یوق درر
اولمز اشده كه بو كوربكه بله … عمرمك سرمایه سن وردم یله
شمدی اوش زار و پریشان اولمشم … نیلیایم دیو حیران قلمشم
نسنیه كادرم كه ایشم بزمشم … دفترم قارا و دیوان بزمشم
سن ویركن بن كمه یلوارایم … قاپوكی قویوب نه یره وارایم
چونك سنسن بس شفیع المذنبین … بن شفاعت سندن استارم یمین
طوت الومی كدا ایقدن دشمشم … غم ندامت اودنه دوتشمشم

نه كتردم قاپوكا مهر و وداد … صدق و اخلاص ایله حسن اعتقاد

در بیان نطقی بی حرف وصوت است

ای سخندان كل كه سوز سویلیه لم … خوب معنیلر بیان ایلیه لم
كرچه سوز اولدركه بی كام و زبان … اوله معنی اهلی قاتنده عیان
اولدكل سوز كم الا اول صوت حرف … بلك صوت حرف اولمدر سوزه ظرف
سوز اكر بو صوت اولا و حرف بس … بی شك انسان اوله طوطی داخ بس
حرف و صوتی سوز صنرسك جهل اولا … حرفله صوته قلن نا اهل اولا
لیك چون سوز لفظله صورت بولر … هم معانی ترجمانی لفظ اولر
بس سوزی لفظیله ایدالم بیان … كاوله صنعت اهلی كم اولر عیان
مشك وعنبر ریز ایدب خامه … نقش قیلالم سكندرنامه

در تخلص كتاب

هر سوزی اندن ملخص ایده لوم … احمدی آدینه مخلص ایده لوم
كوهر فضلی صنالم فاضله … نادهٔ عقلی ورالم عاقله
اوجدن اوجه آردق بو عالمی … بولمدق اهل كرم بر آدمی
كم كرم اهلی كبی اولمشدر … كیمی یقلقدن نهان اولمشدر

آدمی یرینی دتمشدر سباع — کیمه لایق اوله بو زیبا متاع
بو کویه در و نیم بنت الکریم — نیجه لایق اوله بوکا هر لئیم
سوزچو لفظ القوس باریها اوله — احمدی‌یه در بو کیم لایق کله
پس انک مجزندر کاذک بو بکر — داخی درلو نقددر بو اشده فکر
آنکه لایق بوکه اولدر اول کریم — کیم صحیح خلقده فتو در یتیم
نیم دخی اولدر کهر قدرن بلن — عزتن یرینه کتوری بلن
بو کهر بر کیشه لایق مدر — کیم برابردر قتنده خاک و در
اشبو عذرایی جهانده ای خدای — قل همایون فال شویلا کیم همای
فکر ایله عقلی پرنور ایلکل — ذکری ایله جانی معمور ایلکل
بو تنی کوکلا ره همدم ایلکل — جانلری سرینه محرم ایلکل
جدینه فضلوکله ویرکل ثواب — هزلنی عفو ایله و اتمه خطاب

مطلع داستان اسکندر ذو القرنین رومی

سویلکل ای بلبل شیرین زبان — حیف در کیم کزلو قاله بو بیان
کام جان لفظکدن اولور پرشکر — اولمه بس خاموش ای مرغ سحر
کیم کله خاموشلغه داخی زمان — ویرمدی کیمسه‌یه ویرمز چرخ امان

کدلرزش

کیم تشرمشدر بو تن خاک کله — کیم بشا چقمش در افلاککله
نوش دار و دیو ورد و کی بو دهر — بی کمان بل نیش جان در بلک زهر
یدی باشلو اژدهادر جهان — بو نفس کیمسه‌یه ویرمز اول امان
نیجه لر بیتم دیو بو شرق و غرب — اژدها و دیو له ایلادی حرب
نیجه لر آرایش ایتدی تخت عاج — نیجه لر یاقوتدن دوزندی تاج
نیجه لر بیتم دیو بو بزم کاه — انس و جنیله دزندی رزم کاه
اول فتودن اوش قلن افسانه در — ملک الملک کیه جاویدانه در
ملکمی اول کیم آنی قویب کیده‌لر — ایرغا قالا یسی ملکی بنده‌لر
بو سوزه بر حکایت ایده‌یم — اهل دانشدن روایت ایده‌یم
سویلکل ای بلبل عنقا صفت — کیم هر انده سنده ویردر معرفت
بر نفس اور سوزده کیم روح الامین — ایشدیجک قیله یوز بیک آفرین
سویله کیم سندن کلن سوز خوب اولور — هر کوکلده جان بکی مرغوب اولور
چونک یاراشدکا سوز سویلمک — حیفا و لا دیلوکی خاموش ایلمک
سویلکل ای مرغ قدسی سویلکل — بیزه بر زیبا حکایت ایلکل

راویان اخبار و محدثان اسرار و محققان روزکار بو قصه عجیب و غریب

حقنده بو وجهله روايت ايدرلركيم منكر بركون سيد كاينات وخلاصه
وخلاصه موجودات مفخر الارضين والسموات صاحب المعجزات والكرامات
يعني صدر صفه صفا ماه تبه وفا معلا ومزكى ومهتدى ومجتبى محمد مصطفى
عليه الصلوة والسلام بركون صبح نمازن قلوب مبارك ارقاسن محرابه
ويروب اوتورمشدي آيتك اون دردنه منور جمالي لطعن اورردي اصحاب كبار
يلدوزمثال رسول حضرتنك دايره سنده حضورله اوتوررلردي آنسزين
كوردلركيم بيني نظر قبايلندن بر كشي كوب كلدي عزتله سلام وردي سيد
كاينات سلامن آلدي ايتدي يا عرب حاجتك نه در نيه كلدك ددي عرب
دخي ايكلين يوزينه اورب حضورله ايدر يا رسول خدا بر مشكل اولدي
عالي حضرتكا عرض ايدين آني بكا ايدي ويرديب جنتم كوش اولدي رسول حضرت
ايدر نيجه مشكلدر ايت اشيدلمر ديدي اول عرب دخي ايدر يا رسول كاينات
آخبار اجنده شويله اشتدم كيم اسكندر ذو القرنين عليه السلام پادشاه
ايكن لشكر چكب بر يره ورسه اوكنده بر شعاع كورنمش اول نه نسنه ادي
آني بكا ايدي ويركل مشكلم حل اولسون ديب دوردي اندن حضرت رسالت
ايدر عليه السلام يا عرب اسكندرك بو حالتري كرامت سلطنتندندر اندن

كرو

كرو لشكرينه شول قدر آهن يوش بولاد جبلو التون كجملو نلو انلر وار
درلركيم لشكر اوكنجه جبه جوشن آهن اشق سكوملماني الله دوتب يورسلر
بولاد شعلسي لشكر اوكنجه فرسخ بفرسخ يول ايدب شعشعه دشردي اول شعلدن
لشكر اوكندن قوش اجسا طوشن قجسا كورلردي وبر دخي اي وجه العرب
ذو القرنين لشكرينك اردنجه قراكولق كيدرر ديكلري نوك دخي وجهي بودركم
جيش سكندر اولحده جوقلق ديكم بر يره اغريوكجسه اول يوزدن آيا ملك كردو
غبار ظلمات بخاري كتمزدي قرم كولق الوب قلوردي بل طوقب طاغديجه
درردي اصحاب رسولدن بو سوزي اشدب ديدلركيم يا رسول الله قصه سكندر
ذو القرنيندن بيان قلسكوز دكلردك ديب في الجمله جنتم كوش اولدي لوبو
قول ازنه حضرت رسالت بر فتح حصه سن خبر وردي وبيوردي دكله دكلر
اعتصام حكيم قولنجه قصه ذو القرنين حضرت رسالتدن نبيا داولدي اندن
هر راوي تواريخدن جامسب نامه دن طيب دن قصص انبيادن تاريخ طبريدن
نشاه نامه دن استخراج قلب اسكندرنامه سويلدلر اظهار ايلدلر نه سويلدلر
نه بيان ايلدلر ايدلم نظم ليك سندخي ايدنه اي عزيز ورصلوات ديلكي قلب تميز

كيم صلواته بولبنز هر مراد   صدق واخلاص ايله حسن واعتقاد

بویله دیبیدر کلامنده رسول   امتیسك سنده جا ایله قبول
جانله ویرسن صلاوت کم ای جان   تا که سندن شاکر اوله مستعان
فاعلات فاعلات فاعلات   صدقله ویرن کشی بولر نجات

کلدك امدی ابتداء حکایت طبریه قولنجه صحیح صریح خبر شویله در کم بو فانی جهان ملکنه شاه اول کیومرز اولدی قول وردر کم کیومرز اوت کبی یردن بیدی دیرلر نته شول ابروی صنم کبی صنکم جان کلبجسمه قابل اولدی زمین تهدینده اولا لب عقل بولب حق تعالیدن علم قسمت اولب کامل اولدی شاهلغه لایق دنب خلق جهانه شاه اولدی ظلم لجوجن یریوزندن کدردی اما بر روایتده دخی کیومرز یردن اوت کبی بتدی دیدکلرینك اصل شولدر کم آدمدن اوکدن کلمشدی المیوب بر معتبر کوهده قلمشدی دور آدم اولجق علیه السلام کلدی آدم صفی اوغلنلرینه سلطانلق اتدی صندو لایتنده اتوزیدی یل ملك قلوب اجل اردی اولوب دار دنیادن بقا سراینه کیتدی نظم

چون که ملکه شاه مقدم کلدی اول   بر شهنشاه خلیفه اولدی اول
عدل له قانون اوقیدی اول یقین   بو جهان ملکی اچنده ای امین
کافر و منکر قلوبی غزا   قاطعه فاینله ایتمك کی جزا

بو کیومرزدن

بو کیومرزدن قلیدر شویله بیل   بانی عدل سیاست شویله بیل

کیومرز اردنجه طبریه قولنجه جهان ملکنه هرمایل اولدی زماننده خوالق عمارتلق قلدی بر التنده قالمشنی حدونی حساب مطلب بولدی قبه لرینجی اول تصنیف ایلدی مصر دیارنده قوبت بدی اقلیمه حکم ایتدی عسکرله دیاردن دیاره چوق کیتدی علم رصد انك زماننده ظهوره کلدی اما علی دادی آز بلدن ادکك دشی درت یوز عیال کلدی درت یوز اوتوز یل حکومت قلب سغر ایلدی نظم شویله کیتدی کم صناسن کلمدی   آدن اثر که بر نشانی قلمدی

اشبو عالمه کندنك صنمیشکن   دهر دون عهدینه اینانمیشکن
بینه دهر اندن چوزدی یوزینی   اولنها بلدرمکیچون اوزینی
دهر اوزن بلمیانه بلدور دور   بو اجل سیفیله دیلن دلدر
هی نه ذللرده لدی بو رنج اجل   ای نجانك رنجنه اردی وجل

هرمان شاه جهاندن کدجك یرنه شاه اهرمن اولدی یدی کشورك التی سن آلدی دیلم اهل عزتی خور قلدی نفس هواسنده اولدی دلیم بدعت اشلر آشکارا اتدی عمرنك صوکنده اوچ یل تمام خسته اولب یمان اشلرینه توبه قلب شفا بولدی عدل له ملکی عمارت ایلدی یدی یوز اتوز

بیل عمر سوردی جهان سرایندن وفات قلبن کتدی نتا — نظم

بو جهان برلیکنی بلکل تمام	عاقبت صوکی المدر ای تمام
دنیا باقی قلمز بیر شیله بیل	کیجه کندز الکسادور رآی و ییل
چون کلنلر هب کیدرمش ذو فنون	فاعلاتن فاعلاتن فاعلون

هرمان شاه ایلجک یرینه شاه سقلان محتن اولدی اولدخی یدی کشوری حکمنه دوتوکون دیولر لا دخلت ایدی و برکون دلیم دیولری دوتب بنده صالدی چوقلق ایش ایدی شهرلرن خراب قلدی یرنه انسان اورتندی بو حال دیولره غایت عار کلدی سقلان شاه دربنجه اولب برکون بر دیو لعین فرصت بولب سقلان شاهی اوردی دولندی یعنی اجقلو اولدی سلطنت اشنده سهو خطالر بو سببدن اهل دیاراندن یوز دندردی اوچ یوز قرق آلتی یل شاهلق سوردی عاقبت اولدخی صرع اوجندن الدی نظم

چرخ انکده دفترن دردی روان	خرجه سوردی اول شهی داخی ای جان
حکمنی یدی اقلیمه سورمیش کن	انجه سرکش کوشنی برمیش کن
دهر الی اوردی انی داخ اوکون	اول اورشدن جانه اردی دکون
اصلو کلدی کتدی اجقلو اولدخی بو	دتدغیجون انک صرعینی دیو

دیو شومدن سنده ساقن یا شباب	قلمیانا وقتکی سنک خراب

سقلادن محن دنیادن کیدجک یرینه شاه دادیون شاه اولدی عمرنک اولنده عدل قلدی یدی اقلیمک بشن دوتب حکم ایدی صکره ظلم قلدی انک وجدن دلیم دیارلر خراب و یباب اولدی و یوز طقسان بر یل سلطانلق ایلدی کندو نفسن فسق فسادیله طولدی شیطان طریقن صولدی الی التنده نقدر اهل عزت صاحب وقار وار ایسه جمله سن منصبدن عزل قلدی جاه و منصبلری جاهللره ویردی بو ارا القده دادیون کندو برخاص قولی نکجه نیدوغی یرده دیلدی ایشدنلر اول قولی تحسین ایتدیلر انخلین ظالمی دیه لدکیجون نظم

اولدرن ظالملری بو کون یقین	حق قتنده خاص اولورلر یقین
ظلم ایدن خلقه حقک دشمانی دور	ظالمک عمری یقین بل فانی دور
فانی اولماق دلرسک جان سن	ظلم قلمه کمسنایه یا حسن
ظالمک یری جحیم دور تا ابد	ظالمه اولدورانه حق ایدر مدد
سندخی کر نفسکی قتل ایدر سن	عزت الله کلم جهاندن کیدرسن

استاد قولنجه دادیون شاه وفات ایدجک عالم عناصردن کیدجک قومنک اولولری خوش خولری بر ارایه جمع اولدیلر جابورین دادیونک تخته کچوردیلر

سلطنت تاجن باشنه اوردلر چونکه سلطانلغه آلادی غرّه اولب جابرن
دادبون دخی آتاسی یولن طتدی جور وظلم ایتدی شویله کم حکم قلدوغی
دیارک رونقی کیتدی ظلم کمالنه ایرشجک حق تعالی اول ظالمه خشم قلدی
اونطقوز یل عرب دیارنده سلطانلق ایدب برکون قصر طامندن دوشب
خان اولدی یعنی اولدی ۰

نظم

اولدی و کندی آتاسی یولنه — اولمادی لایق چو شاهلق جاهنه
دولته لایق کرک ار بختی لا — تابلیشی بیله تاج و تختیله
ملک و ماله دشمنجک ار سنا — بخلک ایچره بل که چوخ کورر جزا
تجلاری جلدی کوردک آشکار — کیمی فرعون کیمی نمرود آشکار
سنده بونلردن آلورسک بر نشان — قلمیاسن عمرکی صولک اوجده فان

جابر جهاندن کیدجک یرنه سام سوارشاه اولدی سیفله هفت کشوری درت
بحر ایچره درت بیک درت یوز قرق درت آبادان جزیره آلدی روی زمینه
عدالت بساطن صالدی جمله ظالملردن مظلوملرک دادن آلدی یدی
کشورده هر یتیم کم قالدی فی الجمله اولا لنجه سام سوار شاهدن وظیفه
ایرردی یدی کز یدی یوز بیک ارکک اتلو آدمی نادّدن کوه قافه وردی تمش

دیو و جن غول و عفریت شهرن آلدی مال و کنجی الوب عرب دیارنه کلدی یدی
یوز شهر و قلعه آبادان قلدی بنیادن جمله کندو الیله صالدی یدی یوز یکرم
اوچ یل شاهلق جهاندن سفر ایتدی دار فنادن ملک بقاینه کیتدی نظم

هر کلن کیتسه کرکدر بی اختیار — کر سکندر اوله کر سام و سوار
کلمک و کیتمکله دورای پیش بین — بو زمینک رونقی اکله یقین
هر کلن کیتمایجک کثرت طنار — صانموجی نه فلکلردن آشار
عالمی روحانی و جسمانی بیل — بیر الور بیلکه اولحق ای مهتدیل
بیک بودر کم کلن قرشو کیدر — هفت طارم طورمدن دوران ایدر
گاه بشورر گاه بتورر ایشی بو — کیمسه آسر کیمسه یونتدخو ۰

سام سوار کیدجک شداد بن عاد شاه اولدی یدی کشوری آلدی دلیم صاحب
سریرلری تختندن صالدی رعیته اول حدّه ظلم ایتدی کیم بو زمانه دک
بدعتلر آندن قالدی ظالم و بدنفس مفسد نی باک اولب هفت کشورک اهل
بدعتن یاننه دیردی اهل علمک صاحب حکمک جاه و منصبلرن الوب اهل
بدعته ویردی ناسزالری عزته لایق کوردی شول حدّه کبر ایتدی کیم
حق خلقلغن کندو کندو یچون جنت یدی شداد یدی اقلیمی سیر قلب جمله مالی

کنجن ظلمله آلدی تابیدوغنه حسرت اولدی اولنجه طقوز یوز طقسان طقوز یل
عمری تمام اولب کلدی وکیتدی یاپدوغی جنته کرمدی حسرتله اولدی بر ایاغی
آتدن اینب بر ایاغی رکابنده ایکن الله تعالی امریله عزرائیل کلب شدادبن عادک
جانن الوب جهنمه صالدی

نظم

جنته لایق دکلدی شهریار   جانی شدادک یقین وآشکار
بو سببدن جنتنه کرمدی   انجلاین خوش مقامی کرمدی
نیجه کرسون چونکه المادی نصیب   کرچه طاهرده کیرردی قریب
آغزن کرمیشکن داخ دوشی   لقمه قسمت اولمیجق یا بشر
چکدوکی زحمت قلور اصی تمان   ضایع اولور عمر ارادهٔ بی کمان

شداد شاه کیدجک یرنه هوشنک شاه اولدی روی زمینی ابادانلغن حکمنه
آلدی عدل وداد قلدی حق نه در باطل نه در بلدی مرسل او حکمنه اطاعت
ایتدی جمله ظلم وبدعت انوک عدل برکاتنده کیتدی یدی کشوری جنت صفت
دوندی الی یوز قرق یل شاهلق قلدی یرده دلیم مدفون التون کمش بولاری
عاقبت قهرمان قاتل هوشنک شاهی ازلک اوننده دولت برله اویندی
اوندی هوشنکی خرجه ترب هفت کشوره قهرمان قاتل شاه اولدی نظم

نوبتیله دهر جهانده سلطنت   کیمسیا دایم ورلمز مملکت
هر کشی کندو نصیبجه الور   اول کدر یرین بینه ایرق الور
بر کشیچون دایما دونمز فلک   هر کلانه ور سه کاره کدر دلک
چو هرند بو درچرخک ای جان   کیمنی شاه ایلیه کیمنی نهان
کیمنی نقشه کتورر شاد اله   کیمنی خاکه صلر قو یا دله

هوشنک شاه اولب قهرمان قاتل شاه اولب هفت کشوری دوندی هر کمکله
دولت اویننی اوینددیسه اوتدی هر نه دشمنکه النه کردی قتل ایتدی شیلکم
قتالغی کماله یتدی عمرنک ورلغن آت ازره کچردی یدی اقلیمی کزب
کوشه کوشه کوردی هر کشورک میر و مبارزن قاتنه دردی اجتماعی اکا
ایردی کیم آتمش التون قوشقلو خاص قوللر قفادار طوررلردی یدی بیک
التون جماقلو مهول جاوشلر اونجه صول یورت برله یوررلردی
سکز یوز اهل رای دیوان مالک اولدی ورردی طقوز یوز دانده وزیر
مملکتلر قیدین بو وجهله قهرمان قاتل آلت یوز اوچ یل شاهلق قلب
وفات ایتدی نظم قهر قلدی نیجه لاری قهرمان آنی داخ قهر ایلادی جهان

کادشاد یرینه اولسا کرک   انتقامی بلخدا السا کرک

بیله دیمشدر تفاسیرده امام | کم دکلی حق عزیز ذوانته

حکیم قولنجه قاتل اولیجك طهمورث شاه اولدی یدی کشور دوتدی عمرینك اوللندن ظلم ایتدی آخرنده عدل قلدی نفس زرین بلدی کوکلدر حکمن فرمان اولمقلغه سویلدی یدی کشورك عالملرین لطف و احسان بر له قاتنه جمع قلدی درت یوز قرق یل شاه اولدی بر آت دیب طهمورث آلدردی نظم دهر کور اول شهریاره نیلدی برانا دبدردی انی خاك ایلدی

آلدی تاج و تختنی ویردی یله | دیردی ملك و تختنی ویردی سله
رختنی وارکم اولسله ویرلمدی | بسطنی وارکم عاقبت دیرلمدی
بو جهانك قیلغی بودر بو دم | هر کیمی کاتردسه قلدی عدم
بر عدم بر خلق دکل عالم دورر | شیله عالم کاندن بیك عالم دورر

طهمورث کیدیجك ملکه شاه جمشید اولدی هفت کشوری دوتب شاهلق قلدی جیش کوران بر له فخر و دلرسه کتدی ربع مسکونی کزکبی عمارت ایتدی دلیم شهر و قلعه لر یاپب نیچه معدنلر بولب کورم کر تصنیف قلب کوکلر قلب دم اربب اودله طبراقدن التون کمش نحاس رصاص حدید چقردی بو کانسبت جوخ صنعتلر تألیف تصنیف ایتدی عمرینك اوللنده ادریس پیغامبر علیه السلام تابع اولب دلیم علم و هنر اول رسولدن استفاده قلدی عاقبت شیطانه اویب ادریسه عاق اولب آزدی دیاردن دیاره خور اولب کزدی یدی یوز اوتوز یل سلطانلق قلب عاقبت اولب جهان سراییدن سفر ایتدی کتدی نظم

بو جهانه کیم قونار ایسه کوچر | صانسن بر کبریدر کالن کچر
اولك کوپانك کبری کجدوکی ای یار | ساکه باکا کل دکدر آشکار
یعنی دنیی کبر سن کج سندخی | ایشبو الم شربتن ایچ سندخی
تا بزم نه اجد کومز کورتن سن | بنجه کبری کجه کومز کوره سن
کورجك بلدك نجاستدن نجات | فاعلات فاعلات فاعلات

جمشید اولب ملکه ضحاك ماری شاه اولدی اول کوه البرزده قبدی یدیك اقلیمی سیغله دتدی رعیته ظلم ایتدی ظلمی کمالنه یتدی شیطان کلب آنکا درلو درلو بدعتلر اوکرتدی اندن رجیم ضحاکی حمامده الدی دوشنده ابدی طوداغی دکدوکی یرده ایکی یلان باشی بتدی کسدلرینه بتدی اندن اولدی ضحاك آنلره هر کون ایکی آدم مغزن غدا ویردی شول حدده یتدی کیم ضحاك اوزرکن بر بر له اویرلردی کاه یاپشدن آیاغنه آزدی کاه یکلرندن چقوب بربرینه صرمشب کاه کاه بوینینه طولشب انی بغوب درزلردی بو محنتله

اولنا پاكلك بغرن بشورزكردى درت يوز پاشندن بيك ياشنه دك ضحاك
ماری بو عذاب چكدى اندن ترون [خشيد] لرندن فرخ اوغلى فريدون جيشله ضحاك ازره
كلب سدى ضحاكى دتدى قيدو بندله مازندرانه ديارنده برغاره اخيده حبس
قلب طاشله قاپوسن اوردلر عاقبت دوشندكى بلانلرغدا بولميجق ضحاكك
دپسن دلب باشنده بيتنسن بدلر راويلدا تفاقى بوركه ددكلير نظم

جور و ظلمى اوللعينك شهرياد — كندو چكنندنه شوبن اولدی مار
بيوبن مغزينى آنى قلدى خاك — اولدغيچون كندوسى نيه ترس وپاك
مشكل اشدر ظلم اتمك عاجزا — صوكره بولور بيرنه يوز بيك جزا
ظلم اتمه سندخى اى اختيار — كندو كندو نفسكه شيلاكه وار
بحسه ايلابن اولر اولدنم بى كمان — مغزكى بيرده ايكى دالب روان

ضحاك مارى بيك يوز درت ياش يشيب جهاندن جور و جفا برله كيدجك
فريدون بن فرخ شاه جهان ملكنه شاه اولدى سعادت سيفن قوله الوب هفت
اقليمى سير قلوب دشمنه صالدى ظالملردن مظلوم ملكردادن آلدى ضحاك مارى
بدعتلرن كيدرب جمشيد زمان قانونن طوتدى دين راهنده كوكلين سخى ايدى
پيغامبرلر سوزن طتدى سطوتنده شيله هيبتلو يدى كم خشمله كمك يوزنه بقسه

زهره سن چاك ايدردى خشمى دفع اولب حلم كلجك لطفله خاص و عامى شاد
ايدردى هفت كشورك عالملرن جمع قلوب آفاق انفس علمنه مشغول اولردى
عالملرك كرك كلين عزت قلوردى ديار خراساندن قوپدى بيش يوز يل عدله
دادله شاهلق قلب فريدون بن فرخ وفات ايتدى تاج و تختى منوچهره ويروب
كتدى منوچهر دخى ددهسى سيرتن دتدى نظم

شاه اوغلى اولميجق ناخلف — آتسينك سيرتن دوتب كيدر
ناخلف اولمجغز عدل ايلمز — بدعتيله ملكتينى طولدرر
شهر وايلى ظلمله بربر يقر — ناخلفلر باشرى مز اوغل ايشى
آتسى تختن دوتب اتمز تلف — عدل قانونجه خلقه حكم ايدر
آتسينك قانونجه سويلمز — تاج و تختك رونقينى صولدرر
عاقبت كندو دخى باشدن چقر — ناخلفدن كى سقن سن اى كشى

آفريدون وفات ايدجك يرنه منوچهر شاه اولدى ددهسى سيرتن دوتب يدى
كشورى يلدن يله آباد ايتدى الهى برپيغامبرى حق بلدى يوخسوللره
دن وكون خير و احسان قلدى منوچهر صورتى دخى شويله خوب جمالدى كيم
كورن كوزن اول يوزدن ايرزدى بوسببدن اول شهنشاه جمالنه برقع صلب

سیر ایله کلردی خشم اوجندن وبال اولمسون دیو احتیاط ایدردی بو رسمله
اول شاه نادە یوز یکرمی یل شاهلق قلوب رفاغدن کیتدی یعنی منوچهر
شاه دخی وفات ایتدی

نظم

قلدی اندن داخ ایرته تاج وتخت | ایسوز اولدی ملك ومال وجمله رخت
خرجه سوردی انی داخی چرخ الی | سینی داخی سورسر دردای وبلی
شاهلرم قالمایق شیلا که وار | ملکی دینی ساکا باکا تیمار
بیر بیش اون کون یوزه کولو بو جهان | قلدی صانونی خبرلر جاودان
آنی بلمز کوجیتر اکسوزن | دونی کبریسین کجی سر کلسوزن

منوچهر خوش رحمته کیدجك اوغلی نوذر یرینه شاه اولدی نه عقل قوبدی
دن وکون عشرته مشغول اولدی جنك وقانون ارغنون اونن دکلدی بیدی
اهل فسق وفساد قالمدی قاتنه دعوت قلدی کلدیلر ایدرلو بدعتلر آشکارا
قلدیلر اهل عزتی خور ایلیوب جاهللره جاه منصب ویردی منوچهر قانونلرین
کیدروب کندو نفسی هواسنجه ایشلر ایتدی شو ملکوم سلطنتك رونقی کیتدی
موسی پیغامبر علیه السلام کلوب نوذری دینه دعوت ایتدی قبول قلمدی
حق کلامن کلیم دلندن الامادی رستم بن زال نوذردن یوز چوروب سیستانه

واردی نوذر اون ایکی یل شاه اولدی ترکستاندن افراسیاب کلوب نوذری غافل
بولوب مست بولوب باشن کسوب تاج وتختن ملك ورختن آلدی نظم

غافل اولان شه همیشه باصلور | باشی دشمن سنجغینه آصلور
مست اولوب یاتن چوبان شویله کوار | سورسن قورده صیغرلر شهریار
سق کوزك ملکه امین اولان کیشی | عدل وداد اولمقلغه خلقه ایشی
دولتك دشمانیدر عیشیله نوش | سرور ایسك عیشله باش ایته خوش
بخسه نوذر کبی اولورسن سن دخی | عیش ونوشدن کی سقن سن ای اخی

نوذر جهاندن کیدجك یرینه زیمان شاه اولدی یدی کشوری سیفله قبضنه
آلدی غایت دلیر وجلاد قویدی نوذر دورتدکی بدعتی سوروب اهل بدعتی
قیروب یدی اقلیمی تمامت کزوب کندویه تمتا بولمیوب قوتنه قدرتنه غره اولوب
کلدکن ندیمان شاهلك انی برقرنجه دن ازکوروب زیمانی اون ایکی باده سلح
ترله آت ارقسندن ایندی درت یوز اون یل عمر سوردی وعدسی یتدکی
زیمان وفات ایتدی

نظم

باکه همتا یوخ دیرکن زیمان | برقرنجه نیتدی آکا کور ای جان
قابدی آتندن انی اوردی یره | قومدی انی کم دخی اوصن دره

خاک ایله یکسان اولوب هنوز یتور / انتظاری تا اوریله نفخ صور
تا که یردن قوپوب دونه باش / شکل و صورت بر له یعنی کوز و قاش
نریمان اولوب اوله بیله اوزن / کورمه چرخی دکلیه دهرک سوزن
بو رموزی اکلین آرذو بکون / فاعلاتن فاعلاتن فاعلون

نریمان شاه کیدجک یرنه طهماسب شاه اولدی عمله بیردی ولی قوتده نریمانلری نرم ادب قهرمانلره قان قنادرب دیولره ایلان قوشنده ردی عقلله کامل دیانتده عابد و عامل صاحب تدبیر ادی بو رسمله یدی کشورک درد نبش یل شاهلق ایدی اندن وفات ایدی کتدی نظم

بر دربکت قوجا شویلا که وار / الما کانجکزای اختیار
نکت درنه قوجا درخرج ادر / اجل ایرن قوشو برزها کیدر
قانده وار بو کدنلر بل ای جان / بونلر اولسون دون کون سعیک همان
کم ورا جو یرو کی یکی بیله سن / درلکو کی آکه لایق قیله سن
تا وطنده دتمیاسن سن غریب / معرفتله اوله سن قربه قریب

طهماسب شاه وفات ایدجک فریدون نسلندن کیقباد شاه اولدی عادل قوبدی جمله ظلم بابن یابدی یدی اقلیمدن جمله باج مال خراج آلدی کندو

ولایتنه

ولایتنه کتورب قومنه سبیل قلدی زماننده دیارینه محصول کمشه قلمدی دین یولنده غایت نیک رایدی شویله که حکمی ارذکی دیارده بدعت قومدی یوز یل شاهلق قلب کیقباد شاه دخی جهان سراینده سفر ایتدی نظم

عدل و داددن صوکنه قودی نشان / تا اکا آنکله انی خلق جهان
خیرله اکیلن روانی شاد اولور / حشر اولنجه سینلری بغداد اولور
بر نشان قوسنده جهانده ایت جوخ و ان / آندن اکا لرسنی ای دلنواز
اونتلمق کی دکلدر شویله بیل / عاقلیسک بر نشان قیدین قیل
تا سنی اوتمیا دور زمان / یاد ادا لر دمبدم خلق جهان

کیقباد شاه جهان سراینده رحلت ایدجک یرنه کیکاوس شاه اولدی هر نیه یوز دندیسه فتح ایتدی آن زمانده یدی اقلیمی دوتدی ملکنوک اولنده عدل و داد قلدی مملکت قدرین بیلدی ورد غنچه تخت و دولت انی کندو وقتنده غره ایتدی خالق طاعتن اونتدی اول کمراه بوینی قصد ایتدی که برکسنه بنا یردن کوکه ارکوره شهر بابلده بنیاد صلب یر یوزندن هوا یوزنه ینتدی همان بنالری یل کتورب ایتدی اول کمراه اهلک کستاخلغی کمالنه حق تعالی خشم ایتدی برملک فلکدن ایتدی اوتدن توش

بر له اول بنیادی اوردی حق امر یله اوج بازه اولدی بری بالجمله قلوب ایلک
یارنسن بیل اولوب ال طرفه کتدی بو خشم کوروب اهل بلاد کیکاوس شاهدن
یوز دوندرمکه یوز دوندیلر سوروب جیشیله یمنه واردی دیدیلر جنس ایدیلر رستم
بن زال وار بندن اولوب سریرینه کتردی کمر اهلنی وزد غنجه مزید اولدی
بدکماندن لعیندن سیاوشک اوغلنه قیدی عمری غایت برلکه ایدی اندن الدی نظم

پادشدی کرکس کبی چوق یل اوشاه | چوق یشامق وقتنی قلدی تباه
عجزینه ایدی عمرنک اولدی خرف | عمر باغن سم یلی قلدی تلف
بادتند اسدی وجودی ملکنه | طولدی درد و وهم ایله سینه
اسکدی تن طولدی زحمت ایچ و طش | کهنه دی کوز دوشدی دیش دتردی باش
جسم اولدی جاننه قید و قفس | تا که چقدی کیتدی اندن بو نفس

کیکاوس شاه کیدجک سیاوش اوغلی کیخسرو شاه اولدی غایت عادل
جوانمرد اولدی هفت کشوردن ظلمی سوردی دیلم سرکشلرک کوشن بردی دیب
یولندن سعی قلب دولت وسنانه بولدی ازغونلری سیفله عاقللری لطفله دایم
حق یوله دعوت قلوردی دیلم دشمنلرک الین الوردی نیجه یوخلولرم دایمون
خیر واحسان قلوردی برینه بو نیجه ثواب بلوردی بو لطفله التمش یل یدی

کشورک درد دنه حکم قلب آتشی قانن افراسیابدن الوب وفات ایتدی نظم

سرور اولیجق شه اوغلی ای امین | آته قانن دشمنه قومز یقین
کوزلری آنی ایرو کنج وصت بلور | اولدرندن آته کینینی الور
چون خلف دور آته حیفن قومدی | نام وناموس عاردن آل یومدی
صلدی خاکه دشمنینی اولدی شاد | شاه نامه انجم اولدی کی خوش آد
آوا المقلق دیلرسک سنده خی | نفس دیوینی دبا لا ای سخی

استاد قولنجه کیخسرو شاه جهاندن نیک ناملغله کیدجک بهراسب شاه
اولدی یدی کشورک اوجن دوتب غایت کبر و عجب قلدی فلکلره باش صلدی
هیچ کمسنه عیننه المدی ظلمی شوکا ایردی کیم ورب قدس مبارک ورب
عسکرله الوب یخدی دیلم خلقی قرب چوق عالملری اوده یقدی قصدی
بو کیم خلق موسی توریت حکمن قویالر وارب مجوسیلغه اویالر بو قیدلری
یقین قلب کلب خراسان دیارنده بلخ شهرن یاپدی کیم اوتز یوز یکرمی
یل شاهلغی وارمش تمام ایتدی صورت خاکه صلب کیتدی نظم

ظلم اوخندن لعنت اولب کیتد اول | صغ دکلدی اصل انکچون اولد صول
انجلاین لمالمک کتدوکی یلک | اشبو یر آنی نهان ایتدوکی یلک

طورد غنچه ملکی ادردی خراب — قیلوریدی معمور ایللری یباب
تخت و غنچون ملکی عمرن تختدیلر — دایه دایه برچقوره دخی یلر
سنده کوکل شهرینی بقمه سقین — تا اولاسن سن بلالردن امین

بهراسب جهاندن کیدجک کشتاسب شاه اولدی هفت کشورک بشندن خراج و باج آلدی چوق زمانلر دشمنله ضرب حرب قلدی و لی معرفتدن خبر کشیدی سداشته دین اختیار ایتدی اوده طبماق کشتاسب زمانندن آشکارا اولدی و بردخی شویله قوتلو وجود ادی کشتاسب شاه کر جماع قیسی عورته منی دکسه رحمن قراره یخب هلاک ایدردی جماع ایدجک نزول وقتنده عورتدن منیسنی بر کنجینه دوکردی بر کون بر عورت کشتاسب منیسندن دستماله الوب کتردی مغناطیسنت رحمله اندن عقیم الوب طقوز ای کجوب اسفندیار رویین تن طوغدی قیزی شهوات رویین کنجینه دوکلیجک حرارت قوتله کنجینه دن اثر الوب امتزاج الوب اسفندیارک تنی رویین اولدی کشتاسب تخت و تاجی اسفندیاردن قسخب اوغلن رستمه دکلمدی نظم

جاه و منصب کورنه مشکل درد اولور — انجلارک دینی و ایمانن آلور
تاج و تختن قسخب شیله که وار — اولدر اوزنا غلنی ای شهریار

اوندر

اوندر حقدن تجاسن اول لعین — ایجی طاسی شیطانه اولرکمین
اولومن اکمز انو دوزطامویه — انجدر اوز نفسیچون قامویه
آنی بلمز خالک اول لیسر عاقبت — بیک ینارساده الیسر عاقبت

کشتاسب اوغلی اسفندیاری رستمه خالک ایتدرب کندو دخی یوز یکرم یدی یل شاهلق قلوب کیدجک یرینه اسفندیار اوغلی بهمن شاه اولدی غایت صاحب شجاعت جلادقتدی آتسی قانیچون رستم صوکن قردی سیستان دیارن سرتسر یاقدی یخدی یوریب شرق و غرب ایللرله جنک و جدال ایتدی هرقنقی دیاره وردیسه فتنه و آشوب طلدی یوز اون ایکی یل بو وجهله شاهلق قلدی بهمن آتیله بر اژدرها یوتدی نظم

بهمن اژدرها صونکن کندوزن — بر بلانه یوتلدی ای کوزین
ضرب و حربی ایش صونکن دیدلر — اژدرهانک آغزی اچم ایتدیلر
بید بلقمالین آنی بیلان — بهمن ایکن نه عجایب اولدی فان
بو جهان اژدهاسی ای بیش بین — های نه بهمنلر یوتدی بودور یقین
سینی داخ یوتسر غافل مباش — الحذر بو دنیه دن ای زنده باش

بهمن بن اسفندیار جهاندن کیدجک بر اوغلی برقزی قالدی اوغلن آدی دارا

قین آدی همای بانو دارا طفلدی حکومته لایق دکلدی اوغلان اولانجه
همای قیز آتسی بهمن تختنه شاه قلدیلر یکرم آلتی یل حکم ایدی لشکرله قدن
دلرسه کیتدی دیلم سلاطین سرورلرله ضرب وحرب ایدی نظم

آز دکلدی کرچه او بانو قیز ایدی / ارلکه کلسه غایت کوزبز ایدی
قارشو وارسه سیفله سرورلرک / کوزنملسه خشمله مهترلرک
قان قتاندوروب قیرردی قاموسن / جمله سینک صیردی آنک ناموسن
سلطنت راینده داخی بیر ایدی / اهل دانش صاحب وتدبیر ایدی
حامیدی هم سخاوتده او قیز / پاک دامانیدی هم جیبی تمیز

بهمن بن سفندیار جهاندن کیدجک قیزی شاه اولدی انجاکم دارا بیودی تخت
وبختنه لایق اولدی یدی کشوری حکمنه آلدی روم بکلریله غایت دشمن
چوغن قیردی آنجه سن منصبندن دشردی اون ایکی یل شاهلق ایتدی عاقبت
الوبن کیتدی الحکم لله

نظم

هر کلانک کیدوسی ای بیش بین / سانکه باکا کی اوزنکدر یقین
کیدسارز بز دخی شیلکه وار / شویله کیم کیتدی نجالر آشکار
باقی قالمز کمسیه ملک جهان / هر قونن کوجسه کرک بینه روان

کوچمانی چرخ کسوز کوجرز / بو زمین کربوسن اوته کاچرز
جمله مخلوق بو بلی کچسه کرک / بوالمجامن قمو اچسه کرک

دارا بن بهمن شاه وفات ایدجک اوغلی داراب شاه اولدی اندن صکره
شاهلق اسکندره ذوالقرنینه دکدی داراب دخی قرق سکز یل
حکم ایدی اندن شاه ذوالقرنین هفت اقلیمی دوتدی ایکی قرن
پادشاهلق ایتدی ولدخی جهان سراینده سفر ایتدی کیتدی طبریه قولنجه
دنیی ملکنه شاهلر سلطانلر کرچه کم دلیم کلدیلر هر بری قسمتنجه حکم
وحکومت قلدیلر هر بری سعادت سیفن ستاره حکمن الله الدیلر ولی
بو عدد قلدغم شاهلر جهان کیرلدی یعنی یدی کشوری دوتلرینه فلکدن
تخت وبخت اوبن اوتلرادی غیب عالمندن عالم شهادته کلدیلر جهان
ملکنه بنم دیدیلر نعمتن یدیلر بوبشلون کون دنیی عمرنه ایناندیلر ملکی
کندولرک قاله صندیلر مال وکنج حرصنه بوندیلر المیب شویله قالور
دیو ملکه دایندیلر رخصتله فرصت طوبن اوردلر قوندلر عاقبت جملسی
تاج وتختی ملک ورختی برنده قویب فنا دارندن الوب بربر حسرتله کیتدیلر
اهل تاریخ اتفاق جملسی شویله ایتدیلر

نظم

دنیانك ایشی قویب گیتمك درر | هر كه نیغدی صوكنه ترك ایتمك درر
بو جهانك عادتی بودر ای جان | کیمسه قالمز کچر دور زمان
بو قموسن بیر طغورر بر بینه | ییدوکینه شاد اولور دونه دونه
نه اولدیغنی دیه شبو بیر | لوت ایدینی النه گیران بیر
کیملری یر اشبو قاره خاکی کور | کیملری یره اورر افلاکی کور
ییدی باشلو اژدها دور جهان | بر نفس کیمسانیه ویرمز امان
نیچلر بینم دیو بو شرق و غرب | اژدها و دیو له ایلادی حرب
نیچلر بینم دیو بو بزمگاه | انس و جن ایله دوزندی رزمگاه
نیچلر آرایش ایتدی تخت عاج | نیچلر یاقوتدن دوزندی تاج
اول قمودن قالن اوش افسانه در | ملك الله که جاویدانه در
ملکنی اولکیمسنی قویب گیده لر | ایرغا قالاسی ملکی بنده لر
ملك اودر کیم سیوکیله سبز ایده | دنیادن آخرته بیله گیده

طبریه قولنجه اول زمان دارا بن بهمن هفت کشورك شاهلرم اولدی ییدی
اقلیمدن بیك یدی یوز جزیره دن سیفله مالو باج و خراج آلدی دلیم
سرکش سلطانلری سریرندن صالدی غافللرك منصبن الندن آلدی بو

ارالقده

ارالقده روم غلابدن دارایه مال الخراج وارمدی دارا شاه غضبه گلوب
قاقدی شاقدی قصد قلدی کم هفت کشورك لشکرن جمع قلب مال ویرن
رومه گله روم شاهی قیصردن جبرا و قهرا مال الخراج آله اول شاهه
تختندن صکره دستور اعظملری یعنی خاص وزیرلری قومدیلر نتادیلرکم
ایا شاه هفت کشور سندن مقدم گلن شاهلردن قانون بودر کم بر خراج
گزار ملك عاق اولسه سرکشلك قلسه کندودن اولو شهنشاهه خراج
ویرمسه گرکی بودر کم نامه یزب قاصد صلب اول سرکشی اول نصیحت
ایدالر آخرنده قورقوخبرن ویرالر باشنده دولتی عقلنده حکمتی گوزنده بصیرتی
وارسه شهنشاهلر سوزندن کندولرن بلالر خدمت قلالر بو یوزی
گوزلری گرکه یجاك اولورسه لشکر له واروب اول سرکشه بر ایش ایدالرکم
قامو سرکشلر انی گوروب عالی حضرتك نیجه شاه اولدغن بلالر دیب
دعالر قلدیلر دارا شاه دخی دولته لایق کلام ایشدوب وزیرلر سوزن قبول
ایتدی بیردی قیصر رومه دارا اغزندن بر معتبر نامه یازدیلر دولته لایق
نصیحتلر دزدیلر آخرنده طاشدن قتی قلجدن ایتی و همناك خبرلر دیدیلر
نامه طی ایدوب اوزرینه مشکین ختم اوردیلر اندن وزیرلر دانشب دارا شاه

دولتنه لايق بر قاصد بولدلر راست رو صاحب كمال ابدر صاحب نظر هر شاهی

قاصدندن بلورلر عاقل مدر يا غافل نظم

ندر ايلچي پادشاهلردن نشان
بس كرك كم اوله اول اهل بيان

هر سوزی برلو بر نجه سويليا
سوزنر يردن كلدكيني صويليا

بيله كم نه سوزله نه ايش بتر
هم بنه نادر ديجك باش يتر

باش بتاجك سوزی ديله آلميا
نه ديسه ار قاقيب باش صلميا

ساقنه هر بر سوزی سويلامدن
احتياط ايده خطا ايلامدن

ايشی ويرب سوز آشاغه قوميا
كندو شاهيچون مذمت ديميا

هر ايش ايچره جهدی صلح اولا يقين
فتنه سوزن سويلمايه اول امين

بو صفتدن كارك ايلچيلر بتا
كم هر ايشی ايله بيلالر بتا

بجه سوزدن نيه خبر اولن كشی
بر سوز ايله بوزر اول نيتمش اشی

نتمش ايش بوزن كشيدن آشكار
بر جادوب بكدر زشيلا كه وار

زيرا جادوب هر طغوغی جمع ادر
خار و خاشاك مجلس ايچندن كدر

قاصدا ولن كيشيه بو در صفات
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

نثر استاد قولنجه دارا شاه وزيرلری بو وصف قلدغم صفتلو بر سرور

يلدلر خاص خلعت ويرب انی قاصد قلديلر شاهلر عزتنه لايق تجملات آرايده

ادب قيصر رومه كندردلر مال و باج و خراج دلدلر قاصد دخی دارا شاه امريله

يورتم قلبدن و كون كندی مدتله سلامت كلب رومه يندی قيصر تختكاه شهر

قيصريه كلدی كلدوكن اعلام قلديلر قندردلر قيصر رومه خبر قلديلر قيصر

دارا قاصدن اشدب اولحيندن وتم آلذی حميت بلوسنه كلب كندوزن وردی

قصرن تزيين ادب سرور سركرانلرن مير و مبارز پهلوانلرن جمع ادب

ديوان قوردی دارا شاه قاصدن هراسان كسترمكيچون سرو سهيلر صقله

اوتورب زرين باديه لر قورلب خمر خامله بر قلب سيم ساقيلر له زرين

صغرقلر زورق الوب مهيا طوردلر اندن ورق درت التون جماقلو مهول

چاوشلو صول ويورتله وارب دارا شاه قاصدن قيصر روم قصرنه كتردلر

بر سلطنت طنطنه سن كوردی كم كوردكی يوغ قاصد قيصر قصرنه كوب

سليمانی ديوان كورب بكنب تحسين ليى قيصره قارشو باش اورب دارا نامه سن

صوندی قول قوشرب قارشو دردی چشم و كوش قيصره اوردی زيرا كم

قاصد كوزی شاه يوزندن غيری يوزده كزكمز اندن قيصر روم بيوردی

دارا شاه نامه سن اقی شويله كم اهل ديوان بير و جوان جمله اشيدلر نتا

داراشاه اول زمان قیصر رومه دمش کم ای قیصر روم بندن که دارا بن
بهمن بن اسفندیارن کشتاسب شاه هفت کشوری دولتله نسبیله دندم
ارلک اوینی هرنه سرورلرله اویندمسه اوندم دلیم سرکشلری رام قلدم
ای قیصر روم سن نیچون دولته عاق اولوب عاصیلق ادرسن خشمناک شاهلر
قلیجنه قارشو کیدرسن بنوم بونجلین سلطنتم کورزکن بندن غافل اولورسن
خراج ویرمیوب عاصیلق قلورسن

نظم

غافل اولمه بندن ای قیصر روم
غفلتک صوکی اولور غایتده شوم

غافل اولان منصبندن تیز دوشر
باشنه محنت اروسی چوق اوشر

غفلتیله محنته دوشر سقین
عاصیلغی قو بکا اولغل یقین

عاصی اولان دولته کی شوم اولور
سرکش اولان کیشیلر مشئوم اولور

عاق اولمه دولتک ویرسه بکا
کیم ضرر ایرمایه تا بندن سکا

قونشی سن سرمایلم ایلو کا آت
قلمیالم سینی اوک ایچره مات

بو صفت لایق دکلدور بکا
دولتیله همتا اولورین سکا

سن بنم قوللرمدن برکیشی
کی سقن یا کلمیاسن بو ایشی

دوتریسک بو سوزی ورمال اوباج
شویله کیم ویروردک روم دن خراج

ورمزیسک ایش ادارم سا که کیم
کایشدلر طکلیالر ای حکیم

بویله دیمش قیصره ای شهریار
نامه ده دارای شاه شیله که وار

دی ارنمه سنده بودم ای صفا
وی صلوات سن روان مصطفا

نی حکیم قولنجه قیصر دیوانینده طورن سلاطین سرورلر میر و مبارز مقهرلر
داراشاه نامه سندن بونجلین وهمناک خبرلری اشیدجک غیرت حمیت قلب
درهو بیر بلنک کبی اکرشب کمرشب مست اژدرها کبی کرنشب سولنشب
داراشاه قاصدینه باقشوب باش صالندلر بغور قیصر روم دخی غضبه کلوب
قاقدی بویوردی داراشاه نامه سن خورلیوب پاره پاره ایتدیلر قاصدک قرشوسنه
ایتدیلر روان اول کلن نامیه جواب یزوب دولتنه لایق خبرلر دوزوب
غیرتی اشغا قومیوب هوم هجوملر اشادتلرن دزدلرطی قلب نامه خشک
ادب خاصی دارا قاصدینه ویروب یدرمیوب اچورمیوب کوندردلر سوی مداینه
ارب دن وکون کندی بو یکا قیصر داراشاهله دشمنلغه بنیاد اوروب حق درسو
روم غلوینه نامه یزوب شاه عجم برله دشمن الدوغن بلدروب قاصدلر کندردی
کندو دخی خزینه لر اچوب مال صحب لشکر براغنده اولدی بو یکادن هفت
کشورک شاهی داراشاه رومه کیدن قاصده انتظار قاصد دخی واردی دارا

قیصرک دیوان طوردی قاصد باش اوردی کتوردی قیصر روم نامه سن صوندی
کندو نامسی یرتلب یوزنه آتدوغن دیدی دارا ایشدوب اجی طاتی
کبر و کینله طلودی خشمناک زهرن نوش قلدی یقین بلدی کیم روم
سرهنکلری یونان تهنکلری غیرت حمیت ایدرلر انوکیچون نامه سن یرتدیلر
اشارت قلدی قیصر روم نامه سن اوقودیلر یازمشلر کیم ای دارا بلورزکم
یدی کشوری دتدک آنجلردن آت و فیل سوردب تاج و تخت ملک و رخت
اوندک بو بخلین دولتنه سعادته فائغ اول بندن مال خراج دیلمه بنده
دخی غیرت حمیت وار در روم غلوبه شاهکن خراج ورمک شاه عجمه
الوعار دورنلم دخی آدو صابجون قصد سلیمان قلورم وبر دخی دولته
سلطنته شاه غره اولمسون دایم فرصته تکیه قلمسون نظم

دولتینه غره اولماسون او شاه — کیم دوشر باشدن کله دولت نکاه
باقی قالمز کمسیا بل آشکار — اشبو بخت و تخت و تاج ای شهریار
کر اولیدی بخت و دولتده ثبات — باقی قالیدی سلیمان نجبات
دیمسون یدی اقلیمی بن دتمشم — یا خوشهلردن فیل و آت اوتمشم
لشکرینک چوغنه اینمسون — یا کلوز فرصت ازینک صانمسون

کاه یونان و کاه چینی در چرخ اشی — غره المیه کیدر کلدررای کیشی
عقلی ورسه فکری کج ایلامسون — سرور یسه لاف سوزن سیلامسون
قندر ورسه طورسرمن آدجون — قیرسرمن دادجون اسنادجون
اشبو دور سوزنه وردم جواب — سوز تمام والله اعلم بالصواب

نثر حکیم قولنجه دارا شاه قیصر روم نامه سندن بو خبرلری ایشدجک
اول کمراهلک خشمی بحری موج اوردی انسان خولین کوکلندن سردی دیو
آتشلین غضبه کلب دلنه هرنه کلسه سویلدی قیصره خشم ایلدی درحال
حکم قلدی وزیرلر آلتی کشور لشکری جون نامه و قاصدلر کندردب جهان
روی زمین مدائن شهرنه جری جمع قلدیلر اول عراقیندن افوز کاتبی
کلدی خراساندن شابور شاه کلدی هند ایلندن منکهل سند دیارندن
نور طبرستاندن طاریم بلجی ترکستاندن مهراج خان کلدی چین و ماچیندن
طمغاج خان ختا و ختندن خاقان خاورستاندن خرو زمین کشمیردن
افرازشاه کلدی دشت قبچاقدن فرخ خان بلغار سخندن تمر خان برجان
زنکستاندن میرمیدر زنکی حبشستاندن برصاد سویاندن قداح یمن طایفدن
سیف عدنی کلدی سرجمله آلتی کز یوز بیک آت ادی جمع اولب جبنه کردی

خزینه ویردی استاد قولنجه قاصد ایدنجه قیصرک بر جاسوسی کلمشیدی
جری یراغن کورجک عجمدن صورب کلب حالی قیصره خبر ویردی
قیصر روم دخی جریسن دیردی حال نیه ایردی دکله تا که بیان قلم نظم

زیرا کم سوز اهلنی ای پیش بین / دکلیجی سویلدر بلکل یقین
دکلیجی طوتمنجه سوزه کوش / نیجه سویلاسن سوز اهلی سوز خوش
مشتری کرم اولمسه ای خوش نهاد / هر متاعک شیله بل اولور کساد
هر متاعک قیمتینی ای امین / مشتریدر ارتورن اکله یقین
مشتریدر مشتریدر مشتری / ارتورن علمی طب یغدن قوی
هر کلام آلن کیشینک در بودم / بلکه بیهوده اورلمز نطقه دم
کر بو اسرارک یقین بیله سن / سن سنی اهل صفادن قیله سن
اول صفا بیله ایرشاسن صفا / اول صفا کم طورمشیدی مصطفا
کل ارتمه سنده امدی ای برا / ور صلوات صد قله پیغامبره

نثر استاد قولنجه داراشاه آلتی کز یوز بیک ایر آلت کشوردن جمع ایدجک
یوز یتمش بیک ایر دخی کندو خاص جریسن تمام یراقلیب بیردی خیمه
خزینه دن شهردن چیقرب سیوان سرایرده لر قوروب سریر اوروب او گمراه

کبر و کینله سریرنه ایردی دیوان طوردی اول شاه جمله جمع اولن
جیشی کوردی یدی یوز یتمش بیک ایکی دوز کیش کمرلو میر و سپاهی
قوشونه سد سکندر کبی صف صف طوردیلر داراشاه جیشی شویله بی
حد و بی حساب کوروب اول کمراه دولتنه سلطنتنه غره اولدی نظم

اول غرورله اودم شیله که وار / دکله امدی نیلدی اول شهریار
قصد قلدی کایلدی رومه سپاه / رومی فتح ایدب آکا ده اوله شاه

نثر استاد قولنجه داراشاه اول کون کوچ یراغن بیردی یدی ایچدی
چین تحرکم قلدی جری کوچدی خیمه و خرکاهلر ایندی بار و بنکاهلر یکلندی
اندن داراشاه اغلی داراب شاهی تختکاه شهر مداینده قیوب عزم قیصر ایدی کیتدی

طبل اورولب کترلب سنجاق علم / هر یکادن یوریب خیل و حشم
دوش دوشه رومه عزم ایتدی سپاه / میر و مهتر کوردیلر تختنه سی شاه
شیله یوریدی جریلر فوج فوج / بحر صانیدک که کیدر موج موج
کتدی رومه وارب دکله نیلدی / اهل تاریخ اشبو رسمه سویلدی

نثر استاد قولنجه داراشاه مداینده کدب بر آی تمام یوریب شام روم
اراسنده فرات صوی کنارنده بر معتبر قلعه یه ایردیلر غایت تنک صعب یر

شویله کیم درت یاندن دخی آت و فیل اوینیری یوغ جیش کوران کیتدی پرده
قونت دارا شاه سلاطینلر له قلعه یه کلب کی سر و ارحصار کردلر اول
خوشلغله دلیب وردلر یدی یوز بیمش بیک ار اوشه کلب یدی کون کیجه
دورشب اورشب قلعه جنک بر له آلدلر سرکشن سوییه وردلر امان دلین
صدیلر دلیم ار و عورت اسیر قلدلر اولکیجه یتدیلر اهل تاریخ قولنجه
اولکیجه برقتی یغمور یاغدی سیللر کلب دلیم سر و سیاهی غرق اولب
خیمه و چادرلر کتورب کیتدی صباح اولدی دارا اول حالی کورب غایت
ملول اولدی دیدی کیم بو نه عجب حالدر وزیرلر عدل راهن کوزلیب دیدلر کیم
ای شاه هفت کشور بو دیار قومنه ظلم اولدی اول ظلم اوجندن حق تعالی
خشم ایتدی دیدلر ملک قیدن یدیلر دارا بو سوزله بیردی اول دیاردن آلنان
مال و طواری ورب کیتدیلر یعنی عدل ایتدیلر اینجا کیم روم دیارینه وار دیلر
اولکاادن روم دیارنک جاسوسی کورب رخش سورب قیصره ورب اعلام ایتدی نظم

قیصره ایردی خبر کیم اول آکاه
کیم ایرشدی رومه اوش دارای شاه

نیچه اغورسه عادتدر ایشی
قنده کیم قونسه خسارتدر ایشی

هر نه معمور یرلوریسه یقار
تنقی شهری کیم الوریسه یقار

هرکه دارای کوره ای شهریار
دیه کیم بهمن در بو اسفندیار

لشکرینک خود بیابانی یقدرر
مور و ملخدن دخی ارتقدرر

چون ایشتدی اشبو سوزی شاه روم
کوکلی اولدی غصه دن ماء وای بوم

بینه سوردی غصه سن اول شهریار
دشمنیله جنک قلدی اختیار

نثر استاد قولنجه کاشفلر خبرندن قیصر دخی غیرت حمیت ادب آلتی بخش
روم غلابدن اوج یوز آلتمش بیک روم چریسن جمع ایتدی آلتی یوز شهری
آلتی بیک قلعه برکیدی خزینه اجب مال و کنج صحب کوجب تحتکاهندن
دارا شاهه قارشو کیتدی اول طرفدن شاه عجم ایشتدی کیم قیصر روم
چریسن جمع قلب کا قارشو کلور دارا شاه بو سوزه طنز ادب ایتدیم قلب
خاصلونه دیدی کیم قیصر رومک اول قدر مقداری وارمیدر کیم چریسن چکب بکا
قارشو کله جنک قله وزیرلری دیدیلر کیم ای شاه هفت کشور قیصرک سکا همتا لغه
نه مقداری اولسون سنجلین صاحب قران بر له سعادت صنتمغه سلیمانلر
ستاره سی کیدر ولی بودم قیصر روم چریسن چکب قارشو کلدوکی بودر کیم
قیصر بونجه زماندر یرلو صاحب سریردر آدینه خطبه اقونور نامنه سکه یازلور
انی کونلیب سلاطینلر ارزین ازلیب غیرت حمیت قلوب بودم سنکله آلندن

کلدکنجه جنك ایدسر درکم جهانده داستان اوله سویلنه قصه وحکایت اوله
دیب داراشاه وزیرلری دعا ایدیلر داراشاه دخی اول سوزله قیصردن
غافل اولمادی اندن حکم ایدی سرلشکرلری یدی کز یوز بیك اردن اوز
بیك ار قرا اول نجدیلر شهریار عراقی نهروز خراسانی مرصاد اصطخری بو
اوج سروری قرا اوله باش قوشب قیصره قوشوکندردلر استاد قولنجه
اول جانبدن قیصر روم کاشفلری دخی قرا اولارن کوروب سوروب کلوب
قیصره اعلام ایدیلر قیصر دخی دیدی کیم دشمن دشمنه قرا اول کندرمك
دولت سنشمقدر بزدن دخی ورسون دیو حکم ایدی روم سرورلری دخی
اوج یوز التمش بیك اردن یکرم بر بیك قرا اولاری نجب سرورلردن مینال
هرقل مطران ریان یونانی قرا اولارنه باش اولب دشمن قرا اولنه قارشو وارب
بولشوب طورشب جنك قلشوب قارشدلر هرکیشی حاللو حالنجه دورشدیلر
عاقبت عجم قرا اولی روم قرا اولن صدیلر قردلر قودلر قرا اولاری دخی قجا قیصره واردی

قیصره چون کم ارشدی بو خبر / اولدی کوکلی غصه دن زیر و زبر
بلدی کم طالع دونب بخت اولدی شوم / کیدسرنی شلتا اندن ملك روم
زیرا قیصر بیردی دارا جوان / اول ضعیفیدی و بونو پهلوان

یبردن هرکز یکتلك کلمیا / یکیدیله بیر همسر اولمیا
نوجوانله قاچن اوله کهنه پیر / دار و کیر و دولت و نصرتده بیر
فرق اکیسی آرسنده بو یتر / کم یکیت بیتار و پیر اولن بتر
باغدن بلبلا نزاغ کا اوله جوان / بیر الیجق کاشر آنی باغبان
دولتیله سرکش جمشید اوله / بیر الیجق فامودن نومید اوله
شیب اجل قلیجیدر چونا یره شیب / داخ دینی استکلکا اوله عیب

نثر حکیم قولنجه قیصر روم قرا اول صندغندن عقلیله نه اولجاغن کرچه
کم بلدی اماجان و باش ترکن اوروب غیرت حمیت قلدی بیته وار خزینه سن
سلاطین سرورلره میر و مهترلره شاهلر یولنه باش اوینان دلاورلره کرکی
کبی التون کمش جبه و جوشن کرز و سیف قلقان التدردی جملسنه
استمالت وردی اوج یوز بیك اکنی دوز روم غلو جرسن جکب شاه عجمه
قارشو کتدی تا کجیه دك سروب بر موضع صحرایه اروب سوینا و تن وافر
کوروب جنکه قولای یری اولوب قندلر هراسانجونا اولقدر چادر خیمه قوردلر
بر یوزی یاشندی قرق بیك ار قرا اول طوروب دشمن طرفن کوزلدی استاد
قولنجه قیصر کلوب انده قندو عن اول جانبدن عجم دیدیا نلدی کوروب

واروب دارا شاهه دیدیلر دشمن ایردی اوش کلدی خبری اولیجق دریا کبی
جیش عجم جوشه کلوب قوجشدی دارا شاه کوروب غضبه کلوب بیوردی یدی بیک
مهول چاوشلر جوشه کلن جیشی ساکن ایتدیلر اندن تیمش بیک ارقا اول
قوبوب اولدون دلندی چین سحر کروکو جیحون کوسلر چلندی چادری خیمه
آلندن یدی یوز تیمش بیک اکنی دوز دارا چریسی کوچ قلوب بحر روان
لین یوردی سوی قیصره آت درنغندن کرد وغبار هوایه آغب روی
زمین یوردی انجا کیم کونش قبه فلکه دکلدوکی وقت کلوب قیصر قندوغ صحرایه
ایردی بو یکادن قیصر شاه دخی دارا شاه لشکرینک توزین کوردی جبه جوشن
کیوب اون الی بیک آهن پوش کندو قولیله بندی بارکاهی اوکنه آلب
طوروب کلن دشمنی کوزلدی قیصری کوروب اوج یوز الکمش بیک روم غلابه
چریسی دخی کمکوک دمور غرق اولوب چادرلی چادری طوتشن الوب الای
الای طوردلر جیش عجمه خشم کوشل اوردلر قحمق قصدن قامو کوکلدن سردلر
انجا کیم یدی یوز تیمش بیک ارله اول جانبدن شاه عجم بحر بیطاش لین
موج اوروب فوج فوج کورلیو کملیو کلدی قیصر چریسن کوردی هراسان
ایچون دارای شاه چریسن دشمنه عرض قلمغیچون جبه وجوشنلوسن اوکنه

الد

الوب بجد سوردی آهویه اشغه شمس ضحی شعله سی طوقنب الماس بحری کبی
شعشعه برق اوردی کورنک کوزلرن خیره قلدی قیصر چریسنده انی کوروب
انجه ماده دیلر وهم الدی کندوزن یاوقلدی دلیم شیر دلیلر کوروب
شجاعتلری چکرلرنده بقا اوردی الوم خوفن کوکلدن سوردی انجا کیم شاه
عجم دخی قیصر روم قرشوسنه قوندی چادر خیمه وخرکاه قوردی سیوان
سراپرده لر قوردی ایکی دشمن بربرینه قرا اول قوبوب آرام لندی آت وفیل و
کرکدن قیترلر بیلندی یدی اجدی تیدی یمین اجمین تیمین ملکندن غل
اولوب کتمین بیرینی زوال تکری

نظم مقفا

یمانز واجمز وکوجمز قدیم وقادردر — نه دم که استیاسن یرده کوکده حاضردر
بو قامو مخلوق خلقت قلب ورزرزقن — بو جمله امر ارزن علمیله ناظردر
کوردر بو قللرینک عیبنی یوزنه اورمز — صفتلر اجمز بنا آدی یقین که ساتردر
کناه چوغنه قلمز بعتلر اوللا الله — رحیم رحمتی بی عد قولینه غافردر
نه دکلو عاصی اولرسک قلب بو دعوی طامم — کسب نصیبوکی المازهر اشده ساتردر

نثر حکیم قولنجه ای صاحب شکوه اولدون جیشله بربرینه مقابل آرام ایدجک
دون سورلب روی زمیندن شبستان بساط دورلب شاه فلک قاف قلعه سندن

باش قالدرب روی زمین نور یزدانی برله طولدرب عالم منور اولدی
آدم و حیوان جوشه کلب جیش قلب الجیش کوران کیشی تحیر بلین
کورلیو کملیو انوسیل کجم لیب ارجه لب جمله سوارا ولب الکی سوی کوران بر
برنه قارشو چادردن چقب طورشدلر صف والای لر قورشدلر مهترلر
سنجاق علم شقه لرین آچب طبل دهلر ده جنک و حربی سازین چلب سورنای و
نفیرلر اجل اونن اورب جنک اری جمله سازو سلبله آل اورب طوردلر
بربرنه چشم کوش اوردلر و بیجلر و تیم الوب شاشدی آنجلرک جکری دمیب
اول صفدن قجدی دلیم دلاورلر ببر و پلنک کبی آکرشدی کمرشدی
بحری طورجق یل موج اوروب کرد و غباری یردن کوتردی الجیش بر
برین آشکارا روبرو کوردی آت کشنشب ارصفین لشدی اهل تاریخ ایدر
اول زمان اولالک صاحب قران بربرن قرشودن کورجک قلجلرن چقرب
بربرنه قارشو صلب قال قلدیلر نتا

قلدی نیت قیصر انده اول زمان
تا جهانی لیخنده تاله باد کار
خصمی قیلج دوندرکی بیلسی

نظم

کیم قله دارا ایله جنکی کذران
آنی تاریخ ایدم اهل روزکار
کیم انوک یوخدور یارق حیلسی

کیشی کر دشمن قلیجنده اوله / بیلکه یا اوز آدله دیری قله
چون اجلدن کمسنه یوخدر کذر / ارکدکده اولمکدن ایمایه حذر
یوخدر املک چونکه اولمایه اجل / چون اجل ویرمس تیا کارک حیل
مجمعیله کمسنه قتلمز بتا / بر دخی کار کنه سن یوز بیک بتا
عاقبت صوکی المدر ای فلان / فاعلاتن فاعلاتن فاعلون

نثر اخبار اجنده استادشیله روایت ایدرکم قیصر روم جنکه بیل تغلیب
طورجق روم و یونان سرورلری قیسوم تیغون هرقل دلاورلری لالازار او د
افلاق سرف اصغر پهلوانلری قیصر و مرد قصد جنک کورجک جمله جان و
باش اورتیه قویب بیربیرن ببر پلنک کبی آکرشو کرشو دیدلرکیم ای شاه
سن سعادتله سنجاق تکاری ایله سیتانه کونله طورکل اوم بلوکه جان و باش
اوینیالوم دیدیلر قیصر روم سرورلرنده غیرت حمیت کوروب استمالت ویروب
جمله خوش دل اولدیلر اندن ارتلرندن بر کز پهلوان اورندلر میدانه کوندردلر
تا کیم قالون رومی اتو نازارش فدوقامت یولاده عزق قلب آهن قلقان
دوشنده صلیب سیاه نکو النه آلوب برآب تازه آت میدانه سوروب رستمی وار
جولان اوروب میدان الوب طوردی تازیانه برله سهراب لین کیشی اوردی آواز

بلند چاغروب جیش عجمدن آرزلدی ساسان خراسان سرورلری اشدوب آرادن
خولنجشم خراسانی یولادکوب رخش سوروب میدانه کروب قیلون رومه مقابل
کلوب رخش سورشوب اورشدلر سکولر صونشدلر سیرلر صلوب منع قلشدلر
دلیم حمله لر ایدشوب دورشدلر عاقبت روم دلاوری عجم سرورینی سینه
سنجوب یخوب سرین کسوب سکودلینه سنجوب رخش سروب جولان قلوب کوروب
قیصر روم اتنک آیاغنه صالدی چاغردی کیم ای قیصر روم دشمن باشی
ممیشه کسلوب آتوک آیاغنه غلطان دنسون قیصر شاد اولوب قیلونه
شهر و قلعه بخشش قلدی ارقیمتن بلدی ینه قیلون رخش میدانه سوروب
طوریدی ایدی اول جانبدن داراشاه دخی سرهنکن دشدولن کوروب سیمرغلین
خنملہ باشن صلوب قاقدی سرورلری صفنه قول صالدی بیل پای همدانی
بر سیاه کوکدن قیلون روبی اوزرنه سروی پاره بولتلین کوزکران باش
اوزرنه چوروب اردی حواله قلدی قلقان صلوب صودی سوره واروب
بیل پایه سکو اوردی ولدخی صودی قرق حمله قلوب عاقبت کرز اوروب بیل
با قیلون باشنی اشغله خرد قلدی جیش عجمه اون اردی روم لشکری غیرته کلوب
کوزلدی کملوی روم دلاورلرندن قیطاس آتنی قرطاس یونانی قیصر سنجاغندن

نعره

نعره اوردی آت سوروب اروب ضربه تختنی کبی بر تیغ بران برله بیل
پای همدانی دبره جلوب باشن الک یاره قلدی قیصر روم کوروب شاد اولوب
طبل قاقوب اون ایدی انی کوروب اوج یوز التمش بیک روم چریسی بر نفسدن
اون صلدیلر داراشاه کیش فقب قومک دیو اون صالدی قندهار هندو
فیل سوروب واروب قرطاس یونانیه بر کرز اوردی بر لوقیایه اورسه زیر و
زبر قلوردی قلقان صلوب صودی سوره واروب هندوی سیف مصری دبره
چالدی اول قلقان اندن باشن الک بجدی قانن اوزرنه سجدی قندهار هندو
دشدی ویلی اول کمز آهنک بیل خرطوم قرطاس یونانی اتنک بر آیاغن دندی
سدی قرطاس آتله دوشوب طورنجه قیصر روم سنجاغندن درت یوز دلاور
داراشاه سنجاغندن یدی یوز مبارز آت و فیل قرطاس اوزرنه سردلر اول
رومیلر اروب اول جهان کیری سوار قلدلر عجم سرهنکلری دخی اروب قرشوب
دتشوب اوبهندلر استادلر ایدی عجم سرهنکلرن صیوب قفاسنه سوردلر برنجه
دلاور دشروب خرجه سردلر جیش عجم کوروب اون اردلر درت بیک آهن
پوش ار آت سوردلر سیل عظیم لین چاغلیو اردیلر قیصر روم چالشن سیب
سوردلر روبی دخی کوردلر اوج بیک دلی آتلو سوروب قارشو کلوب درت بیک

درت یوز عجم جریسن سیفله دندروب انجالری آتنك قرننه ایندردیلر
دارا شاه کوروب قایدی طبلبان نقاقدی قول صالوب آدو صان کوزلین
پهلوانلرینه چاغروب توشدی اون بیك آهن جبلو ارات سوروب دونن
جریسن قارشولیوب سیف اوروب قیصر چالشن سیوب کروسنه سوردیلر
رومیلردن دخی یدی بیك ارات سوروب قارشو کلوب ترشب اورشدیلر
بربرن صاغ وصول سورشدیلر دیلیملر سیف وصالق بیوب دوشدیلر عجم
چالشن دندردیلر آتلری چاه عدن کوندردیلر انی کوروب قرق بیك آهن
پوش آت سوروب قارشو کلوب روم چالشن صیوب قیصر اوزنه سردیلر
اتوز بیك دمور طونلو ار دخی روم غلو جریسندن وردیلر قوشدیلر قتینه
اجل قوشلرن آتدیلر سینه لرن سیردیلر دوتشدیلر قرق بیك عجم جریسی
اتوز بیك روم اری بربرله برجنك قلدیلر کم اول دمه دك قلنمدی نظم

تمشن ایکی بیك دلیر شیلا کبی وار	بربرینه قارشوب ای شهریار
صوکولرسوب سینه سوکشدیلر	کرزوصالق صالشوب دوکشدیلر
سیفله بشلز بجب قان صچدیلر	جوقلرك تیغیله بغرین اچدیلر
دایوبن دوشدیلر چوخ ارلری	صان اری داکل الو سرورلری

سیل

سیل کبی صاغ وصول سورشدیلر	قوتنجه هر بری دورشدیلر
ازاودر کیم شاه یولنه دورشه	تا اولنجه دشمنیله اورشه
تا که شهدن یدکی اولا حلال	قلمیا بو بیننده انك جرم و وبال
قورصتنده شاهیچون باش ویرنیا	قطره بینه ده دکزدك قینینه
بونجلاین کیشیه ارد یدیلر	الدکیچون غم وغصه ییدیلر
شاه یولنه الماینه دیمه ار	آدی اردر غیرتی یوخ بردبر

نثر حکیم قولنجه دارا چالشی قیصر روم چالشی بو وجهله اولکون آت
یوشیوب ازیوریلب اجلی کلن قرلنجه جنك ایتدیلر انجا کم ارشوب
بترد کما لنه ایردی ایك جانبدن طبل آسایش اوروب بربرندن جنك اری
چکلدی سنجاقلو سنجاغنه کلوب ایش ویلداش دوکلشوب اولنلری اغلشوب
آت سوروب جنك یرندن دوشن باشلری ذره دیلر زخملولرن تغلیب سنجاق
شقلرن صروب ایکی یکادن قراول قویوب قوندیلر بیوب اچوب جنك اریب
تن آسایش قلمغیچون یتدیلر اول یکادن دارا شاه کوردی کم اولکون روم
سرهنکلری عجم دلاورلرله برجنك قلدیلر کیم کرکین لین شاه ایش
کچرمش کشیدی روم غلابه جریسندن احتیاط قلدی خاص وزیرلرله

دانشدی ایش صوکن صانشدی جمله سی یقین شویله اندیلر کیم روم
چریسیله کندولر جنك عظیم ادسرلر دز کیم یارین یراق برله طورالوم
قیصرم قاصد کوندره لوم بارشلم دیلم غافل قلالوم یدی یوز بیتمش بیك
ارله اوزرینه یوریتالم قیصر چریسی کوه قاف دخی اولورسه لشکرك انی غرقه
ورر دیدیلر دارا شاد اولدی بویکادن قیصر روم دخی وزیرلرله بازکاهنه
کلب جنك قلن سرورلره مال و کنج بغشلدی استمالت وروب کوکیلین اشلر
اشلدی یوب لیجب یاتدی سیر کوردی نتاحکیم قولنجه قیصر روم کوردکیم
دارا شاه چریسی قارشوسنه ساکن طورزکن دریالین کورلیب موج اردی
سیل کبی سوره کلب کندو چریسن تعبدی غرقه وردی قیصر سیر
وهمله سرمری یرندن طوردی کندوی غایت وهمناك کوردوکی دوشی غفله

اوروب اوز اوزنه یوردی

نظم

بلدی قیصر اولمز اچون کیم اوشاه / قیلسه دز کندونك وقتن تباه
لیك سنچلادی حمیتله ادینی / خصمله اوردی صوش بنیادینی
تاج استاین کی اولا بی نام و ننك / تختدن یکدر اکا تابوت تنك
اولکشیده کیم حمیت اولمیا / اولدن یکدر اکرچه اولمیا

بی حمیت کیشی سرور اولمز / هر که جان و باش سورسه اولمز
اوربو جانی ترکینی کیم باش اوله سن / یورکینه دشمنك باش اوله سن

نثر استاد قولنجه قیصر روم کندو دوشن یوروب سرینی بکلیوب حمیت
برله صباحه اردی کوزلر جهان یوزن کوردی مرغ و مور مسنددن قلقب
رزق طلبنه کتدی ایکی جانبدن ایکی عسکر کورلیب دمور برنب بندی
بحرلین یا نبیندن موج اوروب فوج فوج یوریب جنك یرینه کلب صف والاینی لر
قلب طورشدلر سنجاق شقه لرن آیرشب جنك وحزبی سازن طبل و نقاره لردن
اورشدلر اولمارین نای رویین لرده اورشدلر یربرین کوروب مقابل اولب
طورشدیلر قیصر کردی کیم یدی یوز بیتمش بیك آت وارله دارا شاه دریالین
قارشو طوردی جنك قصدن قلدی دلاورلریانه دردی جمله سنه استمالت
وردی بویکادن دارابن بهمن دخی قارشو بخب قیصر روم چریسن کوردی
اوج یوز آلتمش بیك دمور طونلو چری قات قات قیصر سنجاغن قوشوب
کندونه قرشو اوروب اوربلدی کیم قیصر کندو برله جان و باش ترکن
اوروب جنك وجولان تقلور حیله قلوب قلیج یوزنه قیصر رومه دارا قاصد
کوندره دیکم بارشالوم جنکی قویالوم آت سوروب شاه عجم ایلچیسی قیصر

دونه کلدی دارا شاه سوزن دیدی وزیرلر ایتدیلر ای شاه روم عجم شاهی
سندن قورقدی روم سرورلرینک جنکن کوردی بارشلم دیدی قیصر وزیرلرینه
قاقدی ایدر بو عقل‌له‌می وزیرلک قیلورسز بورایله‌می دشمن قولاین بیورسنی
دارا جانیله جنکه طورر دغمزی بلب احتیاط قیلدی حیله برله قاصد کوندردی
بزی غافل قلمق ایچون دیوب قیصر بیوردی دارای شاه قاصدن خرجه
سوردیلر اول جانبدن دارا دخی دلاورلریله کوردیلر آندن یدی یوز یتمش
بیک آردریالین کملیب بر نفسدن اون ادیکر قیصر روم انی ایشدوب قول
صلوب ادا قلوب سیف چکوب آت سوروب دشمنه یوریدی انی کوروب اوج
یوز آلتمش بیک جیش روم عزیو قلب طوروشوب سیف عریان ایدوب بحر
آلماس کبی موج اوروب دوش دوشه دشمنه آت سوروب کتدیلر اول
یکادن شاه عجم دخی یدی یوز یتمش بیک ارله بحر محیط مثال کملیو
قیصره قارشو یوروش قیلدی

نظم

یوریدی بر بیرینه چون ایکی شاه — شویله کم اورتلدی توزدن مهر و ماه
کزلیو بر بیرینه ایرشدیلر — کیش بحرین کبی جوش قارشدیلر
هر بریسی دوتین کندو دوشن — یوزه یوز آتشدیلر اجل قوشن

سینه‌ده دیللر دلشدیلر دلیم — دشمنه ایدوب عذاب وهم الیم
اغرشوب بر بیرینه آهنک ایتدیلر — نا بچون ناموسیله جنک ایتدیلر
چقدی قیندن طقوز یوز بیک قلیج — رزمکاهی قلدی جنکی کرده بیج
بر عجایب وقت اولدی ای فتا — بحمزا اولدی بر بربن اوغل آتا
ارغیوی آت نهیلندن ای جان — یتقولندی یرلریله آسمان
بر بر اولدی که هرکز روزکار — کورممشدی اکه بکزر کارزار
شویله قرغون اولدی اول کون ای انا — کم کحت ورمزدی ارقاسنی آتا
نه یره قیلسک نظر بچون ادی — بحسی جیحونله موج خوندی
قان بخاری قبلدی یریوزینی — کمسه توزدن اچمزیدی یوزنی
آت ایاغی ادبشندن ای بتا — شویله کم ایرمزدی طبراغه طشا
اشبو وجهیله یتردی کیش و باش — کم کورنمزدی یر اوزره خاک و طاش

نثر استاد قولنجه دارا شاه یدی یوز یتمش بیک ارله قیصر روم اوج
یوز آلتمش بیک ارایله اول کوننک قبه فلکه دکلنجه جنک و جولان ایتدیلر
آلت کز دارای شاه قیصری چری سیله دندروب سنجاغنه سوردی یننه
قیصر غیرت حمیت قلب جیش عجمی دندروب سوره سنجاغنه بیله وردی

روم سرهنکلری دارا دلاورلرن سنجاق وکنده بربرنه فاردیلر ساسان خراسان
زاول سیستان سرورلری دخی روم سرهنکلرن آشوب قرشو چالشدیلر
طربه قولنجه قیصر دلاورلری دشمانله اول کون بربرد آشوب قلدیلر کیم
رستم و داستان نریمان زمان کورسه آفرین قلورلردی ولی فرصته نصرته
جنکله آهنکله چاره بولنمدی

نظم

جنکله اولمازمش ای شهریار — غالب اولمق دشمنه شیلا که وار
نصرت الله ویرمزمش یقین — هر کشینیانی کمان ای بیش بین
جنکله چاره بولیدی فرصتا — لشکر قیصر بولیدی ای فتا

نثر استاد قولنجه روم جریسی دارا شاه جریسیله اول کون بر جنک و جدال
قلدیلر کیم هر بری بیک اردن یک اورشدلر غیرت حمیت قلشدیلر
دشمنله ساغ وصول سورشدیلر دلیم دلاورلر سیف و صالق یوزنده دشدلر
آنجا اولدی که ایل ایتی سرورلر باشدن جقدیلر ای نیجالرک دخی کوز اورب
عمر قصرن یخدیلر ای نیجه مبارزلری خاکه صلدیلر آنجالرک باش و جانن
آلدیلر بو حالی کورب آنجا کون کبی ارزلر دینارلکن صولدیلر وهم آلدیلر
زاد و سرکردان قلدیلر سیف یوزندن الای اردنه قجدیلر آب و دولرن خاکه

رستم و داستان سنلو سهراب یونلو افراسیاب اونلو قهرمان فاتل کینلو
سرور سرکردان لرآت سورب سیف اورب آد و صان کوزلین نریمان جفرن
ازلین اورشدلر دوشدیلر آنجا کیم جنک و جدال کمالنه اردی حق تعالی
جیش عجمه فرصت و رخصت ویرب روم جریسن صیدلر

نظم

چونک قیصر بختی اینه اولدی شوم — عاقبت آنده بصلدی اهل روم
نه جری قلدی و نه طبل و علم — نه خزینه قلدی نه خیل و حشم
نه قماش و نه خو کنج و نه خومال — دشمنه اولدی قموسی پایمال
بیله دونر کردش چرخ بلند — کاه شادان ایلر و که مستمند
غم اولماسنده دولته ای یار — کر اسیر ایلر کیب طورمش پایدار

نثر استاد قولنجه روم جریسی صنب کریزان اولدی جیش عجم صوکن نغماو
ناراج قلدی شاه عجم کلب قیطر بارکاهنه قوندی سلاطین سرورلر جمع
اولدی دیوان طوردی دارای شاه دشمن صیدوغنه شاد اولب بیوردی
مجلس نشاط قوردلر زرین بادیه لری سیم سیمالر ازنه اوردلر خم خامله
برقلدیلر سرو خرامان قد کل نسترین خد سیم ساق ساقیلر لعل کون آیقلر
آله آلوب راحت الارواحله برقلب سرو سهی لر صفقله دارا شاه قرشوسنه

طوردیلر دوشب طورن مبارز مهترلره آدوصان کوزلیان بکلره شراب صونب
عزت قلوب شاد ایتدیلر بو طرف عیش و عشرتده ایکن اول یکادن قیصر روم بیکی
بیك قولیله عجب کیدرکن بر الو سوارزمه بر غایت معتبر کبریه اردیلر قیصره
وزیرلر طوروب ایش بلداش کوروب بلدن کیجه دارا شاه بکلری قرق بیك
آر بیکا ن اولوب قیصر روم اردین سوروب کلورلردی اول ملك عجب بر صعب
مکانه کرسون دیو راست اولدی کبیرده قیصر روم آردندن ایردیلر قیصر
قوللری دخی کوروب شاهلری یولنه باش اوینمغون اوچ بیك آهن پوش
خواجه دانش درسو سیف عریان قلب اون صلب آت سوروب ایردیلر ساسان
خراسان سرورلرنه سیف و صالوق اوردیلر دیلم عجم چرشین قردیلر قرق بیك
ارك اوکن صیب کروسنه سردیلر آندن عجم سرهنگلری اروب قیصر روم
قوللرن صیب کریسنه کتوروب بر جنك قلدیلر کم جکالدیو کرسند قان
قشانوردی عاقبت دارا شاه بکلرندن سیف عذنی اوزرکاشی قیصر رومه
طوش کلب اتن یخب کندا توب دوندلر گرفتار ایتدیلر استاد قولنجه دارا
سرورلری قیصری یغلنجه قیصرك خاصلری قولنجه جالشدیلر عجم چریسندن
خرشید خراصانی طاریم مازندرانی شهروز کلانی خاطور عراقی آلت یوز آدلو

صانلو ایرله قردیلر آندن قیصری قویب کندیلر آندن سیف عذنی قیصر روی
گرفتار ایدوب دارا شاهه کلوب دیوان ایچنده کروب قیصری سریر قرشوسنه
کتوروب عرض قلدی آندن باش اوروب سرور عدن دیدکم ای شاه عجم
همیشه سنا رکله سرورلرك نصرت بولوب دشمن شکار قلب قولن تغلیب
جکرن طاغلیوب خورنجیل سیا استکا کترسون دیب سیف عذنی ثنا یوکلدی
دارا شاه قیصری قرشوسنه اسیر طورر کورجك کندو دولتنه دلیم شکر
قلب دیل اچوب سیف عذنی تحسین ایدی یمن و طایف دیارن اول دلاوره
ویردی اکندن دیار خراجی دکرلیاجه خلعت اقلیم بهاسی آت ویروب
استمالتلدی دیدی بر تج زمان اجلدن امان بلوزسم یا سیف قیصر عذرن
دلیم دیب قیصره بقدی باش صلب الن قیقدی قیصر دخی کندوی اولوجهله
دشمن اوکنده خورونجیل کورجك کوکلدن بیك بیك اولدی نظم

دو شجك دولت کشی اولر اسیر | بخت دونانز کم اوله دست گیر
کیشیدن جون کیدیوزن دندوره بخت | بی شك اولر تحته نحس آنکا تخت
یوزجوورر لشکری داخی قمو | تخت و شاهی کندویه اولر طمو
دیرلکندن بکرك اولر ای امین | بختی دونن کیشنوك اولدم یقین

شول وقت کم سنده بردم ای صفا | خوش صلاوت ویرسن با مصطفا

نثر استاد قولنجه دارا قیصرک قرشوسنه طورر کریجک قصد قلدی کیم دبلیه وزیرلرینه دانشدی دیدلرکم ای دارا شاه روم غلو سنک اولمطلق دلوسک قیصری بیوزیونک قانونن روم اطرافندن کوتر اشغانیلر قانونی یورسون روم سن شاهک اولدوغی بلنسون خطبه آدوکه اقب سکه آدوکه یازلسون دیب وزیرلر دعا ایتدیلر دارا شاه وزیرلر سوزله حکم قلدی

نظم

قیصر یحون دکلدر برا اولودار | اصدی آنی قلدی انسوز قصرو دار
دنینک اسبودر اسبو بیشه سی | وای آنکا کیم دنیه در اندیشه سی
بن کیم اولا بوندن برخوردار اولن | قیصر کسری در زبردار اولن
عزتیله بسلدوکن کوزندر | کیم نه رسمه آخرینه خور ادر
کمسنه بوچرخیله باشا ورمدی | عاقل اول کیم بونکا کوکل ورمدی
هر که وردی کوکلنی شاد اولمدی | غصه دن بر لحظه آزاد اولمدی
زی سعادت اول کشینک ای امین | دینی سوکوسنه ورمایه یقین
هر یقین ایچره مرادی جانیله | نفسنی بلمک اولا ایمانیله
تاجهاندن حسرتیله کتمیا | آدمیلق صورتن هیچ ایتمیا

الکلدکمی

الکلدکمی نه دیدم ای خوش صفات | فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

نثر استاد قولنجه دارا شاه قیصر روبی دارا ایدجک جمله روم دیارینه خبر کتدی قیصر بکلری اشدوب شاهلرندن نومید اولب شهرلو شهرینه قلعلو قلعه سنه صحرا نشینلر صعب صرب کوهلره واروب طوروب دارا خبرن کوزلدیلر بو یکادن دارا قیصرک دار قلب یساق یرینه ارجک بیوردی الوسن داردن الوب پاک قلوب کافوریله طلی ادوب سیاه اطلس کفن صاروب عاج آبنوسدن خشمیجون تابوت اچنه صلدیلر انی کوروب اهل عقل عبرت آلدیلر تا کوزدلرکیدی بخش روم ولایتنه صغمین قیصر روم بر تنک تابوته صغدی بونجه زمان بونجه زمان جمع قلدوغی مال و کنجدن بر کفن الوب کتدی همان جمله مزله شیله قلسی در دور زمان اندن دارا شاه کندو جیشندن قرلن لشی باشی بریره جمع قلوب بیوردی حریمنه قدر ادوارسه هرکشی آت تبرسیله طبرق کتروب قرلن لش باشن ازرینه دکدیلر الو معتبر دبا لر اولدی اندن اولدیانک جق ارتاسنده برنشانه طاش دکب راست دزدیلر اوزرینه تاریخ یازدیلر دارا شاه اول دیازه نه وجهله کلدوکن قیصر دوکله نه وجهله جنک قلب نصرت بلدوغن قیصری دار ادب

بحر سندن فتح بيك آرقرلدوغن بيان ايدرلر اندن دارا شاه سيف عدني برله قرق ارقوشب ديدي كم يا سيف آل قيصر تابوتن تختگاهنه وار كوزنه يوزكسترز مطيع اولورلرسه امان وير سركشلك ايدرلرسه جري ايرسون بخسون روم ديارن درسواخ قلسون سيف دخي قرق بيك ايري تابوت قيصري آلوب تختگاه شهر قيصريه كلدي قوشوكلب امان ديلديلر قيصر تابوتن كوروب شهري اصمرلرديلر ديدي كوندن صكره دارا شاه كلب قيصر روم تختنه اوتوروب نامه لر يازوب روم بكلرينه كوندردي استمالت قلب دتلو ديل ويردي نامه لر وروب جمله بكلر اتفاق قلب قيصر اوميدن قوبوب دوش دوش شاه عجمه كلديلر اعتصام حكيم قولنجه في الجمله روم غلودن آلتي يوز معتبر شهردن بيك آلتي يوز آلتمش آلتي محكم اولو قلعه دن اوچ يوز اوتوز اوچ بوي وصحرا نشيندن بيك درت يوز طبل وعلم ايسي ملكدن يدي بيك اميروبك سكز يوز سرور وسرهنكدن اوچ يوز التون اوچ سرلشكر دارا شاه شمعنه جمع اولديلر روم دارای شاهه اصمرلرديلر اهل تاريخ ايدر نظم

چونکه قيصر اولدي آرتا قلدي روم | اولدي دارانك قموا اولبرز وبوم
ديرقالن كوشريف وكرو ضيع | اولديلر قاموسي دارايه مطيع

الويه

الوينه كمسنه وفا قلمش دكل | اولينجن كمسنه المش دكل
دركلكده كي شفقتلوك سكا | وارمز الدكده سينكلدن يكا
اغلر يكن سيني اغلتك نار وزار | شاد اولورجون مالوكي ايلدتمار
اولنك اشبو در اشبو حا يلي | كندوكلسه ايروغ اولوحا يلي
سن در اسن اني جون ايرق الا | بن انكجون جكمسون درد وبلا
احمد ينك كوبوسوزن دوترسن | شويله بيل دولت دميني اوترسن
دولتيله ابرشاسن منزله | قلمياسن بونده بو آب وكله
هر تعلقدن جهانك بيچه سن | وحدتك آب حياتن ايچه سن
تاكه سندن سنلكك كيده روان | سرتسي سانوك او [illegible] رزمان
بيله سن اولدمسي كمسن يقين | كوره سن سنده حقي سندن يقين
ايرلوغي بيله سن كمزنه يمش | سندن ايرو ديدكك جانده يمش
كيده كثرت وحدته جمع اولسن | كندو كندو بزمكا شمع اولسن
شمعوكا قوشو كله پروانه لر | خرمن وي تك نيچه عاشق يا نه لر
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات | سن سني وحدت دكيزي ايجره آت

نثر اخبار اخينده راوي شويله روايت قلور تحنكم دارای شاه قيصري

دارا قلب رومی کندو یه مسخر قلوب سکه آدینه اوردی قصد قلدی که رومی
جمله بر ملکه ویرب سلطان قله کندو تختگاه مداینه واره باقی عمرن اوغلی
دارابشاه بیله خوش کچوره وزیرلر دیدیلر که ای دارای شاه روم چوق خلق
دیاردر بی حد معدنلری واردر آلتون کمش شاهلرک خزینه سی سولی
اخب کلورنی قیاس محصولاتلو یردر بو جمله سن بودم کروبر ملکه ویره سن
بونجه محصولات کورب ماله کنجه غرّه اولب آنه قیصرلین عاق اولب سرکشلك
قله مالله کندوزن بر کمسه بله بنلک دعواسن قله اشدب خشم ایدب جری
جمع قلمقلو اولاسن تکرار جیش کران بیله رومه کلاسن آت ایاغنده دیار
روم خراب اوله رعیت انجنه اکلیه رعیت ایننی شاهلر دولتنه نقصان ویرر نظم

خوذ کورمه یرم زلزله آسیبی — گاه ادا ایرسه کوی آسیبی
آه بیلی شهلرک تختن یخار — آه اودی اللری اوده یخار

نثر استاد قولنجه داراشاه بو سوزی اشدب عقلنه آلدی بغوز دارابن
بهمن بیدی بخش روم علوی اون آلت بخش ایتدی اون آلت ملکه ویردی
اندن دیدیکیم ای وزیرلر دیدیک بو ملکلری سوزن کوردم عقله کامل اولو لایق
کمسه اینی اون آلتسنک اوزرینه حکم قلالوم دیدی وزیرلر روم بکلرن صورب

کوردلر

کوردلر جملسی فیلقوس یونانینک علمن ادبن فکرو فراستن بکندیلر روم بکلری
دخی اتفاق بیله فیلقوس یونانینک عدل و انصافن داراشاهه کرکی کبی
تعریف قلدیلر دارا دخی فیلقوس عزته لایق اولدوغن بلب اولدی نظم

شاه کرک هر کیشونک حالن بله — تربیت قلدقده اهلینه قله
آدمی چون مفسد و نا اهل اولور — تربیت ایتمکلک اکا جهل اولور
تربیتله بیک اولور بیردن کریم — بدنژاد اولر تربیت ایتسک لئیم
کورک یجه بسلمش بر نا خلف — بخشی بندکده انی قلمش تلف
بسلسنک یوز ییل بلانی شهد له — زهر اولور وردوکی ساکا جهد له
تربیت اهلینه اولماسه یقین — قوردله ایلان کبی دورر یقین

نثر اعتصام قولنجه داراشاه فیلقوس یونانینی اولکیب اون آلتی روم
ملکنوک اوزرینه حکم قودی تا کیم اون آلت ملک اون آلت بخش رومدن
هر ییل مال و باج جمع قلوب فیلقوس یونانیه تسلیم قلالر فیلقوس دخی
بو وجهله مالدن بیله داراشاهه بیک قزل آلتون یمرده هر برنک وزنی
بیک مثقال کوندره باقی قلان مالی کندو تصرف ایده بر دخی قول ویردیکم
داراشاه فیلقوس یونانینک قزن حلالنه آلدی اسکندر ذو القرنین دارا ایله

فیلقوس قزندن طوغدی بو جامسب حکیم قولدر اما طبریه قولنجه اسکندر
ذو القرنین فیلقوس یونانی اغلدر دلیل بو وجهله روم بکلری اسحاق بن غابرك
عیص آدلو اغلنك اغلانلرندن در عجم بکلری یافث اغلانلرندن در بونکله الحق
اسکندر یقین فیلقوس اوغلدر دارای شاه قزندا بونده سوز جوخ دارا بو
وجهله روم تختن فیلقوس یونانیه اصمرلیب کندو مداینه وارب قرار
دتدی فیلقوس یونانی دخی یکرم ییل هر ییل رومدن دارا شاهه بیك قزل
آلتون یمرده ویردی ونی هر برنك بیك مثقال یکرمی برنجی ییل دارا باش
الوم یصدوغنه قبوب بیردی وزیرلری اوغلی داراب کتردیلر کاده الوب
اغلنه وصیت قلدی دیدی کیم ای جکر کوشم داراب شاه اوش جمله ملك ورخت
تاج وتخت سنوك بندن صکره سرینه اتور جمله سلاطین سرورلری قعر
قاتوکا کلنلری مقدارلو مقدارنجه خوش کور عاق الوب کلیانن جهد قیل
بتورمك ارزنجه اولدی

نظم

زینا کیم اقلیمده بربك آشکان — عاق اولسه شاهنه شیلا که وار
آنوك اوجندن ایله فتنه دوشر — دیرلکی خلقك انوکیله شاشر
انجلاین عاصی تیز بیتورك — فتنه صلمادن اشینی بیتورك

ایله فتنه دوشجك کتمز قلور — آنوکیله مملکت ویران الور
مملکت ویران الحق ای بشر — پادشاهلر دولتندن تیز دوشر
کو بو سوزن آنکاك سن دوتسن — جمله شهدن دولت ایشن اوتسن

نثر استاد قولنجه اول زمان دارابن بهمن بو وجهله اغلی داراب شاهه
وصیت کلرایدی اغلی دخی جان برله آنه وصیتن دتدی دارا دخی آخر نفسی ختم
ایدی اما انن خصمنه اصمرلدی اغلی کورب آه قلوب اغلدی سلاطین سرورلر
میر و مهترلر جمع اولب اول شاه معتبرچون یاس ماتم دوتدیلر سنجاق علملر
بندن یارب صوب اتلری غبروغن کسدیلر ساز و سلبلرن رخشلرنه عکسنجه
اصدیلر سرور سرکرانلر سیاه پوش خشم وخدم جول وبلاسلر کیدلر اندن
اول شاهه زرین تابوت دوزب سلاطینلر ارکان برله دوشنده کتورب
اوکنجه سیاه شمعلر یخب آخر منزلنه کتردلر قازه یرقزن قازب قبر دوزب
اول صاحب قرانی سیاه طبراغه قودلر سین دوزب هیجسی طاشنه تاریخ یازدلر
قازدلر زحمتله دریلوب حسرتله کتدوکن بیان اتدیلر

نظم

چونك دارا دنیدن اتدی ارتحال — خرج سردی آنی اشبو ماه و سال
شویله صانکم بوجهانه کلمدی — مملکت ملکن النه المدی

بونیله دوره کردش کردان سپهر / کاه بوکا کین کوسترر کاه اکا مهر
طوت بوکون دارای جمشید اولسن / نفع نه یارین که نومید اولسن
خوبدر دولت کیشی کر المسا / چونك الملك وار بودرلك المسا
دولتك چونك اولدر آخری / نه اصی بونجه خوفله اولمق دری
بورك اولر قوخوسندن طولو طاغ / کندوسی بس کیشی نجه بیله صاغ
دنیده چون یوقدر بر دم ثبات / بس خیال و خواب دور بو حیات
نیشه اوله عزم اکا اهل تقی / کاه مقلوب ایتسه اولر لا بقا
کور بو آز مدت ایچنده روزکار / نیجه دولو نقش قلدی آشکار
نیجه اسدی تند و باد و قهری کور / نیجه مختلر کتردی دهری کور
نه سلیمانلرك اول تختن یله / وردی و ملکینی دیوم کیم بیله
نه ملکلری دوروب ایتدی خاك / نه سلاطینلر که قلدی اول هلاك
آشکارا کوردك اوش داکل نهان / نیجه یاقلدی یقلدی بو جهان
یاقلور بغدادی و بیقیلور حلب / بیر نه برکوکی بیلمز بو عجب
کوردکك جنت صفت اقلیم روم / نیجه اولدی بیقلب ماوای بوم
صورمه سن بو ایشلری قندن کلور / داخی بیردن صنمه سن اندن کلور

ملکنه حقدر تصرف ایلین / کافر اولا داخ دولو سویلین

نثر استاد قولنجه دارا بن بهمن وفات ایدجك یرینه اوغلی داراب کمر شاه
اولدی هفت کشوره نامه کوندروب آتسی دارا جهان سراینده سفر ایتدوکن
بلدردی جملسنی طابونه دعوت قلدی سلاطین سرورکوز دخی اشدوب دیارلو
دیارندن قوپوب سوروب داراب شاهه کلدیلر استقبال قلدیلر شاهلغی مبارك
لدیلر جمله وزیرلر داراب سلاطینلر قاتنده دولته سعادته لایق نصیحتلر
وردیلر مملکت قومنك ایوسن یاوزن بلدیلر دیلر دوستی دشمندن فرق
قلدردیلر اول کیشی کم خاین در کیده دیلر هر کیم ایشی ازره غافلدر ایادردیلر
اول کم ناصحدر خوش کوروب جاه و منصبن آرتردیلر زیرا کم خاینلرك
دایمون عمری طنابلری کسیلور و یا خود دارا اصلور دشمنه آلوده اولوب
ممیشه یا اصلور دعوسی یا بیی یا اصلور و غافللرك دخی جاه و منصبلری الیندن
آلنور انجالری غفلتا وجندن قینده بنده صالنور و ناصحلرك دخی دولتی
ارتر طورر دولتلری سیللری تشریدر. استاد ایدر داراب شاه بو نصیحتلری
دوتب بر قچ زمان آتسی دایمن کوندی مملکت کندونه یوز طتدی
شویله کم اول صاحب قران جمعنده اوچ یوز اون اوچ صاحب سریر سلطان

درت یوز قوق درت ملك اهل دیوان بش یوز اللی آدلو صانلو پهلوان آلت
بیك آلت یوز آلتمش حاجب بیك درت یوز سرهنك سرلشكر الك بیك
درت یوز میر و مهتر درت یوز خنزیر جلاد آلت بیك آلتون جماقلو
چاوشلو اوتوز بیك آلتون قشاقلو زرین كلاهلو خاص قوللر درت كز یوز
بیك اكنی دوزكیش كمرلی سپاهیلر داراب قپوسنده سلام كلوب
هر كون طوردلر ناتش اوردلر حكیم قولنجه داراب شاه بو اجتماعی امرنه
محكوم كمنه زمان كورجك دولتنه غره اولدی اول غروردن و كون
عیش و نوش ایدی نفس هواسنجه كیتدی نظم

آلدی داراب الله باده جام منی	نولسه اونتدی اول انجام منی
غره اولدی دولت و اقبالنه	بر نظر قلمادی چرخ احوالنه
كم كوز آچوبن یومنجه روزكار	درلو درلو نقش قیلور آشكار
دنیانوك ملكینه یوخدور ثبات	پس خیال خواب دور بو حیات
كر فلك اولورسه بوكن ساكه تخت	یارن آلتر سنك الندن رخت
سن توكل بغلا مغل بو منزلنه	اعتماد ایلامكل آب و كلنه
هر كه سودی بو یری شاد اولمدی	جانی نوك غمدن آزاد اولمدی

غمدن آرتوق نسنه سی یوقدر ای یار	اشبو دنیا ملكینوك شیلا كه وار
كیم جهاندن بولقو استرسك نجات	فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

نثر استاد قولنجه داراشاه اوغلی دارابدن و كون عیشه مشغول
اولجق بلدیلر كیم آتسی لین جهان كیر اولمیسر دستور آلوب اقلیملو اقلیمنه
كتدیلر داراب شاه عیش قلدوغندن احتیاط ایتدیلر و بر دخی حكیم قولنجه
فیلقوس یونانی دخی روم سرورلریله داراب شاه دعوتنه وارب داراب
شاه افعالندن نفرت آلوب رومه كلدی بكلر باتفاقیله بطلمیوس رومینك
قزن حلال لغه آلدی اول زمان رومده آندن الو اصل تاج دار كمسنه
یوغیدی بطلمیوس قزی دخی فیلقوسدن حامله اولدی حكما قولنجه اسكندر
داراب اوغلیدر فیلقوس یونانی قزندن مرسل بیغامبرلر طریقنجه اسكندر
عیص اوغلنلریندن فیلقوس یونانی اوغلیدر دارا شاه قزی رقیه باتوندن اعتصام
حكیم قولنجه اسكندر فیلقوس اوغلیدر بطلمیوس قزی روقیادن روقیا
فیلقوسدن حامله اولجق الك حلال خلوت آلوب عیش ایدركن فیلقوس
یونانی دیدی كیم ای روقیا باتوحق تعالی سندن بن بنده سنه بر ارعیال ویرسه
اول شكرانیه روم دیارنك باجن ایللردن كوروب رعیت خراجن بغشلیب

آجلدطوروب يا الندطونادم ديوب روقيا يا نونك اول ملك عادل باشن
صنعدی رؤقیا دخی یوزیرم اوروب حق تعالیدن حاجت دلدی حق
تبارك وتعالى دخی دعاسن قبول قلدی اندن فیلقوس وزیری برطوس حکیمه
ایدر ای حکیم حاذق روم دیارنده نه قدر اهل حکمت حکیم روم دیارنده وقنه
قدر اهل نجوم منجم معبر وارسه جمله بنوم مجلسمه جمع السونلر وکی
سقن اهل علمکو کلنده طوقنمه بخشه حق تعالی حضرتنده کناه کاذ
الورسن زیرا کم عالملر حکیملر حق تعالانوك خاص چریسندندر
اندن برطوس وزیر دخی ددی کم ای شاه یونان عالملری حکیملری جمع
قلمقدن مقصودنه دُر فیلقوس ددی کم ای برطوس مقصود بودر کم باقی
عمرمی عالملرله کچورلوز تا که ضایع کچمیا برطوس حکیم دخی فیلقوس سوزله
اول درت الوحکیمه نامه کوندردی بری ارسطالیس وافلاطون سقراط و
بقراط حکیملر فیلقوس نامه سن کوروب افلاطون سقراط بقراط کلدیلر
فیلقوس یونانی قتنده کزکی کبی حرمت بولدیلر اول ملکی تحسین قلوب بر
برن قبول ایدندلر ولی ارسطالیس کلمدی فیلقوسه نامه کوندردی ددی کم
اول ملك صورتی نقشن تصویر قلوب بکا کوندرسون کوریم اندن خدمته

ورام

ورایم نامه فیلقوسه کلدی حکیم خبرن آلدی صورتن تصویر قلوب کما هی نیسه
کوندردی کلدی ارسطالیس کوردی فیلقوس شکلنك نقشنده قتلری شویله
چتق کم انی کرنج کرنج اولمش کوروب حکیم تبسم قلوب نامه کتورنه ددی کم
ای قاصد وارندن فیلقوسه سلام اشتیاق قل قاشلری نچون چتب کرنج
قلنشدیدسون ورلوم خدمت قیلالم قاصدینه فیلقوسه کلوب حکیم سوزن
دیدی فیلقوس دخی تبسم قلوب ددی کم ای قاصد ایت حکیمه فیلقوسك
قتلری کرنجی بودر کیم بر نفس الم خوفی احمدن چقب کتمدی تا کیم کوکلم
فرح بوله کله اوننیا قاش کرنجلك کشادی کیده دیوب فیلقوس
ددی کم ای قاصد چونکم حکیم قاشومز چتوسن صوروب مقصود بلدی مشکلن
حل قلدی بغورکرم قلوب حکیم دخی کندو صورتی نقشن تصویر ادوب
کوندرسون تا کیم اول حکیم شکلن کوره وز دیوب حکیم قاصدن خلعت لیوب
نعمت لیوب کندردی قاصد کلوب ددی کیم یا ارسطالیس فیلقوس ایدر کیم
الم خوفی احمدن بر نفس کتمدی کیم قاش کشاد بوله دخی الم بودمی
کله یا رنی کله دیو انتظار لویم دیوب دخی سیزلره اشتیاق ادوب ددی کیم
حکیم دخی کرم قلسون صورتی تصویرن کندرسون اندن کلسون ارسطالیس

کندو صورتن نقش قلب قاصد له کوندردی کتردی فیلقوس کوردی ارسطالیس
نقشنوک کوزلری بر یانته برز میل ادر بقد و غنجه اول یکا کیدر تبسم قلدی
افلاطون سقراط بقراط حکیم سؤال ایتدیلر کیم ای ملک عادل حکیم نقشن
کورب تبسم قلدک فیلقوس دیدی کیم ای افلاطون حکیم طالعک ارسطالیسک
الک کوزی دخی احول دیب تصویر قرطاسن فیلقوس افلاطونک الینه صوندی
الوب کوردی دیدوکلین افلاطون دخی تبسم قلدی دیدی کیم ای ملک روم
بنوم طالعمک کوزلری اصلده راست در بو رسمه احول شکل کندودکی بودر کیم
اول حکیم دون و کون علم و حکمت مطالعه سنده درد ایمون کوزلری بر طرفه
کوزلیب طوریجق کونک میلی اول یکا قلور احول شکل اولور دیب افلاطون
فیلقوسه دعا ایتدی فیلقوس افلاطونک فراستن آفرین لیب دیدی کیم یا افلاطون
حکیم راست نظر قلدک بو بلویی حکمتله خوش بلدک صد هزاران آفرین
کون کبی روشن ضمیرکه اندن فیلقوس یونانی قاصده دیدی کیم وار ارسطالیسه
ایت کم حشمتمده بر یکا احول لغی واردر ندندر افلاطون حکیم دیدوکی درسه
اول حکیمی ال کل یوخ کزلرم یرلو احولدر دیرسه کتورمه اهل حکمت قولنجه
احول کشیله ملازمت دولته حکمته لایق دکلدر

نظم

حکمت اجرم جمله بونلر یزلو در	احول اولن اشده مشکل راز لودر
دون بخشی اجرم دوشر فرق قل	احولک بخشی اتا قرینه بل
بو سببدن کوزلری احول دوشی	شریر اولرکز لری اکری بشد
بر شریر برالی شیلا که وار	بر بل ایچنده طور رسه شهریار
بیلک یللق فتنه تخمن ززع اده	دیر لکندن رونقی خلقک کیده
بویله الیجق بزیدا لوم احولی	قاچه احولدن ار اولن ای ولی
بویله دیبدر وصیتده یقین	ساکه بابا کا بیل امیر المؤمنین
سروریسک دیت سن وصی ای فتا	هر نه کیم دیدی وصیتده فتا
اول فتا کیم بخدی برج خیبری	وای اکا کیم سومیه اول حیدری
حیدر اول کیم دیدی اکا مصطفی	دمک دمی ایا اهل صفا
سن دخی اهل صفا بیسک یرا	وبر صلاوت صد قله بیغامبره

نثر حکیم قولنجه فیلقوس یونانی بویله دیب قاصدی ارسطالیسه کندردی
کلدی فیلقوسک خبرن دیدی ارسطالیس دخی دیدی کیم ای قاصد کوزلرم
احول کبی کوروندکی بودر کیم دن و کون علم مطالعه سن بر طرفه ایدرسن کوزم
میلی اول طرفه مزید اولیدر قاصد فیلقوس سوزن دوتب ارسطالیس حکیم

یوز بیك اعزاز له اولوب فیلقوسه کلدی قرشو کلب حکمای عزتلر قلدی
مال و کنج و قول و قراوش درلو قماشلر ویردی اندن بالوس حکیم جالوس
امروس قالنوس فیلطوس بیذغوروس حکیم کلدی جمله سن خوش دوتب
دن و کون اهل حکمتله عمر سوردی عمرن دولتن مزید ایدی عقل و فکرو
فراستن حفظ و وهم خیالی کمال دوتدی افلاطون ارسطالیس سقراط بقراط
حکیم برله صحبت ایدی و بر دخی فیلقوس یونانی بو کمالله هر یل جمله
روم باجندن خراجندن بیك قزیل التون یمرده. هر بر بیك وزنی بالغ
مثقال دارا شاه اوغلی داراب شاهه کندردی باقی محصلات روی یدی
اجدی خوش کچدی یدردی کیدردی قبردن ختنه قاپو اجلدی بر کون
یل نوروزنده فیلقوس یونانی نوروز عیدن قلب جمله روم سروزلرین
سرهنکلرین خلعتلیوب اهل حکمت حکیملرله خلوت خاص باغچه کلوب
بزم قوروب عیش و نوش ایدیلر افلاطون حکیم قولنجه **نظم**

بر سحر که کم هوا خوش بویدی / بر یوزی طولو کل و خودرویدی
سوزله بلبل دزمش سازینی / راست اتمش پرده ده آوازینی
نم هوادن ساچلردی مشك و ناب / نم دکردی بر لولوی خوشاب

لالنت

لالنت یا کخلری خمر ایدی / نرکسك رعنا کوزی کحلایدی
طولمشیدی کلستان برك و نوا / اولمشیدی جان فزا باد صبا
نی بنفشك کل و ریحاندی / باغ طولو مرغ و خوش الحاندی
کوم اولمشیدی پیروزه سلب / لاله لولوریز و غنچه لعل لب
نرکس المشدی الله زرین قدح / لعلکون اتمشدی کل یوزین فرح
فیلقوس اوتروکن شاد و کام / بر کیشی کلدی دیدی ای نیك نام
مژده اولسون کم بکون وقت سحر / اولدی طالع کوکب فتح و ظفر
بخته کوکب کا که کون حیران اولور / جمله عالم نوریله تابان اولور
بر ملك زاده وجوده کلدی ای شاه / کا که مهر و ماه اولیسر تاج کاه
بر سلاله دوزی قلدی حق سکا / کیم فلك همتا کتورمادی سکا
طوغدی بر اوغلنك که اولیسر بختیار / تاج و تخت آنی قلیسر اختیار

نثر استاد قولنجه مبشر فیلقوسه اوغلك طوغدیغی دیو مژده ایدجك
اول ملك شاد و خرم اولوب کلن خادمه خاص خلعت کیوروب نعمت ویروب
طوروب آدن مبشر اوردی هم طوغن اوغلن خدمتن اول خادمه بیوردی بغور
فیلقوس طوی دوکون یراغن قلب اون آلتی تخت روم ولایتنه قاصد

کوندرب دکونه دعوت ایدی جمیع بکلر کلوب قرق درت کون دکون اولب
یوب ایچوب خلعت لنديلر اندن فیلقوس چوخ سیم و زر بخشولر ایدوب ورب
اجلر طیورب غربالر طوندب یوللردن باج ایللردن خراج لری کلدرد بلد
شویله کیم روم غلو سر تسر شادلق ایله طولدی کسب و کار مزید اولدی
هفت کشورک بازرکانی رومه کلدی فیلقوس یونانی بزله الوب ویردی
اهل حکمت ایدر بر ولایته دولته و سعادته لایق بر وجود انادن
طوغجق انوک مبارک مقدمندن اول دیار معمور لشکری منصور نعمتی
الور قومنک ایشلری موزون روزلری افزون دوشر و بر دخی ولایته
بر ملت زاده نی سعادت لئیم اولاجاغنده دندوغی دیارده فتنه و آشوب
آشکارا قحط و وبا یوبله جد الور بوندن فیلقوس یونانی روم بکلریله قصر
و ایوان آرایده قلوب مجلس قورب اغلی بشارتنه عیش و نوش ایدت
علی رغم حسود نظم شاد اولب فیلقوس نام ور ویردی اولدم بکلره چوخ سیم و زر

سیم و زر خوشدر بغایت ورمکا … ورمسک میل ایتمه آنی دیرمکا
مال و کنجک لذتی ورمکدر … سن صنر سن جهد له دیرمکدر
دیرمکی نقمتدر انکلا رسک … ورمکی نعمتدر دکلا رسک

عاقل اول کم یرمه آنی دیرمیا … جاهل اول کم دیرمه خلقه ورمیا
ورمینجه دیلیانه سن سینی … ممکن اولمز بلمکا کمسه انی
بلمک استرسک بو ورمک دادنی … کورنجه آنکرلوحاتمی طی آدینی
تا سنی ده جود ایله یاد ایده لر … قبر ایچره روحنی شاد ایده لر
آنوکیله جرمکی عفو ایده اول … آچله سندن بکا بر طغری یول
اول یولیله راست وارا سن حقا … حق قتنده درلکک اوله بقا

نثر حکیم قوللنجه اول مجلس ایچره فیلقوس یونانی جمله روم بکلرن
سرور سرهنک سرلشکرلرن میر و مهترلرن طوپلیب دروداری دیارلو
دیارینه کوندرب اصملدی کم هرقیس ملکوک کم معصوم اوغلی وار فیلقوس
سرایینه کونورمه تا کیم ذوالقرنین بیله بسلنه برکون فیلقوس یونانی
خلوت اوترب بیردی برطوس ارسطالیس افلاطون سقراط بقراط
بالونس جالینوس حکیمی کتردی بر زمان جان صحبتن قلب فیلقوس یونانی
دیدی کم ای جهان خلقنک خلاصه لری حکیملری حق تعالی بر بنده سنه
روزی قلدوغی سلالمنک طالع و میلادن کورک سعدوا کبر مدربو نحسنه
نحس ایتر سعدسه سویلک تربیت قللم صاحب سعادت اولاجاغن بلکم

یوخسه زحمت چکمیالوم دیب اول ملك جم وكوش اولدی تغور مقرب حکیم لر
دخی سطرلاب آله الوب فیلقوس اغلونك طالعی صلاحنی کورب ستاده لر
قوپاجاغن بلب آتاسنه خبر وردیلر

نظم

بویله دیدی حکیم اسطرلابده — نیدکینی اغلنك هر بابده
طالعی میلادنی چون بلدیلر — یدی یلدوزی شرفده بولدیلر
لیك ارادده عطارد اول زمان — کیم شرف برجنده داکلدی همان
آلتی یلدز چون شرف برجن الور — اول عطارد داخ دولویزده الور
پس دیدیلر کیم بو میمون اختری — ایدسر حق شرق وغربك سروری
یدی اقلیمی مسخر ایدسر — شاهلری کندویه چاکر ایدسر
چون قیا بو باشنه جم بکی تاج — الا دارا کیب بیك شهدن خراج
ای که نیجه بهمن واسفندیار — اولسر بونك قتنده بنده وار
ظلم بونك عدل الندن کیدسر — فتنه یاجوج بو دفع ایدسر
استریسك شرقدن تا حدی غرب — قلمیا یرکانده بو اتمایه حرب
طالعنك شرحی چوق بونك ای شاه — لیك بودر مختصری اول آگاه
قنده اوله قلجی ضحاك فر — بولمیا جمشید اول آراده ظفر

کیم بو اغلان اوله سکندر دریغ بن — کیم الیسر دربنولك روی زمین
صاحب قرنین بودر در شیخ وشاب — سز تمام والله اعلم بالصواب

نثر استاد قولنجه حکیم فیلقوس اغلنك سطرلابده طالع ومیلادن
کیم کوردیلر یدی اقلیمه شاه اولاجاغن ربع مسکونی مسخر قلاجاغن
شرق وغربه سیف اوراجاغن بحر بسیطاسدن مغرب دکزنه رخنه
قلاجغن الومدن قرقب آب حیات استیو ظلماته کیدجکن آخر وقتنده
اجل ارب الحجك وقتنده بر بولاد کلك التون اولاد دلو اندن انولك
صاحب سعادت ومنبع سخاوت وكان کرامت اولاجاغن وعلم وحکمت
اساسن النه الاجاغن اتاسنه تعریف قلدیلر فیلقوس یونانی اوغلی طالعندن
بو خبرلری اشدب شاد وخرم اولب خزینه اچوب اغلی طالعی غرامتیچون
مالن کنجن بخسوللر سبیل قلدی خیر واحسان قیمتن بلدی

نظم

آرکاذرلرکه بیله خیر واحسان قیمتن — کانورنه شکرن یرینه بیحك حق نعمتن
نعمت اولدرکم ویرندن خیر اداسن (بخشوله) — بویله دیبیدر مشارقده امام المهتدین
هرکه مالندن یدرسه ایله شیلاکوان — چاکسر دوز مالنك اول آخرت نقمتن
جهدك اول اولسون برادر نعمتکدن بیتی — تابولاسن خیراوجندن حق تعالی رحمتن

بشروا مال البخيل ديدی حديثنده رسول | ورسه عقلك ايمانك بو سوزه ور غل يقين
یوقسه قالور بونده مالك حادثه و وارثنه | سن ورو بانك يترسن مال ادینه كی سقین
سن سقیمزسنك سقردر عقبیده یارن | ینه اولاسن چون سقردر نصیبك یقین

نثر استاد قولنجه فیلقوس یونانی بی حد خیر و احسان قلب دیدی کرای
حکیملر دیك اغلونه آدورك ستاره سنه نسبت لقب اورك دیدی اندن
افلاطون و ارسطالیس اول معصومه اسکندر آدوردیلر طالعنه نسبت
ذو القرنين لقب دیدلر ذو القرنين دمك وجهی بودركیم قرن معناسی دور قرن
قرن بردر دمك اولور بر قرینه اهل حساب اوتوز اك یلده دیدیلر و بر دخی اهل
حكمت ایدر هر یلدز دورنك قرنی بردر اول حسابده نتاكم دور قمر قرن
اوتوز اك یلدر عطارد دورنك آلتمش درت یلده قرنی زهره نك طقسان آلتی در
كنش دورنك یوز یکرم یلدر مریخ دورنك قرنی یوز آلتمش یلدر مشتری
دورنك قرنی یوز طقسان یلدر زحل دورنك قرنی اك یوز اوتوز یلدر
اهل حساب قولنجه كلدك ایدی اسکندر ذو القرنين علیه السلام زهره
دورنك آخرنده كلمش ایدی بویله اولیجق اسکندر قرنی زهره دورنك قرنیدر
زهره قرنی خود طقسان آلتی یلدر ایكی قرن یوز هشتاد و هشت اولور سکندر

ذو القرنين اون درت یاشنده تخته كچوب یوز هشتاد و هشت یل شاهلق ایتدی نظم

خلقه بو اولدی سبب بی اشتباه | كیم دیدیلر آنكه ذو القرنين شاه
یعنی كیم حكم ایدسردر بو تمام | ایكی قرنین ملك ایچنده والسلام

بر بو سببدن اسکندره ذو القرنين دیدیلر و بر دخی حكیملر فیلقوسه اغلك
صاحب قرنین دیجك یعنی ایكی قرین شاه اولور دیدیلر فیلقوس دخی دیدی كیم
اغلوم ایكی قرین شاهلغی قاج اقلیمه ایدسر افلاطون دیدی كه شرق و غربی
دتسن كلدك ایدی اهل حساب ایدر عرب كلامنده شرق دخی قرندر
غرب دخی قرندر ذو القرنين دمكدن مراد بر دخی بودركیم اسكندر مشرق و
مغربی دتسن مشرقه مغربه اك قرن شاهلق ایدسر نظم

بویله ایلیجق چونكه اول فرخ سیر | یورینوبن شرق و غربی دوتسر
هر برینه شرقله غربك عرب | قرن قومشدر كلامنده لقب

نثر بر دخی بو حكم اسکندر علیه السلام اندن طوغدی ایكی كیسوسی
واردی غایت تاب دار یعنی ایكی رخنده اك بلك زلف واردی چوكان
مثال شویله كیم رخلرینه اینمش فرخالی وار معاینده قرن كیسو كلمشدر انكچون
اسکندره ذو القرنين دیلر یعنی ایكی زلفلو دمك اولور نظم

بو نیله دیدیلر طغنجق شهریار — ایکی کیسوسی وریدی تاب دار

قرن کیسودر بو یدی پس سبب — کاکه ذو القرنین ویردیلر لقب

ضمنه بو نوز معلنیدر رای فلان — قرن دیمکلک بیان اجق همان

بو بیانک نغزنه کز ایرم سن — بی گمان طاغلمشوکی دیره سن

وبر دخی اهل تحقیق ایدر اسکندر نم دنیی ونم عقبی سلطانیدی انکیچون آکا اسکندر ذو القرنین دیدی یعنی برقرن دنیی وبرقرن عقبی ایکسنده دخی شاهلغی وار

بو کمال اهلی سزیده شهریار — غیری کمسه سوزینه اعتبار

رطب ویابس سیلنوز درلو کلام — نسنه صانور آنی ایشتسه عوام

سن عوام اعتقادندن قاچه کور — خاص سوزی فتح وبابنی آچه کور

حمزه وی سویلادوکن نابیله سن — اعتقادک آکا کوره قیله سن

سوز چوقدر سن یقینی دکله یار — تا که عقل اولمایه باشده تار ومار

نثر استاد قولنجه فیلقوس اول زمان اغلی اسکندر ذو القرنین طالع وهیلاجینی بو وجهله ایشدجک شاد وخرم اولدی بیوردی خاص خزینه سن کتوردیلر افلاطونی ارسطالیس سقراط بقراط برطوس حکیمنه درلو درلو قماشلر قیمتی طاشلر خاص قوللر واوشلر بخششلدی سخاو وجودی یرنده

اشلدی

اشلدی اندن حکیملر دخی بر زرین لوح اوزره اسکندر ذو القرنین آدن اسم اعظم برله یازب روشن قازب اسکندر آتسی فیلقوس یونانی وکنده قودلر دیدیلر کم ای فیلقوس نام ور اسکندرک طالعی وهیلاجنده عمر مقارجب اوتش ایشدب اصح لدک وبی الوبی دخی یقین ایرجک بو شاهک التنده بر یولا دا اوله کوک آلتون انجلین موضعده اغلک وفات قلوب دنیادن سفر ایده کیده علمله طالع وهیلاجنده کورنن بودر نظم

بکده کینی حق بلور رای پیش بین — آدم اغلی بلدوکی بودر یقین

عقلی علمی بلدوکنجه شرح ایدر — بو تواریخ یولنی دوتب کیدر

اولکلن بونیله دیدی دیبلی یار — فصل وباب ایدبدرز کتب وکبار

اول کتابه صوک کلنلر ایرشر — علم بلدم دیسو آکا دوز شر

بلمز آنی دیدی دیدی ای جان — خرج ایدر عمرن آکا اول بدگمان

علم اودر کم کندو جانکدن طوغا — کوکلک قصرینه اندن نور یغا

اول نوری اچه خالقوکی کوره سن — تو لسرسن صوکنده دم آکا موره سن

مشکلک صوکنده دم دررر بوده دم همان — فاعلاتن فاعلاتن ای جوان

نثر افلاطون حکیم قولنجه حکیملر اسکندره اولمن بو وجهله ور رجک

فیلقوس عجب لیوب دیدی کم ای حکیم بو بر کم وار درطین خلقتدن بیجه
بولاد اولایه کوك التون نه وجهله اولا بونی عقل قبول قلوری افلاطون
حکیم دیدی کیم ای ملك لروم حق تعالی جمله اشیه قادردر دلرسه
طبرغی بولاد قلور بولاد طبرق امر ادرسه کوك التون اولور التون کوك
اما سکندر طالعنده بو وجهله کورندکی بودر کم سکندر الم ترغنده
بولاد ازرینه اوزرنده سما سقفی لین التوندن دزلمش نسنه اولادیب
افلاطون دعا قلدی بو سوزی فیلقوس عقلی دخی قبول قلدی افلاطوننه
وجودا الدوغن بلدی جان وکوکلدن مرید اولدی اندن فیلقوس یونانی
زرکرلره بیوردی اسکندر جون قزیل التوندن بر معتبر مهد
دزدیلر لاجورد یازدیلر شانه درلو درلو دردانه لر قیمتی طاشلر تعلیق
قلدیلر دسته دسته برارابست اولحق فیلقوس یونانی دیدی کیم ای برطوس
حکیم اسکندر ذوالقرنین امرده کالایق بر دایه بول کیم صوتی خوب اوله
سیرتی کی عقل کامل اولا نفسی هر خلقی حسن رایی احسن اصلی پاك
عمری جوان تن درست وخوب طبع خرده دان اولا سوزی شیرین اوله
منم فصیح لسان اهل حکمت ایدر معصوم لرك اول تربیسی سینه سندن سود

امدکی

امدوکی در وجوددن زیرا کم جان جسم یوزندن غدا بر له قوت کوب سوددخی
آننك جکری قانندن بنیا اولور بوینله اولحق بس کرك کیم معصوم اغلان
بر سود امه کد خاصلغندن اول معصومك جوهری قلبنی جبلیه اکا زیان
قلمیه تمثیل بنا بر باغچه فدونن طبراغه دکب شور آب بر له صوورسلر
شوراب اول درختك بیخ وبننه زیان ادر یعنی کوکن قورودر کوك قورسه
بدقلری سست اولور بدی سست اولحق بتر قلری صرارر بترق صرارحق
یمشی تلخ بترینه اغاجنده بتر انسانه قابل اولمزیه حیوان بر ویا خود رمیم
اولور بر دخی آب حیات ایرب احیا قلنجه قلور بوکا نسبت معصوم سلاله
دخی سود دیه سیندن اچرسه اول سینه نسبت صدر وسینه اولور نظم

امدکلك سد درتنکلده قان اولن — قان دکلی خسمك اجرم جان اولن
روح حیوانی بدنده قان اولور — قان کدیجك کورتنی جان اولور
بو یله الیحق جان احما که ای جان — کی صافی سد کور کدرینی کمان
تا که جان اندن جلا آله جوهری — کامل الانسان اوله تا بولا ربی
بد سدامه سنده جهدات ای فنون — تا که جان کولکی قومایه بکون
قوریجق شاخ برکی بد بتر — تلخ یمش کبی اغاجنده یتر

اکلدکمی نه دیدم بن ده سکا	اکلدکسه وار دعا ایله بکا
دردده درمان زخمه مرهم در دعا	رحمتیله ملکه همدم در دعا
آلک دعاسیله ارنمه سن دخی	اشبو سوزی نظم ادانی ای سخی
تاسنی ده یاد ادالر ای فنون	فاعلاتن فاعلاتن فاعلون

نثر افلاطون حکیم قولنجه فیلقوس یونانی اغلی اسکندر ذو القرنین ایچون
برطوس حکیمدن بو وصف قلدوغم صفتلو دایه طلب قلیجق برطوس حکیم
ورق خاص خادمه بیك قزلا التون ویروب بر خاص قوللر قوشدی دیدی کیم
یورك یدی بخش روم دیارن تفتیش قلوك بکلر بکلرو قیصرینه سراینه کرك
فیلقوس دلندن صورك بلك هرقیس خادم وخاص بلورسه اسکندره لالا
اول ولسه کرك دردیب اول حکیم اول زمان قرق خادم بنله قرق خاص
قولی کندردی کیتدیلر شهر بشهر قلعه بقلعه ایل بایل بوی به بوی ارادیلر
هرقیل دیارنده بر دلاور قزین بولدیلر فیلقوس دیدوکلین نظم

بولدیلر بر دایه آکا خوب رو	نیك خلق و جعد زلف و مشك بو
تن درست و پاك اصل و نوجوان	خوش طبع و راست رای و خرده دان
حسنی خجلتدن اریدردی کلی	سویلسه آشفته ایدردی بلبلی

عورت الا عقلی کامل نفسی پاك	خط و انشا شعرم طبعی اشراك
اشبو وجهله دایه بولدیلر اکا	ور صلاوت نتدیلر دیم سکا

نثر اوستاد قولنجه دایه بولنب برطوس حکیمی اسکندر ذو القرنینه لالا
قلب جنت صفت بر قصر وکلستان بولب سکندری اول مقامده قیوب
دلیم خاص خادم قراوشلر خدمتنده قیوب دایه لالا اسکندری تربیت
قلب یوزن کوننددن سقنب بسلدیلر برطوس حکیم قولنجه قرق کونلك
اولیجق سسلدی کیم سویلیه یوزنه بقب حس اتدی بر یاشنه ارجك اسکنده
سویلدی نه سوال اتسه دایسی لالاسی جواب الدی بر یاشنه ارجك
ایاغه بندی یوریدی لکن یاشی تمام اولیجق دایه سنك لالاسنك الن
دتجق اغزندی اوچ یاشنه وریجق حسن اچنده لا نظیر اولدی شویله کیم
کوزلر قماشوردی یوزنه نظر قلیجق کلامن اشیدن حیران قلوردی سوزه
کلیجك ذو القرنین علیه السلام معصوملغنده بو کمالی کسب ادجك آتسی
فیلقوس کوروب شادان اولب دلیم سیم وزر مسکینلره یتیملره خیر و احسان
قلدی حق تعالی کندو به عون وعنایت اتدوکن بلدی بغور فیلقوس
یونانی کوردی کیم اسکندرك ذهنی کشاده طبیعتی موزون کوکلی شاد بیش

یاشنه ایرجك فیلقوس دیدی كیم ای افلاطون حكیم اوغلوم اسكندره اول ادب علمن اوكرت تعلیم ایت مقدملرده نیجه كیت زیرا كیم اول آدم اوغلانلرینه علم ادب كركدر كرك شریف و كرك ظریف كرك عام اوله و كرك خاص اول علم و ادب بیرله تا كیم جهان خلقی ایچنده عزتلو اوله مرتبه بولا صاحب كمال اید

اولولق كاركسنه اولمایه ادب — كیم ادبسزلره حق ایدر غضب
بی ادب كیشی ایله اوتورمغل — بی سعادتدر انكله دورمغل
بو ادبسزلك بیان خصلت دورر — جمله ایشلك مشكلی بوندن دورر
قومه الدن سن ادب خلقنی ای یار — تا كه سا كه رحم ایده پروردكار
یرلغابن دور اوله سن طامودن — قورتیلبن جنت بولاسن قامودن

نثر استاد قولنجه فیلقوس یونانی اوغلی سكندر ایچون شویله دیمش افلاطون دخی قبول باش اوزره قیوب فرمان برم دیوب افلاطون اسكندرله ادب خانه‌یه كلوب علم ادب تعلیم قلدی حكیم هرنه یزدن یوز كوسترسه سكندر بلدی علم و ادبده هرنه بابه یونلسه فتح بولدی یدی یاشنده ذو القرنین علم و ادبده شویله كمال بولدی كیم استادی افلاطون اول عمر عزیز بخت جوانی بكنب آفرین لیوب اسكندر آدنه قسم یاد قلدی فیلقوس یونانی

دخی اوغلی اسكندری افلاطون حكیم تربیتیله ارسطالیسه اصمرلدی خلوت خانه‌یه التوردیلر هر حاجت كیم اولدی خاص خادملر كتوردیلر سكندر تعلیمنه حكیمدن و كوندن مشغول اولدی

نظم

چونكه مشغول اولدی اولدم نامور — تا كیم اوكره‌نه ارسطودن هنر
بر نیجه مدت كه تعلیم ایلدی — هرنه دیلكیم دیدی لوهب سویلدی
مدخل ایتدی هرنه كیم ایشتدی اول — كوزلدی قندنكیم هر علمه یول
حكمت احكامینه ایلادی شروع — بلدی جمله كر اصول و كر فروع
بولوبن علم الهیدن خبر — اكلدی فن طبایعدن اثر
هم ریاضت علمنی بلدی تمام — جمله اصل و فرعله ای نیك نام
یدی یاشنده اولدی اول فیلسوف — كم فلك اسرارینه بلدی وقوف
جمله اشیاء كما هی اكلدی — شویله كه استادی ارسطو طكلدی
عقلی اكلادی ونه معقول ایسه — قابلی بلدی ونه مقبول ایسه
هندسه وایدن اشكالی فرض — یری و كوكی بلدی جوجو طول و عرض
ایتدی طبدن بحث اول بقراطله — داخی افلاطون و هم سقراطله
سنده ارسطو یوزنی كوركوزمزسن — اول سكندر حكمتینه ایرمزسن

وێره سن جمله طبایعدن خبر | خلعت اولا ساکا علم و هنر
اول هنرله یاد اولاسن دایمون | فاعلاتن فاعلاتن فاعلون

نثر افلاطون حکیم ایدر چونکه اسکندر ذو القرنین بو کمالی بولدی
کوکلینک آیینه‌سی روشن اولب نور الهی طولدی هر نه اشیایه تأمله کامل نظر کم
قلدی خالقنک خلقت قلدوغی مخلوقاتی کورب هر بریندن بر درلو عبرت الدی
عجایب غرایب صنعه حیران اولدی صنعنده هر نه آواز کم ایردی کوشنه انساندن کره
حیواندن کره طیوردن جمله‌سندن طیو طویدی و باقی داخلده و خارجده باطن
و ظاهرده هر سری و اسله فکر قلدی عقلیله کیفیتندن آثاره کلدی
بلدی کیم هر اثرک بر موثری وار درر یقین بو یقین اوزره اول معصوم یقین
قلب طوردی حکیم قولنجه بر کون اسکندر ذو القرنین استادی ارسطالیس
برله اوتورب خلوت علم حقایقدن کلام سویلشرکن اول یتیمن الت ملتک
دشمنی مردود شیطان رجیم اول موضعه ایرب کلدی کوردی بر معصوم اوغلان
بر اکی عاقل حکیم برله اوتورب علم حقایقدن بر خبر سویلشکم سیک بیل
رنج چکن طالبلر اول علمه یقین ویرمزلر ابلیس ایانی کورب و هم الوب
بر زمان طورب اسکندری و زنه اوردی اسکندرنه قاچقن بلدی

کندو

کندو کندویه دیدی کیم بن بو معصومه اغوا ویرمیجک اولورسم بو علمله بو
پیغامبر اولور دعوات سیفن اله الور جمله ازغونلری حق یولله قولورلیب
بنی محروم قلب ذریتم بونک عصرنده فنایه ویررد دیب اول رجیم اسکندره
اغوا ویرمک قصدنه طوردی انجاکم ارسطالیس دخی اسکندر برله درس
چکوب طورب اسکندری انده قویب کندو اسکندر آتاسی فیلقوسه کتدی
حکیم کیدیجک رجیم روان ارسطالیس صورتنه کیرب کندو علمله اوزن
تلبیس قلب اسکندر قاتنه کلدی ارسطو چقب کیندوکی قودن اسکندره دخی
رجیمی استادی شکلنده کورب استادن صاندی قیامه کلوب عزت قلدی
ادبله قرشوسنده دیز اوزرنه کلوب اوتوردی رجیم دخی ارسطالیس کتابلرنه
ال اوردی اندن اسکندره دیدی کیم ای استاد حکیم آتک قاتندن نه تیز
کلدک یوخسه ورمدکمی شیطان دیدی کیم آتک آدم کوندرمش بکا دمشکم
حکیم دخی علم تعلیم قلمسون اسکندره علمی چوق اوقوین علمنه تکیه قلور
وقتنه غره اولور غره اولن شیطانلین ازب حق قاپوسدن سورلور یا اسکندر
آتک فیلقوس عاقل کامل وجوددر خوش دمش علم سنک نکا کرک سن
ملک زاده سن بو دم سنک لایقک تمک دشمنک آشکار قلمق در عیش و نوش

ادب عمری صفابرله سوروب وقتی خوش کورمکدر دیوب شیطان لعین خشم
کوش اولدی اسکندر رجیم دن بو کلامی اشدوب غایت پریشان دوشدی
جواب ویرمدی ینه شیطان دیدی کیم ای اسکندر نیچون سخت دشدک
آنک سوزن دتمزمیسن سکندر دخی دهشتی قوبت دیدی کیم یا حکیم نیجه
پریشان اولمیایم حق تعالی نک کزلو کنجی الومه بلومه کرمشکن وازکلم علم
وحکمتدن محروم قلم منم سنجلین صادق حکیمک سعی منم بنوم بونجه زماندن
برو جهدم یله واردیوب سکندرا الیوزنه دوتب اغلدی قهرمانی کوزلرندن
سیلاب کل یوزنه جغلدی شیطان اسکندرک بو حالتنه خیران اولب
تاسه لندی جانی حسد اودنه یاندی قصد قلدی ول حسود دینه سویلیه اول
جانبدن ارسطالیس حکیم دخی فیلقوس یونانی قاتنه وارب اغلنک ذهنی
کشاده لغن کوکلی شادیلغن وهمدن آزادلغن تعریف قلدی شویله کیم
فیلقوس جان ودیلدن شاد اولدی حکیم تحسین کیوب خلعتلیوب کندردی
دیدی کیم ای حکیم ارامزده محبت الهی الدوغن اندن بل که سکندر تعلیمنده
تقصیر قلمیاسن حکیم دخی دیدی کیم ای ملک روم سعی بن بنده دن جهد وغیرت
سکندردن راست کترمک حق تعالادن دیوب ارسطو کندی خلوتنه

یعنی

یعنی اسکندر قاتنه ییدی شیطان رجیم حکیم کلدوکن طویب طوروب قپودن
چقوب کدکبی اولدی کندوزن نهان قلب طوردی تا کیم سکندر برله استاد
نه دیرلر کوره اندن ارسطالیس دخی خلوتنه کردی سکندر دخی کوردی استادی
شکلی شیطان چقب ینه اجرو کردی پریشانلغندن حکیمه قیام قلدی ارسطالیس
سلام ورحمت هر کون کبی المادی حکیم دخی بو حالی کوروب نظر قلدی
کوردی سکندرک قهرمانی کوزلری نمکین کوکلی غمکین سوال ایتدی دیدی کم ای
سلاله فیلقوس کوزلرک نمکین کوکلک غمکین ندر ا سکندر دیدی کیم بن آتمدن
کتوردکک خبر ایچون اغلدم جکرکا اغلدم حکیم ایدر یا ذو القرنین
آتک قاتندن بن هنوز کلورمن نیجسی خبر کتردک سکندر ایدر ای حکیم
اتمدن خبر کترمدکمی دمدکمی اتک دمشکه سکندر علی چوق اخومسون
شیطان لعین ازمسون حکیم ایده یوخ سکندر ایدر سویلیوکک سوزه انکار
قلورسن بو سوزه حکیم ونم الوب بر زمان [...]ردی بو ارالقده بر مخالف
یوز کوردی دیدی کیم یا ذا القرنین بن آتکه کدیجاب بنوم صورتمده سنوک
قاتوکا کمسمی کلدی سکندر ایدر بلی سن دکلمدک کلن دیدوکم سوزله
بنی غمناک قلدی حکیم ایده یوخ بن دکلدم بن آتکا وارب سنوک علمه

جهدکی تعریف قلدم آنک شاد اولوب درلو درلو وصیتلر قلوب دیدی کیم سکندر
علمدن غیری نسنه‌یه مشغول اولمسون تا که عمری ضایع گچمیه دیدی دخی اول
حکیم دریادل فکر غواص قلب بحرکوکله طلوب دیدی کیم ای سکندر زمان
یقین شویله در کیم بنوم صورتمه کروب گلن عالی حضرتکه اغوا ورن بنم دشمنم در
بکزرین بونده سکا معلم اولدوغمی حسد قلوب صورتمه کروب گلب سکا
علم اوقومه دیو اغوا ویردیلر یعنی سنی علمدن اوصندورن لربنی سنوک استادک
مرتبه‌سندن دشوره لردی   نظم

بلمدی اسکندریله اول حکیم | کیم گلن شیطاندی دیو رجیم
گلدی کوردی اسکندری علمنده جست | قصد قلدی کا یته انی ایشنده سست
زیرا کیم شیطان ایشی شویلا که وار | خلق ایشنده سست قلمقدر ای یار
هر قچن کیم کوره بر شخصک ایشی | باشه ایروب حاصل اولمش ای کیشی
جهد ادراوبتمشی تا کیم بوزا | طغرو کیدن هب ایو یولدن ازا
ازمیانه چوخ زمان اویرتشا | یعنی کیم ازغون لعین الترتشا
اولدجیمک ایشی بودر دون وکون | تا که قیله خلقی النده زبون
طوغرو یولجه کیدنی سومز اول ایت | کز قوجا اولا کرا غلان کز یکیت

ازغونیله باشی خوشدر بار شور | صانکه خمریله سودر قارشور
هر که اندن احتیاط ایلامدی | دمبدم لاحوللی سویلامدی
شیله بل تیز اولور آنی اول لعین | ایلمنجه انکا لاحولا معین
ای قرنداش دمبدم لاحول اوقی | اول رجیمک رجمله بوینن طوقی
تا که اندن سن سنی قورتاره سن | راست یولجه منزلوکا واره سن
یوخسه بر کون سانی یاقکدن دنار | ور لغوکی لعبله آلدن اوتار
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات | ویر صلاوت سن رجیمدن بول نجات

نثر حکیم قولنجه ارسطالیس شیطان لعین بلمیب انسان طرفندن دشمن
صنب سنفندیلر احتیاط حمایللرن داقندیلر بر قاچ زمان دخی علم
حقایقه مشغول اولدیلر شویله کیم سکندر علوم وجهنده کمال بولدی
آتسی فیلقوس کوروب خاتمانده غرامت قلدی آندن اسکندر علم شجاعتی
دخی فرض کوردی اول علمده استاد طلب قلدی شهرسلانسلده سهیل سرخی
آدلو بر سلاح شور سرور بولدیلر ما لوکنج کوندروب کتوردیلر غایت
خوش کوروب سهیله قرق قوللا سکندری اول سروره اصمرلدیلر تا کیم
علم شجاعتدن تعلیم ایده بر خوش خولیسی میدان سرای اچنده کروب دن و کون

تعلیم قلمغه مشغول اولدی بر فاتح بیل سهیل سرخی کوردی که سکندر ذو القرنین
عالم شجاعته جکری جوهری قابل در تعلیمی دخی مزید ایدی شویله که
اسکندرده قوت شوکت وسطوت قرار دتدی نظم

یا شیخه اون درت اول کوکه یاتی / تعلیمی قومدی الدن بیل و آی
هب شجاعت علمنی حاصل قلور / اوق اتمق اچره صان رستم اولور
اولدی اول صنعتده شویله کم قدر / قیلوریدی انوک الندن حذر
هر فن السه الینه اول کمان / قاچریدی اوق تهمتندن کمان
النه السه سیفنی اول سرفراز / کوکده مریخک الوردی بکزی ساز
رنجله جولان ایجقا اول دلیر / قول الوردی اکا کیوس اژدشیر
النه قلقان دوتب طورسه درست / کورسه ارجسب اولوریدی آنی سست
تیم کمندا وتنده اول کرداب ایدی / صد هزاران برزین شهرا ایدی
خلعت اولدی بو تنینه شویله که وار / بو شجاعت علمی انوک شهریار
کامل اولدی اول هنرده داخ تیم / دکله امدی نیدسن ای محترم
دینه یم لیکن ارتغمه ای صفا / ویر صلاوات شاد اولسون مصطفی

نثر استاد قولنجه سهیل سرخی اسکندره علم و شجاعت که تعلیم ایتدی

کورب

کورب آننه اول ملک زاده نک هنرلرن عرض قلدی فیلقوس کورب خرم
اولب سهیل سرخیه نعمت وخلعتات وولایت وردی سر لشکر قلدی بغون
فیلقوس اغلی هنرلرن کوره جک یدی بخش روم علو دیارینه نه قدر پهلوان
سرفراز سرور هنرور میر ومهتر وارسه اوغللرین ترون کرن جمله
ملک زاده لر له سکندر قاتنده جمع قلدی انکله بله عمر سورمکیچون
بربرله انس اولب کوکل ورمکیچون اندن اول جمع اولن کزیده لرم خزینه
اجوب مرصع تاجلر مرزکش لباجه لر کمر کیانی لر آب نژاد رخشلر
بهرامی کیش قربان ترکی کمانلر قیم قیمتلو سام سواری کرزلر
طبرستانی تبرلر بجاقلر سهراب شکولر شتفه لر ارجاسب سپرلر سرخاب
کمند زنکجانی خنجر وتنشنر لر داودی زره لر جرکسی قرقیل البرزی دلق
بکترلر روخامی اشیق کمیری قوللق بدلق آهولر الشده دی مقدارلو
مقدار بخشه اندن اول ملک عادل طتلو دلله ددی کیم هرکیم اسکندری
جانله سوب کوزلر جانم جانانمز اول سرور یولنه فدی دیوب جملسنه

جاه و منصب تعیین قلدی / جونکه اون درت یاشدی اسکندر اوزن

نظم

تازی اتلر استدی و باز یوز

سروز اولکن آت آرزو ایتسه کرک | بیوبن درت یانینه کلسه کرک
بر کشی ایکی اولور بنجک آت | رستمی همتده ایلر شاه مات
بودرر آنده کرامت بل یقین | کی ارینه سرور ایلر ای امین
کر ایتمزسک بو سوزه ای آتا | توجه بیسک دا اولورسن برقفا
مخلوق اجره آت کزیده جان درر | کرسکا کیم بنجه قول قنددرر

نثر برطوس حکیم قولنجه اسکندر ذو القرنین علیه السلام آتنی فیلقوسدن آت قوش طلب ایدجک فیلقوس دخی دیلیم مال شام دیارنه آتلو محون دشت و قبجاق ایللرینه قوشلر ایچون امراخورلر میرشکارلر کوندردی کتوردیلر اندن اسکندر دخی اذنلریله آت بنوب قوش کتوروب آوشکارلر قلب ثنیمک دتمک تعلیمن اندیلر یونان دیارنک درت کوشه سنه کتدیلر شویله کیم سیر و سفرلرده دخی الفت دتدیلر قصه دراز قلمیلم اسکندر ذو القرنین اون بیش یاشن تمام ایدجک آتسی فیلقوسه اجل اغریسی اغریب اول ملک خسته دشندی ارسطالیس افلاطون سقراط بقراط برطوس کلب فیلقوس کوردیلر باش یصدغه اوروب تاسلنب بینه طوررینه یاتور باش کرده بالینه اوروربلدیلر کیم اجل نزاعی در روان سقراط بقراط

نبض

نبضن دتدیلر کوردیلر کیم مزاج قانون حکیم الندن کتمش یعنی علاجه قابل دکل علاج تدبیرن قوب دماغه بخور وردیلر حتی فیلقوسک باشنه جمع اولدی کندوی دردی یاننده حکیم لری کوردی علاج استدی تنقیه دماغ ایچون لعل احمر جلابندن شربت صوندیلر اجدی اول حرارتنک غایت بزی کجدی دیل اجدی دیدی کیم ای حکیملر نیمله نان ونمک حقن کوزلمک قصدن قلورسکوز بنکا بو سقامتک سن انجامن راست خبر ویرک المدن قوپوب ملکه حیف ایدر وجود دکلم خاصا که یرمدن اسکندرلین صاحب قران قوپوب کیدرمن دیب اول امیر حشم کوش اولدی اندن افلاطون دیدی کیم ای ملک عادل زی سعادت ابدی کیم سکندرلین سلطان سلاله قوپوب کیدردور قیامته قلیجق نشان ابدی سن سنجلین شاهلک اولومی سکندرلین صاحب زمان اوکلنده اولیجق اول کم الر دکلدر برجان فدی قلب بیلک جان بو مقلدر ای فیلقوس بز دخی جمله موزه بو جان عزیز مهمان کیندر برقاج کون طوروب سیر و سفر قلور هرکشینک حالی جهان سراینده بودر نظم

بودریکن بر کشی ساغ و سلام | شاد و خرم کر خواص و کر عوام

قهر ایله موج اورركن دوش اولور | سست اولوبن تن و باش بیهوش اولور
تنك كوزینه اكا اشبو فنا | دار دور خود بیگمان دار الفنا
گرچه كیم كیشی اولا میری اجل | زود دیر اولور چون ایریشه اجل
امن و ارضه بو یرده ای اولو | كیم اجل قوخوسی دور طبطولو
شمع بیكی قامولی اوتدی بوینیم | نه بنی بولدی اكا چاره نه حكیم
كیمسنه بو دردده درمان بولمدی | چاره سین بونك فریدون بیلمدی
كیمسنه كیمسای اجلدن ای اخی | قورتیلمز كیم طوره بر كون دخی
اردوكی دم شاهلره ورمز امان | كه فریدون اوله و كه نریمان
ای نیجه جمشیدلرك یولن اورر | ای نیجه كاوسلره قارشو دورر
ای نیجه قیصرلرك تختن یقار | ای نیجه دارالرك دارین یخار
نیجه ضحاكی اغلدبدر نارمیم | نیجه كاوسی اكلدبدر زاروبم
نیجه بیك رستملری باصبدرر | نیجه بهرام یابیی باصبدرر
آه بو اولم الندن آه و آه | اردشیرلری قلبدر بورباه
بن ده آدی اكلسه یا شباب | سوز كسیلور كیمسنه ورمز جواب
حفظ ایده الملك لیك ایمان ایله اش خوش | تا كه بوندن كیتیاسن الی بوش

احمدییه داخی یا رب العباد | سن رفیق ایله امان و اعتقاد
كیم ضلالت اجرم جانی قلمیا | حضرتوكا یوزی قارا كلمیا
عبد اشی جرم و خطا دور زرخطا | پادشاهلك نه دور عفو و عطا
توبه و توفیق ارا حقدن بكون | فاعلاتن فاعلاتن فاعلون

نثر بركوش حكیم قولنجه افلاطون یونانی فیلقوس یونانیه الم یقنلقن الومه چاره اولمقلقن بیان ایدجك فیلقوس دخی یقین بلدی كیم عمر طویل اوجنه ایردی عزالت براتن الته ویردی منصبن كندی حق تعالی امرنه رضا ویردی جمله حسن باشنه دیردی دیدی كیم ای حكیم الم حق اولدوغنه بزم داخی یقینمز غایت یقین دور خوش كلدك خوش كیدك المدن كلدك كیجه قسمت اولدوغنجه حق تعالی ویردوكی نعمتدن حق بولنه خیر و احسان ایتدك بوندن بویله لطف و احسان سزلردر كیم بزلری دعادن اونتمیاسز دییب فیلقوس رقت قلوب كوزلرندن سیلاب سبیل سقالی اوزرینه روان اولدی حكیملر دخی رقت قلب دیلر كیم ای ملك عادل جمله مز خاص و عام سندن خشنود ایدك حق تعالی سن قولندن دخی شاكر السون جانوكی رحمت بحرینه غرق قلسون دیدی بو سوزهرنه وصیت كیم ایده سن ایدی

انی جان وکوکل برله دوتلم دیب افلاطون سقراط بقراط ارسطالیس فیلقوسه
قولاغ اولدیلر اندن فیلقوس دیدی کیم ای حکیم لر الامانت الامانت
اغلم اسکندری لهوم ولعبه مشغول قیلمانک زیرا کیم لعب ولهو اجرم
خطر جوخ الور خطرلو اشده کچن عمر ضایع کیدر وبر دخی اسکندری عیش و
نوشه قولاغوزلمانک تا کم دیارکونزه یاد یاغی یاد آت دیرنغی بصمیا عیشله
باش خوش ایدن ملک دشمندن دیار بکلیمز غافلکن کندودن حسبت
دلیرلرکلو زناج وتختی ملک ورختی النددن الور نتا کم غافل چوبان قیون
قرده یدورر اول یمان راعی دررچوبان قیونی قورده الدورجق قیون
استی چوبانه خشم قلب سروی الندن الور وبر دخی ای وزیرلر ولایت
فتنه دن امین المقلق دلرسکوز سکندر ذوالقرنین فتنه جاهل مجهول
بد فعل کیسلری کتورمک مالن کنجن نا مستحق کشیه ورمک تا کم
شاهلق رونقی بوزلمیا ازرکوزه جرم وخطا یازلمیا نظم

بی هنرلاری فتنه دیرمکون	مالنی نامستحقه ورمکون
علم اهلیله اتورسن دون وکون	خیر بنی محلینه اتسونای فنون
تا که لایق دوشه ایشی بکلرکا	اوره بنیاد خلق اخنده بکلرکا

بر دخی جاهل سوزینه اویمسون	فتنه سوزینی قولاغه قومسون
هر نه کیم شنزلر دیباسن دوته اول	تا که شاهلق اجرم وارنه باست یول

نثر برطوس حکیم قولنجه فیلقوس یونانی بو وصیتلری سویلیب جمله
وزیرلرله کورشب وداع قلدی اندن دیدی کیم ای حکیم لر جکرکوشم اسکندری
دخی کتورک کورایم برتج درلو نصیحت ورایم اندن برطوس بالوس جالوس
حکیم وارب سکندر شاهی اتسی فتنه کتوردلر کلوب اولدوخ مکرم
باش اوروب اتسی ایاغی اوجنده اتردی اتسنی خسته کوروب غایت پریشا
دل دوشدی فیلقوس یونانی دخی اغلنی کوزلری تمکین کوکلی غمکین کورجک
صوردی حکیم قولنجه دیدی کیم ای جکرکوشم سکندر ذوالقرنین
مبارک خاطرک نیچون پریشاندر اسکندر رقتدن جواب ورمدی
رقت قلب اغلدی ممم آتسنک الومن سیرینده کورمش ایدی جکرن طاغلدی
اندن آتسی فیلقوس دیدی کیم ای عمر عزیزم حاصلی ذوالقرنین جهان نیچون
بنیچون اغلرسن اغلمه کیم بنجلین بیرو فانی آتنک سنجلین عمر جوان صاحب
سعادت اهل حکمت اغول کنده ایجک عید اکبردر زیرا کم بریده سنجلین
عالم و عامل کامل وجود یادکار قوب کیدر ای اغول سن سنی بیل سن سکا

بردخی

قدر و قيمت قيل كيم سنجلين صاحب زمان دكمه كز زمانه دن طوغمز
طالع و ميلاجك شويله يوز كستريب دور و بر دخي يا ذا القرنين عالي حضرتكا
بر نجه پريا نصيحتم وصيتم وار دور ديا بير جان تمعن بندن بكا قيل هر نه كيم
ديم اني دوت خلاف اتمه تا كيم آتنك ناخلف اوغلي اكلمياسن ذلك
سبق الله ايش باكلمياسن ديب اول زمان فيلقوس يوناني اوغلي اسكندره
وصيت نصيحت اتدي نه ديدي

نظم

بويله ديدي فيلقوس اي اختيار
اوغلي اسكندره اولدم آشكار

عادتك اولسون وقار و صبر و حلم
صنعتك اولسون سخا و صدق و علم

كز سخاي خوي و عادت قيله سن
بي كمان اهل سعادتدن اوله سن

دشمنك ايله مدارا ايلكل
آل اينجه دوستانه دوستانه بسلكل

چون كه اول غافل سن ايمن اوله سن
بر كون اوله آكا فرصت بوله سن

عورتيله مشورت ايلامكل
هيچ رازك سن آكا سويلامكل

كيم بولوردر عقل او نده ناقصات
كر اولا لر تا بيابات عابدات

ايش كه خير اوليا انديشه اتمكل
شري كندوزكا پيشه اتمكل

قل تفحص هر كشينك حاليني
اكله نادر سيرت و افعاليني

بس نه ايش لايقسه بلدر كل آكا
كيم ندامت كلميا صوكره سكا

كز كشي ايشين اولوبه اتمغل
اولو كم ايشين بتوره صنمغل

كرچه اكنه چابك و سر تيز اولا
ينجسي قيلچ كبي خونريز اولا

كرچه قيلچ تيز اولا بران و تند
اولو اكنه اشلدوكي اشدن كند

اولو كيشي كبي ايشه اتمز نظر
اولو اتنه كبي خود بولمز ظفر

يادلري سن سكا همدم ايلمه
دكمه يي كندوكه محرم ايلمه

محرم و همدم اوزوكا سن اول
دردكا ام كاركيشه ام سن اول

رازكي كمسايه اتدرمه استماع
كل سر جاوز الاثنين شاع

سن اداما دكدكه رازوكي نهان
كمدرر كيم ايمه شويله عيان

دليريسنك كا ولمه ملكك پايدار
ظلمي ترك ايت عدلي ايله اختيار

عالم ايشي عدل الله دوندي نظام
ير و كوك هم عدل الله اولدي تمام

چون كه عدل اتدي شوبان لقنه كليم
ويردي پيغمبر لق آكا اول كريم

هم سليمان اتدي بو ملكنده داد
حكمنه لا بد مسخر اولدي باد

بينه ضحاك اتدي كشورده ستم
قلديلر شريانن افعي لا جرم

ظلم دن نمرود چون اتمادي باك
لا ابا اتدي اني بر يشه هلاك

بوله دیسوب فیلقوس اسکندره | بغلدی دم ویردی روحن یکسره

نثر حکیم قولنجه اسکندر ذو القرنین آتاسی فیلقوس یونانی اوغلی اسکندره
بو وجهله نصیحت وصیت کم قیلدی عمر عزیز آخرینه ایردی امانتی اسنه ویردی
اوغلی ذو القرنین کورب آه قلب یقاسن یرتب زرین کلاه سرندن صلوب
رقت برله ال یوزینه دوتب اغلدی جان وجکر طغلدی اینی کورب جمله
حکیملر حاجبلر سرورلر میر و مهترلر بکلر و بکلر رقت قلوب شاهلر ایچون
آه و افغان برله اغلشوب نوحه قلشدیلر جمله میر و سپاهی جمع اولب
یاس و ماتم یراغن ایتدیلر فیلقوسک سنجاق علملرن صیوب طبل و دهللری
یاررب آتلر قیروغن کسدیلر ساز و سلاحلرن آتلر اوزره برعکس اصدیلر
آندن حشم و خدم چول و پلاس بوش اولب بکلر ملکلر سیاه کیدیلر خاص و
عاملر کبود بوشلو اولدیلر سیاه شمعلر یاقوب ایل و شهر یاس و ماتم دتدی
بغور حکیملر کتورب فیلقوس الوسن خلوته کتردیلر لباس کتوردیلر جسمن
کلاب برله پاک ایدب کافور برله طلی ایتدیلر سیاه اطلسدن کفن صردیلر عاج
آبنوسدن تابوت دزب لاژورد یازدیلر آندن فیلقوسی اول تابوته صالدیلر
اهل حکمت بو اراده غایت غیرت ایلدیلر روم غلامینی کیکشن اقلیمه صغمین

ملکی بریتک تابوته صیغردیلر آندن تابوتی فیلقوسک تاج و کمری لباجسی برله
تزیین ایدب طونتدیلر بغور سرورلر میر و مهترلر الوکلب ارکان برله اول
ملکک تابوتن عزتله اموزلرینه کتوردیلر آتلرن خاص قوللری اجتناسچون
یدب نوحه ایدب یوردیلر یونان دیارینک عاملری حکیملری بکلری ذو القرنین
الوب آتاسی تابوتی اوکنجه تکبیر برینه کتوردیلر آندن افلاطون سقراط
بقراط برطوس بالوس ارسطالیس حکیم کلب داود تعابیر شربعتجه
فیلقوس یونانی اوزره صلوة تکبیر قلوب تابوتی سلاطینلر کتورب آخر منزلینه
کتورب اباوعن جدلرینک دخمه سنده قبر قازب قاره یر قازن یاروب فیلقوس
ایچنه قویوب دفن قلدیلر اول عزونازله بسلنمش سیم جسمی طبراغه ویردیلر
بغور قبرن دزب هیجسی طاشنه تاریخ یازب قازدیلر قبر ایستی برله کلوب
قاج ییل عمر سردوکن نیجه کیدوکن بیان ایتدیلر دیلم سیم و زر اول ملک
قبری اوزره خاص و عامه کدا و دریشه سبیل قلدیلر شویله کیم کورنلر اوکین
لیب دعاسن دیدیلر آندن شهره کلوب اوج کون اوج بیک میر و سپاهی
فیلقوس قبری اوزره خیمه چادر قوروب بکلدیلر آندن ذا القرنین کلدوبعت
اوزرینه طوروب آتاسی چون تختکاه یونانه آشوسواندرلی حد التون کمش

مستحقلره ویردیلر خیرلر و احسانلر ایتدیلر اوك کلن ابو الخیر اتلر طریقنجه

کتدیلر

آرا اوردکیم کندو ایله خیر اده احسانینی
اهل خیرای سور حق دنی عقبیده یقین
خیر اذرسك سنده بونی یارن انده ای عزیز
دنیده مال قیندرحق بولنده عقبیده
خیر و احسان کیمیادر نی ریا اولسه یقین
آز اوجوخ الله وارندن ویر محله نعمتی
خیرم بیل بغلر اولورسك بل برادزی کمان

نظم مقفا

قورتر اطاموا اودندن یارن انده جانینی
بونلر ایچون یاردر جنت و رضوانینی
قوللرسن روضه ایچره حور ایله غلمانینی
هشت خلدك جل صباح سیرادین سیرانینی
باقی الدربیل بو عمرك باقی بنك کانینی
قورتر اتلاری غمندن شادقیل دورانینی
حق الکدن خرج اذربل خیرله احسانینی

نثر برطوس حکیم قولنجه اسکندر ذو القرنین آتسی ایچون خیر و احسان
قلب اوج کون یاس و ماتم دتدی اندن روم دیارنك بکلری یونان حکیملری
جمع اولب ارکان برله الواجلاس قلب خاص و عام کلب سکندر ماتمن کیدردلر
اندن باشنه سعادت تاجن اورب اکینه دولت لباچه سن صلب بلنه
قصت نصرت بمت کمرین قوشندیلر بغور افلاطون سقراط بقراط ارسطالیس
وزیر سکندر آلت اولب آتسی فیلقوس شاه سریرینه کلب دیدیلر کم یا ذا القرنین

بو سریر اتکدن سکا میراثدر حق تعالی بودم سن قولنه ارزانی ایتدی دیب
الن دوتب آتسی سریرینه کچوردلر نصیحت یوزندن دیدیلر کیم یا ذا القرنین
تاج و تخت زینت دتسون درسك قوتك ارذوکنجه قولك التدغی رعیته
عدل و داد ایت کیم حق تعالی جمله قوللریندن عدل و دادی شاهلردن جوخ
صورسه کرکدر دیب دعا ایتدیلر سکندر مقربلردن بو سوزی اشدب روان
کوکل سراینده عدل و داد بنیادن اوردی ظلم اندیشه سن درونندن سوردی
نفس اماره نك کوشن عقل ایله بردی اندن بیوردی اولالت نخش
روم دیارنك باقی بکلرینه بکلرینه درسونامه لر یازدلر قاصدلر کوندردلر
فیلقوس یونانینی وفات قلب فنادارندن بقاسراینه کتدوکن اسکندر
ذا القرنین آتسی سریرینه شاه اولدوغن بلدردیلر قللوغه دعوت قلدیلر قاصدلر
واردی نامه لر ویردی جمله اشیدن بکلر ملکلر بلکلر یراقلیوب سکندر شاهلغنه
شاد اولوب یبرن سکندر شاهه کتدیلر تیدیلر استقبالا ایتدیلر طارتقلرن
چکب آتسی فیلقوس ایچون غزا ادب اندن اول سلطانك شاهلغن مبارکلدیلر
کوردلرکیم دولت و بخت و تاج و تخت ملك و رخت سکندره ذا القرنینه یراشق
دشمش شاد و خرم اولب دیدیلر کیم یا ذا القرنین جهان ایچون کم حق تعالی بیز بنده لره

سنجلین سلطان هم صاحب قران ویردی داراب شاه کمدد اکا شاه مطیع اولون دیب
مال و باج ویرا اوزجان و باشله یولوکا طورالوم کیم عالی دولتوکا دشمن
اولورسا سیف و صالق اورالوم بیدی اقلیمی سوکوك اچون الالم زیرا کم خلدن
عالی حضرتکوکك طالع و میلادجن شویله اشتمشوز اعتقادومز بو ازره
دمشوز بیدی کشور سنك حکمکده اولسه کرك دردیب دعا اتدلر حکیم
قولنجه یونان مهترلری روم سرورلری هرقیل دلاورلری اصف سرهنکلری
شویله دیمشلر اسکندر ذوالقرنین دخی اشدوب شاد اولوب قواندی
اندن اول قولنجه ذوالقرنین علیه السلام بیردی خزینه اچب کندیچون
شاهلق یراغن دردی سلاطین و سرورلره میر و مهتر سرهنك و سرلشکرلره
مال و کنج الشدردی سلطنت دوزن دردی اندن نیلدی نظم

دکله امدی نیتدی ذا القرنین شاه | روم اقلیمنه اولدی پادشاه
کندویه رومی مقرر ایلدی | قامو بکلاری مسخر ایلدی
رای و تدبیرله دتدی هر ایلی | انوکیچون اولدی خلقه اول ولی
دولتك سرمایه سید رحس و رای | رای دوزنی کمان مثل همای
جمله بکلر اویدیلر اسکندره | بنده فرمان اولدیلر اول سروره

نقض ایدب جمله داراب عهدنی | محکم اتدیلر سکندر عقدنی
چونك کوردیلر سکندر لطفنی | دوندلر دارانك اکب عنفنی
لطفله اولسه طاعته وار اعتبار | عنفله اولدقده قلمز پایدار
قامو خلقه سن کرك عنف ایده سن | لطف ورکن حیف کیم عنف ایده سن
قول الور لطفیله ازاده کیشی | عنفله عاصیلق اولور قولا ایشی
قنقی ایش کیم عنفله حاصل اولا | عنف چون کترو له اول زایل اوله
عنف اولور وقتن کرك ایده کیشی | کیم انوك تمامیه لطفیله ایشی
برملك قویدی سکندر کم بو روم | خاتمینه اولدی نرم ایلا که موم

نثر استاد قولنجه شاه ذوالقرنین علیه السلام بو رسمله روم اقلیمنه
سلطان کیم اولدی تخت و سعادت تاج و تخت و دولت سناده سیله
انی قبول قلدی سکندر شاه دخی عون و عنایت حقدن بلدی بر کون
اسکندر شاه سریره اوتوروب سرورلر سرهنکلر میر و مهترلر جمع اولوب
دیوان طوردی کندن اول دیوانه شیطان رجیم ایرب کلدی سکندر شاه
طنطنه سن طوردی وزنه اوردی کردی کیم سلیمانی بر سیم سریر اورلو
سام سواری بر معتبر دیوان قورلو تخت ازنه جمشید سطوت فریدون

فطنت بر شاه اولور دولته سعادته لایق بلدی رجیم کرا اول کلوب
اغوا ویردوکی علم اوقیان اوغلاندر سلطان اولمش حکم حکومت خاقن
النه المش سعادت نطقن دولت سریری اوزره صالمش اندن رجیم کندو
کندویه بن بو اوغلانه بر مضرت ایرکورمیجك اولورسم بو دخی زمان
برله سلیمان کبی صاحب زمان اولور النه نکین سلطنت الوریم دیتیم
بونك اوجندن خور و خجیل اولوردیب شیطان رجیم سکندر شاهه اغوا
قصدنه طوردی انجاکم سکندر ذو القرنین دخی دیوان طاغیدی کلوب
کندو خلوتنه کردی قصد قیلدی کم راحت عالمنه واره اول
یکادن شیطان لعین انسان صورت اولب روان کلب قصر و سرا ایلردن
کچوب سکندر سروقته ایردی بر خوب جمال صورت نوجوان خلوت
پردەسن رفع ایدب اچرو کردی سکندر شاه دخی کردی بر شاه صورت
نوجوان خلوت پردەسن رفع ایدب اچرو کردی درحال قدن خیجالب قلب
سلام ویردی سکندر شاه دخی ونیم الب روان یرندن طوروب سلامن الدی
بر برنه غز تلشوب قارشو به قارشو اوتوردلر بعده اسکندر علیه السلام وقهمن
سوروب عقلن دیب دیدی کم یا شخص کیسن کم سنك بونده کلدوکك بو الکر

پاسبانلر

پاسبانلر کرمدی اندن شیطان دیدی کم یا ذا القرنین جهان بن سنوك
دولتکم سنی کور ملکله بر قاج درلو خبر ویرملکله کلدم سکندر بو سوزی
ایشدوب تبسم قلب دیدی کم ای شخص نا معلوم آدم اوغلانلرنك دولتی
بینه آدم صورت موجودی اولور شیطان رجیم ایدر ای شاه روم آدم اوغلانك
دولتی هر نه صورت دلرسه کورر سکندر شیطانك اول سوزن
راست صانوب اینانب ایدر ای دولت نیچون کلدك رجیم ایدر ای شاه
روم سکا بر نیجه نصیحت ویرمکا کلدم شاه ایدر ای دولت نصیحتك نه در
شیطان رجیم ایدر ای ملك نوبخت جوان روم غلو بکلرندن بکلرندن سقن
غافل اولما فرصت کوزلیو یورلر تاکیم سنی دوتب دارابشاهه ویرالر
دوم کندولر سن ویره لر اول بو سوزی سکندر شاه ایشدوب راست
صاندی ونیم الدی بینه کندوی روان دیردی دیدی کیم ای دولت بکا ایمان
صنان بکلرله بکلرله نیتك کرك در رجیم ایدر یا ذا القرنین دوران انلر
سکا اداخلکن سن انلره ایت جمله سن دوت قرشرلر کرندن امین اول باشوکا
جانوکا قصد ایدنلر در قاتلدر سکا حلال در دیوب شیطان رجیم سکندر
خلوتندن جقب کتدی ذا القرنین شاهی غایت اندیشلو ایتدی اندن سکندر

خلوتندن اوآن قلدی درت مقرب اوتاق خادملری کلدیلر سکندر دیدیکیم
وارک درت مقرب وزیرلری کتورک افلاطون سقراط بقراط ارسطالیس
حکیمی کتوردیلر سکندر خلوتنه کروب اوتوردیلر اندن وزیرلر سکندری
پریشان دل کوروب صوردیلر دیدیلر کم ای سلاله فیلقوس شاه مبارک چهره کزده
ملالتدن نشان کورینور سبب نه در اندن ذا القرنین دخی شیطان رجیم کلوب
هر نه کم سویلدیسه برر برر خبر وردی اندن مقرب وزیرلر بربرینه باقشوب زمین قلشوب
دیدیلر کم یا ذا القرنین جهان بونجه کتابلر کیم بزینده لر کوروب مطالعه
قلشوز هیچ برنده کورمدک کم آدم اوغلانک دوکلی آدم صورتنه کروب کله
کمسیله کلجی قیله ویرم الهی یا ذا القرنین زمان عقل وحکمت علم وفراست
بلوسنده یقین شویله درکیم آدم صورتنه کروب بونده کلن عالی حضرتکا دولتم
دیو اغوا قلن اول یتمز ایک درلو ملتک دشمنی مردود ومحروم شیطان لعین
ایدی اندن غافل اولماموق کرک کذر نظم

یا سکندر اویدغنی اول لعین — دکلمز کذ الدن قومز اکله یقین
کی سقن اندن که دایم کالسد — سا کا درلو درلو اغوا قیلسد
جهدک اول اولسون کا اولمایه سن — سوزلرینی سمعکه قومیایه سن

هر نه صورتده دلرسه کیررا اول — نیردن درسه اچیلور اکا یول
دا اکنه یتمز روان کیرر کچر — قنده ورسه صانکه قوشدور اچار
یر یوزنده بر بر اولمایه ای جان — کم ایدوبن اکا کدمایه روان
انبیا سروقتنه وارر کیدر — ای نیجه مرسللره اغوا ویرر
اولیایه دون کون اغوا درایشی — لعنت اهلینک بودر جمله ایشی
کمسه دن قورقمز اوشمز اول رجیم — پادشهلره وارب اولور ندیم
یا سکندر غافل اولما غافلون — اول رجیمک اولر النده زبون
قوت دیلدن لاحول دمبدم — تا که بصمایه قتوکا اول قدم
بویله دیبب درت مقرب دندی دل — سنده ارغنه کل برو ای مهتدیل
وارسه جانده بودم صدق وصفا — دی صلوات ویر نجان مصطفی

نثر استاد قولنجه درت مقرب وزیر شویله دیجک ذا القرنین بر لحظه
فکره واردی شیطان وصفی کندو یکی عجب کلدی اندن دیل اچوب دیدیکیم
ای حکیملر بو شیطان دیدوکز کمدر افلاطون حکیم دیدیکیم
یا ذا القرنین جهان شیطان رجیم اولمدن حق تعالینک مقرب فرشته سیکه
اندن یقین مقرب حضرته ملک یوغدی حق تعالانک امرن صدیکت

مقربلقدن سورلوب رحمتدن دور اولوب مردود اولدی سکندر دیدی کیم
ای حکیملر انجلین مقربك مردودلغنه سبب نه اولدی افلاطون حکیم
دیدی کیم یا ذا القرنین حق تبارك وتعالی آدم صفی کیم یراتدی بیدی فلکك
ملکلرینه امر ایتدی کیم آدم صفیه سجده قیلالر جمله ملکلر آدم پیغامبره
سجده قلدی شیطان کبر ادوب آدم صفی یه سجده قیلمدی خالق
حکمن صیجق مردود اولدی حق قپوسندن سورلدی محروم قلدی یا
ذا القرنین اول رجیم آدم صفی اوجندن مردود اولدیغیچون جمله آدم
اوغلنلرینه جانله دشمن اولبدر اویب دریوریب دن وکون هر راسترو
وجودلرین اغوا ورب حق یولندن آزدرمق قصدن قلور هرینه درلو صورته
دلرسه کورر قابو بجا دادو دیوار بوکا کوب جقمغنده بردر کیجه دخی
کندزلین کزلری کورر اوده یتمز آخرسو ازره بتمیوب بیلکی یوررب
دیب فلاطون ذا القرنین شاهه دعا قلدی سکندر حکیملردن شیطان
وصفن بو وجهله ایشیدجك بلدی کیم اول رجیم غایت مشکل کمسنه در
آندن خیلی اندیشلو اولوب کوکلی وهم طوتدی آندن درت مقرب وزیر خیر
دعایاد ایتدی کیتدی سکندر دخی شیطان وهمن کوکلدن سورنجه اوتوروب

لاحول اوقوب یاتدی جسم و جان راحت ایتدی دون سرلوب کرو صباح بیتدی
جهان رونق دوتدی ذا القرنین مسندندن طوروب خالقنه عبادت قلب
اورادن اوقوب الله تعالادن توبه و توفیق طلب ایتدی نظم

ای برادر سنده هر کون لورجك — خالقوکا سجده یه باش اورجق
توبه توفیق استه حقدن سن دخی — کم اوکاره حق اشوکی ای سخی
دنیه کنجن استریسك ده وزر — لیك جان کنجدن دلیم زحمت کورز
زحمته دشمانیم درسك بکون — توبه توفیق قیل طلب ای ذوفنون
توفیق ایله خالصی حق قپتنه خاص — توبه در سندن سنی قیلن خلاص
خاصلق اول کم کندو نفسك بیلسن — آنکه کوره درلکو کی قیله سن
بلمدن قلمق هر ایشی آی و بیل — بوتر طمق کیبد رسوز شبله بیل

نثر شاه ذا القرنین علیه السلام حق تعالیدن توبه و توفیق طلب ادب
تاج اورنب لباجه کیب کمر کیانی بلنه الوب سیف حمایل قلب خلوتدن
چقوب مقرب وزیرلرله بولشب عزت لشب سرورلرله سیرانه بندی
سیر ایتدی سیر ادرکن بر یقوق رباط کوردلر یقین یوردلر رباط قپوسنده
بر پیر کشی اوترر میر وسپاهی طوروب شاه ذا القرنین وزیرلرله اول

کشینک قاتنه واردلر کوردلر اوکنده برالور رمل لوحی طورر
ولی ورنلرو هیچ التفات ایتمدی کیمسنه سنک یوزنه باقمدی سویلمدی
بعده شاهله وزیرلر رخصتلریندن آندلر اول حریفک قاتنه واردلر
سلام ویردیلر یوزلرینه باقمیب علیک آلدی اول شخصک بو اشی شاهله
حکیملره غایت سخت کلدی اندن افلاطون یوبانی دیدی کیم ای شخص نا
معلوم کیمسن بو اسوز یرده یالکوزینه اوتورمشسن و بو اوکنده طورن
لوح نه لوحدر بونی بیلدرسن دیب افلاطون رفیقلری چشم کوش اولدلر
بو سوزه اول حریف تبسم قلب دیدی کیم ای بی خبرلر اسوز یرمی واردر
هر قنده درسک الله تعالی اندهدر حاضردر جمله خیر و شر ایشلرم ناظردر
و بن دخی رماللرم شویله کم رمل قسمنده مشکللر حل ایتمکده بر قلی قرق
یارش قلورمن دیب طوردی سوزندن حکیملر اول حریفه تحسین قلدیلر بعده
ارسطالیس حکیم لطفله عزتله ادبله دیدی کیم ای پیر رمال لطف و علک
دین حقیچون رمل اور خدمت قلالوم حکیم سوزیله رمال دخی روان
لوحن اله الوب حکیم طالعنه رمل صالب قیم قلب تبسم ادب دیدی کیم ای
حکمت ایسی حکیم حق تعالی سن بنده سنه عزت ادبدر دریالین علم و حکمت ویرمش

اول بحر مثال علم اچرهم حکمتله بر معتبر کوهری شب چراغ بولمشسن
دولت سعادت سنک اول بلدغک کوهر قدرین بلورسک کی الو عزته
معتبر مرتبه ایرهسن کوهر قدرین بلمزسک کوهری الکدن الورلر قدرین
قیمتن بلن جوهریلر ویرلر قیدن کورورلر دیب رمال ارسطالیس یوزینه باقب
تبسم قلدی باش صالدی ارسطالیس دخی رمالک سوزین فکر قلدی کوردی کیم
سویلنن سوز راست کندونک حالیدر بعده ارسطالیس سکندره اشارت
قلدی سن دخی رماله رمل اوردر شاه دخی بر قدم الرو واروب عزت
قلب ادبله دیدی کیم ای رمال حاذق هزار تحسین رمل قسمنده راست قصد و کار
لطف و کرم قیل بنمچون دخی رمل اور کورلوم راهمزده نه واردر رمال
در حال سکندره چون دخی رمل اوردی قسم قلدی دیدی کیم ای عمر چوبان
حق تعالی سنی مکرم قولینی قوتلو کلیه چوبان قلمش جنبن اول چوبانلقده
سنت اوله قیونلریکی قوررده بیزره وکزنی قیون صاحبی سکا بوشسنی
یعنی اعراض میکند
چوبانلقدن چیقروب قیونکی برجست و چالاک چوبانه ویرر و بر دخی ای
عمر عزیز بر حسود وار غایت مشکل وجودنی سجود کرک کیم برکتلین
اول حسوددن سقنه سن ساغ و صول اخلاص حمایلن دقنه و بر دخی کی اولو

کشی ناصحك وارانوك بندو نصیحتن دوته‌سن دولت ایونن اوته‌سن
تاکم اول حسودك شرندن امین اولاسن نظم

قایل اولغل سن نصیحتك بندنه / کی سقن دشمنه حسودك بندنه
اول حسودك سینی بلتی کلخنه / اول نصیحتك سینی التر کلشنه
هر کیم اویدی اول حسوده قلدی آه / هر کیم اویدی اول نصیحه اولدی شاه
چون سلیمان وارالاسن نیکبخت / قدس ملکنده بولاسن تاج و تخت
کورسن اول ناجیله تختی بوله‌سن / عینینی بو تاج و تختك بیله‌سن
کیم بو فانی تخت دورر هم فنا / اولدر باقی کاکا ارمز عنا
هر متاعك آخری اوله عدم / ورلغندن هر کشی اوزمایه دم
یا سکندر دیدو کم کزدو ته‌سن / کوزدکك دم بن خضری بیله‌سن

نثر برطوس حکیم قولنجه اول تخص رمال ذا القرنینه شویله دیب
یرندن طورب اول ویران رباطه کرب غیب اولوب کیتدی سکندر برله
حکیملری وهمنا لانیدی بغور شاهله وزیرلر اول تخصی عجب لشب بونه حالدر
دینشدیلر بغور رسطالیس دلاجوب ددی کم یا ذا القرنین زمان بو رمل
اورن رمال دکلدر عقل و فکر واستنده یقین شویله درکیم خضردر علیه

السلام ایدکنده ددی کم ای حکیم خضر کمدر نیجه حکیمدر حکیم خاص
ددی کم یا ذا القرنین بو خضر اول خضردر کم حق تعالی بوکا بر علم ویردی
آدی لدندر دینی سراینده یل کبی آزادیر اوزر الله تعالی اذنیله ازمشلرك
راست یوله قولا غورلر آلوده لرزیردم قلب مظلوملری ظالملر الندن اولوب
دادوسناد قلور ظاهرده حق تعالینك بوندن سوکلو اولی قولی ثمان بودر
بودم کلب رمل یوزندن خبرلر سیلدوکی حق اذنیله در ای شاه روم خضرك
بودم کلب رمل اوروب کیتدوکی خضرتکا خوش اشارت معنی بشارتدر
دیب رسطالیس خاص سکندره شاهه دعا ایدی سکندره شاه بو سوزه
شاد و خرم اولب ددی کیم ای حکیم خضر رمل رمزنده بزلره نه اشارت
ایتدی ارسطالیس ددی کم یا ذا القرنین خضر علیه السلام اول بنده‌نك
رملنده ددی کیم حق تعالی سکا دریا مثال علم ویردی اول علم اخرم کوهر شب
چراغ بلدك ددوکندن مراد بودر علم و حکمت سببیله کلب سجلین جمله
وجود انسان کوهرنك شب چراغی شاه دولتنك شمعی شعله‌سنه ایردك
قدرن بو خدمتك بلورسوز یعنی عالی حضرتکا اخلاصله خدمت قلورسوز
حق تعالی بن بنده‌سنك مرتبه‌سن سن صاحب قران خدمتنده مزید قلور

بلمز سوز گوهر قيمتن اشراسي بغور گوهر شعله سن غير قيمت بلور فرقنه بر غور
خضرك بن بنديه رمله بو بيدي اشارتي اكنجي ياذا القرنين عالي حضرتوكا
حضر رملنده ديدي كيم حق سني چوخلق كليه چوبان قودي قيوني قوزده
يدرمزسك سني كلله لر چوبان قوين غايت خوش كورر دخي سرورلر ورور
قيوني قوزده يدررسك شوبانلغك اولور جست چوبانه ورر ديدوكندن مراد
بودر ياذا القرنين حق تعالى حضرتوكا ديارلر قومن دشمندن بجلرسك حق تعالى
سن قولنه دخي چوق ديارلر ورر بجليومزسك سندن الور بجليجيه ويرر
حضر اشارتي بودر ديب حكيم دعا قلدي سكندر دخي حضر سوزن جان
قولاغنه دتدي حضره دعا حكيمه آفرين ايتدي اندن سكندر شاه شاد و
خندان اولب كتدي سلاطين سرورلرله مراد بخه سير ايتدي اندن دونب
قصر و سرايه كلب كاه عيشنده كاه مملكت ايشنده كاه علم مطالعه سنده كاه
حكمت تجربه سنده ايام و روزكاردن اول عاقل اهل علمله خوش كوردي ديارنده
نه قدر اهل فسق و فساد وارسه سوردي عمان كمراهلرن درسو قرزدي
شويله كم روم ديارندن ظلم دفترن دردي عدل و داد قصرنه محكم بنياد
اوردي خلق بولنه جان و باش اله الوب طوردي رعيت ازره راحت چترن

قوردي بو حال بويله ايكن بو خبر هفت كشوره ايردي كيم فيلقوس يوناني وفات
ايتدي دار فنادن بقا ملكنه كتدي اوغلي اسكندر ذا القرنين آتسي يرينه
شاه اولب روم غلودن داراب شاه قانونن كدروب كندودن يكي قانون
قودي جمله ايشي كند و يره دوزب سكه آدن يزدي اول جانبدن شاه داراب
بن دارا بن بهمن بن اسفنديار دخي مملكت يوربني اول زمان رستم بن زال وطني
سيستانه وارمشدي بزم قورب عيش و نوش قلورکن سكندر شاه الدوغي
خبري اشدجك غضبه كلوب شويله قاقدي كم صاغ و صول اتورب طورن
سرور سلاطينلر و متم السديلر اندن داراب شاه اول غضبله كوچ قلب عزم
مداين ادب دن و كوندن كتدي آذربايجانده شهر همدانه يتدي غضبندن
يميوب اجميوب ياتدي بر عجب سير كوردي صباح طورب مقرب وزيرلرنه
خبر ويردي بنا استاد قولنجه داراب شاه ديدي كم اي تاج و تخت
ملك و رختك زينتي وزيرلر سير عالمنده بن بني كي يكسك يرازره اتورر كوردم
ولي غايت مشرف جايكاه چاير چمن سنبل و ريحان لاله و نعمان شقايق
ضيمران بي حد چوقنه بي سرو سهي سايه سي آب روان اي وزيرين بني بخلين
مشرف موضعده كورب شاد و خرم اولب فلك آينه سنه نظر قلدم غايت

صافی کوردم کوزلیو طورزکن کسوزن رعد فلک چاغردی کوکلر کورلدی
برق اوروب یلدریم شاقدی بولت سز طوفان نشان بر عجیب یغمور یاغدی
شویله کم هیبتی سیرمده بنی وهمه صالدی اندن انی کوردم که روم طرفندن
کی الو ختشمناک بر سیل کلدی لشکرمی دریو غرق قلدی بنی دخی آتمله بله الدی
کتوروب یرودی بوردی کذرکن قول صووب سیل کنارنده بر اغچ بداغن
دتدم طوردم طورزکن وزیرلرمدن ماهار ماهیار کلوب اول دتدوغم شجر
شاخن تیغ برله صلب کسدیلر بنه سیل سوتی بنی آتمله الوب کتدی
بو ارالقده اویندم کوردم جبین سحر اولمش دیب داراب بن داراب بن بهمن
چشم کوش اولدی حکیم ایدر بهروز وزیر در حال داراب شاه سرینک تعبیرن
بلدی ولی راست تعبیرین سویلدی داراب شاهدن قورقدی داراب رانجه
تعبیر قلب دیدی کیم ای شاه هفت کشور سیر عالمنده سن سنی نکی کیسک یزده
کوردکک بودر کیم بو زمان جهان سراینده سندن الو شاه یوقدر سن سینی
کوردکک جایکاه کل و کلستان اولدوغی بودر کیم عمری صحت و صفا برله سوزرسن
اندن کوک یوزن روشن کوردکک غمسوز اندیشه سز دشمن الدوغکدر الکسوز
کولک کرلدادکی یدی اقلیمه دشمن هیبتکدر یلدریم شاقدوغی سیف شجاعتکدر

بولمش یغمور نصرتکدر روم جانبندن کلن سیل روم دیارینک مالی و کنجی
باج و خراجی در لشکرک سیل اچنده قلدوغی بودر کیم روم مالنه کنجنه غرق
اولاسز سن دخی سیله کیدوکک بودر کیم جربله روم وراسن سیله کیدرکن
دتدوغک اغچ بداغی بودر کیم روم ایلن دوترسن ماهار ماهیار وزیر کلب
اول دتدوغک بداغی کسدکلری بودر کیم روم دیارین اتاک داراک
شاهلین دوتجق ماهار ماهیار وزیرم وراسن روم دیارنده طوروب حکم ادب
سرکشلک باشن کسلر عاق و عاصیلردر انک اصالدیب بهروز وزیر
داراب شاهه دعا قلدی داراب شاه دخی وزیر بردن بو سوزلری ایشدوب جمله
راست صاندی کندو کندوینه قوندی اندن وزیرلرینه دیدی کیم ای رفیقلر
عهد شویله اولسون اکر رومی فتح قلورسم ماهار ماهیار وزیرم وزیرم
دیب داراب کوچ قلب شهر مداینه کیدی بو کیادن اسکندر ذوالقرنین
دخی نه قلور حکیم قولنجه اول زمان

نظم

چون سکندر اولدی روم پادشاه	درلو هردن دزندی تاج و کاه
مال و کثیر و جری ایلادی جمع	کاینه روم دشمن اولدلاری قمع
هرکه دیلر ملک الا وا وله شاه	مالی اولنی کارک آنوک خالک وراه

پس تفکر قلدی روشن رای ایله / نه بنا کیم تخت انوک برج آی اوله

نیلیه کار تورن خالق دولتین / دیلکنجه ایده ملک و بستنطین

جمع قلدی بر یره عاقللری / فیلسوف و کاردان فاضللری

تا بولاره صوره عالم حالینی / بیله بو ماه و سپهر احوالینی

داخی انلردن اشیده درلو پند / اوله اول پندی دتوبن سودمند

هر که عالم حالینی نادر بیله / نعمت عقبی اولدر کیم بوله

نعمت و عقبی درلسک سن دخی / دی صلوات ویر رسوله یا اخی

نثر حکیم قولنجه اول زمان نوروز اولدی عید نوروز قلدی اجلاسن اتری اون آلت بخش روم غلابنک جمله سلاطین سرورلری میر و مبارز مهترلری یونان حکیملری هرقیل دلاورلری بنی اصفر سرهنکلری افرنج عاصم فیدلری جمع اولب دیوان طردی سلطانی خون سماط کلدی بیدی شکری دیدی اندن مجلس قورلب زرین بادیه لر سیم سیمالر ازره اولدی سیم ساق ساقیلر قیف منقور سغرق و زورقلر الا اولوب یاقوت روان برله پر قلندی اندن ساغ وصول سیاده لین سیر قلب سرورلر میر و مهترلره ایاق ویردیلر دفع ملال اچون دمکل با حرام و حلال اچون حکیم قولنجه شاه ذا القرنین

اول دمنه شاد و خرم اولب کوکلدن غم و غصه سورب دیل اچوب ددی کیم ای جهان خلقنک کزیده لری حکیملر دیلک بکا بو کایناتنک کیفیتن بر بر سیلک شرحن بیان ایلک تا کیم بنده خی بو عالم عناصر علمندن آکاه اولم اوده صو یل طبرق قنقسی اصلدر بیلم انکا کوره اعتقاد قلم زیرا کرای حکیملر علمله بردم یدی چرخک هیئتی بلدوکز هفت اخترک حکمنه مطلع اولدوکز جمله اشیاء کماهی فکر قلدوکز بکا بو کاینات اصلی ندندر اول نیدی صکره آخری نه اولسه در خبر ویرک دکلیایم عقل و فکر ایدرو کنجه الکلیایم دیب اسکندر ذا القرنین علیه السلام چشم کوش اولدی وزیرلر دخی کوردلر سکندر بو سوال ایتدی کیم جمله عقل حکما علما اول بلوده حیران قلدیلر اندن سکندر شاه سوزنه درت مقرب وزیر بر بر عقله کلب سکندر شاه سوزنه جواب ویردیلر نتا اولا ارسطالیس خاص سویلدی نه دیدی حکیم قولنجه

نظم

دیدی ارسطو شاها هر کمه ای شهریار / بل که قاموسنه نکدرا اصلی نار

قاموسنه اندن اولدی ابتدا / تم انکا دونر کروا ولسه انتها

اصلی بودر عالمک ای پیش بین / اودخی نوردن المدر بل یقین

اوردە کم اصلی اوذ اوله آنک　　راحتی نجبه اوله جان و تنک

چونک اول نوردی و ارلق تمام　　بنه آخر نورا ایسر والسلام

بویله دیدی رسططالیس اول زمان　　شاه سکندره دعا قلدی همان

نثر برطوس حکیم قولنجه رسططالیس شاهه عالمک اول اصلی نوردر دیدی ترجیعنده دخی نورا اوردیجک اسکندر ذا القرنین دخی یقین الذی کیم نوردن مقدم شی یوقدر اندن صکره ذا لاجب نظم

دیدی پس بقراط کیم اصل حیات　　چون هوادر اندن اولدی کاینات

اصلی قاموک چو با دیدی همین　　جمله انکچون صکره باد اولدی یقین

قامو عالم بیله قایمدر　　هر نفسده جانله دایمدر

هرنه نسنه اصلی آنک باد اوله　　آنده پیدادر که نه بنیاد اوله

ابتداده باد ایدی اصل مراد　　لابد اولر انتهاده جمله باد

بویله دیدی شاهه بقراط حکیم　　خوش دعا قلدی و دکلدی ای ندیم

نثر حکیم قولنجه بقراط حکیم اسکندر سوالنه بو وجهله جواب ویردی خاموش لیحق ذا القرنین دخی یقین الذی کیم کاینات حیات اصلنه بادمش بنه آخرده باد ایسردر اندن بر حکیم دخی سویلدی بنا حکیم قولنجه

دیدی افلاطون که بلکل ای الو　　کم قمو موجودک اصلی اولدی سو

چون سودندر تازه حیوان و نبات　　پس سو اولر بی شک اصلی کاینات

هر وجودک جان سودندر عیان　　چون که سودر جمله جسمک آخر جان

سوده بنیاد ایلمک جهل الور　　صودن آرام استین نا اهل اولور

چون سودن اولدی قمو وارلق ای یار　　پس اریب سو اوله آخر هرکه وار

بویله دیسون افلاطون داخ هم　　ایلدی شاهه دعا ای محترم

نثر استاد قولنجه افلاطون یونانی اسکندر ذا القرنینه بو وجهله جواب کم ویردی سکندر شاه دخی یقین شویله الذی کیم جمله وارلغک جانی سودر قامو وارلق ولک سویدی بنه آخر سو اولسردر اندن بر مقرب دخی سویلدی

بویله دیدی صکره سقراط حکیم　　کم قمو بر خاکدر اصل قدیم

اودو یل و سو دخی شویله که وار　　طبرغیله در هر ایشی آشکار

هر وجودک اصلی طبرقدر عیان　　ابتدا بر خاک اوله بیل بی گمان

نسنه کا و نمش اوله آنک اصلی خاک　　اول کدورتدن نجاسی وله پاک

قامو تلطیفیله اندن پاک الور　　لا جرم اول جمله آخر خاک الور

بویله دیب بر حکیمه ای امین　　شاه سکندره دعا قلدی یقین

نثر استاد قولنجه سقراط حاذق دخی هر نسنه نك اصلی خاکدر دنیه آخر خاك اولسردر دیجك اسکندر ذا القرنین یقین محکم قلب حکیملری تحسین ایلیوب بلدی کیم بو کاینات بودر دعناصردندر انتظامی بودرتدن طورر حق امریله جمله نظامی بودر شاه . بو یقینه شادان اولوب افلاطون سقراط بقراط ارسطالیس حکیمه دلیم سیم و زر بخشیش لیب و لایتلر وردی اول درت حکیمی درت ارکان کندوی اراده جان کوردی کلدك امدی بر دخی برطوس حکیم قولنجه اول زمان اول اجلاسده خضر پیغامبر علیه السلام دخی کلوب بر صفده طورمش ایدی درت مقرّب وزیر سویلدوکی درت درلو سوزه قولاق ویلمشدی کوردی کیم حکیملر کاینات اصلین درت عناصر یعنی اود و صو یل طپراق دیدیلر خضر بو سوزلری بکنمدی بغور خضر پیغامبر علیه السلام کندوزین بلدرمکیچون طوردی صفدن برنج قدم حکیملرله سکندره دن یکا کلوب قدخمیده قلب عزتله سلام وردی جمله حکیملر سلام الوب عزت قلدیلر اندن خضر سویلدی **نظم**

خضر دل آچوب دیدی کم ای اولو — سوزی تقلید یله دیدیلر قامو
محدثاته دیدیلر بونلر قدیم — بو محالی حاشا کم ایده حکیم

سؤالك اول بلور تحقیقنی — کیم حقك بولمش اولا توفیقنی
هر نه کیم وار کرمرکب کر بسیط — اشبو عالم مرکزندن تا محیط
قاموسینك خالقیدر کر دکان — جمله اناك امریله اولدی آشکار
کر عرض اولا و کر جوهر یقین — قاموسی محدثدر ای دانای دین
ماده و مدتده یوغیدی مثال — کیم یرتدی عالمی اول ذو الجلال
چونك قادر قدرتنك اوله تام — ماده و آلتسز اوله ایش تمام
احتیاج ماده در عجز دلیل — بونی بویله دیدی هو اهل سبیل
عالمی لاشیدن قلدی عیان — اول که آنك امری دور کن فکان
هر نکیم اولور ممکن اول واجب درر — امری قامونسنیه غالب درر
قدرتی ورلیغنه یوق اشتباه — محدثاتك اوش حدوثی در کواه
فرض در کیم ورلیغنی بیله سن — برلکینی داخی روشن قیله سن
قلدکیسه اوددن بلدك نجات — فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

نثر برطوس حکیم قولنجه اول زمان اسکندر ذا القرنین مجلسنده حکیملر جمله تقلیدیله سویلدیلر دیوب قصد ینه مجلسدن چقوب کیده اسکندر روان یرندن ایاق اوزره طوروب قدخمیده قلب عزتله دیدی کیم ای خضر زمان اول

حق حقیقتون کم تکا خضر زنده لك ورب حکیملر تقلیدیله دیدکلری کلامك
حقیقتن بیان قلبله لوم اعتقاد اوله‌زره قلالم دیب سکندر خضره
چشم کوش اولدی اندن خضر پیغامبر علیه السلام دیل اچوب فصیح لسان
برله دیدی کیم یا ذا القرنین بو حکیملر دیدیلر کیم ابتداء عالم بو درت عناصر
دندر یعنی اود صو یل طپراق کاینات حق تعالی امریله بو درت ضدن
یاردلدی دیرلر یقین خبر دکلدر بوندن یقین شیله در کیم الله تبارك و تعالی
کندو علم قدرتندن آلتسز و مثالسز یاراتمشدر اون سکز بیك
عالمی خلقی برله بو درت عناصری دخی بله یا ذا القرنین حق تعالی کایناتی
بو درت عناصردن یاراتسه حق تعالی حضرتنه احتیاج لازم دوشردی
زیرا که بو درت عناصر آلت اولمش اولوردی حق تعالی جمله نسنه دن
منزه مقدس در اندن هر اشیه قادردر هر نه کیم خلقت قلمق دلسه اول
دیر اولور یا ذا القرنین حق تعالی نك جمله اشیه قادرلغنه دلیل برهان
دکلمی فیل برله سوری سکك ارسلان برله قنجه سکندر دیدی کیم وجهی
نیجه خضر زنده دیدی کیم بو یر یوزنده کورنکا فیلده شویله جثه قوت
کر بزلك واردر کیم خرطومن یره اورجق نفسیله سخت یرلری نیجه یارر

طاشن و طپراغن بربرینه قارر قوتنه قدرتنه دخی طاغلر کبی بوکلر کوزر آنلریله
یل کبی یوررنه دکلو قتی یللر اسرسه سد کبی قرشوسنه طورر بو کز بر کله
بیلی بر سوری سکك حق تعالی حکمله زبون در شویله بیل یا سکندر
بجلین ضعیفجه جانوره حق تعالی بیللین کز بری زبون قلدوغی قادرلغنه
روشن دلیلدر و بر دخی یا ذا القرنین ارسلانه نیجه تاب زور قوت
و هیبت وار کن بر ضعیفجه قنجه جوغه زبون در حق امریله اشیاده بونلره نسبت
دلیم قدرت اشلر عیان قلبدر بو جمله حق تعالی نوك امری کن فکان لکنه
برهان دلیلدر دیب خضر علیه السلام ذا القرنین مجلسندن ادبله چقوب
کتدی سیر و سفر ایدی اندن سکندر سقراط بقراط افلاطون ارسطالیس
برطوس بالوس امروس جالوس حکیم

نظم

خضردن چون بو سوزی ایشتدلر — بارك الله دیو احسنت ایدیلر
دیدی افلاطون که سوز بودر یقین — کم بیان ایدیدی اول دانای دین
شمع کبی جانلری روشن قلور — سوز که مشکوهی نبوتدن کلور
بلدیلر آنی که خضریدی یقین — کلدی قلدی اول زمان تعلیم دین
آفرین ایدیلر آنوك حالنه — قلدیلر خیران لطیف اقوالنه

بن دیدی شاهه دین ایشن بیان	ایتدی خضر بنی کستردی عیان
سوز بودر بونکله ادالم اعتقاد	کم بلاوز دین عقبیده مراد
اول کیشی ملکندن اولدسا کم مند	کم دوتاجون ایشیده سوستر پند

نثر استاذ قولنجه اسکندر ذا القرنین و حکیملر خضر پیغامبردن بو وجهله خبر لو اشدب شاد و خندان اولدیلر خضر پیغامبرم جان و کوکلدن دعا قلدیلر کندولر ارادتله مرید بلدیلرانی مرشد قلدیلر دولت سعادت قامدن یلدیلر اکا کورن دریلکه مشغول اولدیلر حکیم قولنجه سکندر شاهله حکیم بونده قلدیلر اول یکادن دارات شاه دخی تختکاه شهر مداینه کلدی روم غلودن یکا قلاق اولدی خبر طویب کوردی کیم روم و شام دیاری اسکندر ذا القرنین شاهلغنک عدلی و دادیله طولمش خاص و عام و وضیع و شریف جمله فیلقوس اغلنک سخاوتن شجاعتن دیله المشلر صانکم شجاعتده رستم سخاوتده حاتم جونه آدن المش دارات بن دارا ناموریلعی خلق دلندن قلمش بو خبری طویب دارات شاه غضبه کلدی قصد قلدی کیم دشمنلک یوزندن اسکندره نامه و قاصد کوندره وزیری منع قلب قومدیلر دیدیلر کیم ای شاه هفت کشور روم غلابه منکل دیار دریچه جهان کیرکر جیشله ورب

شکست

شکست دوشب کوریزان چقیدر روم ملکی بزله درحال دشمن لشمک سنجلین صاحب قران دولتنه لایق دکل ای دارات شاه اول وه برجاسوس کندر وارسون اسکندر اجتماعن کورسون انفاقلری نه وجهله در بلسون خبر کترسون و بر دخی ای شاه جهان عالی حضرتوک تختکاه شهر مداینه کلدوکی اسکندر اشتسون اندن آتسی فیلقوس لین قاصد بزله مال و باج کندرسه سکندر دخی فیلقوس اولسون رومه اترسون آتسی لین بلده رومدن بیک قزل التون نمرده کوندرسون باقی ماده کند و خوش لرسون بوقی اکر سکندر بمزلک قلب روم کمراه لزنک سوزنه اویب سرکشلک قلورسه عالی حضرتکا عاق عاصی اولورسه اول غافله بر معتبر قاصد کوندره لوم مال و باج دلیوب قرخو ورالوم خوف قلوب دولتکا رام اولورسه نه خوش خوف اتمیوب دولت سوزن دیمزسه لشکرله وراورشونکله ایش قلاورزکم جمله عاق و عاصیلرکله قوتو داون دارات شاه وزیرلری برجست و جابک کیشی جاسوس قلب بازرکان صورتنه کیرب مداینندن رومه کتدی کلب تختکاه یونانه یتدی اندن برقچ درلو تحفه ارمغان کتورب تاجر صورت سکندر شاه سرابنه کلب کندوی

عرض قلب دیدی کم اسکندر ذا القرنین یوزین گورسم گرک ارمغان ورسم
گلدر دیوب طردی اندن سکندر شاه چاوشلری حاجبلره حاجبلر اسکندره
اعلام قلب الوب تاجری ذا القرنین شاه دیوانینه کیردیلر باش اوروب دعا
قلوب قارشو طوروب ارمغانلرن چکدی سکندر گوروب بکندی اندن تاجری
عزتلیوب خلعتلدی بغور افلاطون دیدی کیم ای تاجر نه دیاردن سن
و بودم بونده گلد و گلدن مرادنه در جاسوس دخی حیله یوزندن دیدی کیم
شهر کوفه دنم بن بنده نک بودم بوینه گلمکدن مرادم شاه ذا القرنینک سعادتلو
یوزین گورمکدی شکر کیم گوردم مراده ایردم دیوب جاسوس تاجر دلندن
سکندر شاهه دعا قلدی جاسوس سوزی سکندر شاهه خوش گلدی
اول کشینی عزتلیوب دلندن جام سعادت صوندی خمر خام اله اندن سالار
روم تبسم قلب لطف و دلله دیدی کیم ای تاجر بودم داراب شاه قنده در
دیدی کیم ملکن یورتن سیستان دیارینه وروب بنه تختگاه شهر مداینه
گلدی شاه ایدر قصدی نه جاسوس دیدی کیم اکا گوینکه هفت کشوردن
مال و باج خراج گلمک دیلیندن وروب سیفله اله حکیم قولنجه بوسونن
سکندر شاه تبسم قلدی شاه تبسمنه روم سرورلری یونان شهرلری گولشب

باش صلشب دیدیلر کم بو زماندن صکره هفت کشورک مال و باج و خراجن
اسکندر شاه الوردیوب بر و بلنک کبی اکرشدلو کمرشدلو جاسوس
بو سوزی ایشدوب سکندر شاه قصدن روم سرورلرنک اتفاقن بلوب سکندر
سریرینه قارشو باش اوروب اجازت الوب گیتدی ایلغه شهر مداینه گلوب
یتدی داراب شاهله بولشب باش اوروب قارشو طوردی دیدی کیم ای
سلاله بهمن و اسفندیار اسکندر ذا القرنین زرین سریر قوروب اوتورمش
روم غلولک جمله میر و سپاهی سن کنارده گترمش قصدی بو کیم دیدی کشوردن
مال و خراج گیده و الا دیوب جاسوس گوردوکن ایشتدوکن جمله خیر و شر
خبر ویردی بو سوزه داراب شاه شویله قاقدی کیم برقی کبی شاقدی
قصد قلدی کیم هفت کشورک چریسنه چاوش قله الوب رومه گله خاص
وزیرلری تمدیلر دیدیلر کیم ای شاه عجم هفت کشور چریسیله بغور دخی
رومه ایلورسه اول دیارات ایاغنده خراب الور اول اسکندره نامه و قاصد
گوندرلوم مال و باج و خراج دیلیلم گورلم نه جواب گلور اکا گوره دولته
لایق نسنه نه شویله قلالوم دیوب بهروز وزیر بر عجیب نامه یزدی
داراب شاه دلندن درلو درلو سوزلر دردی طی ادوب نامه مسکین ختم اوروب

اندن داراب شاه دولتنه لایق دیوان قللوغن بلورهر سوزه تحمل قلور بر دلاور بولب قاصد قلب داراب نامه سن قاصد دخی خشم و خدم جناب رکاب دزب عزم روم قلب کتدی داراب قاصده انتظار اتردی اول جانبدن اسکندر ذا القرنین علیه السلام بر کون رعیته عدل وداد قلب کیجه خلوتنه کلب دیلم عبادت قلبت تدی

نظم مقفا

ار اولدر که دون اچره خفا عبادت اده	عبادت اچره ریا اولمیا و طاعت اده
قولك بقینلغی دن وکون خفا عبادتی در	یقینلق استین ار طاعی ضیا عتادت اده
هر انکه خالقه قلمز عبادت و طاعت	دمینی دولتنی شبله بل خسارت اده
عبادت اچره دلیم ذوق ابدر کوکلم بو	بوسن مطلع اولن بو حالی عادت اده
مطیع اولمینار خالقه دکل آدم	که سله کند و دمینی خفا اطاعت اده
اطاعت اهلی در اولن هر اشده حقه	بو طاعت اهلی طموبه کرب اقامت اده
مفاعلون فعلاتن مفاعلون فعلون	کمك که دولتی وردر خفا عبادت اده

نثر استاد قولنجه اسکندر ذا القرنین علیه السلام اول کیجه عبادت قلب یاتدی کیجه عجیب سیر کردی طورب صباحه دکن ذکر و تسبیح اتدی صباح دخی یاتدی سکندر شاه تاج اورنب لباجه کیب سریرنه کلب

سقراط بقراط افلاطون ارسطالیس برطوس بالوس جالوس حکیم بر له بولشب عز تلشب اوتوردیلر سکندر سیماسنده خبر اثرن کورب صورنجه سکندر دیدی کم ای افلاطون حکیم بو کیجه سیر و اقعمده سوی فلکدن بر معتبر اون کلدی دیدی کم قم یا ذا القرنین عمار و دیارکم طورملکی عمارت قیل دیو ای حکیم اوج کز شیله جاغردی کم بر له کوك اراسی اون برله طولدی دیب سکندر شاه قولاق اولدی اندن افلاطون حکیم دیدی کم یا ذا القرنین جهان سنجلین عادل عامل عالم و کامل سلطانك واقعسی حق تعالی دن وحی در فلکدن کلن اون حقدن در سندخی طت تیدکی ملکی عمارت قلمق اردنجه اول تا کم حق تعالینك رضاسنده اولاسن هرنه حاجت کم طلب قله سن بوله سن صاحب وحی دن سنده برسی اولب دعوت قلاسن لوکا رسالت رساله سن اله سن دیب افلاطون حکیم سکندر پیغامبر اولاجاغنی بلدی اعتقاد ایتدی سکندر بوسوزی اشدب شاد و خرم اولب دیدی کم ای حکیملر ملك و مملکت عمارتلغنه نسبت دردیدوکز بکا درت نصیحت ورك تا کم اول نصیحتلر شوقی ذوقیله مملکت عمارت ایلیم رعیتی عدل و داد له طو تلیم حق تعالی رضاسنده اولم

دیوب سکندر ذا القرنین علیه السلام حکیملر چشم و کوشی اولدی بطلوس
حکیم قولنجه سکندر شاه شیله دیب مستمع اولب طوریجق اندن افلاطون
حکیم سکندر شاهه نصیحت نامه دوزب یازمغون کوکل بحرینه طلوب
قلم و قرطاس آله آلوب یزب دزدی

نظم در نصیحت افلاطون حکیم

بو سوز یله آلدی افلاطون قلم
چکدی کافور استنه مسکین رقم

دیدی کیم ای شاه نوبخت و جوان
دنیاده جاوید اولغیل شادمان

جهد ایت بختی دیلرسک پایدار
کیم ایشکدن راضی اوله کردکار

نعمت ایسترسک مدام ایت شکرنی
بخت دیلرسک اونتمه ذکرینی

هر که آنک ذکریله انمادی دم
ورلغندن ییک درر آنوک عدم

هر که انوک ایتمایه شکر و نعمتن
دیمش اوله بیره کندو دولتن

آکا وارا سک کنی اندیشه قیل
ایومکی ترک ایت تأمل پیشه قیل

نفسکی یکی اشلره ترغیب قیل
قاموسی اخلاقکی تهذیب قیل

عادتک اولسون حیا و صبر و علم
صنعتک اولسون سخا و فضل و علم

گوزیوکا رنک ویررسه حیا
اوله پس گل کبی پرنور و صفا

دیلسک کیم کیده سندن هر حرج
صبر قیل کالصبر مفتاح الفرج

کر سخاو

کر سخا و جودی عادت قیله سن
بی گمان اهل سعادت اوله سن

علمی عادت ایلکل سن ای حکیم
کاولحقک وصفی در الله حلیم

فاضل اول کیم عزت اهلی فضله در
آدمی فاضل و منسی فضله در

بی فنا باقی دیلرسک اوله ذات
علم جهد ایت که اولدر آب حیات

علمی اولماینده یقدر هنر
بی حیاده یوق سعادتدن اثر

کیمده کیم یوق علم بدکردار اولور
بی سعادت کیشی دایم خوار اولور

صدقی کندوزوکه دایم پیشه ایت
شفقتیله خلقکی اندیشه ایت

اول کیشی کیم قولنده صادق دکل
قوانی کیم دولتده لایق دکل

خلقه سن کر اهل شفقت اوله سن
خالقی کندوکا مشفق بوله سن

کیشی کیم کوکلنده شفقت اولمیا
کیمسه کندویه مشفق بولمیا

جانوکا راحت کرکسه تا ابد
کیمسه دن کوکلکده اولماسون حسد

هر کوکلده کیم حسد طوته مقام
آنده طورمق راحتی اولور حرام

چونکه یقدر تکری حکمندن گذر
راضی اول آکا که یزمشدر قدر

یاره کانی یار اوره مرهم درر
درد کاندن اوله درده ام درر

ایش که خیر اولمایه اندیشه ایتمکل
شری کندوزکا پیشه ایتمکل

دشمنوکیله مدارا ایلمکل　　الارنجه دوستانه سیلکل
چونکه اول غافلسن ایمن اولمه سن　　بر کون اوله اکا فرصت بوله سن
عورتیله مشورت ایلامکل　　رازکی هرکز اکا سویلامکل
کم اولدر عقل ودینده ناقصات　　کر اولالر تا ابات عابدات
چونکه شاوروهن دیدی رسول　　سن اولارک سوزنی قلمه قبول
سوزکه دینی ناقص اولندن کله　　عقل معیارنده کاملمی اوله
اولکه انده ناقص اوله عقل ودین　　کامل اولمز هرکه اکا اوله یقین
عورتک سوزن اشیدن ازدکل　　عورتی سرایلین سرور دکل
عورت ایتدی آشفته آدم بختنی　　عورت آلدندی سلیمان تختنی
عورتیدی یوسفی حبسه صلن　　عورتیدی داودی نالان قلن
عورت ایلادی سیاوشی هلاک　　عورتک مکریله ابرش اولدی خاک
عورتیدی نوحدن اعراض ایدن　　عورتیدی لوطی ترک ایدب کیدن
عورته سقسی و ریحان درمثال　　ایچی طولو خبث و طشراسی جمال
خمر شغل ایدب دماکل بودر ایش　　ایش کرکسه ترکنه انوک درش
چون اکا ام الخبائث درلقب　　طیب النفس انمیا آنی طلب

باده بیله مملکت برباد اولور　　ایش کانوکله اوله نه بنیاد اولور
ایچمه انی کم عقل بنیادن یقر　　صوده یمه کم اوده درز سینی یقر
ذوق باغنده انی صنمه شراب　　کاول دررتبذاء مختنده سراب
دینکه اولدی آدمیده اول شرف　　شربله اولور شرابک اول تلف
کیشیده نه صبر قورور نه قرار　　نه خود آرام ونه حلم ونه وقار
عالم و دریادلی نادان ایدر　　مسلم و سنیی بی ایمان ایدر
باده تنده جان قرارن آلدورر　　تازه ایکن عمری باغن صلدورر
باده در سلطانلرک تختن یقن　　باده در خاندانلری یقن
تخت و باده برارا ده آز اولا　　کمدبری بیری ایله دمساز اوله
باددورر باده ترک ایله انی　　کانمیه خاکه صلب خور اولسنی
بوینله دیدی شاهه افلاطون ای جان　　پندنامه ایچره ایندی اول زمان
کل بروسنده ارمغنه ای صفا　　وینر صلوات شاد السون مصطفا

نثر استاد قولنجه افلاطون حکیم اول زمان سکندر شاهه بو وصف قلدوغم نصیحتکری دزب یازب عرض کیلدی ایدی اسکندر ذا القرنین علیه السلام جان قولاغن اچوب اشتدی اول سوزدرلرندن دزمش کردان بندی

يعنی نصيحت پندی كوكل بوينينه حمايل قيلدی اندن افلاطون حكيم آفرين ليب

تحسين ايتدی نه ديدی ديدی كم

نظم

زهی حكمت زهی دولت زهی پند — زهی طوطيكه بيدی شكری قند

بويله ديب سكندرينه ديدی كم ای حكيم صد هزاران آفرين علموكا حكمتوكا عقل قوتيله پند و نصيحتوكا جانمزی خرم كوكلومزی شاد و روشن قيلدك روضهٔ رضوان مثال ديب بعوز سكندرشاه مقربلرك آوخنه قولاقا اولدی اندن افلاطون حكيم طاليسی رسطاليس خاص سكندرشاهه پندنامه يزب صونمغچون الينه بيدی نامهٔ سياه خامه اوب فكر و فراست بريله كوكل بحرينه طلب حكمت درلرن ديزب معرفت تلنه دزب شاه بوينينه هيكل قلمق اچون ندی

نصيحت نامهٔ ارسطو حكيم

چونكه افلاطون دوكدی نامه سن — مشكبار ايتدی ارسطو خامه سن

يزدی كم ای شهريار بنك بخت — كيم تكا لايق در بو تاج و تخت

ديلريسك بختكی كيم اوله بلند — دولتنه غره اولب اولمه خود پسند

كبری ترك ايله تواضع پيشه قيل — ناتوانلقدن مدام انديشه قيل

كبر نادرخوی ابليس لعين — ترك قيل آنی كه اولاسن اهل دين

كبر

كبر اهلی سورلب درگاهدن — دورا اولور شيطان كبی الله‌دن

قيل تواضع كيم تواضعله آدمی — ايتدی كندويه مسخر عالمی

كيشی الحلق ايله اول غنی — كندو لطفی ايله قلدوره انی

عنف ادب كوكلری ارگيتمكل — لطف شرطی نيسه ترك ايتمكل

قل تفحص هر كيشينك حالنی — اكله نادر سيرت و احوالنی

كيم كيشی ايشن اوينه اينمغل — اولوكيم ايشی سوزره صنمغل

ايشه اتمامدن شروع انديشه قيل — ايومكی ترك ات تأمل پيشه قيل

ايومه كيم اويلك ملامت كتورر — قيل تحمل كيم سلامت كتورر

حق كه آنك امر دورر كن فكان — آلت كوندن ايتدی بر كوكی عيان

انوكيچون كيم سن آنی بيله سن — پس هر ايشده كی تانی قيله سن

مشورتسز ايشی كيم اتن صنمغل — كندوزا ايكله اشه آل صونمغل

مشورتدن كيمسه خسران بولمدی — مشورت ايدن پشيمان اولمدی

مشورتله حاصل اولور هر اميد — مشورتدر بغلو قاپويه كليد

امر حقدن چون شاورهم كلدی — پس هر ايشده مشورت واجب اوله

مشورتده چون اولور حق ذو لوای — بولنر انده صوابه رهنمای

بو ره دن اجماع اولمشدر دلیل ... عقلدن حکمت بولاماسه سبیل
کل کبی خندان اول دیکن کبی اولمه تند ... تیزلک ییرنده ناکه دشمنه کند
تیزلکیله بولدی قلج دولتی ... تیزلکیله بولدی خنجر عزتی
جاهلی کندوکا همراه ایلمه ... مفسدی کندوکا دمساز ایلمه
هر که دیلرکم سیاست ایلیه ... مفسده کارک سیاست ایلیه
قدرتک ییرن دلرسک کا اوله یوز ... ورمکل غمازله بدگویه یوز
زینت دنیایه مفتون اولمغل ... قلب درمکرینه مغبون اولمغل
مکرینه آلدنمه کانده یوق صفا ... بولمدی بولمز کمسنه اندن وفا
مهرینه آلدنمغل کا اول قهردر ... شهدینه امنمکل که اول زهردر
ییدی مالوکی کیم مارا اولمسون ... نورایله آنی کیم نار اولمسون
دوستی خوش دشمنیچون در بو مال ... یا عدوی تمکیچون یا یمال
بوایکیسه انکله بولمزسک ظفر ... عقل معیارنده چه سنک وچه زر
عفو ایتکل کمسه ده کورسک زلل ... براش ایتمه سندخی آنکا بدل
کرچه یاوزه یوزلق عدلدر ... عفو ایتسک یاوز ایشی فضلدر
چون دیدی حق فاصفح الصفح الجمیل ... عفوایت قدرتده کیم بودر سبیل

اولولق کارکسه اولمابی ادب ... کیم ادبسزلاره حق ایدر غضب
بی ادب کیشی ایله اوتورمغل ... رازوکی محرم ریه سویلامکل
کانی حرصی خاین ایدر نیکمان ... خصم بونک سرینی قیلور عیان
حرص صوندورر سلامت خلعتن ... خصم کیدورر ملامت کسوتن
آدمی خصم درلی پاک ایدن ... خصم در کیشیلری نیپاک ایدن
مال جوخ المغیچون بو حرص و آز ... نه کرکدر چونک اولور عمر آز
طوت که عالم کنجنی جمع ایدرسن ... فاینده نه چون یمادن کیدرسن
قول و فعلک اولمسون درسک شنیع ... اولمغل نفسک هواسینه مطیع
کا اوله هوا دنیاده سینی خوار ایدن ... دار عقبیده یروکی نار ایدر
نفس شیطان دریمان غل اکا ... یوقسه جوق درلو ضرر ایدر سکا
دشمنک در قهر اتمادن سنی ... دورشوبن قهر ایتکل سن سنی
دیلسک قرتمغ اندن جان و تن ... آرزو ایدوکن آکا ورمه سن
کر بو دیوک دفعنه یول بولهسن ... بی کمان درکیم فرشته اوله سن
یقدرر دنیاده محمدن اثر ... کمسه ایشتمادی محمدن اثر
بیله دیسوب رستا لیس رمان ... آخر ایتدی بندنامه سن همان

سنده ارنغه کل برو امدی ای پاد | وير صلاوت صدقله پيغامبره

نثر استاد قولنجه ارسطاليس بو نصيحتلری سکندر شاهه خوش دعا قلدی اسکندر ذا القرنين عليه السلام جان قلاغن اجوب دکلدی حکيم ديدوکی پندلرين جمله اکلدی اول پندلری کوکل خزينه سنه صلب بکلدی اندن ختم دل اولوب ارسطاليس حکيمی تحسين لر ايدی ديدی کيم ای حکيم کاردان صد هزار آفرين خرشيد وش روشن عقل و ضميرکا بيک بيک تحسين دريا مثال فکروکا شاباش شول شکرين شيرين سزوکا کيم اشتمکله جان دماغن شکرين ايدی کوکل کرد و غباری آينه سندن کتدی ديب سکندر استادنک طبيعتن مدح ايدی ديدی کيم مفرد

زهی فکر و زهی ذکر و زهی سوز | زهی صورت زهی معنی زهی يوز

ديب ذا القرنين شاه بغور مقرب وزيرلرك اكسنه قولاق اولدی رسطاليس خاص خاموش اولجق بغور سقراط حکيم سکندر شاه ايچون پندنامه و رب ز معجون کلك و کاغد قولنه الدی حکيم قولنجه نصيحتنامه بقراط حکيم

چون ارسطو نامه سی اولدی تمام | نوبتيله اژدی بقراط کلام
ديدی کيم ای خسرو پيروز بخت | کم سکا محتاج دور تاج و تخت

دیلر ایسک کا اوله ملکک پایدار | ظلمی ترک ایت عدلی ایله اختیار
ظلمدن پاك ایتمکله ملکنی دورش | عدلی پیشه ایلکیل کم بودر ایش
عالم ایشی عدل الله دوندی نظام | یر و کوك هم عدل الله اولدی تمام
عدل دربیروکی علیین ادن | منزلوکی ظلم دربجین ادن
هرکه عدلیله امارت ایلیه | دین و دنیاسن عمارت ایلیه
حرص و اعمال استه اعمال و مال | ویره کیم اولمایه مالك پایمال
کیشیده کیم چوغ اوله حرص و امل | کلمیه اندن اشکه اولا نی خلل
حرص دورر خانلرك تختن یقن | حرص دورر جانلری اوده یقن
خلقی راحتدن امل دورر ادن | طاعتندن خالقك مهجور ادن
کمسنك اهلینه یکلش بقمغل | جانوکی شهوت ادینه یقمغل
پاك دامان اول که هرکیم پاك اولا | رتبتیله منزلی افلاك اولا
پاك دامان اولمیانك پاکی آز | چوق صنادم کردم اولو عمری آز
هرکه ناپاك اوله و شهوت پرست | آخرته خور اولور دنیاده پست
نفسه ایله و یر ریاضتله ادب | کا تیماسن هر آن اشده چوق غضب
آدمیه چون غضب غالب اولا | هرنه اش کا اشلاینه ناصائب اولا

حلم صویني غضبا ودینه ساج | اشبو ظلمت پرده سن حلمیله آچ
نفسی یا اختدن تن آسان ایلمه | دکمه زحمتدن هراسان ایلمه
گنج بولنمز مگر اندا که رنج | رنج چاکه هر کمه کارکسه گنج
ملکه دشمن سون درسك مفسده | تربیت ایلامه هرگز مفسده
دنیده باقی دلرسك یا دوکه | خیرله آرتر جهانده ادوکه
هرکه اولدی دنیاده اولنك نام | نی کمان عقبیده قالدی شادکام
وعده ایتسك ایتمگل اکا خلاف | هر بر ایشده اورمغل بیهوده لاف
وعده یه ایتمك خلاف ازلك دکل | لاف اورمق رسم سرورلك دکل
اول کیشی آله جهانده ملك وتخت | تیم سزا اولا که بوله تاج وتخت
کیم مصافی ایچنده اوله صفشکن | دشمن ایشینه دوشه آندن شکن
اوقی زخمندن دشه نی جان پلنك | رمحی وهمندن اولا بیجان نهنك
کوك فلکده دشمن بهرام اوله | منکسن اولمایه کاکا اول رام اوله
یرده کر خصمی اوله افراسیاب | اید رستم لکله آنك ملکن خراب
شاه اولایم دین خوش خوی کرك | کل کبی خار ایچره خندان روی کرك
هر کشینك کا اولمیا خلقی حسن | کر علی اولسه ایی آرضیمه سن

حسن خلقیچون رسولی اول کریم | مدح ایدوب دیدی علی خلق عظیم
بد کهر قدر بنی ایتمه سربلند | بد کهردن کیمسه اولمز سودمند
شاخ لوزان اولمی قندیله پر | یه اولا بی جهدله خرمهره در
بیله دیدی اسکندره سقراط ای جان | در دکی پندنامنك ایچره عیان
کل بر وسنده ارغنه ای صفا | ویر صلوات شاد اولسون مصطفا

نثر استاد قولنجه اول زمان سقراط حکیم اسکندر ذا القرنینه بو پندنامه یازوب دوزوب کیم عرض ایتدی اسکندر شاه ایشدوب شاد اولوب حکیم پندندن جان بولنده کوردان پند قلب سقراط حکیمی تحسین ایلیوب دیدی کیم زهی علم وزهی اشارت زهی کلام وزهی بشارت زهی سرمایه سعادت زهی دولت وبخته لایق پند ونصیحت کیم ایشدلك انوك ایدی بیرله کوکلر خرابن معمور ایتدك دوقتدن بو پندك جانم شاد اولدی شوقندن عقلم قوت طوتدی دیوب اسکندر شاه سقراط حکیمی آفرین ایلیوب بقراط حکیمه قولاق دتدی آندن بقراط حاذق دخی اسکندر شاهیچون پندنامه دزوب یزمغا دوات وقلم وقرطاس قوله آلدی عقلی فکری کوکل خزینه صالدی فراسته غواص اولوب طالدی دیله درلو درلو دردانه لر آلدی سوز تلینه دزدی

شاهه عرض ایتمکچون

نصیحت نامهٔ سقراط حکیم

چونکه بقراط بو نقشی رقم	آلدی سقراط حکیم اله قلم
بویله یزدی کم ای شاه بلند	تا ابد بختوکا ایرماسون گزند
گوزدلوسنکا وله ملکنی خلل	ایتمکل نادان سوزیله عمل
ایتدی نادان سوزیله افراسیاب	رستمک الندە تورانی خراب
بر کیشی حقندە سوز دینسه حسود	گوش قلما کم زیان اولمایه سود
اویدی حاسد سوزنه اسفندیار	سیستاندە گوزکه نولدی انجام کار
گوزدلوسنکم نولا بختنک ثبات	ایتمکل عورت سوزینه التفات
چون بولرنی عقل بد کردار الور	بونلرک سوزین اشیدن خوار الور
چونکه کاوس ایدی عورت سوزنه	لاجرم دشدی سیاوش سوزنه
نه دور عورت دمک یعنی که عیب	پس اولارک نقصنه سن دتمه ریب
هر کیشی سا که طغرو صنمغل	دوستوکا داخ کی اینمغل
یوسفی قردشلری آلددلر	ایرجی سلمیله تور آلیددلر
چونک بندالحزم سوء ظن اولا	کیشی نیچون کمسیه تکیه قله
هرکه دیلرکم امارت الیه	ملکی عدلیله عمارت الیه

اول ملک کم کشوری معمور اولا	مالی وافر لشکری منصور اولا
گوزدلوسنک کم ریاست ایدەسن	مفسده دایم سیاست ایدەسن
چون سیاستله اولور ملک تمام	بی سیاست مملکت دوتمز نظام
گر سیاستسوز اولا بلسه وجود	اولمیدی شرعده هرگز حدود
خار اولاجق یرده سن گل اولمغل	داغ اولاجق یرده مرهم قلمغل
گوزدلوسنک قدرکی اولمایه پست	اولمغل حیوان کبی شهوت پرست
شهوتن یکن فرشته در یقین	شهوته اوین کیشی شیطاندر لعین
سویلمادن سوزنه در فکر ایلگل	خیر و شرن بلگل اندن سویلگل
سوز که سویلندی آتلمش اق دورر	آنی دوندرمه که درمان یقدرر
هر ایچون خون ناحق ایتمگل	سندن آنی صورسلر حق ایتمگل
خون ناحق نیجه بردە قالسر	چونکه آنک طالبی حق اولسر
ایشتکه اندن فتنه قوپر اشلمه	هیچ کمسیله عداوت بشلمه
کیشیه بیک دوست اولسه اولر از	چوق دورر بر دشمن اولسه کینه ساز
جاه و حرص چوق کیشی آزدررر	ماله مایل اولمیان کیشی آزدرر
جاه سا وانی امینک صنمغل	مالوکی هر کیشیه اینمغل

قل تواضع ليك اتمه اول قدر — كاين اندن هيبته اندن ضرر

كمسنك ازدنجه غيبت ايلمه — كمسه يوزينه مذمت ايلمه

كاول اكيدن نفرته دشر كشي — سندن اعراض ايلمك اولر ايشي

كز اشيد كسه سكا بن بركتاب — سوز ديدم والله اعلم بالصواب

بيله ديب اول حكمت اولدي زمان — ختم قلدي پندنامه همان

ليك سنده كل ارغه اي صفا — وير صلاوات شاد اولسون مصطفا

نثر استاد قولنجه بقراط حكيم اسكندر ذا القرنين ايچون بو نصيحتلري دوزوب يازوب عرض ايدجك سكندر عليه السلام اشيدوب شاد اولوب جانله جمله سن كوكلدن قبول قلوب بقراط حكيمي تحسين ايدي دردي كيم اي حكيم هزار تحسين و تمكين علمكا حكمتكا اندن اول عيسى نفسوكا كيم ايتمش كوكللري دري قلدي و دخي شول در و مكنون مثال سوزكا كيم جان بوينينه هيكل اولدي

نظم

انجق اوله علم و حكمت اي امين — صد هزاران آفرين و آفرين

علموكا و حكمتوكا اي فنون — فاعلاتن فاعلاتن فاعلون

برطون حكيم اسكندر ذا القرنين عليه السلام بقراط حكيمي آفرين ليب

اندن درت حكيمي آفرين ليب اندن درت مقرب وزيره خاص خلعتلر كيوروب دليم سيم و زر ويردي ديارلر ويردي اول حكيملر ويرد و يكي نصيحتلري جان و كوكلدن قبول قلدي اندن اول شاه جهان شاد و خندان اولوب ساغ و صول اوتوروب طورن سلاطين سرورلره مير و مهترلره و مبارزلره بكلره بيكلره تبسم ايدوب طنلود ليله ددي كيم اي جهان خلقنك كزيده لري

نظم

بو جهانده بختي اينك و لا بلند — كاصلولردن ايشيده بو سنه پند

بس اول اكتلاري ايدي پيشوا — كورمدي انوك خلافني روا

اولدي انكله قاموديلده نيك نام — طاعتينه كردي جمله خاص و عام

روز افزون اولدي هر كون دولتي — هم ترقي بولدي هر دم رفعتي

پند شاه اسكندره بندي ايشت — سن دخي دولت كوكسه شوليه ايت

نثر استاد قولنجه ذا القرنين عليه السلام سقراط بقراط فلاطون رسططاليس نصيحتين دندي اول كون اول سوزلر له عمل ايدي هر نيه سيفله دست سونسه ايدي اول بندله دولتي دليملري اوتدي شوليه كم اول ملك عادلك عدل و دادنك آدني جود و سخاسنك يادي يدي اقليمه ايدي

اندن هفت کوشنک شاهلری بکلری تاج دار ملکلری اسکندر ذا القرنینی
خبرلرندن بکنب بکلکن بکلکن آفرین ادیلر تاج و تختی ملک و رختی عز و
بختی ارزانی کوردلر سوکوسنه کوکل وردیلر اندن حکیم قولنجه بر کون
جین بحر شاه ذا القرنین علیه السلام سلاطین سرورلر میر و مهترلر
اهل حکمت وزیرلر له سیرانه بنب سیر ایدیلر خیلی یر کتدیلر کیدرکن کوردلر
قارشولرندن بر یالکوز عرب شکلنده شخص پیاده یلمش کلور غایت بجد
کم اولادیب کوزلشدیلر انجاکم کلب ایردی باش اشارتی برله سلام
وردی ولی شاهله وزیرلره هیچ التفات ایلمدی دخی سوز سویلمدی
قصد قلدی کم کچوب کیده اسکندر ذا القرنین حکیملره اشارت قلدی
اندن فلاطون حکیم ات سوروب اول پیادنک اوکنه طوردی دیدی کیم
یا وجه العرب من انت نه کشی سن شویله تعجیل قنده کیدرسن اندن پیاده
دیدی کیم ای حکیم عراق دیارندن کلورمن یونان النه کیدرمن
افلاطون ایدر قیدلک اول دیارده نه در پیاده دیدی کیم ای حکیم یونان
دیارنده بر الو معتبر چوبان واردی غایت بللو کشی ایدی وفات قلب جهاندن
کتمش سرورلری برله قوینلرین اغلنه اصمرلیب بر نر چوبان قلمش

اندن اول چوبانه چوبانلق ورن سالار بو حالی اشدوب فاقدی اولن چوبان
کندودن مشورتنز چوبانلغن اغلنه وردیکیچون اول قاقوق برله اوش
سوروب کلی یوروزکیم کی چوباندن چوبانلغن الا انی جاهندن چاهده صکله
بن بنده بو حاله مطلع اولب اوشوارزمنکم بو حالی تکی چوبانه اعلام قلم
حقدن ثواب بولم دیوب عرب شکلی پیاده خبر اذ قلب شاهله حکیملر
اوکندن شیله کیدی کم تو زنه کوز ازمدی شاهله وزیرلر بو حاله
حیران اولب دیشدلر کیم بو کشی نه عجب سوز سویلدی کتدی سوزنک
خیالیله برلری وهمناک ایدی اندن رسطالیس حکیم دیدی کیم ای
شاه یونان بو سوزی سویلیب کیدن حریف خضر پیغامبردر علیه السلام
حق تعالی اذنیله کلدی عالی حضرتکا رمز له حال اعلام ایدی کیدی شاه
دیدی کیم ای حکیم خضر پیغامبر سوزلرنک رمزی نه یوز کستر حکیم
دیدی کیم یا ذا القرنین جهان خضر زنده یونان دیارنده بر الو چوبان اولدی
دیدوکی بودر کیم اتک فیلقوس یونان دیاری قومنک بکلکله چوبانی ادی
وفات ایدی دیاری سن اغلنه اصمرلدوغنه دارآب اشدوب فاقدی اوزرکا
کلمک قصدن ایدی خضر پیغامبر حق تعالی اذنیله کلب بودم سکا بلدردی

تا کم داراب شاهدن غافل اولمیا یا ذا القرنین حضرتی کلب کندوکی
غایت سعادت بشارتنی دردیوب دعا قلدی اندن اسکندر ذا القرنین
دخی خضر پیغامبر تکرار تکرار کلب کندوکلندن یقین بلدی کیم حق تعالینک
عون و عنایتی کندو ایله بله ایشدر بو یقین ازره سکندر شاه همتی غایت
بلند دتدی دولت و سعادت تمامنده کوردکیچون نظم

چون سکندر دولتن کوردی تمام / دشدی داراب فکرینه هر صبح و شام
اشبو فکرنده چو بر نچه روزکار / کچدی کالب کیدوبن لیل و نهار
شویله اولدی هر ایشی اسکندرک / کیم جهان طولدی ادی اول سرورک
اولکه کورمیشیدی دارادن زیان / یا خود اندن خوفی واریدی نهان
قاچوب اندن جمله روم کلدلر / عهدی اسکندرله تازه قلدیلر
چونکه کوردیلر انی هر ایشده جست / قامو قولی طغری و عهدی درست
الدورالوم دیو داراندن دیار / قلدیلر قللوغن انوک اختیار
بی تکلف ایدیلر اکا انقیاد / ایردی انر قولّونه عهد اولدی باد
کیشی که کندوی اینه نیک نام / قاموکو کللرده دوترا اول مقام

نثر استاد قولنجه اسکندر ذا القرنین علیه السلام کندوی بو سلطنته

کورجک

کورجک دولت و سعادت تاج و تخت ملک و رخت روز بخت اروزن الله
دلیم شکرلر قلدی دن و کون حق تعالینک قوللوغنه مشغول اولب طالب
قوللوینه راست یول قولاغوز لیب مرشد اولدی اندن دن و کون داراب
فکرنه دشدی و بردخی اعتصام حکیم قولنجه اول زمان جزیره عرب
شام دیارنده مصر شهرنک تختنده بر الو سلطان واردی غایت عادل کامل
وجودادی اول عزال بن عامیل قلج یوزنده رستملر قارشو طرب بهرایلر
سیف اورب قهرمان قاتیللر قان قشاندرردی اول زمان اول عادل
سلطان داراب شاهدن غایت انجمشیدی شویله کم اول ظالم الملك ظلمندن
جانه ایرشمیشدی بو حالده عزال بن عامیل کوردی ایشدی کیم اسکندر
ذا القرنینک ادی عدل و دادی جوهر دلق بر ایله یادی روی زمینی طوتدی
کندو بر جهان کبرلك ادی اورندی ستان سنه شمعنه دلیم دلاورلر جمع
اولدی بو ایشه عزال بن عامیل شاد اولب نامه یزدی سکندر شاهه درلو
درلو اطاعتلر خبرین درزدی باشی برابری بو وزیرن قاصد قلدی اسکندر
ذا القرنین شاهه کوندردی تا کم سکندر بنله الیرادب تا کیم داراب
شاهه بر ادوستادادا کزعزال بن عامیل قاصدن سکندره کندوی یاغی

قلدی قاصد دخی مصردن کذب دن و کن سوردی روم کلدی سکندر
شاهیله بولشب باش اوروب غزال شاه نامه سن صوندی سکندر وزیرلرندن
جالوس نامه آلوب افلاطون حکیمه وردی حکیم نامه دن نقاب کوتوروب اوقودی
نه دیدی حکیم قولنجه افلاطون دیدیکیم یا ذا القرنین مصر سلطانی نامه سنده
شویله دمش کیم بندن که عرب سلطانی غزال سکا کم روم شاهی اسکندر
ذا القرنین علیه السلام نامه وریخق بله سن کیم دارا ب بن بهمندن غایت ظلم و
زیانلر کوردک اندن یوز دندروب سنوک عدلکه و دادکه ایشدوب سکا مطیع
اولدوق کرک بودر کیم سن دخی دارا ب بله دشمن اولاسن بزلری رفیق لغه قبول
قلاسن ال بر قلاوز تاج و تختن دارابک الندن الاوز انی چاره عدمه صالاوز

نظم

بر نیجه یل داخ اولسه اوشاه | ظلمله ایدر آنجک وقتن تباه
روم داخ الصوب شیلا کدوار | نیته کم شامه صوندر شهریار
صوغمدن قول کل بز ال بر ایدلم | لشکرله انوک استینه کیدلم
بلدرالوم آکا بلمز بزلری | شاد ایدالوم آکا همتا سنزلری
ترکون الکدین وارالوم بولوشالم | آدوصانکوز لا یوبن اوریشالم
وار امید نصرت ویرم بیزم الاه | قیلوز اول کمرهک وقتن تباه

بیدی اقلیمه سنی شاه ایدوز | قانده درسک لشکریله کیدروز
بز بو ایش از زره جانیله طورالوم | دشمنه همت قلبن اوزره لوم
حق تعالا لاینه صیغنالوم بو دم | قلعیچون دشمنوک عمرن عدم
بونیله دیب ختم قلش نامه | ترلکندن خشک قلوب خامه

نثر

استاد قولنجه افلاطون حکیم غزال المصری نامه سن اخویحق اسکندر شاه
علیه السلام ایشدوب غزال عاملک دشمنه قصدین کندویه محبت و عهدین
ایشدوب شاد اولوب آفرین لدی اندن قاصده خاص خلعت چوغ نعمت ویروب
سیوزغادی اندن شاه قاصدله دارا ب بله دشمنلک ازنه قول و قرار قلب
عهد و پیمان ایتدیلر اندن اسکندر شاه دخی یونان سروزلرندن نطول
قاصد قلوب غزاله نامه یازوب کلن قاصده قوشب مصره کندردیلر کندولر
لشکر یراغنده اولدیلر اول یکادن الک قاصد دخی دن و کون سوروب آیامله
مصره کلوب غزال المصری بله بولشب باش اوروب سکندر قاصدی دعا قلب
سکندر شاهدن سلام و اشتیاق ادوب نامه صوندی غزال آلوب نقاب
کوتوروب اوقودیلر غزال اشدی نتا حکیم قولنجه سکندر نامه سنده یازمش کم
بنون که روم شاهی اسکندر ذا القرنین شاه سکا کم مصر سلطانی غزال بن

عامیل قاصد برله نامه کندرمش سن کلدی هرنه لر نا ممکنه دیدک سکندر
قبول قلدی سنکله بیر اولدی اول یکادن شام عسکریله سن بری بو یکادن
روم یونان لشکریله بن داراب اوزرینه وارالوم کورلوم دولت سعادت
نه یوز کوسترر حق تعالیدن عونه مرادمز وار دیرکم داراب برله دادشاد
ابدم و زدیب نامه آخر قلمش استاد ایدر غزال مصری سکندر نامه سندن
اول عهد و پیمان خبرن ایشدوب شاد و خرم اولوب سکندر قاصدی نسطول
یونانی خلعت لیوب قوزایرلو آت بندروب عزت قلوب یدورب اچوروب
سکندر شاهه کوندردی اندن کندو بی خزینه اچوب مال بیحب جری
یراغنده اولدی کلدک بر حکایت دخی بودر کم غزالدن غیری هرکم داراب
شاهدن زیان کوروب اینجنمش ایدی جمله اتفاق قلوب سکندر شاهه
قاصد نامه کندردیلر عهد و پیمان قلشدیلر تا کم داراب شاه برکه
دشمن اولالر اندن اول غزال بن عامره ورن قاصدک بو غزال خبرن کتوردی
اندن جمله بکلردن قاصدلو کلوب نامه صوندلر نامه سندن خبر
اولدی کم داراب شاهدن یوز دوندردک عالی حضرتکا تابع اولدق
باش اول برلرمه یدی کشوری داراب شاهدن الورم الله تعالی عونیله

سنی هفت کشورنه شاه قلم سکندر بو خبرلری ایشدوب مقرب وزیرلر له
کلن قاصدلره خوش جوابلر ویروب ایشلرینه دقت قلوب کوندردیلر
بر کون سکندر خلوته کروب اهل حکمت حکیملری ایزدیلر اندن سکندر
دیدی کم ای حکیملر دیار و اقلیم بکلری ملکلری بکا نه عجب محبت یوز
کوستردیلر یارب بنمله سوکولری راستمیدر یوخسه اغوا برله بنی داراب
شاهه دشمنی قلورلر اوله سکندر شونکله دیجک اندن افلاطون حکیم
دیدی کم یا ذا القرنین جهان دیار بکلرینک سنکله نه دشمنلقلری وار دیرکم
سکا اغوا ورالوبر ملکدن یه ال ملکدن یه اوج امردن خبر کلسه حضرتوکا
کلان اولیدی برندن خوش خبر برندن یمان خبر کلیدی جمله سندن محبت
خبری کلدی وکیجون یقین شوبله دیرکم قاموسی عالی حضرتکا عاشق اولوب سنی

نظم

شاهلغه لایق کوردلر تا
نه قویاجاغک سنک هب بلدیلر — بو سببدندر محبت قلدیلر
جمله شاهی سودرن آدی دررز — شکر ایدن شکری دادی دررر
یا سکندر عدلو دادک آدیکی — عالمه طولدردی طتلو دادیکی
تشکر آدوکی ایشتمکله قمو — جمله شاه سودی سنی ای بختلو

چونکه شکر قیل ویرنه بو دولتی — بو نجه جاه و بو نجه عز و سطوتی

شکر قلمق دولتی بیل آرتورر — دولت آرتسه دشمنی بیرم اورر

یا سکندر اشبو دم شیلا که وار — سن سندن غافل اولمه زنهار

سنسنك کیم الدوغك کزبیله سن — بیلنه کیم خالقکله بیله سن

بو بلویه ایرشن بولر نجات — فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

نثر اُستاد قولنجه افلاطون حکیم اول زمان اسکندر ذا القرنینه کندو نفسك معرفتندن غافل اولمه دیب خوش دعا قلدی ذا القرنین دخی حکیمدن بو کلام سعادتی اشدوب شاد و خندان اولب کوکلدن تشویش و کمانی سروب عقل کوزن اچوب کوردی کیم جمله خلقی جهان کندوسی شاهلغه لایق کورب قبول قلدیلر اولکریم ذل تمتن بو قصد ازره قایم و بلندوقب کندوییه قاصد و نامه کندررن بجلنه بجلنه جواب کندرب جملسی برله عهد و پیمان شویله قلدی کیم حق تعالی نصرت ویرسه اول ملکلرك داردن داراب شاهدن الاوز قاصدلر وصب سکندر نامه سن اول ملکلر ویردی سکندر خبرن الوب جملسی داراب شاهدت یکا ریوزدندرب سکندر شاه عهدن محکم قلب داراب برله سکندری کوزلیب طودلر بو جانبدن

دخی سکندر ذا القرنین علیه السلام دولت دمنی برید قلمغون دن و کون کندو وجودی علمنه مشغول اولدیغیون غفلت کیدب کوکلی سرای سرورله طولدی قانون لقمان برله قرق جله چقرب طبیعتی حیوانیاتدن نیعدی شویله کیم کوکل آینه سی صافی اولب جان و عقلی صفا بولدی بر کیجه سکندر شاه کی عجب سنی و واقعه کوردی حکیم قولنجه نظم

اول کیجه دشده کورر شاه فلك — آچلوبن اندی بیرم بر ملك

بر قلیج تکا توتن ویردی اکا — دیر کم الله ویردی بونی سکا

قلیج الله کندر حکم بونی — اولکشیا کیم قیله دشمن سنی

بوری دیر سلطانلر ایله حرب — کیم سکا ویلدی جمله شرق و غرب

صبحدم طوردی سکندر شاد و کام — فکر قلدی دوشنی بلدی تمام

اول دنیجون سنده ارغه ای صفا — دی صلوات ویر بجان مصطفا

نثر برطوس حکیم قولنجه سکندر ذا القرنین بو وصف قلدوغم سبری کورب صباح برندن شادمان طورب خالقنه عبادت قلب کردوکی سیری فکر قلدی راستلدی کوردی کندکی بردشنده کیم وحی مطلق نوان خبر قلدی سقراط بقراط افلاطون رستطالیس حکیم کلدیلر درت ارکان مثال

اسکندرک درت یاننه اترده لر سکندر شاه سیماسنده بشارت نشانی کوردیلر
شادمان اولدیلر اندن شاه دیدی کیم ای حکیملر بو کیجه کی معتبر سیر کوردم
تعبیر قیلک دیدیلر ای شاه زمان خیر اوله دیدیلر دی سویله سیروکی اشیدلم
عقل و علم ایردکنجه توجیه قیلالوم سکندر شاه دیدی ای وزیرلر سیر
عالمنده بن بنی کیکسک غایت روشن مشرق کلشن اچره کوردم شویله
ایاقلرنده طوررمن طرفکن انی کوردم بو برنجی قات فلکدن بر معتبر باب اچلدی
اول بابدن بن طوردغم موضعه نورسا چلدی اندن بریوزی نورلو فرشته
فلکدن ینه اندی تسبیح قیلاقولق ایردم اول فرشته تسبیح یوبنی اوقوردی کیم
بسم الله الرحمن الرحیم وانزلنا الحدید فیه باس شدید و منافع للناس
یا حکیملر اول فرشته دن بو تسبیح کیم اشتدم کوکلم سرای شادیله طولدی
اندن اول ملک راست بنوم اوکمه کلدی کوردم قولنده بر قلیج غایت ویمنالک
سلام ویردی ادبله عزتلدم الیندکی سیفی بکا صوندی دیدی کیم یا ذا القرنین
دوت بو قلیجی حق تعالی سنکا خاص قولنده ازرانی قیلدی سکا دشمن اولنلره صال
دیب سیفی ویرب ینه اول ملک فلککه صعد اولدی دیب اسکندر ذا القرنین
علیه السلام وزیرلرینه چشم کوش اولوب طوردی وزیر دخی سکندردن بو سیر

واقعه سن اشدوب برطوس حکیم قولنجه برقاج حکیم کندو علمنجه سکندر
شاه دوشنه تعبیر دیدیلر ذوالقرنین دکلرن قبول قیلمدی اندن درت یوز
ورق درت اهل حکمت حکیمک خلیفه سی افلاطون حکیم یوسف پیغامبردن قالمش
علم رؤیا یازلمش کتاب الینه الدی ذا القرنین دوشنی کوردی تعبیرن بلدی
اندن دیدی کیم یا ذا القرنین جهان اول بو کورلن دوشلرک کیفیتن شرح
بیان قیلالوم حکمت قانونجه تا کیم علم تعبیری وجهن روشن کوره سن دیوب
فلاطون حکیم دیدی کیم یا ذا القرنین جهان بوسنلر کیم آدم اوغلنلرینه واقع اولور
ایکی نوعدر برسی کاذب برسی صادق اول دوش کیم یلاندر اول یلان
دوش دخی اوچ درلودر تا یا سکندر جهان کاذبک اول قسمی بودر کیم
بر کشی اویانقله بر خوب خوش نسنه کورسه یا خوب صورت بر خوش آت
یا بلو عمارت بر قماش بر قیمتی طاش بر سوی بر شجره بر ثمر بر حجر بونلارن
نسبت اشیاده هر نه کم واردر رطب و یابس دن آدم اوغلنلری بونلری کوریجک
جملسنک نقشن کوره کم خیاله ویره خیالی کندوده نقش تصویر قلور
شویله کیم بر دیوارده نقش اولنمش صورتلین بو صورت خیالده بو وجهله
منقوش کن آدم اوغلی کیم یاتوب اویوبا جان بر عالمه دخی واردر اهل حکمت

اکا سیر عالمی دیرلر کیم اول عالم دیر آندن اول عالمده جان اول خیاله دک
نقش کورر یا زندیسی اویانجق سیر عالمنده خیاله نقش اولن نسنه فکر کتورر
انی سیر واقع صونر قویورر اول خودکادبدر آندن ایکنجی قسم بودرکه بر کشی
بر کشیه عاشق اولسه مخصوص سودکنک سوکوسن کندو مونس قلسه فکرو
قوتی اول محبت کوزخوب وکزنشت اولور کندوده بغلر شویله کیم ظاهرو
باطن آندن غیری نسنیه مقید اولمز تجنکم عاشق ایجویه وار سودوکی
معشوقه سن جانی سیر عالمنده کورر بلوشر صورتشر فکر قوتیله اهل حکمت
ایدر عاشق کشی معشوقه سن سیرنده کردوکنه سبب بودر نی سور سه
بردوشه دخی اعتمادی یوخدر وبر دخی بلان سیرک اوچنجی قسمی بودر کیم
بر کشینک روحی سست اولسه اول کشینک مزاجی درست اولمز تننده
تقی خلط کیم غالب اولد اکا نسبت نسنه لر سیرنده اول کشیه واقع اولور
حکیم قولنجه اول کشینک حرارتی غالب اولرسه تتون ظلمت قرا قول
صارو نسنه لر چوخ کورر شویله کیم اچنه دشب غرق اولور یا ذا القرنین صفراوی
کشیلر دوشی دایمون بو وجهله کورر وبر دخی کشینک برودتی غالب
اولسه سیرنده قارلر طولولر یغمورلر طوفانلر سیللر الوالوسولر چوخ کرز

شویله کم

شویله کم اچنه کرب یوزر یورر بلغمی کشیلرک سیرو واقعه سی
همیشه شیله اولور بونلره اعتماد یوقدر یا اسکندر اول کشی کیم دموی در
سیرنده هر قنده اولورقیللرا آل کورر تیز سویلرو یورر نتم اوچب
یکسک یرلردن کچر قاندن ازماقلر کورر کندو تنندن دخی دمبدم قان
چوق کورر لباسن رنکین کورر فایدی زیاده لغندن بو بخلین نسنلر کورر
بو سیره دخی اعتبار اعتماد یوقدر وبر دخی بر کشی سوداییلو اولسه سیرنده قورو
قورو قوبغالر اوتمش قلو بغالر دوت قلمش بلان چیان چوخ چوخ کورر
صعب ضرب یو قشلر یکسک یرلردن دوره لر یواکنرلر سوسز لقدن سیرلرنده
سکران قلورلر سوداییلرک جمله سیری بو وجهله بوکا دخی اعتماد یوخدر
اهل حکمت بونلرک کبی دشلره اضغاث واحلام دیرلر یا ذا القرنین سیرک
کاذبلری اشده بونلردر کم ذکر اتدک نظم

انجه جاهل بولدی ای شهریار / ساونلردش صاونوب شیله که وار
بو اوجونی سیر واقع ضمنه سن / هپ بیلاندر بونلره ایناغه سن
تندکی خلطک مزیدی جوش ایدر / لابد جان حضوری آندن کدر
لطکله طورر دردنه دوش آدا اورر / تشخیص ایتمز کندو اخلاطن کورر

آدمیسك سن مزاجك بلسكا | طب قانونیله دیرلك قیلسكا
یوخسه درت اخلاطك بركون بری | اولدرسینی بیوریكن دیری
بلغم ارتسه نفاسوكی دوتار | دوتلیجق بو نفس تن قالدی تار
صفرا زاید اولیجق ای پیش بین | جانی جسمی قاره یا قوه همین
قان زیاده اولیجق یرقان اولور | عاقبت كندوقنی كندوی اولور
سودا زاید اولیجق مجنون اولور | كندو الیدن كندو بغزی خوز اولور
وارسه عقلك اشبو دردی دوزه سن | اعتدال تحرینه كیرب یوزه سن
یوزجك بلدك سقامتدن نجات | فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

نثر برطوس حكیم قولنجه افلاطون حكیم اسكندر ذا القرنینه سیرك كاذبن
شرح ادب بنه دیدی كیم یا ذا القرنین اول كه سیر واقع درنه وجهله در
اول بودر كیم حق تبارك وتعالی جانله عقله هرنه كیم اولاجقدر اولمدین
بلدوربدرنه وقت شول وقت كیم جان عالمی ارواحدن كلب بو جسمه كرمشدی
حق تعالی جسم كیم یاراتدی امر ایتدی جان كلب تنه كردی بقوله الله تعالی نه اوجنی
اولمدن جانه بلدرمك دلروكی جسم مانع اولور قومز بلمكا زیرا كم جسم جانه
حجاب دشدی نیچون انكچون كم جان نوردندر تن طبرقدندر كدورتی

تمثیل

تمثیل حكیم قولنجه آینه برله غلیف كبی آینه تندن جقیجق یوزینه یوز
روشن كورنز غلیفه كرجك یوزی آدم حیوان یوزن كسترمز اولور كلدك امدی
یا ذا القرنین جهان تخته كیم آدم انجو بز ورا جان جسمدن برز فراغت بلوز
یینه اوكی عالمی عالم ارواحه برز یقین وارز شمع شعلسی لین آندن اول اولجق
تنسه لری اولمدین عالم ارواحده كورر اما شویله كرمز كیم جان تنه كرمدن
كوردی شول مقدار كرز كیم جسمدن جان فراغت دشمشدر حكیم قولنجه
جان عقل راستلغله یتجق كوردوكی سیر عالمی ارواح در نفس آرزو وسیله یتان
كشیلر كوردوكی سیر كندو تننده نفس هوا سیدر یا ذا القرنین جهان جانله
جسم حالی بویله اولیجاق شكر كیم حق تعالی سن صاحب زمانك عقلن كامل
نفسن حامل قلبدر عقل كمالتی كوكلوكی ملایك جامی دیدر جام ملایكه
هرنه كیم كورنه الله تبارك وتعالی نوك الهامیدر حكیم قولنجه نظم

چونكه كوكل اوله غیبه آینه | هرنه كورسه لطغو اولور هم آینه
بو كوكل جامی ملایك كیم اولا | جان الینك نقشی انكا انكاله طوله
بویله الیجق وحی ایشیدن نشان | كوكل اچره هر نظر كورر بو جان
كورجك جان نیدوكن انكلر بلور | آنكا كوره جانه دل عزت قلور

قیلجق بولر بودرلك ذوقنی
آرتورر جانیله کوکل شوقنی

یا ذا القرنین جهان خاطرك جای ملالت اولمجق کوردکك سیر واقعك
تعبیری بودر که اوقلنجی فلك بابن آجلدی که کوردکك اشارتی بودر که حق
تعالی اوزرکا باب نصرت آجدی اول نور که آجلن فلك بابندن یره کره ساجلدی
ایمان نوری در یا ذا القرنین زمانکده دنیی سراینده نور توحید شوئله آشکاره
اولا که کوکدن رحمت امطار مثال خلق جهان اوزره منزل اولا و اول
ملك کیم تسبیح قله فلکدن انی حق تعالی دن سن خاص عبدنه وحی قاصدادی
شوئله که سندن غیری سایر مرسل پیغامبرلره حق تعالیدن کلورا اول قلچ که
کتوروب بیکا ویردی اول وحی سیف دور هر نیه که ایراق یقین صله لوکسر
جمله باطل اشلری کیرو کینله بشلری یا ذا القرنین عالی حضرتکا بشارت
اولسون که بو دون کوردکك سیری صاحب دعوت پیغامبرلکوره دیب
افلاطون حکیم اسکندر شاهه خوش دعا قلدی کندو دخی بو سوزیله الو
عزت بولدی بر طوبن حکیم قولنجه نظم

چون سکندر دکلدی دوش رخینی
اول حکیمی کنخله قلدی غنی

اولدی دوش تعبیریله شادشاه
کوکلك استنده دکدی بارکاه

دولتی اوکب تبسم ایلدی
تم کشایش بریله خلقه سویلدی

هر کمنه دیر نصرتی تکری ورا
کم دورر اول کیم اکا قرشو طورا

چون بتم اولسه کرکدر بو جهان
یك بودر دارابکم قیلم نهان

رومده اولم شام و مصره پادشاه
نیچون اوله ملکه کیمن آراب شاه

چون درندم تخت کیدم باشه تاج
باکا کارك کا له هر یردن خراج

چون که قیلج انی حقدن بن قوله
کمدر کیم بانو میله جنك قله

اولوکیجی خلقنی شاد ایلدی
ایله کونه عدل الله داد ایلدی

اولدی انکله قاموده نیك نام
طاعتینه کردی جمله خاص و عام

روز افزون اولدی هر کون دولتی
تم ترقی بولدی هر دم رفعتی

خلق چون خلقینه عاشق اولدیلر
صبح و شام مهرینه صادق اولدیلر

جهد ایله سندخی تم شویله اول
کیا وله لر انا ده لرقا یوکا قول

چون بچکلر کلدنه خوشلق بولدیلر
کندولاره انی سلطان قلدیلر

قومه الدن سن کلج نیزلولکی
تا اولاسن هر سبك روحك بکی

کمسنه قرشو قسنو اکی جتمغل
هر کسنه سرکه مخلل صتمغل

بونیله دیب سکندر اول زمان
یدی اقلیم کندونك بلدی همان

جهدك اول اسون جهانده ای امین | اولیا آدك عبوسی قمطریر
احمدینك كر سوزن ایشیده سن | كندوزوكا دولتی ایش اینه سن
كیم سوزی قاموانك جاندن كلور | هرنه كیم ایدیسه عرفاندن كلور
خاطری انوڭ ملائك جامیدر | هرنه سوز كیم دیسه حق الهامیدر
كر انك سوزیله ایداسن عمل | هرگز ایشكده بولنمایه خلل
بی خلل كر كندوزكا اوله هر ایش | قومه ایشكده خلل دون كون درش
دور ایدرسن ایشكی ساغ اینه سن | حق قتنده یوزكی آغ اینه سن
فاعلاتن فاعلاتن فاعلون | ویر صلوات سن رسوله ای فنون

مجلس رابع

سوزیله دوزت مغنی سازكی | راست ایله پرده ده آوازكی
نغمه ساز اولب نواده سنبلكل | جمله عشاقی تحیره ایلكل
سوزیله كیم سندن كلن سوز خوب اولور | هرنه كیم سیلا ارسك مرغوب اولور
دمبدم سندن كلن شیرین خبر | شویله بیل جان ودله ویر اثر
جان دماغن سزلرك عطری یله | دی معطر ایلكل كلكل دیله
دل روان اولمیشكن شویله روان | دم كله كیم بغلنه دلده زبان

دل اولمامی كیم انی بو چرخ دون | بغلیوبن قلدی شویله سكون
ای نیجه بلبل دلینی بغلدی | ای نیجه طوطی جكاردن طاغلدی
كمسنه یوخ میلی بوده هرك دریغ | بیك دیلكده اولسه بیانی دریغ
شویله سوزی دم آله كرمیشكن | تم بو فرصت داخ آل ورمیشكن
بر نفسده ندر دما كیم روزكار | بیر نفسده بیك ایش ایشلر آشكار
ایشلدن چرخ بدرنك ایشنی | قلمدن بوده هر دون جنبشنی
سن كچورمه فرصتوكی سوزه كون | بر كون اكدن منزلوكا ایرم كون
دیل بحرندن چقار جان درلرن | دور فصاحت تیلنده ای بیش بین
تا كه سندن یادكار سلكان قلا | اهل معنی بوننده هیكل اولا
خوش دردر قلم كشیدن یادكار | كیم اكالر انی انكله روزكار
اولكشینك كیم نشانی قلمدی | صانه سن كیم اول جهانه كلمدی
كلمشكن بو جهانه سن ای جان | جهد قل كیم قاله سندن بر نشان
بو نشان سوزن بوراده قویلوم | بینه اسكندره سزینی دیبه لوم
لیك سنداخی ارتغه ای صفا | دی صلوات ور بجان مصطفا

نثر استاد قولنجه صحیح وصریح افلاطون حكیم اسكندره شاه هنر سیرین

بو وجهله بیان ایدجك ذا القرنین علیه السلام اشدب بلدی کم کوردکی یر
پیغامبرلر دوشی در شاد و خرم اولب حکیمه خاص خلعت ورب دیار اددی
اندن سکندره افلاطون سرری تعبیرن خبر ویردوکن اول یتمش الك تلنك
دشمنی شیطان رجیم علیه اللعنه اندن حاضر کلوب طورب دکلویدی کوردی کم
اسکندره پیغامبرلر سرن کورمش صردغی حکیملر دخی کردوکی سرك تعبیرن
راست توجیه ایدلر رجیم یقین بلدی کم سکندر پیغامبر اولسر دعوت
قلسر کندو زینتن خور و خجیل قلسر اول حسود سکندره استاده سنه حسد
ایلدی غیرته کلوب عار اودنه یانب اسکندره اغوا قلمق قصدن ادب
طوردی انجا کم ذا القرنین دخی اول کون دیوان طاغدب خلوتنه کردی
بر زمان طاعت قلدی اوراد اقیوب اسماء عظیم لری تسبیح و تهلیل ایتدی
بر زمان دخی علم و حکمت مطالعه سنه مشغول اولدی اندن قصد قلدی کم
راحت عالمنه واره انی کوردی کم خلوت قپوسنك پرده سن بر کشی روان
رفع قلدی جاز تنر اراد تنن سکندر شاه سر وقتنه بی احتیاط کردی
قدن خمیده قلب لطفله سلام ویردی اشارتنو سکندر قارشوسنه دزی
اذن ادیله اتردی حکیم قوللجه اسکندره اول شخصك شویله کلشندن و علم لری

سرای بالمدی بغلو یکن بو کشی قندن کردی دیو بغور ذا القرنین علیه السلام
تکبیر کتورب کوکلدن وهمی سورب کلوب قارشو اوترن حریفه کوکل
بر له اوردکوزله بقدی کلنی کوردی اول حریف در کیم بر کره دخی کلب سنوك
دولتو کم ددی اندن سکندر حسنی جمیع عقلنی تمغ ادب دیل اچوب
ددی کیم ای شیطان رجیم بنه بونده نیچون کلدك عارك یوخمی نه یوزله کلورسن
چون که هر کلدکوکه خجیل و خور کدرسن سن سکا بو حقارتلغی نیچون ادرسن
قانی زمانکده بو بخته ورب و عزتك دیوب سکندر شیطانه غایت جرأت
ایتدی سکندر شاهك بو سزی ابلیسه غایت قتی کلوب ددی کم ای اسکندر
دلو می اولدك کم بن دولتکا شیطان درسن دمه وکرنی باشکدن دوشرم
سنی دشمنلر و کازبون ادرم دیب اولعین طوردی شاه ایدر ای رجیم
دلوسن کیم بو نجلین بیهوده سزلر سویلرسن سنر کله سنی بلان ابلدك ای
دلیل بنوم دولتم اولدر کیم حق تعالی باشمده قویندر رجیم ایدر ای سکندر
غافل اولمه باشکده کی دولتاوش بنم نیچون حق تعالی وردوکی
دولتدن فخر سن سکندر بو سوزه فاقیدی شویله کیم قلبجنه قول صوندی
شیطان دخی کردی کم ذا القرنین قافدی کندویه قصد قلمق دیلر

اول ابلیس کندو علمندن افسونه باشلدی اوقودی شویله کیم اسکندر
شاهی وهمناک قلدی بغور رجیم فرصت بولب دیدی کیم یا ذا القرنین
معلوم اولدی کیم بن دولتک باشوکا چقمیسنجه بنی بلمزسن دیب اول
رجیم کندو علمندن بر افسون اوقودی اتردوغی یردن سرایک سقفنه
اغدی راست کلب سکندر شاهک باشی ازره شویله طوردی سکندر شاه
انی کورب شیطاندن غایت وهم الدی اندن ینه شیطان اشغه اینب شاهه
قارشو اوتورب دیدی کیم یا ذا القرنین بغور بنی بلدکمی کیم باشکدکی دولتکم
سکندره وهمناک ادی جواب ویرمدی اندن رجیم دیدی کیم ای سکندر بن
دولت سنوک قاتوکا نیچون کلدم بلدکمی شاه باشیله نوخ دیو اشارت
ایتدی شیطان ایدر کلدم که کوردوکک دوشی سکا تعبیر قلم بو تعبیرکه وزیرلرک
سویلدیلر سنوک رایکجه توجیه ایتدیلر کوردوکک سیرک تعبیرنک یقینی
غیردر دکله سکا تعبیر ایلیم دیب دیدی کیم نظم

یا سکندر اشبو کیجه آشکار	سیر ایچنده کوردوککا ای شهریار
کیم بو کوکلرک قپوسی کا چلور	اول قپودن استوکا نور سا چلور
اول قپو اجل قپوسیدر یقین	یا سکندر اول قپودن کی صقین

استوکا نور کیم سچلدی اول دخی	کندو یلدوزک نوریدر ای سخی
هرکیکا کیم بو اجل قاپو اچیلدر	یلدوزی داخی دوشب نورن سچار
دشدی یلدوزک زیرا کیم یلمدک	دولتوکا قدرو قیمت قلمدک
یا سکندر اول فرشته داخی کیم	قاتوکه کلدی دیدک سن ای حکیم
شویله بیل کیم اول اجل ییکی دورر	کلدی سکا اولموکی بلدورور
تیم اولوکا اول قلیچ وردوکی جان	دیدکی دورر سکا اولوک عیان
کیم قلیجده کیدسرسن ای شباب	سوز تمام والله اعلم بالصواب

نثر استاد قولنجه شیطان رجیم اسکندر ذا القرنین سیرن بو وجهله تعبیر
قلب ینه دیدی کیم یا ذا القرنین اوش کوردوکک سیرک تعبیری بودر حکیملر سنی
غافل قلمغچون سنوک رایکجه سویلدیلر سنکله نهان دشمنلق ایلدیلر دشمنلقلدن
وزیرلرک شوندن دخی بلمزمسن کیم بن دولتوکی سکا دشمن دردرلر
سنی غافل قلدقلرن قصدلری بودر کیم سنی دوتب داآب شاهه ورالر یا
ذا القرنین اول بد اندیشلر سکا بو اشی قلمدن بسن انلره بر ایش اداسن کیم
جمله دشمانلر سندن خوفناک اولسونلر اول اقل افلاطون حکیمی اندن
رستطالیس سقراط بقراط برطوس بالوس دیکله تا کیم بن دولتک

سندن شاکر اولب هر اشده تکاعون ادم دیب شیطان رجیم کتدی
اول سوزله سکندر شاهی غایت پریشان دل ایتدی شاه صباحه دک اندیشه
برله ایردی صباح طورب خالقه عبادت قلب خلوتدن چقمیوب ایردی
اول جانبدن سلاطین سرورلر میر و مبارز مهترلر جمع اولدی اندن
افلاطون سقراط بقراط ارسطالیس برطوس بالوس طورب سکندر خلوتنه
کلدیلر دستور الوب سروقتنه کردیلر شاهی پریشان دل کورب صوردیلر
اندن سکندر ذو القرنین علیه السلام شیطان لعین کلب سرنی نه
وجهله تعبیر قلدوغن خبر وردی درت مقرب وزیرلر بو سوزی اشدب
فکر و فراست قلب کلوب کیدن شاهه اغوا ادن کیم الدوغن بلب
دیدیلر کیم یا ذا القرنین شاه پریشان دل اولمغل کیم ملک شکلی کلب
کیدن عالی حضرتوکا اغوا ادن دولت دکل ادی شیطان رجیم ادی یا ذا القرنین
حق تعالی سن قولنه وردوکی دولتی سعادتی بو دلیل دکلمز حسودلکندن
کلب بو تخییلین ایتر اذیر کیدن مرادی بودر کیم سنی سعادتدن دشوره باشکا
غم غصه زیورن اشوره دیب مقربلر دلیم درلو نصیحتلر ورب سکندر
شاهی خلوتدن الوب تختنه کلدیلر ایردی دیوان رونقن کتوردی

مقرب وزیرلرله طانشب مملکت قیدن کورب سلطنت یراغیچون سیم و
زر ورب دورشدلر تا کیم بر کون داراب شاهیله دولت صناشلر
اول جانبدن داراب بن دارا بن بهمن بن اسفندیار ایندن سکندره قاصد
کلدرب قاصد انتظار درردی قاصد دخی دن و کون سوردی کلب
روم الینه کردی قاصد قندوغی یرده یورت سرمک استدی سردرمدیلر
دیدیلر کیم ای قاصد دور زمان سکندر ذا القرنین شاهکدر بونده داراب
یرتی یومز دیب قاصدی تبس ایتدیلر الوب سکندر شاهه کتدیلر شیدیلر
قاصدی قوندرب سکندر شاهه اعلام ایدیلر سکندره قاصد
خبرن اشدب قوندی تاج اورنب لباچه کیب سریرینه قرار قلدی
سلاطین سرورلر میر و مبارز مهترلر جمع اولب دیوان طردی هر ابایچون
یتمش چاوش داراب قاصدن صاول یورتله سکندر شاه دیوانینه
کتردلر قاصد دخی بر اجتماع انسان کوردی کیم سکندر شاهی دیواندن
دخی معتبر مزین سکندر شاه سرینه قارشو قاصد کلب و کیله باش
اوردی نامه صوندی حاجبلر کلب نامه الوب افلاطون حکیم الینه وردیلر
حکیم دخی نامه دن نقاب کتورب اوقودی بیان ایتدی سکندره قولاق

دوتدی نیز دیدی حکیم قولنجه

نظم

بویله دیدی اسکندره داراب شاه — کیم بنم درسن بو رومده پادشاه
رومی بیزه سانکا مقرر ایلدک — سنی بنم اول ملکه سرور ایلدک
بیزم ویربیمک کرک مال و خراج — کیم بنوم دور جهانده تخت و تاج
قیلجوم‌له الذی ملک روم — خاصه بنم دور تمام اول بوز بوم
آتاکا یونان بن ویردم تمام — جاه بندن بولدی اول بنم نان و نام
سن بکیت سن فکر کج ایلامکل — سوز که اول لایق دکل سویلامکل
بیکت اولن کیشده جوق جهل اولور — جهل‌له سوز سویلین نا اهل اولور
مملکتنده حکمی اتک اولور روان — کا اوله رای بیر کنده و اولسه جوان
نه قنده کا زدیده بیره اوله — کم هر ایشده صاحب تدبیر اوله
بیزم کیخسرودن ازدی تاج و تخت — منم ویدوندن دکبده ملک و رخت
آنه‌دن داخی بنم خسرو نژاد — ملک باکا خویش دور ایروغه یاد
قنده که اوله تخمی اسفندیار — ایروغا لایق دکل شهر و دیار
یا سکندر ایشوکی باکل مغل — بانکه دشمن لیغله آکل مغل
اویمه دشمن سوزنه زمانه کل — طورمه ایراقدن [illegible] بریانه کل

سن بنمسین بندن ایرو اولمه سن — کوردلرسک کیم اولاسن ساغ اسن
بویله دیمش نامه‌ده اول شهریار — شاه سکندره اودم شیلا که وار
لیک سن داخی ارنمه ای صفا — ویر صلوات شاده اولسون مصطفا

نثر راوی قولنجه افلاطون حکیم داراب شاه نامه سندن بو وجهله اقویب بیان ایدجک اسکندر ذا القرنین علیه السلام اشتدی داراب شاه کندودن مال و باج و خراج دلدوکنه قاقیدی اول عضبله وزیرلرنه ددی کیم ای حکیملر اتم فیلقوس داراب شاهه خراجمی ویردی اندن افلاطون حکیم ددی کیم یا ذا القرنین جهان اتک فیلقوس شاه جمله روم غلابه دیارنک دوشلکندن داراب شاهه هر ییل اوج یوز التمش قزل التون یمرده باج ویردی هر یمرده زرنک وزنی بیک مثقال ایدی باقی قلان مال و کنجی کندو تصرف ایدردی ای سرور زمین و زمان داراب دارا سنی دخی اتکا نکزدب سندن باج و خراج دلدی انی بیلمدی اول غافل کیم اسکندر شاه نیجه داراب بهمندن خراج آلسک کوکدر دیب فلاطون حکیم سکندره دعا ایلدی بو سوزله سکندر شاد اولب قوبدی اندن داراب قاصدنه قارشوکله کله ددی کیم ای جهان خلقنک بکلری بکلری اتم فیلقوسک درلکنده بر توخم ایدی هر کون بر قزل التون

یمرده یمرد کوردی اتمر خسته لغنده اول توغی یدی اندن الدی بودم بتوم
التون یمرده یمردلتا وغم یوقدر کیم قزل التون یمرده یمردلیا انی
یغب یلده داراب شاهه ورم ای وزیرلر داراب شاهک حکایتی شو کا
بکزر کیم یوق یردن باج دلیه ویران ملکدن خراج اومه دیدی ودخی
ذالقرنین علیه السلام قهقهه بله شویله کلدی کیم اشیدنلر عجلنده یلر
اندن داراب قاصدی سکندردن بو سزلری اشدب ونم الدی بر زمان
طوردی اندن سکندر بیردی افلاطون داراب بن بهمنه بر معتبر نامه یزدی
دولته لایق جنجرلر دزدی نامه طی قلب مشکین ختم اوروب داراب
قاصدینه وروب اغز جوابی دیدیلر کیم داراب شاه بخت سعادته عزم اولمسون
سکندر شاهی فیلقوس یونانی صنمسون روم قول صونمسون وکونی کندو بلور
دیوب داراب قاصدین یدر میوب اچوزمیب بی اعتبار کندردیلر مداینه
کندی دن وکون سورب کلب یتدی داراب دخی دیوان قوردی سریره
اتردی سلاطین سرورلر میر ومبارز مهترلر جمع اولب کیم اتردی کیم
طوردی قاصد کلب باش اوروب سکندر ذالقرنین نامه سن صوندی اغیز
جوابن دیدی اول جوابه ایچی طاشی دارانک غضبله طولدی اندن داراب وزیرلر

سکندره شاه نامه سن الوب نقاب کتوروب مطالعه قلوب نه دیلجه
اولدوغن بلب اقویب بیان ایدن نه دیدی حکیم قولنجه دارایه سکندر
شاه اول زمان

نظم

بوبله دیمش نامه ده اول شهریار — کاولی نامه بنام کردکار
صانع وعالم قدیم ولم یزل — کیم ویرب درساکه بو ملکی ازل
بس نه عجب سویلمش سن سنا ای شاه — کیم بنم درسن جهانه تاج کاه
نمدمش سن کیم بهمنده مال وباج — باکه ورسون روم الندن اول خراج
اول توخ کیم بیضسی اولوردی زر — بیدی انی فیلقوس نام ور
صیر ولقده ایرق غداسی قالمدی — اول توغی بیمنجه اولمدی
کیم اویوخ لسنه دن استابر باج — نه کیم اوله اله ویرا اندن خراج
بردیه شه دیدی قلیجوم له روم — الوب اولدی بزم اول مرز بوم
خالقک در ملکی انی اول پادشاه — کیمه کیم دیلدورسه ایلا یر شاه
ملک انکدر مالک اولدور زمین — هیچ درر داراب اسکندر یقین
داخ شاه دیدی که بنزم تاج وتخت — دکلدی کیخسرودن ونم ملک ورخت
تخت کیخسرودن ازدیسه سنکا — شکر کیم حقدن ویرلدی اوش بکا

ملکمی دز اول کم ای خسرو ورزه ملك اودر کم کیشیه حقدن ازه

اولسه یخسرو النده اختیار مملکت آکا قلیدی پایدار

بینه شاه دز کیم یکتلك جهل اولور جهلله ایش اشلین نا اهل اولور

شاه بلسون کم یکتلکدر کمال بیرلك دورر قمو نقص و زوال

چون یکت کیشی اوله دانش پذیر لایق اولر اولسه آکا شاکرد پیر

ازدی بلغم اولدی پیرلك عیش بس داخ نولمدیسو قیلور اول هوس

چون بنای عمره ویرانلق کله اصحه اومیداوی آباد اوله

بونی دیمش دارابه اول نام ور نامه اچره شرح و پیغام و خبر

کل بر و سنده ارتمه ای برا ویر صلوات مدقله پیغامبرا

نثر استاد قولجه اول زمان داراب بن دارا بن بهمن اسکندر ذا القرنین نامه سندن بو بخلین جمشیدنه خبرلری اشدجك شویله قاقدی که غضبندن برق کبی شاقدی اندن اول غضبله قصد قلدی که هفت کشورك عسکرین جمع ایدب اسکندر شاهه واره خاص وزیرلری قمادیلر دیدیلر کیم ای شاه جهان اسکندروس کیم در کیم انوك بیهوده سوزنه قاقیاسن جیشله طوروب اوزرنه واروب اکا همتا قلاسن ای شاه کلان سن بر صاحب قران اول بر خراج

ویرجی جوان حیف اولمیا مکه سن سنی سبك ادا سن انجیلاین اوغلان سوزنه اویب اشغایقارو کیده سن دیبلو الکمراهه دعا ایدیلر استاد قولجه داراب شاه دخی مقربلری سوزله غضبندن بر ز ساکن ایدی اندن دلاجب دیدی کم ای سلاطین سرورلر فیلقوس اغلی اسکندروس بخلین صاحب قراندن قورقیبوب کورك کمرنه کستاخی سوزلر سویلمش کندو بلوسنده کندوزن رومه سلطان ایلمش بخلین سرکش سوزنه اویب جیشله اوزرنه وررسم اراقدن یقیندن اشیدن بخلر بکا سرزنش قلوب دیالرکم داراب شاه صاحب قرانلقن کوزمدی جری کوندریب کندو سکندر بکی خراج کنار اوزرنه واردی عار ایتمدی دیالردیب داراب کبی و کیبله بر قج باش صالدی بنه دیدی کیم ای بخلر دولته لایق نظم

بر دخی تدبیر ادایم بن بوکا اوله کم تدبیرله بو ابن اوکا

انکمز نیه لشکرله وارییم جیکرنی سیفله ایکی پاره ییم

تا انوك کبی خراج کوزر دخی عاصیلق ایلمیا باکا دخی

اولوردن کیجید شویله که وار قورقلو کا که در ای اختیار

تا که ملکه دشمیا فتنه ایشی شاهلره عاق اولمیا هر بر کیشی

بو تله دیب صالدی باشن اول خدیو | یا جنیدی کورسه آنی نره دیو

نثر استاد قولنجه شاه بکلرنه شویله دیجک جملسی دیدیلر کی ای
شاه عجم میر و سپاهنک دولت و سعادتی ستارهسی سنک دولتکده و
تمکنکده در دولته سعادته لایق نیسه شویله قلالم دیب یرین بکلر دعا
اتدیلر مدح و ثنالر سویلدیلر اندن داراب شاه حکم قلدی بهروز وزیره
داراب دلندن ینه سکندره بر معتبر نامه یزدی درلو درلو قورخو خبرلرن
درج ایدب داراب اوکنده قودی بغور داراب شاه حکم قلدی
بر صاغ طلوسی سوسم دانهسی کتوردلر قاصده ویردیلر اندن اغز جوابن
دیدیلر کیم ای قاصد سکندره وارجق اول نامه صون کورسون اخوشن
اندن بر صاغ سوسم دانهسن دخی کورسون ندر دیرسه سکا نه جواب ویرر
دیب قاصدی مداینه دن رومه کوندردی کتدی داراب شاه لشکر
یراغن ایتدی اول جانبدن سکندر شاه دخی داراب قاصدن کوندرجک
خزینه اچوب جری یراغن قلب داراب شاهی دشمن بلب حق تعالایه صغنب
دشمنی دن و کون کوزلدی

نظم مقفا

آد اولدرکه هر ایشده صغنه سبحانه | بو قامو مخلوقه رزقن ویریجی رحمانه

هرانکه

هرانکه انکا صغندی دمنده بولدی ظفر | دوام و دولتنه هوم ادیجی دشمانه
حقا صغنمق اودرکم بله کیشی حقی | نجه صغنه کیشی بلمه و کی غفرانه
بلوب صغندی خلیل نار نمروده آتلنجی | آنوکیچون دکشلدی اول اود گلستانه
بلب صغندی سکندر دخی زماننده | قولاوز ایتدی بو خضری اول آب حیوانه
بلنمینجه بو جمله طوایف و اخلاق | صغینمز حقا اکله جفا قلور جانه
کی اولو بیلوکلک الکا خدای عبید | کی اولو خولوکلک دین اریشه دیانه
خدا دمکله دلک بلدی خدای یقین | یا هایو هو دمکله ارزمی دیانه
مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن | اذ اولدرکه اودندن صغنه سبحانه

نثر حکیم قولنجه اسکندر ذو القرنین علیه حق تعالایه صغنب دشمن
کوزلیب طوررکن بو یکادن داراب شاه ایلچیسی دخی کلب تختکاه رومه
ایردی سکندر شاهه بلدردلر شاه دخی داراب شاه قاصدی کلدوکنی
ایشدب بیوردی سلاطین سرورلر میر و مبارز مهترلر بکلر یکلر جمع اولب
دیوان طوردی سکندر شاه سریره اوتوردی اندن هر اسانجون درت
یوز التون جماقلو چاوشلر داراب قاصدن صول و یوزتله الوب
سکندر سراینه کلدیلر دیوان اچنه کوردیلر ایلچی بر معتبر مزین اجتماع انسان

گوردی کیم گوردوکی یوخ کندو شاهی لطنه‌سن اوندوب وهم آلدی نیته گندوبی
دیودی سریر آزره سکندره شاهی گوردی سوزره سریر اولکنه گلب طوروب
باش اوروب نظم ندردی نتدی حکایتلم بیان ٭ کزدرتسك سمعی تندن باکه جان

وردی اول شه سکندره سلام — شاه دارابدن دیدی نیسه پیام
نامه عزتله اوبدی قودی — بر دخی اغز جوابینی دیدی
بس دوکب گنجی اوکنه دیدی ای شاه — سانکا وردی بونی داراب شاه
کیم ادی داراب بهمن درانک — دولتی کون کبی روشن درانک
دیدی اسکندر بونی فکر ایلسون — الوییه بخلرینه سویلسون
تا بلا کیم نه دیمیشم بن اکا — دونب اندن نکته ایلاسون بکا

نثر بزطوس حکیم قولنجه داراب شاه ایلجیسی داراب دلندن سکندر
شاهه اغز جوابن شویله سوسم دانرسن صاغله اولکنه دوکب جنم کوش
اولب طوردی اسکندر ذا القرنین دخی قاصددن بو خبری اشدب اوکنه
دوکلن گنجیدن بخب بر زمان طوردی اندن تبسم دیدی کیم ای سلاطین سروری
داراب گرچه نسبله شاهدر اما غایت جاهل علم وحکمتدن بی خبر
کشی ایمش علم وحکمت فراستی اولسه ادنه صانته کورنه علمله رمز قلیدی

بنجلین

بنجلین خصمنه حیوانلین گنجندی دانی برله قلبدر رمزنی بوبللو بوقللو کشی
دکلمه کز تاج وتخته ملک وزخته روزونخته لایق دشمن دیب سکندر
بر قاج باش صالدی اندن اشارت ایتدی افلاطون حکیم داراب شاهدن کلن
نامه النه الوب نقابن کتوردب اخودی کلن اخباری بیان قلدی نه دیدی

بزطوس حکیم قولنجه — نظم

بویله دیمش نامه ده اسکندره — کانی قرخوده ونم اوکت وزره
یا سکندر بیل نه در بو طولو صاغ — داخی گنجیدن کیم بو متاع
سانکا ایرمجك بونك رمزینی بیل — بنجه اولیسر تدارك آنی قیل
بو اشارت کایلدم کز بیله سن — سن انکا عقلیله چاره بوله سن
اولسن سن مملکنده سرفراز — اولمیاسندن کمسنه یبی نیاز
کی دکل کیشی کادی طاغی اولا — تم الوالامر اولنه یاغی اولا
چون اولمدن تخمی اسفندیار — بس نکارك بانوم اوله شهر ودیار
اولوجدم درتیم کشتاسب شاه — داخی اولو سیدور بهراسب شاه
هرکیشی کاناددن اوغلانه الو — اندن سلطانینه اولور الو
اغلنه اتا الور تابع همین — قادوش اغلی اولن قولدر همین

چون بن اولم آتا آنادن ولی	بن ورایکن کیمدر تا بیلر تا ایلی
اوردی کیخسرو آتم باشنه تاج	روم و شام آکا ویررردی خراج
هر کز کندودن یکا عصیان ایله	دولتنده کندونک خسران ایله
تخته دیلرسک که ازمایه خلل	کندوزلدن بیکله اتمه جدل
اول کیشی ارسلانه بکزاورده	محتینی کندونک بکجه ایده
یا سکندر ایشوکی یا اکلمغل	باکا دشمن آدیله آکلمغل
بونله دیمش نامه‌ده داراب شاه	آکا کیم آدی سکندر پادشاه
کل بروامدی سنده ارتمه ای صفا	ویر صلوات شاد السون مصطفا

نثر حکیم قولنجه افلاطون حکیم داراب شاه نامه‌سن بو وجهله اخو یجق
سکندر علیه السلام اشدوب دارانک بیهوده سوزلرینه تبسم قلدی آل
سینه سنه اوروب صاغ وصول اوتورن یونان حکیملرینه روم هرقل سرورلرینه
دیدی کیم ای جهان خلقینک کزیده‌لری داراب شاه جهلنده غایت
مغرور اولوب اوز قولاینجه لاف خرمنن اول قدر صورمش کیم بلورسن
دخی بله بله ورمش آلوردن دم اورمش الودن دم اورن دولتنده تیرد
لر کندو لاف اورنلر دخی دشمننه آلوده اولسه کرکدر دیوب سالارلر

روم داراب شاه قاصدی کتوردکی سوسنم دانه‌سن رمزن فکر الیله عقله
ووروب جان کوزیله کنجید سرینک یوزین کوردی آندن اول صاحب زمان
کولر یوزیله وزیرلرینه تبسم قله دیدی کیم ای حکیملر داراب شاه بو سمسم
دانه‌سیله اتدوکی اشارتی فهم قلدوکزمی دیوب سکندر کلمسیدی آندن افلاطون
دیدی کیم یا ذا القرنین جهان یقین شویله درکیم کنجید رمزن عالی حضرتونک
بلدی دیو لطفله بیان قیل حکیملر دخی سولرد وکلکده علم و فراستدن
سبق السونلر دیوب فلاطون درت یوز قرق درت اهل حکمت فنون شاهدن
یکا جشم کوترولر دیلر آندن شاه ذا القرنین علیه السلام دیل اجوب دیوان
اجنده شجاعت شوقی بزله دیدی کیم ای حکیملر داراب شاه کندردکی کنجیده
رمزی بودرکیم داراب دیدی کیم یا سکندرنی خبر بکا عاق عاصی اولورسک
دشمنلک قیلورسک دولتمه یمانلق صنرسک بو سوسم دانه‌سی لین صاغش سوز
لشکر و سپاهی کتوروب روم غلوی آنت ایا غنده خراب قلورم بندن غافل
اولمه حذر قیل دیدوکدر اول کیمراهلک دیوب سکندر قاصد یوزینه باقوب
باش صالدی آندن حکیملر سکندر شاه فراستنه آفرین لیوب تحسینله مدح و
ثنالر ایدیلر آندن سکندر شاه قاصده قافتجله دیدی کیم ای عراقی داراب شاه

کنجید ریزن دمش کیم چوخ چریله وارورم روی بکمذ اندن الورم کورکم
بندخی داراب رمزینه رمز یلرنه وجهله جواب ورورم دیب ذا القرنین بیردی
حاجبلر قرق خروس کتردیلر داراب ایندن کلن کنجیدی خروسلر اوکنه دوکدیلر
شونلیه یدیلر کم زیرنه دانه قالمدی کورنلر غایت طکلدیلر اهل عقل عبرت
الدیلر بغور شاه روم دیدی کیم ای قاصد شاه عجمدن کتردکک سوینه
خروسیله قلدوغم رمزی الکلدکمی بوخسه تفرجن کوروب طکلدکمی قاصد روان
باش قویب دیدی کیم ای شاه زمان الکلدم طکلدم شاه ایدر ای قاصد
اول رمزی سکا بلدوردم وار شاهوکا خبر ویر دیب دیدی کیم نظم

بویله دردارابه رمزی آشکار	رومه کانرسه سپاهی بی شمار
قرق کشیله قاموسن قیلم تباه	اولمسون لشکر چوغنه غره شاه
اصینه لشکرده چوق المق عدد	چونکه حق فضلندن ایرمایه مدد
نه ضرر لشکر اکر اولورسه آز	چونکه ویرمیه ظفر اول بی نیاز
غره اولمق کثیرینه بلک دکل	دعوی ایتمک لافله بلک دکل
غره وخودبین اولمز درکیسی	کیم خلل لو اولمیا صوکره ایشی
ایشبودر رمزیله رمزینه جواب	سوز تمام والله اعلم بالصواب

نثر راوی قولنجه اسکندر ذا القرنین علیه السلام داراب شاه قاصدینه
بو رمزی کم سویلدی کون کبی روشن ایلدی اندن بیردی افلاطونینه داراب
شاه نامه سینه جواب نامه یازوب دولته سعادته لایق سوزلر درج ایدوب
مشکین ختم اوروب داراب قاصدینه ویردیلر اغز جواب دیدلرکیم داراب لشکر
چوغنه غره اولمسون هرقنده دیرسه وارالوم بولیشالوم دولت صناشلم
دیب قاصدی کوندردلر کیندی کندولر جیش وحشم طبل وعلم یراغن ایدی
بویراق ازنه برکون ذا القرنین شاه سریره اوتوروب سلاطین سروزلر میرو
مهترلر کلوب دیوان طوروب سکندر خندان اوتورکن حاجبلر کلوب باش
اوروب دعا قلوب دیدلرکیم ای شاه جهان دیوان اشکنه بر محتشم عرب شکلی کشی
کلدی قولنده مرصع قنلو بر معتبر قلج وبردخی بر ارسلان بیله ایدر کیم
اسکندر شاه دیوانینه کروم شاهه بیورز سز دیب طوردلر سکندر شاه
دخی کلسون دیو اجازت ویردی حاجبلر وروب اول کشی الوب دیوان اچنه کتردیلر
شاهه قرشو عرض ایتدیلر کوردی بتا بر محتشم کشی عرب تخلنده نفیس
لباس کیمور بر قفان ارسلانی اول یونندن بر زنجیر الله لینه محکم بغلمش
انندن ارسلانک بویننه دخی برقیل کچورمش قیلله ارسلانی یدر بالنده بر معتبر

مزین سیف دوتب شاه اول کشی بو وجهله کوروب دیل آچوب دیدی کیم
ای کشی کمسن قندن کلدک قنده کیدرسن و بوالکده قیلجی و بو بلکده کی
ارسلانی نیده سن بو بر قیلله بونی برندن نیچون ییدرسن اندن اول کشی
دیدی کیم ای سرور جهان بو ارسلانی سکا ارمغان گتوردم ولی بو قلیجی
صتارمن شاه ایدر سیفه نه بها ویرالوم دیدی کیم بو نبیک قزل آلتون
بها ویرسکنده شاه ایدر یا شخص قلیجوکک هنری نه در کیم بو دکلو بها
بیجرسن اول کشی ایدر ای شاه قلیجمک هنری بودر کیم بر صاحب زمان
مغربده طوروب بو سیفی صلسه مشرقدکی دشمنی کسر مشرقدن طوروب
صلسه مغربدکی دشمنی بصر دیب اول کشی کلمسدی سکنده اشیدوب تبسم
قلوب دیدی کیم یا ارا جل بو سن دیدوکک سزلر مبالغه در قنده غی مشرق قنده غی
مغرب اگر بو سیفده راست کسکونلک وار ایسه بوالکده یتودوکک ارسلانی چال
کسر ایسه کورالوم سیفو کاسن دیدوکک تمنی ویرالوم اندن اول کشی ارمشدی
الندکی سیفی برندن یدوب بر قیلله سکندر شاه سریرنک اوکنه گتردی
اندن قولندغی قلیجی قندن چکب عریان قلدی صالدی کیم ارسلانی جمله
ارسلان دخی اگریب کمربت چکندی بوینندغی محکم زنجیری چوزلک

ارغان کبی اوزدی دخی قاجدی اول کشی دخی ازدنه دوشدی دیوان ایچنده
قوشترکن ایکسی دخی غیب اولدی جمله اهل دیوان کوروب غایت وهم
الدی شاه هله جمله وزیرلر بیله اندن شاه ذا القرنین علیه السلام دلنه اسم
اعظم الوب دلندن وهمن سوروب دیدی کیم ای حکیم بونه عجب حالدر ارسلان
برله بو کشینک احوالی افلاطون حکیم دیدی کیم ای شاه جهان عقل وفکر
فراست یقینی شویله در کیم بو کلن کیدن حریف خضر پیغامبردر علیه السلام
کلدی عالی حضرتکا سبع وسیفله رمز قلدی کیتدی سکندر شاه بو سوزه
شادان اولب دیدی کیم ای افلاطون زمان خضر سیف وسبعله قلدوغی
رمزک اشارتی ندر حکیم ایدر ای شاه جهان خضر پیغامبرک بو سیفی
مغربده صلسک مشرقده مشرقدن صلسک مغربده ایرب دشمنی کسردوکی
قلج اول قلجدر کیم حق تعالی سیز عالمنده وسیله سن نبیه کندردی خضر
علیه السلام بودم کلب سیف صارم دیدوکی بودر که سیز عالمنده کلن
وحی قلیجنه کمانک اولمیا وارسلان رمزی دخی بودر کیم یا ذا القرنین صاحب
قران شاهلره هر کیم مطیع اولسه نه زمانه کلسه اول کلنلر ارسلانلر قبلانلر
دخی اولورسه شاهلرک دولت وسعادتی سطوت وقوتی اول کلنلری بر قیلله

يدب كتوردر نتاكيم ارسلانى خضر عليه السلام برقلله بوربندن يدب
كتردى وكديجك دخى برقلله يدلب كلن دلاورلو زنجيرلرله قات
قات بغلنسك دخى طوزمز بيوزن ورمز زنجيرلرن قوب كيدر نتاكم
خضر قولندن زنجيرن اوزوب كتدى خضر عليه السلام يا ذا القرنين عالى
حضرتكا سبع وسنبله بويله اشارت ايتدى

نظم

يا سكندر شاه نامه اجرم همه | بويله يازلمشدر اخبار قدم
دولتك الى نيا صونسه يتى | حكميله تابى كركسه دوتر
دولتك كمسنه اوكينه طورمز | حكميله فرقنه ال اورمز
برقليله دولت اژدرها يدر | شرقه غربه شهسوار اولب كيدر
دولت اولحق هر ايشى بيتورر | دشمنينى آيغينه كاتورر
جمله مشكل دولته آسان اولور | دولت الدقده كدا سلطان اولور
برقليله يدلورجون كم كله | كيدجك اوزر اكر زنجير اوله
دولتك بودر صفاتى شويله بيل | هيچ كركمز دنياده قال وقيل
فال وقيلدن سن دخى كچ اى صفا | وير صلوات شاد اولسون مصطفا

نثر راوى قولنجه افلاطون حكيم شويله ديجك شاه ذا القرنين عليه السلام

خضر پيغامبرك رمزى اشارتلرن اشدب شويله شادان اولدى كيم
صناسن فلكده ملكلر سيبان قلدى افلاطون حكيم تحسين ليوب
اكنندن خاص خلعت ويردى دليم نعمت بيردى بوندن اوتا خزينه
اچوب يونان ديارنك مخلوسن طيوردى عريانه لباس كيردى عدل و
داد بيردى دخى سيفن دولت بوينينه حمايل قلب رعيت يولنه بلند همت
اولب طوردى جمله روم بخلونه يكلزينه نامه قاصد كندرب داراب شاهله
المجلشد كلرى خبرلرن بلدردلر بو بنده بو اول جانبدن دخى داراب بن
بهمن اسكندر شاهه كندردكى المجيسندن و انتظار دورمشدى قاصدى
سكندردن كلدى داراب ديوان قوردى قاصد كيرب كلب باش اوردى
اسكندر ذا القرنين كندردكى نامه صوندى قول قوشرب سرين
قارشو طوردى اندن داراب شاه ديدى كيم اى قاصد سكندر روى
الندوكنا كنجيديكى كورب نه دردى قاصد ايدر كوروب تبسم قلب وزيرلرى
بوله رمزلشديلر كولشديلر اندن اى شاه جهان سكندر جوان بيردى
قرق خروس كتوردلر كنجيدانه سن صاعدن اكلرنه دكديلر بردم
اچرم جملسن يديلر خروسلر بكلشديلر رمزلرنه كولشديلر بغور سكندر

ذل بدیر بکا دیدی کم ای قاصد عجم داراب شاه بکا سویمله دیمش کم ای نیک
خبر طاعتمدن بنم ادرسك کندی بو سوسم داننی این حسابسوز صاغش سوز
جری کتورب رومی خراب ادرمن کیدرمن داراب لشکری چوغنه
غره اولمسون کم الله تعالی بر قولنه عون ادجك ای نیجه چوخ جری
ازجری صر حق تعالی عنایتنده نیا کم ای داراب شاه بوقدر خروس
بونجه ساغش سوز سویمی بیلمردیب قاصد داراب شاهه دعا ایتدی داراب
بو خبرلری اشدب غایت تخت دشب خشم ادب السیل وسبلته اورب
غضبله یرندن طورب اتورب یمرقدوکب دیز اورب بر زمان کندو
کندوویه سویلندی باش صلب بر زمان دخی طوردی تعور غضبن سردی
دیدی کم ای وزیرلر بو دمر ذل بن بو سکندری اغلان بلوردم کامل
کشی ایمش کنجید برله قلدو غمز رمزی نه عجب بلمش جواب ویرمش دیب
غضبندن برقاج باش صالدی سقالن ینه الینه آلدی کبر و کینله
کمردی طوردی اندن بهروز وزیر دیدی کیم ای شاه هفت کشور سکندر
کرچه عمرله اغلاندر ولی قاتنده یونان حکیملرندن افلاطون سقراط
بقراط رسطالیس برطوس جالوس حکیم لین وزیرلری واردر بلوهر قلی

قرق نخش قلورلر بو بلورلر کیم سکندردن طوغز حمله اول حکیملر ایدر
کیم سنجلین صاحب قرانه جواب کوندررلر وکونه سکندرك نه رای و
تدبیری اولسون سنجلین صاحب زمان اشارتلرینه دیب وزیر خاص
شاهنه دعا قلدی اندن بهروز سکندر شاهدن کلن نامه آلوب اوخودی

نه دیدی حکیم قوللنجه — نظم

بویله دیمش دارا به اسکندر کای شاه — کیم بنوم درسن جهانده تاج وکاه
ملکی بلمزمیکه الله کدر — آنی اول کیمه دلاریسه ویرر
کیم اوله کیخسرو یا کیقباد — کمر کشیبه ملك ویرب قیله شاد
کیشی کارلر شکر الله قلا — هرنه کم بیر نعمتی حقدن بله
ملك اولکدر کیم اکا یقدر زوال — خواب درر داخی نه ورسه یا خیال
اولدن نیجه دم اوره شهریار — نیچه دیبه بهمن و اسفندیار
بهمنك شکر چاره سی ولا یدی — مملکت دایم اکا قالایدی
زوره لکوسه اله شهر ودیار — ملکچون زار اولمیدی اسفندیار
هر کشینك کما ولا فخری الو — اولا اولودن بی کمان اولور الو
از کرك کیم جوهردن سویلیا — کندوده ورمی هنر عرض ایلیا

آدمینه چون کما و غایه کوهر
المش اتا انادن هر کم اوزره لاف
لافله قورتمسون داراب بنی
اول آخر بودر سوزم یقین
نخسه اشکده اش یکیلرسن بکون

عقل معیارنده دکمز مهرخی
نی هنر دور رسوزی جمله کزاف
کمرینی هنر صنمیا کمسه انی
بانی اغلان صنمه داراب کی سقین
فاعلاتن فاعلاتن فاعلون

نثر استاد قولنجه اول زمان داراب بن داراب بن بهمن بن اسفندیار
سکندر بن فیلقوس نامه سندن بورسمله رستمانه خبرلر اشدجک غایت
قاقیدی اول غضبله حکم ایدی نامه لر یازب یدی اقلیم بکلرنه بکلرنه بکلر
براکنده قلب سلاطین صاحب سریرلره قاصدلر کوندردی چری جمع
قلدی تختگاه شهر مداینه بتا اعتصام حکیم قولنجه اول عراقیدن افرون
کاشی کلدی خراساندن شابورشاه کلدی هند هندوستاندن منکیل و
کهین کلدی سند وسندوستاندن خورشاه اغلی سرابیل کلدی طبرستاندن
طانیم بلخی کلدی ترکستاندن مهراج خان کلدی چین وماچیندن طمغاج
کلدی خطا وختندن قرخان خان کلدی سیستاندن مسکسل زاولستاندن
غان بتان کلدی کوهستاندن کیکلان مازندراندن جندال کیلاندن

کاوکوش شروانده سیاه بوش کلدی کشمیردن سهراب خرزمدن تقفود
تغرغردن تکین خاورستاندن خسرو زمین کلدی حبشستاندن زمید
زنکستاندن مهیار سویداندن سلاس سعیددن جراح یمندن سیف عدنی
طائفدن طیلون جبلی کبیردن جالیم کلدی روسدن زقاق قفجاقدن
فرح نا دبلغاندن غطاش سخیندن سالوک آسدن احسان الاماندن الکش
کلدی غوزدن طنطنو غرجه دن مطنوش ماوراء النهردن ارزنک آذربایجاندن
دلشاد جوزجاندن فرهاد کلدی لورستاندن نهمال کرجستاندن مرجین
ابخاصدن آسیب بربردن عنتر خیبردن زومیس لوزیدن قهرمایل مغربدن
حنین کلدی بو اتوز التی صاحب سریر سلطان اونالی کز یوزبیک آت
اری چری مداینه داراب شاه حکمله جمع اولدی اندن شاه عجم دیلیم خزینه‌لر
اچب جمیع اولچریه سیم وزر و آت و فیل و جبه و جوشن تیر کش و کمان
سیف و صالوق کرز و قلقان سکو نیزه اشیق قوللیق بدلق الشدردی
اندن جبه کوروب چریسنک اکسوکن دوزب برکون بر مبارک ساعتده
بیردی اولون الی کز یوزبیک ادکوج قلب عزم روم ایدب اسکندر
ذا القرنین اوزرنه کتدی استادلر شویله روایت ایدی نثر

چونكه كوڭدی اول زمان داراب شاه / يوريدی كه اسكندری قيله تباه

كه عجايب لشكر يدی اول جری / كم آهن پوشيدی جمله آت واری

ويرمز آنڭ حسابن هيچ وهم / هندسه‌سيله داخی ادامزدی فهم

روم ايلنه دك مداينده درفش / طوليدی وعلم سرخ و بنفش

چرخی كرا يتمشيدی آواز كوس / توز قلمشدی هوايی آبنوس

نيرا كيم كيشی ايده‌ردی نگاه / خيمه يدی ودرفش وبارگاه

بر يوزی طولو كمان وتيردی / كوه وصحرا كرز له شمشيردی

نه فريدون ونه خود ضحاك وجم / ديرمميشدی آنله چوخ خيل وحشم

اول جريله قصد شونيله قلدی او شاه / كم قيله رومی سكندرله تباه

نثر استاد قولنجه داراب شاه اول جيش كران برله عزم روم ايدب كيدجك اول جانبدن دخی اسكندر ذا القرنين عليه السلام داراب بن بهمن خبرن كوزليب طورركن خبر ايردی كم يا ذا القرنين غافل مباش كيم داراب شاه دريا لين جيشله اوزركا كلی يورر سكندر دخی اول خبرله قاصدلر كوندرب نيجه زماندن برو ير قلمش روم غلوجريسن جمع قلدی نيتا برطوس حكيم قولنجه اول سكندر شاه جمعنه عدلين يونانی

نسطون

نسطون آلبيس مالبيس كلدی كورس كول اصغری قيطاس قيس يونانی قيسون قريمی اسطنوی رومی كلدی كاليش دلق الاناز افلاق ارناود سرف صندل هرقيل كلدی زنطون زرطوم شنطال عنطال مينال ازدين الغاد اسطنوس كلدی سلنيك بوصين انجاذ ترخيل منخال كلدی طنطنول اطلمون اطلموس قسطنط ريان مطران كلدی سوس منس تكفور منذال منجل اقروش نقروش بيقور اونج كلدی بو عدد قلدوغم سلاطين سرورلرله سكندر شاه جمعنه اوج يوز آلتمش بيك روم جريسی جمع اولدی اندن ذا القرنين عليه السلام خزينه آچوب مالن كنج آت وايت وساز وسلب دلق وبكتر خود وتيغ تير وسيف وصالوق قول وقراوش درلو درلو انواع قماشلر اولشدردی مير وسپاهينه مقدارلو مقدارنجه اندن دون وكون دشمن يراغنده اولب داراب شاهی كوزليب طوردی سكندر بونده اول يكادن داراب شاه دريا مثال لشكريله كوچه قونا بيه ايچه آوشكار قلب ديارلرنجه يوردی يامله فرات صوينك كنارنده قلعة الروم ايردی قيادن قازه دوزه‌كی صعب ضرب قلعه كوردی وزيرلرنه صوردی نهر وزخاص ددی كيم ای داراب بن

بهمن شاه اتك داراشاه روم قیصر اوزرینه كلوركن بو قلعه جنكله
آلدی قومنك اركانن قردی مال وكنجن طوار وروزن یغمایه وردی
ایلن ولایتن اوردی دشمنلرن اسیر سوردی اندن ای شاه اول كیجه طوفان
مثال بر بخت یغمور یاغدی دره لردن الوالو سیللر كلب دلیم آت واد
بوغدی اتك شاه عجم انی كورب بو قلعه یغما قلدیغونه قومن قرب دیدی سن
اسیر سوردوكنه پشیمان اولب بینه طوار وروزلرن ویردی اولرن تسلی قلب
خوش كوردی دیب وزیر خاص داراب شاهه خوش دعا قلدی داراب بن
دارابوس نی وزیرندن كوش ایدجك وتم آلدی قونمشكن قلعه یه قارشو بیردی
كروب اول دریا مثال جیش كران كوچب قلعه كچب كندی دلیم وادیلر
عقبه لر قطع ایتدی انجا كیم كلب دومه یتدی منوردن كروب اوج كون یرتب
كندی دریا كنارنه اروب برالو سوبلب قوندی اون ایك كز یوز بیك
ادیندی چادر وخیمه قوردی صیوان وسراپرده قوردی اندن تخت قورلدی
داراب شاه تاج اوروب اتردی سلاطین وسرورلر میر ومبارز مهترلر
درلدی دیوان طردی طربیه قیلنجه اول زمان داراب شاه قندوغی
موضعه یقین یرده بر معتبر دیر واردی داود پیغامبر دورندن قالمش

ادنه

ادنه دیر قدا دیرلر ایچنده قرق درت راهب واردی اوج یوز یاشنده بر اولوی
واریدی اادی یاجب راهب ایدی كندو علمنده غایت بللو خوش خولو یوزی
صلو خوش شناس كشیدی چونكم داراب شاه دریا كنارنه قوندی
دیر قدادن اول قرق درت راهب كوزدلركیم بر عجایب جیش كران كلب دریا
كنارنه قوندی ایران وتوران درختستانی كبی چادر وخیمه قوردی هفت
رنك صیوانلر له روی زمین بزندی دوزندی

نظم

كیم ازونی ایچی قرق فرسخ تمام — بر اوای دتدی قوندی ای همام
قوملدی دریا لین قونجه جیش — چغلدی كرز وسكو بیغیله كیش
آت سهیلی ار صفیرندن جهان — شیله اولدی كیم تحندی انس وجان
تا كه قوندی اول خدیوك لشكری — یر یرن قلدی ارام هر سواری
چون كشتلر كوردیلر بو هیبتی — دیردی انجالری قرقب ... قتی
قورقسونی تحدا آدم كوردلر — بر زمان شویله تحیر طوردیلر
دیردیلر آزین آزین اوكلارینی — انكردب اول حرینه كزلارینی
نتدیلر نیلادلر آید مریسا — كر صلوات ورم سن پیغامبر

نثر راوی قولنجه دیر قدا د راهبلری جیش داراب كورب وتم آلشوب

كلوب اولوری راجب راهبه دیدیلر کیم ای راجب نی حساب بز جزیره کلدی دریا
کنارنده قوندی غایت کزان راهب راجب مریدلرندن جزیره خبرن ایشیدجك
باش صلب تبسم قلب دیدی کیم ای مریدلر بو کلب قونان جیش کزان عجم شاهی
داراب بن دارانك در اسکندر بن فیلقوس اوزرینه کیدر روم دیارینا الندن
الجحون نیه داراب شاه قتنه الدك اول شاهجون معتبر دوش کورمشم
اکا خبر ویرایم کورریم کندو حالتیدن خبردار مدر یوخسه نه خبر
اندن راهبلر دخی طونانب دلیم ارمغانلر الوب راجب برله دیر قپدادن سورب
داراب لشکرینه کلدیلر دیوانه اردیلر کندولری عرض قلب دارابدن
اجازت الوب اوزالك کز یوز بیك اردیوانینه کزدیلر کیم هنوز کزدکلری
یوخ اول وهم الشدیلدینه اوزلرن دیرب ورب داراب شاه سریرینه
قرشو درسو باش اورب بکلدن عرض قلب دعا ایدب طوردلر داراب دخی
کوردی کم قوق درت سیاه پوش راهبلر ارا کرنده بر محتشم پیر اندن
اشارت ایتدی تخت قارشوسنه صفلر اوتوردلر سلاطین سرورلر دخی راجب
راهب کوزلیب طوردیلر اندن راجب راهب داراب شاهه دعا قلوب
دیدی کیم ای شاه هفت کشور لشکر چکب قنده کیدرسن داراب تبسم

قلب دیدی کیم ای پیر فیلقوس اوغلی اسکندر بکا عاق اولدی خراج
طلب قلدم ویرمدی اکا وررمن کم کندوزن کندوزینه بلدورم نظم

اوزنی بلمیانه بلدورزلر | جهان خلقینی اکا کولدررلر
ویرانیم آنی اکا بلدرایم | قفاسنده قلونی کولدورایم
براتش ایدایم اکا روم ایچنده | که بانی آکلر خطا و چیننده
بنجا بی آنوکیله قورخودایم | ییدی باشلو ماریله آنی یودایم
ددیدی وصالدی باشن اول جهان کیر | بودر دیر بو سفردن مقصودای پیر

نثر استاد قولنجه داراب شاه راجب راهبه بویله دیجك اندن راجب
خوفی کوکلدن سرب حق سوزی ازره باش ترکن اورب دیدی کیم ای
داراب شاه لطف و کرم قیل بن بندهٔ بیچارهنك سوزن قبول قیل اسکندر
ازره وارمغل دولتنه سعادتنه لایق دکل کیم جهان کیناد له بنی یتیم
اغلان ازره ورسن داراب شاه ایشدب تبسم قلب دیدی کیم ای راهب التیر
سکندره دولتنه سعادتنه دشمندر دشمن ازره نیچون وارمیالم راجب ایدر
ای شاه عجم عالی حضر نیچون کی عجیب دوش کوردم داراب ایدر نه کوردك
راجب راهب دیدی کیم ای شاه عجم سیر عالمنده بن بنی یونان دیارنده کوردم

بر سبز سر بلند اغج سایه‌سنده طورورمن طورورکن اغج دوحه‌سنده بر ارسلان کوردم
غایت کوزل بر خوب شکل صورتی بعین آدم لین ارسلانی سیرمده کوروب
وهمه دوشدم ارسلان دخی بنی کورجک یوز مداین شهرندن یکا طوتدی
کندی بن بنده‌یه قیروغیله ازدیجه کل دیو بر قاچ اشارت ایتدی
ارسلان کندی دریانجه بن بنده یوزتدم ای شاه عجم شویله کوردم کله‌دک
کمیسل بلسه یانمزجه یرلردی سهل وقت ایچره شهر مداینه اردک شهر
باینه‌دن کردک شهر قومی اول آدم صورت سبعی کورجک جمله‌سی یوزن دوشدی
بغور ای شاه جهان اول ارسلان سنک سرایوکا کلوب کروب سریرک ازره
چقب اتوردی خشمک خدمتک کلوب قاموا اول اسده استقبال قلدی ای شاه عجم
بو خبردن کی ستن کیم ارسلان تختک ازره اتورزکن اسکندر ذا القرنین
الدی دیب راجب راهب طوردی حکیم قولنجه راجب شویله دیدوکی داراب
شاهه سلاطین لر اچنده غایت قتی کلدی ختم ادب قاقیدی اول غضبله
بیوردی جلادلر راجب راهبی قوردت مرتدلری اله قوب دریایه صلدیلر
داراب یاننده‌غی سلاطین سرورلر و مبارز مهترلر بکلر راجب راهب
سوزندن خیلی وهم الدیلر ولی داراب شاه هیچ عیننه کتورمدی راجب

راهب

راهبلریله قوردوغنه قوندی یوق ایرم فان کندوبه قاله صندی نظم

اول ایشده قتی یاکلدی اول شاه … اولیمادی بیرک سوزندن اکاه
هله کبریله اوزینی قلدی کمراه … قلوز صاندی ازینه دولت وجاه
بلمزکه دونر بو چرخ دوار … کاه شاه ایدر کشی کاه خوار
شاد اولمشیکن اشوکی صغلا … کبر و کله کینوکی طوت بغلا
نفسک جکرین دمیله طغله … المادن ادک ادوکی اغله
تادم بولسن نسیم الندن … جان قرتاسن عقیم الندن
جان بونده بولحق اول ثبوتی … ترک ایدر و بیت عنکبوتی
قدسیلریله اخور قنوتی … کورزمز دخی انک یاشی بموتی
اولمز ابدی قلور جنانده … سیری ممیشه ایکی جهانده
سیزیله ایکی جهان صفادر … حق بلمیانه دمی جفادر
بیلنلرک ادی اصطفادر … جملیه امام مصطفادر
هر کیم که بودم امامه اویدی … کندوده حقک دمینی طویدی

نثر استاد قولنجه شاه راجب راهب سوزینه خشم قلیجی بکلر کوکلی نفرت
طوتدی چین سحر یارندینی داراب کوجب کندی ایل کون دخی یوریب کلوب

شهر شام و سواره یعنی دار الفنوس شهر طرسوسه یتدی اول زمان طرسوس
شهرنده اسکندر شاهک خاص وزیری شماخ حکم ادی کلن جیش گرانی
کورب شهرک ایچ و طاشن برکتدی برج و بارولرن طوب و طراقه
منجنیق برله طوتندی اندن شوماس قرنداش شهلاس عموس اقواص اوج
بیک آهن پوش ایرله شهردن چقب کلن چری کوزلیب طوروب دانشدلر
ایش صوکن صانشدیلر اول سوماس قرنداش شهلاس بیک آتله اسکندر
شاهه خبر کوندردلر داراب شاه طرسوس شهرنه اردوکن بلدردلر اول
جانبدن دخی داراب شاه سرهنکلری سرلشکرلری اوچ درت بیک
آهن پوش چری اوکنجه کلب شهره ایرشدلر شهر اوکنده طورن حصار
ارن کوردلر سوره کلب الای الای اولب دوره و طورشدلر آرالرندن
بیش نفر اوروشدلر داراب سرهنکلرندن برجهان دست پهلوانه اجازت
وردلر سازو سلب راست قلب رخش سوروب جولان اوروب بهرام عراقی
میدان الوب طوردی کیش مخنب قول صالدی شهر چریسنه قارشو
چاغردی که ای قوم روم نیچون طورورسز هفت کشورک شاهی
داراب بن دارا بن بهمن بن اسفندیار کلدی قرشو کلک استقبال ایدلک

شهری اصمرلک عزت بولک و کونه جمله باشدن چقرسز شهر سواری
بخرسز دیب بنه عراقی هوم و هجوم قلدی اول جانبدن دخی شماس عموس
اقواص نعره اورب قلب رخش سوروب داراب سرهنکی بهرام عراقیه
قرشو کلب کیش اوروب چاغردی که ای عرابی سکندر شاه دولت و سعادتله
جهان سرای طلو داراب الورسه نه غم در ذو القرنین ساغ السون دیب اقواص
طرسوس جولان اوردی بوسوزده بهرام عراقی قاقدی سکوسن قولنه
صروب رخشی اقواصه سوروب ایروب سکوسندن سیر صلب طرسوسی صودی
سوره واروب بهرامه سکو صوندی بهرام سکوسن قارشودن اقواص کندو
سکوسنه صردی انجه چکشدیلر سکولر قوللرنده اوندی بغورکز آله الوب
سپرلر سینه صلب طراق طراق دوکشدیلر دوکشرکن اقواص طرسوس
کرز اوروب اشغله بهرام عراقی باشن خرد قلدی انی کوروب جیش عجم
بربرنه طوقندی اندن اوزوز عراقی نعره اوروب آت سوروب اقواصه سیف
حواله ایندی قلقان قرشو طوتدی سیف دمور سپری خیار ماننده ایکی
دلدی اقواص سیف اوکندن باش قچوردی قلج انب آتک دونن بچدی
اقواص آتله دوشنجه اغلی قرطاس نعره اوروب آت سوروب ایروب اوزوز عراقیه

بر کوز اوروب شاشدی آت بوینینه دشردی انی کوروب عجم سرهنگلری
غریو قلوب آت سردیلر شوماس دخی اوچ بیك دمورطنلو اریله غریو
ادوب سیف عریان قلوب آت سوردلو بر بیرنه اروب قرشب قتشب جنك
قلوب آشغایوقرو سورشکن اول یکادن داراب شاه دخی دریا کبی جیش
کران بیله کلوب ایردیلر آت آیاغندن یرلجلیو ارانیدن کوز کملیو
شوماس وزیر کوروب اون صلب اوزاقلوب اوچ بیك ار دشمن جالشدن
بچلوب شهره دندیلر کروب بالکرنی بکلدوب مبر و سپاهی برج و بارولره
الوب جنك یراغن قلشوب طوردیلر داراب شاه دخی ایروب جنکی کوروب
اولن سرهنگلریچون اجیب غضبه کلدی بیوردی اون الك کز یوز بیك
ار شهر طرسوس اون یدی قات قوشایوب قوندیلر اندن داراب شاه قاصد
کوندردی خوشلغله شماسدن شهری دیلدی ویرمدیلر کیجه یتوب
کوندز شهره صواش یتدی کوندز جنك قلوب کیجه یاتدی بو یکادن
شوماس قرنداش شهلاسه دنوکون دمدی سردی سکندر شاهه ایردت
باش اوروب حالی خبر وردی بڭا دیدی

نظم

دیدی کیم اسکندره داراب شاه || كلدی ایردی طرسوسه بی حد سپاه

قصدی بو کیم رومی ایلایه تباب || شهر و قلعه قومیا اتمادن خراب
اولجری کیم داراب یغمش ای شاه || درمدی داخ جهانده پادشاه
نه فریدون ونه خود ضحاك و جم || کرمدی بو نجلین جیش و علم
کیقباد وکی کاوس دیرمدی || هندسه داخ حسابن ورمدی
ریك اجزاسینه وار دورر شمار || لیك یوخدر اولجربیه شهریار
ات سهیلی آزغیوندن بیشا || برجی دترز طرسوسك بشدن بنا
کرمدن اتماز سك طرسوس الور || آنی البحق شونله بیل بونده کلور
بونله دیدی اسکندره شهلاس ای یار || شونله کیم دیدم سکا ای اختیار
كل بروا امدی سنده ارغه ای صفا || دی صلوات ویر بجان مصطفا

نثر راوی قولنجه اسکندر ذا القرنین علیه السلام شهلاسدن
داراب شاه خبرن اشدوب مست و اژدرها کبی کرندی سوندی بر وکلنه
کبی اکدی کیم دیدندن شهلاسه خاص خلعت کیوروب آلتون
آلتلو آت بندوروب دیار اوددی بغور شاه دیدی کیم ای شهلاس بندن
قرنداشکه سلام و اشتیاق تمام قلب ایت کیم بر قاچ کون دشمنله
آدوصان کزنلو جنك قلسون حمیت سیفن طقنسون نام و ناموسیچون

بر قاج کون دشمنله آدوصان کز لیوجنك قلسون حق تعالی راست کتوردرسه

بندخی وردم اردم ولی ای شهلاس طرسوس نظم

ار اوردرکم نام وناموس کوزلیا — ایش دوشیجك دستم ایزن ازلیا

بی حمیت اولمیا حیوان لین — غیرت ایده جانله انسان لین

تاکه سرور آکله آدن انك — خیرله یاد ایده لر آدن انك

بوبله دیوبن سکندر شهریار — استمالت وردی شهلاسه ای یار

نثر استاد قولنجه شاه روم شهلاسه بو وجهله استمالت ویرب روم سرورلرندن ابقاص رومی رفیق قوشب اقلیم خراجی دکیرا آتلوبنب کتدیلر آندن شاه ذا القرنین جمله سلاطین سرورلرن میر ومبارز مهترلرن جمله جنك ارین جمع قلب خزینه لر اچوب مال وکنج نثار میر و سپاهیه اولشدرب جمله سن خوش دل ادب درلودرلو استمالت ویرب بر کون چین بحر جبه کوردی اوج یوز التمش بیك اکنی دوز ار عرض اولدی اوچر در در آتلو بولادا آتلو چادرلو خیمه لو حشملو خدملو طبللو علملو جملسی ذا القرنین شاهله عهدلر بیمانلر اتفاق قلوب نفاقلو سکندر شاه یولنه باش وینمق جانیله طورمشلر برطوس حکیم قولنجه شاه

ذا القرنین علیه السلام روم لشکرین یونان سرورلرین هرقل دلاورلرن بنی عصفر وبدلرن قیسون بنفون مهترلرن افرنج وعاصم بکلرن بکلرن حکمنه فرمان امرینه محکوم کورجك قونب شاد اولب نه دیدی برطوس

حکیم قولنجه — نظم

چون سکندر لشکرین کوردی ایاز — جانبکه طورمش بلینه استوار

هر برینه استمالت وردی شاه — کیم جهانده بن اولورسم پادشاه

هر بر وکوزه ورم بر مملکت — روم بکلکا نه ادا سن سلطنت

چو خلفینی دشمنك ذکر اتمکوز — خاطر وکزده بمان فکر اتمکوز

بانکا حقدن ویرلمدو در مدد — چوخ قیرملك سیزده ازیسه عدد

دور شالوم نا مجون جنك ایده لوم — دشمنه یر وسعتین تنك ایده لوم

قنده کیم وار نام وناموس وهنر — کرچه از اولا بولور چوغا ظفر

ای نیجه چوخلر بصیلرلر ازا — چونکه حق امریله چوخ بخت ازا

کیتدی اکما اولمیا ناموس ونك — یر یوزندن اکا یکدر کورتنك

اشبو رسمه استمالت وردی جان — لشکرینه شه سکندر اول زمان

بو سوزیله جمله خوش دل اولدیلر — عهدی اسکندرله تازه قلدیلر

استمالتله اولور خوش دل سپاه	اول سپاهیله اولور قوتلو شاه
قوتك ارتسون دریسك ای صفا	ویر صلوات شاد اولسون مصطفی

نثر حکیم قولنجه اسکندر ذا القرنین علیه السلام لشکرینه میوه
مبادن و مهترنه بو وجهله استمالت کیم ویردی جملسی خوش دل اولوب
سکندر یولنه جان و باش آله لوب دشمن گوزلیب آریراغنده طوردلر
اندن ذا القرنین جمله رخت و تجملاتن الوب شهردن چقب اولکون دخی
براق قلب اوج یوزا التمش بیك اکنی دوز روم غلابه جر سیله کوچب
تختگاه هندن داراب شاهه قارشو کتدی اول یکادن شهر طرسوسدن
قاصدلغه کلب کیدن شوماس وزیر قرنداشی شهلاس سکندره رفیق
قوشدوغی ابقاصدن و کوندن آت سوروب کلب شهر طرسوسه اردیلر یقین
وارب برپشته اوزره طوروب شهردن یکا نظر اوردلر کوردیلر کیم اون الی
کز یوز بیك ارکیز بیان کیم سوار دوش دوشه غریو قلب شهره یرونش
ادب جنك و جدل قلورلر طوبلر قورلمش منجنیقلر اورلمش طبل و دهلر
کمر شوب سورنا و نفیرلر اجل ارین ایرلشوب آت سهیلی آرغریوی بربرینه
قوشب دریالین موج اورر زمین و زمانی هول و هیبتله طولدردر شهلاس

طرسوس ابقاص یونانی اول جنك کرانی کوروب شجاعت جوهری حرکتلنده
برق اوردی ارسلان پنجهلری بازولرنده طوردی الوم خوفن گوکلدن
سوردی اندن اول ال جهان دست دلاور بربرینه اناتسب تیغ اوروشب
رخش و رخشانلرن سوروب اول دریالین شهرله جنك ایدن چریك بر طرفنه
طوقندیلر کیم عجب دلیلکله شهره گیرهلر استاد قولنجه دشمن طرفندن
داراب شاه دخی برکیسك یره بارگاه قوروب زرین سریر اوروب قفاسنده
قرق بیك زرین کلاه قوللر صف صف طوروب شهرله اولان جنكی کوزلردی
انی کوردی کیم ال آهن پوش شهسوار برپشته اوزرندن تیغ اوروب
آت چری ایچنه سوردیلر قصد قلدیلر کیم سکندرلین قات قات طورن
چریی ضرب و دستله دیلب کچب شهره گیرهلر روان اول شاه کلان
قومانك دیوخاص قوللرینه اشارت ایتدی اندن ساسان خراسان زاولستان
کوهستان سرورلرندن داراب بن دارا اشارتیله دلیم دلاورا اولالر
شهسوارا آت سوردیلر بوجانبدن شهلاس ابقاص دشمن چریسنه طوقنب
قلجلشی چالشی اروشی طقونشی دلیم آر سوروب چریه دلب شهره قابوسنه
اردیلر داراب پهلوانلری دخی یل یکرشلو آتلریله ایدیلر مرصاد واسطی

شهلاس‌ایله بهتران خراسانی بقاصله بولشب طولشب جنك قلشدیلر شهر
طرسوسدن دخی شوماس وزیر عموسی اقراس دخی سکندرشاه کلجك
رامی کوزلیب طورزکن کوردلرکیم دشمن جریسنده برقتی اون قدری اون
اجندن الك دمورطونلو شهسوار سورب شهره کلورلر درباتی لرنجه دلیم
دموربرکلو آهن طونلو برق بیکانی لین اتلودلیرلر دخی سورب ایرب
کلورروان برجدن انب سوار اولب شهرك برقاپوسن اجوب قرق بولاد
جوشنلو برق جوقالو دلاورلر ایله شهردن جقب کلنلری قرشولیب ات
سورب سیفلر عریان قلب قلقانلر سینه‌لره صلب کرز وصالقلر دوشلره
الوب وردلر اول یکادن شهلاس دخی جنك قله کلورکن کوز اورب مرصادی
انیدن نجب باشن کسب سیف دلنه سنجدی بهتران خراسانی دخی ابقاصی
انیدن نجدی باشنه قصد قلنجه شوماس اقراصه ارشدی قرق دلاورلر ایله
جنکه طورب داراب دلاورلرندن دلیم لرد یکیب ابقاصی شهلاس الوب
شهره کرب باب بغلدیلر داراب شاه دلن طغلدیلر برج وبارولره جقب
مرصاد واسطی باشن سنجاغه دکب سکندرشاهدن کلان جریی الوب
طبل بشارت اوردلر شادلق قلدیلر نشاط مجلسن قورب دلاورلر دیلب

دشمن رغمنه یدیلر اجدیلر خوش کجدیلر بو یکادن داراب شاه اول حالی
کورب غضبه کلب جبه جوشن کیب خود اوردی قوللق بدلق دتنب
سیف حمایل قلب قلقان دوشنده کرز کران قولنده الوب برزینه لوکلنه
بندی داراب شاهی کورن بهمن اسفندیار صاندی اندن اول کماه قرق
بیك خاص قولیله شهر طرسوسك تاج خانسی قاپوسنه یوریش ایدی استاد
قولنجه خشمنه اویب داراب راست کلدکن سورب شهرك قپوسنه ورب
کرز اوردی قفاسنجه قرق بیك بیرانداز لر برج وبدنده آلماس پیکانلو
اوخ اردی دم الکا اردی کم برج وبدندن جنك اری باش قالدرمغا
طاش قالدرمغا مجال لری اولمادی ایی کورب شوماس شهلاس اقراص
ابقاص سکندرشاه یولنه جان وباش ترکن اورب دردی درت معتبر
طاشی قولدرنده الوب آشکاره اولب دوش دوشه قضا طاشلریله باب
اوکنده داراب شاهی اتدیلر اورب التده کرکدن دشوردلر
قفاسندن شاهدن وخاصلر ارب اول شاه اننه قلقان اشوردلر حکیم
قولنجه اول درت سروره بر طاش اتنجه اول حدده اوخ اردلر کیم سیرکزن
قلبنرلین قلدیلر داراب دخی بنه سوار اتدیلر شهر انیدن دوندی

کز گدنی دشدو کنز عار قلب رعد وار نعره قلب شهر طرسوس قاپوسنه
کز اوردی کملتدی دلیم جنک ارین بلکلتدی بردخی اورنجه سوماس شهلاس
ابقاص اقراص تخت کانلر شصت قبضه سنه الماس بیکانلو اجل بیکلرن
صلب سوزه نشانه یورنر وارب دردی درت طرفدن شاهی عجمی اندیلر
سوماس اوردی داراب قلقاننک بر کنارن اشغنک قبضه سنه نخلدی
شهلاس اورب قوبانن رانه شیشلدی اقراص اورب قلقان کوباکن یمروغنه
قدردی ابقاص النده کزکدن جکاسنه اورب دوشردی داراب شاهی
شاشوردلر خاصلر ایرب بنه اول شاهی سوار ایدوب قصد قلدیلر کیم
دونالر داراب عار ایدوب بنه کزکدن سورب قاپویه وردی کرزا اوردی
بنه کزکدن اورب دشردلر خاصلر بنه داراب شاهی البدنا الوب سوار

قلب دندیلر چار و ناچار — نظم
اوکمدی ایش قاپو بیوزما غله — کوجه کورب برجه کرز اورما غله
هر بر دلر بریوزی واردر بشا — اکسوزن جنک کا لنجلت اشبو بشا
جنک قولاین جنک ارای بلسه کرک — قولنجه جنکنی قلسه کرک
قاپو یا وارن دلیم طاش یر کیشی — قولنجه اولمحق جنک ایشی

قلعه قاپو جنکی بر درلودرر — روبرو جنک اولمه بر درلودرر
شاه قلعه جنکن اتمک حیف اولور — جانه قصد اتمک دور وار اولور
شاه جنکی مجلیب طورمقدرر — شجاعتی دوشمه سیف اورمقدرر

نثر استاد قولنجه داراب شاه اول کون قاش قرارنجه شهر طرسوسیله
جنک قلب قوندی بازکاهنه کلوب اول کمراه دیدی کیم ای وزیرلر بو طشردن
کلن ایکی اتلو کیملر ایدی کیم بونلرک اوجندن بکون بو نجلین جنک و
آشوب اولدی اندن وزیر خاص دیدی کیم ای شاه عجم عقل قوسنده شویله
درر کیم کلنلر اسکندرک کاشفلری در سکندردن شهره خبر کتردیلر
داراب قاقیدی دیدی کیم ای بی خبر سلیماندن دیولرنی بو بنم چریمک
هیبتندن ساشب دوشب خاک اولا سکندر کمدر کیم انوک کاشفلری
بنوم چریمه کلب اجندن کجا اول کلنلر دیولر ایدی یاخود کزلرم خیال
کورندی دیب اول کمراه کبر و کینله باش صالدی طوردی بنه بهروز
وزیر دیدی کیم ای داراب شاه بو کلن شهره کرن سوارلردن غافل
اولمق کرکدر یقین اسکندردن کلب کلور خبرن کتردیلر انجون
بشارت اتدیلر داراب شاه وزیرک بو سوزنه قاقیدی دیدی کیم جهان

سرای طلوسه کندی اورسنه غضب دیوب ببر و پلنک کبی کمردی اوتوردی
وزیرلری دخی کوردیلر کیم داراب شاه دولت و سعادتنه لشکرینه شوکتنه
غره اولمش کیم دشمن خبرین قولاغنه قویمز سکندری عیننه آلماز
دولتنه لایق یوق یوش کسترلکه اویمز نظم

غره اولمش دولت و اقبالنه — هیچ نظر اتمز بو چرخ احوالنه
اکمز آنی کیم دونر چرخک یوزی — کا توره لیلی کدا ره کندوزی
آله آلندن مال و ملک و رختنی — تخته تخته قیله تاج و تختنی
چرخ ایشندن غافل اولمامق کرک — تا که صوکره کیشی حکایه ایمک
غافل اولمه غافل اولمه چرخ دون — کاه سرفراز ایلدوکه سرنکون
سرفراز اولدو غماسن اولمه شاد — سرنکون دشمکلکوکی آکله یاد
ابد ایسک دولتک ارتا بکون — فاعلاتن فاعلاتن فاعلون

نثر راوی قولنجه وزیرلری داراب شاهی اول غرور ایله کورب عزتلرن
سقنب دخی دینمدیلر اول دون دخی کچدی صباح باتدی قاف قله سندن
شمس ضحی طلوع ایتدی داراب بنه غضبه کلب جبه و جوشن کیدی
باشنه ایشیق اورندی یولادمیلکین آهن بله ازیاوسن یورندی بردیو

جاملو

جاملوزنده کوکدن ندی بردی اون الک بیک آلتون جما قلوچاوش
یصاوللرات سورب اورا قلب اون الک کز یوز بیک اری طوندب سوار
قلب سوی طرسوسنه یورتدیلر بینه داراب بن بهمن جمله سرورلرن میرو
مبارزلرن آلوب شهرک تاج خانه قوسنه یوردی آلملق قصدنه جنک قلدی
کونش قبه فلکه آغنجه برجنک آشوب قلدیلر باب اوزرنه کیم هیچ قانولک
اوزرنده اولمادی دلیم میر و سپاهی قردردی سلاطین سرورلر زخمناک اولدی
شهر آلنمغه چاره بولنمدی اول شاه تخجیل اولب چکلدی دوندی داراب
شاه سنجقلرینه کلدی طوردی سرورلرنک زخمن صوردی صردردزکن شهر
طرفندن شوماس شهلاسن آقواص انقاص جنکدن فارغ دوشب کوردیلر کیم
داراب شاه دخی جنکدن دونب سنجاق و علملرینه کلب طوردی آندن شوماس
وزیر فال دوتب دیدی کیم دیک داراب شاه علملرن طوب بله آتولک
راست کلوب فال اوزرسکوز بو دشمن ازرمزدن کیده اورمز سلز چرخ
زمان شهری حصار ایده طوتجیلر دخی آتدیلر راست کلوب طوب طاشیله اوروب
داراب شاهک درت آلوسنجاغن صیدیلر انی کورب شهر قپوسی شویله عزیو
ایتدیلر کیم زمین و زمان کملدی کورلدی داراب شاه دخی کورب قاقیدی

غضبله رعد وار نعره چاغروب کیش اوروب بینه جری سن شهر ازن سواشه
سردی جنك طوردی شوماش حکیم قولنجه داراب شاه رخش سوروب شهر
قاپوسنه واروب کرز اوردی سوماش شهلادن اقراص ابقاض اولدم باب
ازره بر جنك قلدیلرکیم دست فلك قوللرینه آفرین ایدی و خلقنه طاشلرنه
دلیم دلیم اولدیدی قاش قرارنجه چالشوب چوخ جنك اری طبراغه دوشب داراب
بینه جنکدن دوندی قوندی دیوان طردی اون الی کز یوز بیك ار جمع
اولب دیوان قهرمانی طوردی داراب سلاطین سرورلری میر و بارز منهیلری
بخلدی کورنکیم چوخلری یولنه جان و باش اوینیوب قربان اولب قلمش اول
ایشه اجیوب دلینه نه کلسه غضبندن دیوان اجنده خشم یوزندن سویلدی
اوز اوزنه هوم و هجوملر ایلدی آخرنده اول کمراه باشن صالب کبر و کینله
ایدر ای دلاورلر یارن بو شهری سکندردن دیلر دلمز شهر جمشید الورسه
دخی الا لوم ارکاکلن قیر الم دیشی سن اسیر سوره لوم برج و بارو سن یقوب
اودا اورا لوم دیب داراب بیردی شراب برینی قوبلدی زرین بادیه‌لر
سیم سیپالر ازره اوردلر خمر و خامله بر قلب سیم ساق ساقیلر ایاق
ازن طوروب قوللرته قیف و منقور زورق و صغراق الوب شراب شادیله

بر قلب صاغ وصول سیاره مثال سرو سهی قدله کل و نسترین خدله
سیر ادوب سلاطین سرورلر بخل بخلرم ذوق و صفا دفع ملال اچون
راحت الارواح صوندیلر عیش و نوش و دمی وقت و صفایی خوش کوردیلر
علی رغم روزکار اهل عقل قولنجه داراب شاه شویله قلدوغنه دیاب
بخلدیا قلیم بخلری راهب راجب سوزندن برز وهمنا لتا و لمشلردی
طوب دوقب سنجاق و علم صندوغن کورجك بذتر قخلودشدیلر اما
داراب بن بهمن بو ایشدن بو کردشدن نی خبر یقین شویله یوز کسترکیم

تاج و تخت دارابدن کیدرنتا

نظم

حکمت اهلی شویله دیمشدر ای جان — هر قچنکیم قوبه بر صاحب قران
ورد غنچه دولتی ارتر انولك — جمله عیبن عزتی اورتر انولك
ارتدو غنچه اول جهان کیر رتبتی — چوخ اشارت ایدر اکا سطوتی
سیر اچنده کوسترر فتحن اکا — شویله کیم اول شهریار قالرلکا
دولتینك ارتجاغن آشکار — عقل اکا رمزیله بلدورر ای یار
بیر اشندن بیك اشارت کوسترر — سیلی دولت یوقشا قرشو یورر
تم بینه دوننه انتقاله دولتی — ورد غنچه اول امیرك رتبتی

ملكنه ميل ايتمكا بوزن كوستررر / تولا جاغن فعلى آخبادن ويرر
پس بغورر داراب شاه‌لك تاختيم / كوردیلر وزیرلری آزبیش وكم
كم اشارتلر بلوردی چوخ چوخ / لیك دارانك برندن دردی یوخ
عزم اولمش دولت واقبالنه / برنظر قلمز بو چرخ احوالنه
كمنه رسمه دنل وگنجه دوندورر / كاتور رچوغن نجاسن كوندورر
نجلاین غفلت اچره شهریار / دكله كمسنه‌دی داراب شهریار
دینیم سنده ارنمر ای صفا / دی صلوات ویر نجان مصطفا

نثر استاد قولنجه داراب شاه طرسوس شهری ازره غزوله كنجه یتوب كوننده جنك ایدر بوجانبدن اسكندر ذا القرنین دخی تختكاهندن كوچوب دشمن كوزلیو شاهلر قانونن ازلیوبدی كون آت واذقولانجه یوریدیلر براوتلو سلواذنلو صحرایه ارب اوچ یوزا آلتمش بیك اتفاقلو روم غلو چریسن قوندردی اوت یدی بیك اریله یونان سرهنكلری دشمن طرفنه یدی فرسخ برر ورب قراول اولب كزلیب طوردلر اعتصام قولنجه بر حكایت دخی مصر سلطانی غزال بن عامل دخی تختندن چریسین یراق قلب داراب برله سكندر جنكن كوزلركن خبر ایردی كیم داراب بن داراب

بن بهمن رومه سكندر ازرنه یوردی یدی اقلیم چریسیله آندن اول سلطان تكرار خزینه‌لر اچوب قزل التون بقیرلین میر وسپاهیه صحب طیوردی جبه كوروب آلتمش آلت بیك ازكك اتلو مرصع الكتلو مصر وشام جندیسن جمع قلب خیمه وخزینه طبل وعلم جنك وحشم الوب عزم روم غلو قلب اسكندر چون مصر وشامدن چقب كیتدی كیدركن اوكدین بنه قاصد كوندردی یادبا رخشله كند وبجد سردی قاصدات یكیسله كلبا ول شهر طرسوس اوزره جنكی كوروب داراب لشكرنه كروب شوماس شهلاس شیرلكی خبرن الوب یوردی اسكندر شاهه یتدی سكندر دخی یادكاه قوروب سریرا اوروب قرار قلب اوچ یوزا لتمش بیك اكنی دوز روم چریسی دیوان طوتب طورمشدی قاصد مصر كروب باش اوروب دعا قلب غزال المصری چریله اردوكن خبر وردی ذا القرنین اول عزیز مصر خبرنا شدب شاد و خندان اولدی كلن قاصده خاص خلعت كیوروب مرصع آلتلوات بندوروب روم دلاورلرندن ترجبن رفیق قوشب استمالت ویروب قاصدی مصر سلطاننه فارشو كوندردی فرصت دمنده كلب ایرسون دیدی بغور سلطان روم بیردی بزم شادیت قوردی عیش ونوش قلدی سكندر سلاطین سرورلرنه یك ازلریله دلیم سیم و زر

آت و ساز و سلب بخشلدی جمشید و فریدونلر لطفن اشلدی بدی احدی
علی رغم روزکار بعون دیوان لطاغلب سکندر راحت خلوتنه کیردی قصد
قلدی راحت عالمنه وارہ انی کوردی کہ خلوت بابنک پردہ سنی کوروب
بر شخص سروقتنه کلدی نتا بر خوب صورت غلام در کیم کوز یوزنه
تفحق قمشور سکندر اول غلامی کوروب ونم الوب جامه خواب اوزره
اتردی قول صونب سیفن کناره کتردی غلام دخی کلوب قارشو طوروب
قدین خمیده قلوب سلام وروب دیدی کیم یا ذا القرنین حق تعالی سن
مکرم عبدنه سلام قلور ایدر کیم بنوم سوکلو قولوم سکندر نیجون
کملک کوکسه سوزنه اویوب داراب شاهلن خشمناك صاحب قرانه
دشمن اولور کندو الیله کندو یولن اورد و بر دخی یا ذا القرنین
شونله بل کہ جمله روم غلو بکلرنک اتفاقی بودر کیم قلیج
یوزندن سنی دونب داراب شاهه وارالر دفتر و دیوانکی دینی ملکندن
دیرلر کندو دکلر نیجه عمر سوره لر اول یمان قصدلولر بو ایشی
اتمدن اختیار اتنک عنانی الدن کتمدن سن بونلری درسوقیر بوندن
داراب شاهه وارکفن بوینوکا صال رکابی التنده یوری تا کیم اول

خشمناك شاه شرندن امین اولسن دیب طوردی حکیم قولنجه شاه ذا القرنین
اول جمال غلامدن بو سوزی اشیدجك ونم الدی بنه کندوزن دردی اندن
دل اجب دیدی کیم ای خوب غلام کمسن بو بخلین نه وقت سروقته
کلب کیردك بو بخلین بر خبر کتوردك و بنجسی کلدك کیم بو نجه پاسبان سنی
کرمدی اندن اول غلام خوب جمال دیدی کیم ای ملك روم حق
تعالینك مقرب فرشته لرندنم حق تعالی امری برله سکا کلدم حق تعالی
خبرن بلدردم دیب بنه یرندن طوروب شاه خلوتندن چقب کتدی
اسکندر غایت تشویشلو اتدی اندن اسکندر خلوتندن چاغروب
سهیل سرخی دون اچرم کندره دی واروب افلاطون سقراط بقراط
ارسطالیس حکیم کتردی شاه خلوتنه کروب اوتوردیلر شاهی تشویش دل
کوروب صوردیلر اندن سکندر دخی خوب صورت غلام کلوبنه دیدوکن
جمله خبر وردی وزیرلر دخی اشدوب فکره وارب بر زمان اول سوزی فراسته
صلب غورنه اردیلر دیدلر کیم یا ذا القرنین جهان غلام صورت کلن شیطان
رجیم در آدم دشمنی در انونك سوزنه اعتبار کیم بو رسمله تشویش لناسن
یا سکندر حق تعالی بر قولا • کیم ویرم دولت انی سلطان قلا

اول کشیدن دولتی شویلا که وار / کمسه آلماز کوجله ای شهریار
بیک اغوا قلسه اکا اول دلیل / دولتوکا نقصان ارمز شویله بیل
قیسی شمعی که جلب یافه ای جان / یوف دین اکا یوزی کویر ای جان
سن رجیم سوزیله دشمه تشویشه / تا که مدخل اینه سن جمله ایشه
اول رجیمی کورجک لاحول اوقی / رجم طاشیله انوک بوینن طوقی
تا که شرندن انوک ای شهریار / قورتاسن سن سنی شویلا که وار
یوخ اکر انوک سوزینه اویرسن / هر بر اغواسن قولاغه قویرسن
شویله بل کیم راحتک کیدر ای شاه / سن سنوک وقتوکی ایدرسن تباه
ای نجا مرسل که اویمشدر اول / طوغری دیو کستربدر اکری یول
اویمیوبن اول لعینک سوزینه / توکلدلر اوچرکین یوزینه
لیک انجا لابری خاخ ای امین / اویدربدور زرسنینه اول لعین
راحتندن انی دورا تمشدر / اکری یوله اویدرب کتمشدر
یا سکندر اول رجیمک حالتی / فتنه و اغوادر الده حالتی
حیف کیم سنجیلین صاحب کمال / کیم رجیمک سوزیله چاکا ملال
بویله دیو بن حکیملر اول زمان / خاموش اولدی شاه قاتنده همان

نثر استاد قولنجه اسکندر ذو القرنین علیه السلام حکیملردن
بو سوزی اشدب کوکلی آرام طوتدی ابلیس تشویشی اچندن کتدی وزیرلر
دخی خیر یاد قلب طورب وقت سکندره تخفیف اتیلر سکندر دخی
یتب جان راحت قلب صباح طورب خالقه عبادت قلب بوردی اوچ یوز
آلتمش بیک ارکوج ادب عزم شهر طرسوس قلب یوردی آت ایاغندن کردو
غبار روی زمین بوردی اندن سکندره مقرب وزیرلری سلاطین صاحب
سریرلر میر و مبارز دلاورلرله لشکر اوکنجه بیک آتلرله کیدرکن
هر یکا شکار نخجیر قلب طلب ادرکن راست قارشولرندن بر بیابانده حیقه
کلدی قولنده بر شاهین طوغان کوترر ایرب شاهله وزیرلری کورب
سلام ویرب قرشو طوردی شاهله وزیرلر دخی عرب کورب صف
بغلیوب طوردیلر اندن افلاطون حکیم صوردی کیم یا وجه العرب
من انت کمسن یلوکز بلب قنده کیدرسن بو قولکداغی طوغانی کوترب
نیدرسن اندن عرب تبسم قلب دیدی کیم ای حکیم نیجون یالکوز اولام
از هر قنده وارسه حق تعالی انده حاضردر ناظردر افلاطون عرب
سوزن یکندی شاهه یقب باش صالدی عرب بنه دیدی کیم ای حکیم

بنی صوررسك بن بونه شكار بازم بو طوغانی آولدب اوین یرمن دیدوكی
دم عرب انی كوردلركیم ساغ یانندن درخشان لچیندن یدی باشلو بیر
اژدرها
خشمناك چیقه كلدی غژغژب قیروغیله كندو كندوی اوروب زهرن صچا
شاهله عربدن یكا هجوم ایدی یوردی شاهله سروزلرك رخشلری
اژدرها هیبتندن اركدی توش توشه طاغلدی اندن اول عرب یوین كلن
اژدرهایه طوتب دیدی كیم ای طوغان سنی بو اژدرهایه ایرمن اولمسون كیم
قورخاسن حق تعالی سنی بو اژدرها اوزره مسلط ایلدی دیب عرب
قولندغی طوغانی اژدرهایه قارشو اتدی طوغان دخی پرواز ایدی طوغان
پرواز ازیجق شونكله بویدی كیم بر چادر دكلو اولدی سوره اژدرهایه
ایرب اوروب هفت سر اژدرهای بر قینغنه كتورب هوایه اغدی عرب
دخی هیقروب دریاینه دوشدی كیده كن عرب یریوزنه طوغان
اژدرها هوا یوزنه غیب اولدیلر راویلر شونكله روایت قلدیلر شاهله
وزیر دخی اول حالی كوروب ونم الوب طوزدیلر اندن اسكندر شاه دیدی كیم
ای حكیملر بونه عجب حالتدر كیم بر طوغان هفت سر اژدرها شكار
ایدی بر قینغنه كتورب هوایه كتدی حكیملردن فلاطون حكیم دیدی كیم

یا ذا القرنین عرب شكلنده كلن خضر پیغامبر ایدی علیه السلام كلوب
عالی حضرتكا رمزله اشارت ایتدی حق اذنیله كتدی حكیم سوزیله
سكندر شاه دخی شادان اولب دیدی كیم ای حكیم خضرك رمزی نه ایدی
فلاطون دیدی كیم ای شاه خضر پیغامبر قولندغی طوغانی اژدرهایه
اتدوغی دیدوكی در كیم حق تعالا انك عون و عنایتی بر طوغان مقداری قوشله
اولاجق الورسا یدی باشلو اژدرها شكللو قلور یعنی یا ذا القرنین عالی
حضرتك دخی مثلده بر طوغان لین الورسك دخی حق تعالی سنی داراب بن
بهمن اوزره غالب قلور تمام دشمندن یدی اقلیم شاهی دیب قرتموق كرك
دیب فلاطون دعا قلدی اندن دخی درت كون یوریب سكندر شاه قلعه
اسا قه ایروب دریا كنارنده قوندی قراول قویب دشمنی كوزلیب طوردی
اول یكادن داراب شاه دخی خبر ایشتدی كیم اسكندر ذا القرنین روم
غلویه جریسن جمله جمع قلب اوزركا كلی یورغا فل مباش بو خبره اول
شاه غضبه كلب روان شهر طرسوس اوزرنك اون ال كز یوز بیك ارله
كوج قلب اسكندره قارشو كلدی داراب كلدیكجك طبریه قولنجه اول
جانبدن مصر سلطانی غزال بن عامیل دخی التمش بیك مصر جندیسیله كلوب

شهر طرسوسه ایردی کوردی کیم داراب ولایتی خراب قلوب کوچمش شومانی
شهلاس اقراض ایقاص دخی قارشو کلب مصر سلطانی برله بولشب کورشب
عزت کشب اندن غیرت حمیت قلشوب داراب دربایین سوزدلر ایردلر
برتنت دربندده آردن بصدیلر چوخلق خیمه وخزینه الی قودیلر اردلر
اندن اردندن داراب شاهه خبر ایردی کیم جرکلی آردین بصدیلر مقید
اولیوب کتدی صحرای ورقه ایردی قوندی خیمه وچادر دوندی
استاد قوللنجه صحرای ورق برله سکندر قوندوغی قلعه اساق آراسی
ایک منزل یولدی همان بو جانبدن داراب خبری اسکندر شاهه ایردی
یقین کلدی دشمن غافل باش بغور سکندر علیه السلام روم سرورلرینک
یونان سرهنکلرینک الوسی رستم ودستان قلوسی یوزی سلوسی قیطاس
یونانیه دیدی کیم ای سرور یونان داراب شاه جریسنه قارشو وارکوز
بزدن یکا قراولاری کوندردی ویا خود ازرمنه کلوردی قراول کوندررسه
بزلر دخی کوندرالوم دولت ستاره صناشلم یوخ کندو کوجب کلورسه قارشو
واروالوم طروشالوم اروشالم کوزه‌لم حق تبارک وتعالی نصرت کیمه ویرر
دیب سکندر شاه الله صفنوب طوردی اندن سرور یونان قیطاس زمان

سرورلردن قیسون قریبی رفیق اولب اقلیم خراجی دکیر رخشلر بنب سوروب
داراب شاهه قارشو کتدیلر عصر هنکامنه قارشو صحرای ورقه وارب
داراب شاه جریسن کوردلر نتا شویله کیم نه حساب نه قیاس فرسخ
بفرسخ یری دوتب قونمش اتورر برپشته ارزه چقب دوروب دشمن جریسن
کوزلدیلر انجاکیم کون تندی کیجه بندی لشکر قوبی طرسوا ودنجدیلر
خراصان برقدیلر شویله کیم او دشعله سندن شمع فلک کورنمز اولدی
یارندسی جوشه کلب بحر محیط لین کورلیو کوجب کملیو یوردی اندن
قیطاس یونانی قیسونه ایدر ای سرور رفیقم یوری سن سکندر شاهه
وار دشمن جریسن کوردوکک لین وصف ویر غافل اولمسون بن بو لشکری
اونجه کوزلیو کلیم دیب طوردی قیسون دخی آت سوروب یوریدی
قیطاس جریسن کوزلیو اونجه کلدی بو یکادن قیسون سوزن سکندره ایتدی
دشمن جریسن کوزدکی لین وصف ایتدی تنا

نظم

دیدی قیسون یا سکندر زمان — صحرای ورقه ورد قدون روان
کوزدک اول صحرا ایخنده طبطلو — بر عجایب جیش قونمش کی الو
شویله کیم سه قیاس ایلا یومز — نه قدر دز وصفنی سویلا یومز

لیك اوتوز ایکی یرده شهریار
چتری سلطان قورلمش آشکار

کوزلدك اول لشکری ای محترم
تا کم اخشم نوبتی ایرشدی هم

آلتی یوز یرده نقارا اوردلر
یریرن شهکردیوا انلر قوردلر

کوس اوندن کوه و صحرای جهان
تنقولندی کملدی طوردی زمان

چونك نوبت دکدی ایردی وقت شام
لشکر ایچره اودیقدی خاص و عام

صانکه افلاکك قمو شمعی کروان
یریرنه ایندی یاندی آشکار

یاندی اوذلر یندی لشکر اول کیجه
دکله ای شاه صبح ایلتق حال نیجه

چون صباح اولدی یرندن طردی جیش
جوشه کالب بحری وار بغلندی کیش

اون ایکی کز یوز بیك ار بندی آتا
آلت یوز قوشون دزلدی یافتا

آلت بونا اتون باشلو داخ هم
یریرن کتردی سنجاق و علم

آرغ یوندن فلکلر کملدی
آت آیاغندن زمینلر اکلدی

بحر بیطاس کبی موج اردی نکاه
آخذی کالور راشده اول لشکر ای شاه

قیطاس اول کیجه وار اولدر سانی
ساکه کنده دی خبر چون اوش نجی

بوئله دیبب قیسون قریمی ای جان
خاموش اولدی شاه آکنده اول زمان

نثر استاد قولنجه سکندر شاه قیسون قریمی دشمن چریسنك بو وجهله

وصفن

وصفن قلیجق جیش سکندردن دلیم لر دشمن چریسی چو قلغندن وهم الشدیلر باش صلشدیلر اندن سالار روم کوردی که چری ایچنده دشمن خبرندن نیچالر یا جندیلر کندولری خوفه صلدیلر اندن شاه ددی کیم ای روم غلونك سرورلری سرفراز مبارز مهترلری دشمن چریسنك خبرندن وهم اینجه طورك سوار اولك قارشو وارالوم دشمن چریسن یوز به یوز کلالوم کوزلرومز اکرنسون کوکلومز کورب دولنسون تا کیم قلیج یوزنده کورب چوخلغندن وهم الماوزدیب ذا القرنین علیه السلام ایچن ایچن جبه کیوب ساز و سلب راست قلب سوار اولدی اندن اونیدی مقرب وزیر قرق درت طبل و علم ایچی امیر یوزیکرمی کزبیك سرور درت یوز مبارز دلیر سوار اولب سکندر شاهله کلن دشمن چریسنك جمعیتن کورمکا کتدیلر کزم سورب بیك اتلریله قارشو بیدیلر اول جانبدن دخی سکندر شاه پهلوانی قیطاس یونانی یا الکوز دکز کبی چری اول کیجه کوزلیو کلرکن سکندرن وردی بولشب عزت قلشوب خبرلشب جمله سلاطین سرورلر میر و مهترلر قیطاس یلو کز کورجك انجلین چری اول کیجه قورقیب کلدوکن غایت طلخلشب تحسین لشب قیطاس کیم الدوغن بلدیلر اندن

دشمن چریسی اوکندن اریلیب بر معتبر پشته یه بولب اوزرینه چقوب کیم نهان
کیم عیان طوردیلر کلن یدی اقلیم چریسنه نظر اوردیلر بر جیش کوران
کوردیلر کیم کوزلر اول زمانه دکین اوگرمامش دیللر وصفن ویرمامش حکیم قولنجه میر و مهترلر
اول جیش کوران هیبتیندن اول نظر وتیم آلوب طوردیلر اندن اسکندر
ذوالقرنین علیه السلام سلاطین سرورلری میر و مهترلری و تیمالک کوریجک
دیل اچوب دیدی کیم ای جهان خلقنک دلاورلری دشمن چریسنک چوقلغندن
خوف قیلمنک کیم الله تعالی نک عون و عنایتی بزمله بیله در چریمز
نه قدر از ایسه چوق چریه حق امریله ظفر بولب غالب اولب دادشاد
اداولدیب سکندر شاه علیه السلام صدق قلدی سبحانه صیغندی شویله کیم
یوز بیک یکرمی درت بیک انبیا اوچ یوز اون اوچ مرسله صیغندی
حکیم قولنجه شاه ذوالقرنین سلاطین سرورلرینه بویله دیجک اندن روم غلو
دلاورلری یونان سرورلری هرقل پهلوانلری بنی اصفر فریدلری قیسون
نیفون سرهنکلری عاصم افرنج بکلری ازمن آسیب بکلری استاد قولنجه

دیدیلر اسکندره کای شهریار — یولوکا اولسون بو جانومز نثار
جانو باشیله یلوکا طورمشوز — جمله جاندن باش ترکن اورمشوز

یوریالم خصمله طوروشالم — نام و ننک ایچون بکون دوریشالم
ایدهلوم اوکوکده بر شیر آنه جنک — کاندن اولسون کندی چنکال پلنک
سندن اوکدین کیم بزا داراب شاه — یوریوبن کاوتمشیدی کینه‌خواه
شاهمز قیصر اودم کی بیردی — عاجز و بدرای و نیله تدبیردی
دشمن انکچون بزه بولدی ظفر — که اوتمادی سرور و نه خلقه سر
شکر شمدی شاهمز در نوجوان — هم دلاور شیر و هم نو پهلوان
نه کورک چون کیم دلاور اولر شاه — دشمنک الندن آلمق تاج و کاه
یا سکندر قورقمه اولمدن سن سقن — کایر منجه اجل کیشی المز یقین
اول کیشی کیم اولین دیر خلقه باش — اورتیا قومق کرک در جان و باش
چون قلیچ زخمیله کیرر ملک آله — قلیچ اوره هرکه دیلر ملک آله
ملک آلمدین قلجسوز ای اولو — فکر باطلدر کیه ایدر اول دلو
کل دکندن تیغ المزسه الینه — اولیمز سلطان تیاخین الینه
یا سکندر سنده سیفک آله آل — دشمنه قرشو بزمله بیله کل
کوتله کیم نجه اوینادز یولوکه باش — اوتموزه اولدم ایداسن شاباش
بویله دیدی جمله سرور آشکار — شاه سکندره اودم شویله کم وار

دی ارتمه سنده امدی ای صفا | وير صلوات شاد السون مصطفا

نثر اوستاد قولنجه شاه ذا القرنین علیه السلام سلاطین سرورلرندن
میر و مبارز مهترلرندن بو وجهله غیرت حمیت خبرن ایشدب شاد و
خندان اولب قوندی تمننك بری بیك اولب سرورلری تحسین قلدی
بو ارالقده داراب جریسی دخی بوی بوی هفت کشورك جیشن دزبالین
کوزلیو لوجدی سکندر سرورلرن الوب جریه دوندی کلب قوندی جنك
یراغن قلدی اول یکادن داراب شاه دخی اون الی کز یوز بیك ارایله
وارب سکندره بر منزل یرقله قوندی اندن اول شاه خاص وزیرلری ایله خلوت
اوتوروب دانشدیلر ایش صوکن صانشدیلر اتفاق شویله قلشدیلر کیم اون الی
کز یوز بیك اردن یتمش یدی بیك ایش کورمش دوشب طورمش سپاهی
اورندیلر اکنجی دوز اندن یدی عجم سرورن باش قوشب صباحه قارشو
سکندردن یکا قراول کوندردیلر لندولر طوروب جنك یراغن قلدیلر
بولربونده اول جانبدن شاه ذا القرنین دخی قیطاس یونانیه دیدی کیم ای
رستم ثانی عقل یقیننده شویله دوبکیم داراب جهانکیرلر قولنجه قراول بجمش
اولا غافل کله سن دخی قراول اول دشمن غافلکن سروقتمز اورمسون سود

زبانه

زبانه وارمسون منم دولت و نصرت صناشلسون دیب سکندر قیطاسه
دولتله یمت دوتدی اندن روم غلونك پهلوانی قیطاس یونانی دخی اوچ یوز
التمش بیك روم غلانه جری سندن قرق درت بیك آهن پوش ادسجدی
جملسی آدوصان یولنه جان و باش ویرمیر و سپاهی یدی دخی یونان
سرورلرن الوب قیطاس سکندر جریسندن جقب دشمنه قرشو قراول
کندی سکندر ذا القرنین قراولی واردی داراب شاه قراولی کلدی
چین صحرانك چالیش بردوز صحراده بولشدلر سوزه کلب بر برینه یتشدیلر
روبرو صف و آلایلر طورشدلر اندن سکندر شاه قراولندن قیطاس
یونانی رفیقلرنه دیدی کیم ای جهان خلقنك کزیده لری سکندر شاه
دولتن صنا یلم میدانه کرب ارطلب قلالم لول کلنی ارلکله دشورنسم فتح و
ظفر شاهمز ذا القرنین شاهکدر دیب قیطاس یونانی قهرمانی ثانی دهرك
رستم و داستانی نعره غریبش قلب سهراب وار رخش میدانه سوروب جولان
اوروب میدان الوب طوردی کیش اوروب قول صلب چاغرب داراب
چالشندن اردلدی جنكیجون نام و ناموس و ننكجون اول یکادن یتمش یدی
بیك عجم چالشی کوردلر کیم دشمن طرفندن قرق درت بیك آهن پوش بحر

الماس كبی برق اوره كلب سد سكندر كبی قارشو طوروب صف والای قوروب
ارالرندن قهرمان صلابت بر پهلوان آت میدانه سوروب ازدلدی ولی كبی
خشمناك كشی ساسان سرورلرندن قیطاس كوروب غیرته كلب ارالرندن خوك
چشم خراصانی بولادك كبی آت میدانه سوروب كلب قیطاسه ستونك لبن سكو صوندی
قیطاس اوز سكوسیله قرشودن اوروب خراصانی سكوسن اورتده صیدی آندن
كندو سوره واروب سكوسندن خوك چشم قلقان قرشو طوتدی سكو برله
سپری سوره سینه سینه كوروب مخلدی خوك چشم رخشندن بقدی حبش عجم
كوروب دریالین كملدی آندن ارالرندن فیروز بلخی نعره اوروب آت سوروب
واروب قیطاسه قان بولتلین كوز كزان حواله قلدی سرور یونان دخی كوزله
قرشودن اوروب فیروز كوزن صودی آندن بلخیه بر كرز اوردی سپر قارشو
طوتدی ضرب شوبله طوقندی كیم قلقان قولنده بران دوندی كرز دبسنه
طوقنب بلخینك باشنی اشخله خرد قلدی جالش سكندرشاه كوروب اونردی
داراب شاه قراولی كوروب بیتمش یدی بیك اردكلی كبی چلقنب بحر روان كبی
توشنب در سواون اوروب آت وبیل قیطاس ازره سردار قیطاس قفاسندن
دخی قرق بیك دلاور اون صلب تیغ وتبرلر عریان قلوب كرز و صالقلر دوشه

الوب

آلوب غریو قلب ات سوردلر بربرینه بحر كبی كورلیو ایردیلر قرشدیلر قتشدیلر
جنك وجولان قلشدیلر سكولر صونشوب سینه بغرن سكوشوب كرز و صالق
برله قرق ازره دوكشدیلر تیغ وتبرلر صالب باشلر بچشدیلر خونلر صچشدیلر
كبی ارنلر آدوصان كوزلیب دورشدیلر ونیجه ارنلر جنك یرندن قجدیلر
بو ارالقده داراب قراولی صیبب سنجاغنه سوردلر دلیم چالیش ارن قردیلر
آنجه بحلرك عمری دفترین دردیلر ساسان سرورلری خراسان
مهترلری عجم مبارزلری سنجاقلرینه كلب غیرت حمیت قلب طوروب دشمنله
شاهلری یولینه اورشدیلر جان وباش تركین ادوب دورشدیلر بو حالی
كوروب رومك پهلوانی یعنی قیطاس یونانی سكندرشاه آدینه یادینه نعره چاغروب
آت عجم سرورلرینك راست سنجاغنه سوردی رعدلین كموربو برق كبی یازلیو
ایردی اول طوش كلدی بهروز عراقیه كرز اوردی آندن سرنكون نخدی
آندن دونب سرپال همدانیه كرز اوردی رخشندن دوشوب شاشوردی
آندن كاجب قاهر كیلانیه كرز اوردی باشنی خرد قلدی استاد قولنجه قیطاس
یدی ضربله یدی عجم سرورین دبه لیب مهلهل سیستانی برله بولشب دلیم
جنك وجولان قلشب مهلهلی دخی قیطاس آندن بخب كرفتار قلدی بعغور

دارا ب شاه قرا ولی صندی قجدی رخش سجدی آت یکلر بیله اوکلو دلاوردر

قودردیلیم آت اخته لر الوب قرق سرور دخی کرفتار سکندر شاهه

شاهه دندیلر جان وباش اوینیب یوز اقلغی قندیلر نتا نظم مقفا

یوز اقلغندنا ولردنیده نوردر ای جان — یوز اقلغیله بولبدر بو عز وجاهی بو جان

هر انکه بکلر اشنده قندی یوز سوبنی — دعا قلور اکادون کون دمنده خلق جهان

دمکده جهدلت اولسون یوز اقلغی بولسن — که تا کلم آکا سنینده زمین قوبی زمان

یوز اقلغی بودرر دده بیله سن سنی — نیجون دیدی سکا دیلک بو لطفله انسان

بودرسم واسمله آدم صفی نیجون اولدک — بو عقل وفکرله نیجون آکیله سن حیوان

مکرم اولر اوزلر سن سنی بودم بالجک — مقرر اولورلر اوکا نعیم وحور وجنان

مفاعلون فعلاتن مفاعلون فعلون — اول اکله نفسنی بلدی انک درایک جهان

نثر اسناد قولنجه قیطاس یونان دشمن قرا ولی صبب سرورلر کرفتار

قلب سکندره دونجک اوکدین مژده خبرین کندردی بو یکادن سکندر

دخی اوج یوز بیک اریله دیوان قلب طوتب قرا ولجبرین کوزلرکن مژدجی

ایرب باش اوروب دیدی کیم ای شاه جهان حق تعالی عون قلدی چالشک

دشمن قرا ولی صیدی دلیم میر وسپاهی اسیر قلدی بشارت بر له کلی یوز دیب

دعا ایدی

دعا ایدی سکندر شاه اشدب شاد وخندان اولب مژده کتورنه خاص خلعت

التون التلو آت وردی شاد ایدی اندن عزیمت قیطاس یونانیه دلیم

دلاورلر قوشو کندردی وزیب بولشوب عزتلشوب کلدیلر جمله

میر وسپاهی سکندر شاهه باش اوردیلر قوشو طردیلر بغور قیطاس

یونانی کرفتار قلدوغی مهلهل سیستانی بر له قوق دتقونلری سریر اولکه

کتوروب سکندر شاهه عرض ایدی کوردی اتوزارشمقو قامت قهرمانی

صلابت کبی کوبنز پهلوان اول قدر چالشمش کیم جبه وجوشن سیف

یوزنده زشته لین بجلب صاحلمش اندن قرا ولصیان سرورلری جمله میر و

مهترلری آت وخلعت ویرب استمالت ایدی بیردی بشارت مجلس قوردلر

زرین بادیه لر اوروب شراب ارغوانی بر له پر قلب سیم ساق ساقیلر قیف و

منقور قوله الوب سلاطین سرورلره میر ومهترلره قوت روان صوندیلر

عیش ونوش قلدیلر علی رغم روزکار بغور سکندر ذا القرنین مهلهلی صوردی

بلدی کیم سیستان سلطانی در قصد قلدی کیم خرجه سونه دشمن خراسان

صلهینه اول شاه دیدی کیم وزیرلریله مشورت قلهلم دیب ایدر ای تاج و

تختک ملک وبختک دیوری وزیرلر بو سیستان سلطانن نتمک کرک در کیم

دولته لایق اوله سکندر شاه شویله دیجك آندن رسطالیس خاص دیدی کیم

یا ذا القرنین جهان
نظم

گوردلرسك كیم ریاست ایدرسن
دشمنه كارك سیاست ایدرسن

كیم سیاستله اولور ملك تمام
نی سیاست مملكت دتمز نظام

گر سیاستسز اوله بلسه وجود
اولمیهیدی شرعده هرگز حدود

بو سیاستدر بعضن ترکشلری
بوقیدورر شها هر دوشلری

بویله دیدی رسطالیس اول زمان
قلیجون مهلهلك آنده همان

رینه آندن مکرم افلاطون دخی نه دیدی اسکندره دکله اخی
نثر

چون بولاسن دشمنوكا دست رس
تا خینه ایتمه قتلنه آنك بر نفس

بر نفس نادر دما كم روزگار
درلودرلو نقش قیلور آشكار

دشمنه فرصت بولوب ویرن امان
صوكره بلكم ایشنه اولور پشیمان

اول دیجك دیدی سقراط وزیر
دشمنه فرصت بولیجق ای امیر

دار ایله تا كه دشمن وهم آله
ای شیدا نك جاننه قورخو صلا

رونقی در تاج وتختك ای امین
پادشهلر دشمنی اصمق یقین

پس گرك كیم سن دخی دایم سن
دشمنوكا دادانسنا دایم سن

شویله دیدی چونكه سقراط اول زمان
شاه سیستانه قلیجون آنده جان

پس بغور بقراط داخی سویلدی
راویلر شویله روایت ایلدی

دیدی كیم ای شهریار نیك بخت
گوردلرسك بوله رونق تاج وتخت

دشمنك باشن ایاغن آله گور
خصموكك كوكلینه قورخو صاله گور

قورخولو قیل دشمنی سندن ای شاه
دی سیاست قیل بر شسون تاج وكاه

بویله دیدی اول وزیرلر ای امین
شاهی ذا القرنینه اولدم یقین

دكله امدی خمزه دن داخی ای جان
دشمنك كمدر سكا قلسون عیان

ای برادر كی انا نغل سن نكا
كندو نفسك دورر اوش دشمن سكا

هانی نه ظالم كمسه در بو نفس دون
كاثر دها لوی قیلور شویله زبون

پس گرك كیم سن دخی ای اختیار
ایلت اداسن نفسكی شویله كه وار

دشمنكدر سا كه فرصت بولمدین
جانوكا جور وجفا لر قیلمدین

جهد ایلا كم بصاسن آنی سن
قورتلاسن تا آندن ساغ اسن

بوخسه جانك مصرنی اول شوم یقار
كوكلوكك بغدادنی درسو نجار

یخمدن سن نفسوكی ایله زبون
بخشه نفسك الدر عقلی یكون

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات
نفسكی الدر بول آندن سن نجات

مجلس خامس

سویلگل ای بلبل عنقا صفت / کم هر اشدن سنده وار در معرفت
سویله کم سندن گلن سوز خوب اولور / هر نه کم سویلرسک مرغوب اولور
چونکه یار اشر سکا سوز سویلگل / حیف اولا دیلوکی خاموش ایلمك
بر نفسلو رسنده کیم روح الامین / ایشدیجك قیله یوز بیك آفرین
سویلگل ای مرغ قدسی سویلگل / زیوری زیبا حکایت ایلگل
فرصتی فوت ایتمه دل سویلر ایکن / هر سوزك خوبن بیان ایلر ایکن
کم بو فرصت دکمه‌ز کیمسه الینه / سویله فرصت شمدی سانکدر زهله
فرصت اله کیرمشیکن ایتمه فوت / یخشه بغلر دیلوکی اکثرده موت
ای نیجه سوز اهلنک موت و فنا / بغلمشدر دیلنی بغلر بنا
سن کچورمه فرصتی کی سوره کور / بر کون اوله بن منزلوکی کوره کور
دل دوا ایکن سوزی جمع ایله سن / مجلس اخره معنیسن شمع ایله‌سن
تا که سندن سوزك اختیار / دیکلین سمعنده قاله یادکار
یادکارك قالیجق بونده عیان / آنوکیله سینی انکرلر ای جان
یادکار قوین کیشیلر المدیت / قوم یینلر صان جهانه کلمدی

بو جهانه کلمکك مقصودی هم / اولدر کیم آکلاسن دمبدم
المیابم دیرسك ای خوش نهاد / جهد قیل کیم قاله سندن برکی آد
آد قوینلر شویله بیل یا کلمدی / یا کلن اولدر که اول آکلادی
بن طریقت شرحن ایدایم سکا / بو سکندر بر بهانه در بکا
بو بهانه سوزی بونده قویلم / دکله اسکندر سوزندن دیلم
دی ازنه سنده امدی ای صفا / ویر صلوات شاد اولسون مصطفی

نثر استاد قولنجه شاه ذا القرنین علیه السلام سیستان سلطانی مهلهلجون وزیرلر ایله مشورت ایدجك درت مقرب وزیر دلرکیم دشمنی اصمق کرك درلرکیم سلطنت زینتی رونق دولتی بغور سکندر وزیرلری سوز ایله بیوردی مهلهل سیستانی دار اتدیلر دارا و کندی منادیلر طوروب منادی قلب جاغردلرکیم هرکیم اسکندر ذا القرنین شاهه عاصی و عاق اولا جزاسی بودر سیستان سلطانی اول کون سکندر دارینه طوردی کورنلر جمله کوکلدن هیبت کوزدن عبرت آلدی بنه سکندر بیوردی دلاورلر واروب مهلهل الوسن داردن الوب قاره یر قازین بارب دفن قلدیلر شاهلر قانونجه دیلیم سلاطین سرورلر قبری ازره وردیلر سین دوزب تاریخ کیم اولدوغن

كمك سياستنده كتدوكن . ايتديلر كتديلر سيستان سلطاني ايكن اون بير
سين ايتديلر اندن سكندر شاه ايله بكلر بكلر دشمن طرفن كوزليب
طوردیلر وبر دخی سرورلر قیطاس یونانك قراول سنجه جنكن آهنكن
سكندر شاهه تعريف ايتديلر سكندر دخی قیطاسه دیار بكلكين بخششلدی
بولر بونده اول یكادن داراب شاه قراولی عیمش بیدی بیك دمورطنلو
عجم چریسی سکندر شاه قراولندن سبب کرینان اولدی نظم

اولن الدی المیانی قجد یلار	یونسوین درسو یانه سجد یلار
قاچه بولك دمنده ای اخی	باشنه ارلك درزمم اول دخی
انجا لو دشمندن الودو شیجك	باشنه بالا اروسی او شجك
قجمغی اكمز طورر بشدن جقار	عمرنك بنیا دینی كندو یقار
قاچ جها الت بندنه صلما سنی	تا قویا الدن یقالت ماء و ...

نثر استاد قولنجه اول زمان داراب بن بهمن قراولی قچاكم واردی
داراب شاه كورب غضبه كلب غايت تاسه لندی عار اوده یانری اندن
سلطان سيستان الدوكن ایشدب اول سرور جونا جدی سوجدی اول
ابجیله حکم قلدی اون الك كذ یوزبیك ار كوچب اسكندر شاه

اوزرنه كتدی بجد یورندی اول یكادن داراب چریسن سكندره كوزجلری
كورب آت سورب كلب ذا القرنین شاهه اعلام قلدیلر سكندر دخی
ایشدب قوندی یراق قلب اوج یونا آلتمش بیك ارایله كوجب داراب
شاهه قرشو كتدی اول كلدی بو واردی یارندسی شمس ضحی قبه فلكه
دكلدوكی وقت استاد قولنجه مرجی توجنده اول ایكی جیش بربرینه ایرب
بربرینك قراسن كورب جنكه قولای یرلری آلشوب قارشو قونشدیلر
بربرینه ایكی عسكر حراصان كستر مكجون درلو درلو چادر وخیمه لر
قوردیلر عجایب غرایب سیوان وسراپرده لر اوردیلر ایكی شاه بربرینه قارشو
آت واریكن قراول قویب طوردیلر عجم كمر اهلری روم چریسنك ازلغن
طنن قلشب داراب شاه قتنده اكثرشو كمرشو دیشدیلر كیم سكندرك
بو كلن قونان قراولیدر یوخسه بجمله روم چریسی بیله مدر كندو داراب
دخی كبر و كبنیله باش صلب ددی كیم اتر دوم كلیجك روم غلابه چریسن
قرم بلمامش بن قریم دیب اول كمراه باش صلدی اندن ساسان سرورلرندن
لهسب ددی كیم ای داراب شاه اتك داراء شاه برله روم قیصر ازره
كلیجك روم غلابك بوآز چریسی جیش عجمله چوق جنك قلدیلر اندن شاهلرن

آله وردیلر بو آزو اوزریدن بوچوخلق چه یموز غافل اولمسون غفلت
اوجندن سکا زیان ورمسون دیدی داراب کمراه کیشیدی لهیب عجم سوزی
قانی کلب قاقدی برق کبی شاقدی اسبه خشم قلب وقارن صیدی
بو ایشه جمله ایش کورمش سلاطین سرورلر کوردیلر کیم داراب سکندردن
غافل احتیاط کوزتمز اولب وقت کوزلدیلر اعتصام حکیم قولنجه بو بیکادن
بو حالی انجمه شاه ذا القرنین علیه السلام اوج یوز النمش بیك اکنجی دون
ارله دیوان قوروب دشمنه جشم کوش آلب طورزکن جزیرهٔ عربه کیدن
قاصدی نوجن کلب ایردی باش اوروب دیدی کیم ای شاه جهان جزیرهٔ عرب
سلطانی غزال بن عامل النمش آلت بیك ارکك آتلو مرصع آلتلو مصر و شام
حلب جندیسی کلب ایردی دیب دعالر وردی سکندر بو خبردن شویله
شادمان اولدی کیم کوکلی جانی سرورله طولدی آندن غزیجون دلیم سلاطین
سرورلر منبر و منهرلر سوارا اولب اول سلطانه قرشو واردی بولشب
کورشب بربرن نشانلشب آت اوستندن قول صلوب سینه سینه اورشدیلر
بناشو یورشدیلر لطیفه قلشب محبت برله بولشب داراب شاهدن
سکندر شاهه دلیم شکایتلر ایدب جریسن ذا القرنینه عرض ایتدی

سکندر النمش بیك ارکك آتلو مرصع آلتلو آت قولاغندن درنغنه
دکین سندن طوبغنه دك جبه وجوشنه غرق اولمش جشم کورر همان بکلدی
غزالی تحسین لدی دیدی کیم ای حکیم لر آرادیولنه یولداشلغه قوشانجق
بو بجلبن یولداشلر قولداشلرله کللر دیب جریته ایردیلر روم جریسی شام
جریسنك یراغ ویراتن آلت وآتن غایت بکنب آفرین لدیلر شام عسکری دخی
روم لشکرینك اجتماع واتفاقن غایت بکندیلر غزال جریسی سکندر جریسنه
بناشب قوندیلر درت یوز بکرم درت بیك ار اولدیلر سکندر شاه ایله
غزال بارکاهه کلب سریره اوروب بربرینه عزتله کناره کتوردیلر بزم شادی
قوروب عیش و نوش قلدیلر علی رغم روزکار آندن عزیز مصر دخی سکندر
ذا القرنینك علم و حکمتن بخت و سعادتن لشکرن کندوسنك صوت و صلابتن
تحسین لیب جان و کوکلدن سکندره بکلدی بکلدی آندن اول عزیز
عزیجون دلیم پیش کشلر کتردی نتاجه وجوشن کیش و تیردر لو درلو
کمان سیف و صالوق تیغ و تیر قلقان خیمه و جادر و سیوان آندن تازی آتلر
عراقی قترلر عبیدی دوالر حکدی شویله کیم حکیملر سکندر اول سلطانك
تمتن بکندیلر بو مبلر کرمن آفرین لدیلر آندن سکندر شاه دخی مصر

بکلرن شام بکلرن خلعت لیب استمالت لشب اتفاق قلشب عهد و پیمان شیله
ایتدیلرکم داراب شاه برله جان و باش اله الوب کرکی کبی جنک و
شغاب ایدالر حق تعالی راست قلب عون و عنایت ایدرسه تاج و تختی ملک و
رختی اول کمراه الیندن الالر مظلوملر جون ظالملره داد و ستاد قیله لر بو لر
بو ندیده اول یکادن داراب کاشفلری دخی مصر عسکری کلدوکن کوروب
کلب دیدیلرکیم ای داراب شاه التمش بیک مقداری اولا بر کوز بر جریت
کلب سکندر جریسنه قلدی شویله یرقلودرکیم جبه و جوشن لرنک برتوی
الماس بحری لین شعلسی موج اورر کوز خیره قلور داراب بن بهمن کمراه
کشیدی دیدیکیم ای کاشف جهان سرای ظلوجری الورسه سکندره
دیرلورسه نه غصه و لی قیاس دیار جریسی اولا کلن نهر و زور یرایدرکم
ای داراب شاه مصر سلطانی عالی حضرتکا عاق عاصی الوب یقین شویله
دزکم بو کلن جری عزال بن عامیل دزدیب وزیر دعا قلدی بو سوزه دارا
شاه غضبه کلب باش صلب سقال الینه الوب دیدیکیم دیه لیم سکندره
اندن عزالی الایم روم غلانی اندن مصر و شامی دیب اول کمراه اوز
قولانجه رطب و یابس سویلدی نیچه حد شنیع حرکتلر ایلدی اوتوردی

انجاکم کوندز کدب کیجه اولدی نظم

نیه دوران دونوب دکدی رنکی	خطای شکل صلدی اولدی زنکی
چقردی آغ جبن کیدی قاره	برقدی یاس طونن ایله شاره
زمانک کونله کیتدی صفاسی	بن دندی جو شمسک سرقفاسی
جهان مانکه عبوس شکل اورندی	بو بردا خی قرا چادر بورندی
جو کلندی کون ارشدی وقتله شام	ایکی لشکر او کیجه قلدی آرام

نثر استاد قولنجه اسکندر ذاالقرنین علیه السلام درت یوز یکرمی
بیک روم و شام جریسیله داراب شاه اون ایکی یوز بیک اریله اول
دون بر برنه قارشو قرا اول قوپوب بیب ایجب جنک یراغنه تیدیلر انجا کم
دون سریلب نیه صباح تیدی نظم

نیه بنیاد شادی اوردی عالم	سوزلدی یریوزندن رسم ماتم
قوا جبن جهان جیقردی صالدی	شو قرمیزی اکننه الدی
تم اورندی مرصع تاج باشه	ساچلدی شعلسی طاغیله طاشه
روان اغدی سریره شاه انجم	بسندی جمله کوکب شویله کم بوم
منور اولدی عالم کیتدی ظلمت	بشارت بولدندن بعدی رحمت

صباح اردی جهان خلقی کوندی	ینه بر یرلکی لشکر اوندی
طونندی کیدی جوشن بندی آتن	دوزندی هر بری یاراغ یاتن

نثر استاذ قولنجه فخنکم صباح اولدی کورجهان یوزین کوردی اندن
ایکی جانبدن ال جیش بحر جوشانلر جوشه کلب دریا مثال کورلیو
کملیو طونندی اندن داراب شاه اتوز اوج ارش قدارزه یکرم
درت جنك آلتن کیب سار و سلب راست قلدی کوه بند کبی باشه قاده
اوذکو کبی بولاداشق اورندی قوللق بدلق دقدی خلوتندن خاصلرینه
جقب بر بولادپوش زنده کو کدنه بندی فرقبیك دمورجبلو قوللریله
یوریب سلاطینلر صفنه کلدی طوردی صاغ و صول نظر اوردی کوردی کیم
اتوز اوچ صاحب سریر سلطان جبه و جوشن کیب سوار اولب سکولر
طیبت صاف صاف خاصلری قفالرنده طورزلر کیم لرحکیم قولنجه اول
خسرو زمین خاوری فرخان خطایی طمغاج خان چینی طاریم طبری تنفود
تغرغری سهراب کشمیری مهراج خان ترکستانی منکهل هندو فور سندو
فرخ نادد دشتی خاطور خرزمی فرمید حبشی نکوان زنکی سرتاق روسی
طنطقوش غوری اطموش غزجی مسلسل سیستانی ارژنك زاولی تنکول

کورجی

کورجی سربال کیش بحرینی جنینی مغربلی عنبر خیبری بدرون بربریت
فرکاخ میدی سیاه پوش شروانی کاوکوش کیلانی جندال مازندرانی هرمایل
لکری مرجال کومی شهموز شهریاری شهروز سمرقندی دلشاد آذر
بایجانی شابور شامی خراصانی مهیار سویدانی مهمال لوری اولزمان داراب
شاه بوعدد قلدوغم تخت و تاج ایچی سلاطین سرورلری میر و مهترلری
دلیم مبارزدلاورلری جنك یراغیله قارشو طورر کورجك داراب شاه
کمراه کشیدی کندونك اول وجهله دولتنه و سلطنتنه غره اولدی
غرورله کبرالین صوندی عجب بیقلرنی کینله بوردی و زاورین کوردی
خودبینلقله سعادت خرمننه یله ویردی نظم

ای قرنداش الا امانت دکله کیم	نه دمشده حکمت ابجنده حکیم
قنقی شه کیم غره و خودبین اوله	هم دماغی کبر و فتنه‌له طوله
شویله بلکم دولتندن تیز دوشر	باشنه محنت اروسی چوخ اوشر
اومه دوغندن طبنجه پرفتی	غره اولانك اوشده بودر حالتی
کی سقنغل ای برادر سن دخی	هر اشوکا غره اوله ای اخی
غره و خودبین لکمز در کیشی	کیم خللو اولمیا صوکره اشی

غرة اولب كبر اوينه سوزنه آت | بوخسه سلنه فى النار ايلدر شاه مات
غرة اولمق دولتده مذموم اولور | توغروسى كاول نهايت شوم اولور
بيكمان شيطان ايشى دورر غرور | آنوكيجون ديدى آكا رحمان غرور
عمر و دولتده كز اولمدى ثبات | باقى قالمدى سليمانه حيات
ديو آلدى خاتمن تختينى باد | دنيادن كم اولدى و كيم اوله شاد
بهمن اول كايداردى صيد اژدها | اولمدى بو مارنه سردن رها
صيد كور اوليشكن بهرام كور | ايتدى آنى عاقبت بهرام كور
كمسه قورتلمز اجلدن اى يشا | عالم ايچره سن كركسه بيك يشا
چون الهدن كمسيه يوقدر امان | بن نه كاركدر بلرميسن اى جان
الهدن نفسك ايت الدوره سن | تا يوكلدن اول عدوى ايره سن
ايرحق يولدن آنى سن اى امين | شويله كم مقصوده ايرر سن يقين
كر حكيمك بو سوزن دكلايه سن | وحدتك چوخ سرنى اكلايه سن
اكلين وحدتده اولور داناى دين | شويله كم اولدى امام المهتدين
اول هدايت قترسندن سنى | كيم دكلدن طرح اوله ما و منى
ما و منلك درسكا حقدن حجاب | ترك ايت آنى كيم بولاسن فتح باب

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات | وحدتك سرن بيلن بولور نجات

نثر استاذ قولنجه داراب بن دارا بن بهمن بن اسفنديار هفت كشورك
سلاطين سرورلرن حكمنه و فرمان امرنه محكوم طورر كورجك دولت و سلطنتنه
غرة اولدى اول غرورله ددى كيم اى جهان خلقنك كزيده سرورلرى يورك
سكندر جوغادرك چرى چوكن آت و فيل اياغنه تصدورلوم ديب اول كمراه
كيمله باش صالدى اندن اون الى كز يوزبيك ارى لشكرلو آت سورب
دوش دوشه سوى سكندر ازره يوزدلر بحر جوشان مثال كلوكلوب موج
اوروب فوج فوج داراب صاغنجه صولنجه واردلر اول يكادن اسكندر
ذا القرنين عليه السلام چين تحردن طوروب خالقنه اخلاصله عبادت
قلب اوراد اخودى اندن صفه شكن يوب تنقيبه دماغچون شراب ارغوانى
نوش ادب جبه جوشن كيدى سعادتلو سرنه روخاى خود اوردى كيومردى
قوللق بدلق دقندى سيف حمايل قلب كيش و قربان بغلندى كمان قوروب قربانه
صالدى آيينه لين سر دوشنيه صلب كرز وكوان كمرندنه الوب صاغ و صول
سليمانى حمايللر دقندى اندن خاصكرليه خلوتندن طشره كلب رسنطاليس
افلاطون سقراط بقراط برطون بالوس جالوس حكيم برله بولشب عزت

قلشب حکیملر دیدیلر کیم یا ذا القرنین جهان طالعی میلا جکدی ستارک
شونکله یوز کستردی کیم دشمن ازرینه حق تعالی سن مکرم عبدینی ناصر منصور
قلمشدر دیب افلاطون دخی دولو دعوات لر یازلو بر سپید اطلسدن
توکلك کتوروب سکندرك جبه وجوشنی ازرینه کیردی بعده میراخور بر کوه
پیکر برق سیر باد پا خاره سم مشك دم شبرنك رخش آهن پوش ایدوب
کتوروب اسکندر شاهه حکیملر تکبیر کتوروب اول سام سوار وار سوار اولدی
یوروب سلاطین سرورلر صفینه کلدی مصر سلطانی غزال بن له بنی اصفر ملکی
کورش کولیله قیصون قیقون بکلری هرقل عاصم بکلویله بولشب عزلمشدیلر
اندن قیطاس روم یونان افرنج سرورلریله کلب سکندر شاهه باش اوروب
یاغی یغماینه دیو اون اورشدیلر سکندر شاه دخی سلاطین سرورلرن میر و
مهترلرن جنکه جان ویماسیله قوشندقلرن کوروب بلب کوکلدن الوم خوفن
سوردی رعیت بولنه باش تذکن اوروب بیردی بر قولدن التمش الك بیك
ادکلا اتلو آهن پوش مصر وشام جندیسیله مصر سلطانی غزال بن عامیل
یوز دوتب دشمنه قارشو یوریدی بر جانبدن اسکندر ذا القرنین علیه السلام
اوچ یوز التمش بیك دمور طونلو روم غلوجرسیله یوریدیلر جیش عجم

کلدی

کلدی عسکری روم وشام واردی بحر بیطاس لین کورلیو کملیو بر بیرا ایرشدی
ایرشنجه یرلر اکلدی کوکلر کملدی اندن سرلشکرلر آت سوروب الی
جانبدن دریالین کلن سوی سد سکندرلین طورغوردلر صف والای لر
قوردیلر جری طور رنجق یل موج اردی کردوغباری ایلب عسکر استندن اردی
روم شام جری بن عجم لشکری عجم لشکرن روم عسکری کوروب بربرینه
قارشو جراصابخون اون اورشدیلر شویله کیم هول هیبتدن یرلر کوکلر
اکلدی کملدی وحوش وطیور مار ومور بلکلدی بعده سرلشکرلر صفلر
دوزوب سنجاق وعلم شقه سن مهترلر جوزوب درختستان مثال دکب دبنده
طبل ونقاره لری وردیلر سورنا ونفیرلری اوردلر شاهلر یولنه جان و
باش ایثیوبن سرورلری اول صفه دیزب طورشدیلر الی جیش کران طروشنجه
بر عجایب وقت اولدی کیم آت ویل سهیلی آرغیوی عرصه عرصاتدن
نشان ویردی داراب شاه اول نظر جیش سکندری آز کوروب خورسندی
جرسی دخی قارشو طورن دشمنی کندودن آز کوروب جمله میر وسپاهی
قوندی دشمنی الوده صاندی اول یکا جیش ذا القرنین کندولری آز کوروب
داراب جرسنك چوقلغندن خیلی حذر اتدیلر چوقلر کوکلنده وهم طذیلر

ذا القرنین علیه السلام بو حاله مطلع اولب مقرب وزیرلری کلوب آت
سوردب آلای آلای سرورلرن بوی بوی میر و مبارز مهترلرن آدیله
چاغردب دروب و کوردب اسماٮت ویردب دیدی کیم ای جهان خلقنك بکلری
روم ایلنك بکلری دشمن لشکرنك چوقلغندن اوشنمکوز همت اتندن
خوف ایدب اینمکوز یقین شویله بلك کیم الله تبارك و تعالینك عون و
عنایتی برمله بیله دره قدر آزلور سوز عددی چوقلق لشکره ظفر بلورز
بعون الله دیدب سکندر شاه هر سرورنه بر دیار ادادی یلك آنلر کوزین آلتلر
وردی حکیم قولنجه روم سرورلری یونان سرهنکلری اسکندر شاهك بو
وجهله همتن بلند کوریجك بربرنه اون صلبات سوردب سکندر شاهی اولوب
نظم جهان ذا القرنین دیلر کم یا قلب دعا قلب طوردب قادشو صفله کلب سنجاغنه

جان و باش ایله بلوکا طورشوز	خان و مانك جمله ترکین ایمشوز
شویله کیم رستم بلکنه طوردیلر	دشمننه سیف و صالق اوردیلر
دشمنك بیز چوقلغنه بخمه زنز	بیز بزی قرخوا دینه بخمه زوز
بیلورز کیم آنجه چوخ باصلورانا	چونك حق امریله چوخ بختی ازا
بویله دیوب روم ایلنك بکلری	سروری و سرفراز و بکلری

شاه یولنه جان و باشدن طوردلر	تعریف لر دشمانه قرشو اوردلر
اهل تاریخ بویله دیدی ای فنون	فاعلاتن فاعلاتن فاعلون

نثر اعتصام قولنجه روم غلو سرورلرن هرقل بن اصفر فریدلری
قیسون تیغون اقرنج عاصم سرهنکلری اسکندر شاهه شویله دیدب آت
سوردب کرو سنجاقلو سنجاغنه واردب دوش دوشر دشمن کوزلیب طوردیلر
دست ساز و سلبه اوردلر تا کیم اسکندر شاه یولنه جان و باش
اوینیالر قطره لری دریا اولب قتیبا لر سلاطین سرورلر بو وجهله طورجق

کوردی اسکندر دخی کم اهل روم	ترم اولمش حکمنه شویله که موم
بلدی کم کندو ایچون جنك و بلنك	ایدیشرلر خصمله شیرانه جنك
قاموسی کندو له قلمش اتفاق	کمسنه لر کوکلنده یوق هرکز نفاق
چون سکندر لشکرین کوردی دلیر	کندو روباهیسه داخ اولدی شیر
خالقه قیلب توکل شهریار	دشمنیله جنك قلدی اختیار
دشمنك دفعنه چاره جنك اولور	اول که داخ چاره استرنك اولور
خصمی قیلج دوندرکی بیلسی	کیم دخی یوخدر انك حیلسی
پادشاهلق قیلج النده اولور	مملکت آلن قلیجله آلور

قلیج ایجند روانزلنا الحدید / تکری قرآن ایچره دربأسا شدید

اولدر ازکم خصمی کر بهرام اولا / ممکن اولمایه که هرکز رام اولا

اراولانه باش کزلک کاندوره چرخ / عورت اولن اوترک دندوره چرخ

بویله دیسون سکندر اول زمان / حق تعالایه صغندی بس همان

لیک سنداخی ارتمه ای صفا / ویر صلوات شاده اولسون مصطفا

نثر استاد قولنجه سکندر شاه علیه السلام بو وجهله عنقا صفت غیرت و
حمیت قلب طورب دشمن کوزلدی بر جری کردی کم کیکاوس کورسه تعجب
کوزه کیردی اول بکادن داراب شاه دخی کوردی کم درت کز یوز بیک دمور
طونلو دمور بورکلو جری قارشوسنده سد سکندر بکی طورمش شمس شعلسی طوقنب
جبه و جوشن آهوانق بحری الماس لین برق اورر کوره نک بولاد شعشعسی
کوزلرن خیره قلور داراب سکندر جریسن بوشوکتله کورب غضبه کلدی
قصد قلدی کیم جریسن آله جنکه کله عجم بکلری خراسان بکلری
ساسان سرهنکلری دیل اچوب دیدیلر کیم ای شاه هفت کشور مقدم کلن
شاهلر قانونجه رخش سرب میدانه کزالوم جولان قله لوم دشمندن
سرهنک طلب ایدب جنک ادالوم سکندر سرهنکلرن دلیب جریسنه خراسان

صلادم دیب ارالرندن مقدم بیل بای همدانی اوتوز ارش قدین بولاد
غرق قلب طربه تختسی کبی قلیج حمایل ایدب دکرمن طاشی لین آهن قلقان
دوشنه صالب سنون لین زفت سکو قولنه ضرب آت میدانه سوردی جولان
ایردی سکندر شاه جریسندن سرهنک طلب قلدی راوی قولنجه مصر جریسندن
غزال بن عامل پهلوانلرندن بیغوت مصری آت میدانه سوردی معتبر
رمح باش ازره چرخ مثال چوردی سوره وارب عجم سرهنکنه رمح صوندی
سپر صلب صودی بیل بای دخی سکو صوندی بیغوط سپر صلب منع قلدی بیر
اول بیر بو اوتن یدی حمله اورشدیلر آخرنده بیغوط مصری ضجب بیل بایا
قلقانن کوکسنه مخلیب رخشندن یخدی باشن کسب سکوسنه دکب جولان ایتدی
جیش عجم کورب دکیز کبی چلقندی داراب شاه کورب غضبه کلب
غایت قاقدی کبرله باش صلب کیش تحب قومک دیو قول صالدی انذن
قهرام زاولی غرنبش قلب بولاد کرز الن باش ازره صلب آت سورب
بیل بای کبی بیغوطه ایردی کرز اوردی قلقان قارشو ورب رد قلدی بیغوط
دخی سکو صوندی قهرام زاولی قارشودن قلیجله چلب سکو دلین کسب
یره صالدی قهرام دخی کرز اوردی بیغوط شاشرب آت بوینینه دوشورب

انی کوروب عزال مصری سرورلرندن اسعد قاهری نعره اوروب آت سوروب
میدانه کیروب سوزه واروب سکو صونب قهرام زاولی سینه سنه سنجب جبه وخفتانیله
اندن سکوا وجدن کوروب جولان قلدی انی کوروب داراب شاه شویله
قایدی کیم بتق کبی شاقدی کلش تخت قومک دیو اون ایدی اندن عجم
سرورلرندن بهمن ششتری نعره حیقروب آت سوروب کرزو کران باش
ازرم جوروب واروب اسعده کرز اوردی قلقان تارشوددی منع قلدی
اندن اسعد سکو صوندی بهمن قلقان تارشودندی سکو قلقان کاررن دلب
سکودلی سینه سنه ایروب سنجلدی آه قلب بهمن ششتری رخشیدن یقلدی
دارابک دارابنه غضبه کلدی سرورلرینه جاغروب سرزنش قلدی طبل اوردی
بغور خراسان سرورلرندن شیر افکند نعره اوروب آت سوروب واروب اسعد
قاهریه کرز اوردی قولنده قلقان خرد اولدی ضرب سعدک باشنه طوقنب

اول سروری شهید ایدی

نظم مقفا

کی اولو مرتبه درشاه اکنده الموت شهید — جان ترک ایدی یولنده شاهنک اولوی سعید
سعد اکبردر شهیدک طالعی بودنیده — عقبی ملکنده ورتبجق انده ده اولور حمید
حمد ایدبدر حق تعالی بو شهید اولنلری — بنلرکجون اوقنور دللرده قرآن مجید

لوح محفوظه یازدی حق مجاهدلردن — دیدی بونلردن خلقتا تمادم عبید
حق تعالی یولنه بونده شهید اولنلرک — رحمتینی آرتورر حق عمرنی قیلور مزید
یا مجاهد فی سبیل الله ارسک سن دخی — جمله تعلیقات تندن اولسن شیله فرید
سرسری صنمه سقن سن بو مجاهدلک دمن — آیت منزل دراکله بو حدیدی باسا شدید
حمزه ونک کردی کبی دیزی طوباسن کو — الکیاسن حق یولنه کیدورر اولن شهید
اکلدکسه ختم دمده اشبو رمزی ای پاشا — آخرتده هم حمیدسن هم شهیدسن هم سعید

استاد قولنجه سکندر شاهله داراب شاه جنکنده اسعد قاهری سیف یوزنده
دوشب شهید اولیجق داراب کمراه کوروب شاد اولدی سکندر کوروب روم
سرورلرینه قول صلب قومک دیو اشارت قلدی اندن عنکوش هرقلی آت
میدانه سوردی کرز صلدی سوزه واروب شیرافکنه کرز صلدی اوردی قلقان صلب
صودی شیرافکن دخی کرز اوردی عنکوش دخی رد قلدی قرق حمله بربرینه قلشدیلر
آخرنده عنکوش رومی کرز اوروب شیرافکندک قلقانن قولنده بران طاغتدی
کرز باشنه طوقندی باشن اشغیله خرد قلدی جیش عجم کوروب دکیز کبی
چلقندی سکندر کوروب خرم اولب عنکوشه آفرین قلدی داراب قومک
دیو هجوم ایدی سرورلرندن تورثمانی شیرازی نعره اوروب کلدن سوروب

میدانه کلدی سوزه واروب عنکوشه کرز اردی قلقان قارشو صلب صودی
عنکوشک هر قلی دخی کرز اردی توزمار دخی زد قلدی بیمش ضرب بر برینه
اورشدیلر منع قلشدیلر آدوصان کزلیب قوت ایدوکجه اورشدیلر اندن
توزمان عنکوشک الندن الدی اتن دیلدی عنکوش رخشندن ایرلب طورنجه
توزمار کرز اردی عنکوشی دشردی ایاغنه کمند دقب سورب یو آلوب
داراب شاه سنجاغنه وردی جیش عجم کوروب اون اردی سکندر شاه
سرورلری کوروب غیرته کلب حمیت قلدیلر اندن روم دلاورلرندن شنطول
اصغری نعره اوروب رخش سوروب سیف عریان قلب وروب توزماری چالدی
سپر قارشو دندی سیف سپری خیار ماننده کسب اندی باشنی اشغیله قلم تلب
شق قلدی کرکدندن دراز بدر از نخلدی داراب کوروب شویله حیقردی کم
صاغ وصول طورن سرورلری وهمه صلدی اندن هالون کوهستانی نعره
اوروب آت سوروب وردی شنطوله کرز اردی هالون دخی منع قلدی دلیه
حمله بر برنه قلشب اورشرکن هالون کوبی کرزنله اوردی قلقان قولندن خرد
اولدی ضرب ارقاسنه طوقندی دم نفس سینه سنده تعلندی ایاق رکابدن
چقب یقلدی انی کوروب روم غلو بلوانی زمانک قهرمانی یعنی سکندر سرور

قیطاس

قیطاس یونانی شویله نعره اوردی کم نخلدی یاجند وروب وهمه صالدی اندن
رخش و رخشان سوروب کرزو کرزان قولنه الوب برق یمانی کبی وروب
هالون کوهینه کرز اردی قلقان قولنه یران طاغلب ضرب دبه سنه
طوقندی کله سن خودیله خرد قلدی جیش عجم کوروب اون اردی داراب
کوروب غضبه کلدی قصد میدان قلدی قومادیلر اندن مارخور خراسانی
نعره اردی کرکدن قیطاس اذنه سردی ایردی کرز حواله قلدی قیطاس
کندو کرزیله قارشودن اوروب مارخور کرزین الندن دشردی اندن
سرور یونان سوزه واروب مارخوره کرز اردی بیرن قولنه طاغندی
ضرب دبه سنه طوقندی باشن بولاذ خودیله خرد قلدی سکندر شاه کوروب
بیردی چاوشلر علیک عین الله ای سرور یونان دیو اون اوردلر عجم حربیسی
کوروب بنه دریا کبی کلدی اندن ساسان سرورلرندن کوه پشت غزنش
قلب رخش سوروب میدانه وروب قیطاسه سیف صالدی قیطاس کندو جماعن
تلجه قارشو دندی تیز تیغ آهن کرزنه طوقنب بیز کبی خرد اولدی اندن
قیطاس دخی سوزه واروب کوه پشت عجمیه کرز اردی اندن نخلدی بنه طوروب
قیطاسه قول صوندی قیطاس سوزه کلب سینه سنه کوه پشتک برپشت وباوروب

بينه قفاسنه يخلدى بينه طوروب بيكدرشاهك ايله خاص قوللرى آت سوروب
وروب كمند آتوب كوم يشتى كبى قبار قلب سوريو سكندر سنجاغنه كتوردلر
سكندر دخى بيوردى اول دشمنى دارابه قارشو دارقلديلر حرام اچون اون
اوردلر داراب كوروب بينه شونلر قالقدى كمربرق كبى شاقيدى غضبندن
قصد ميدان قلدى قومديلر بغور شروين شروانى رعدلين نعره اوروب برق كبى
سيف عريان قلب بيلين آت سوروب وروب سيف حواله ايتدى قيطاس
قلقان قارشو ويردى تيغ بران قلقانك بر كنارين كسوب قيطاس دوشنده
زخم ايركوردى قيطاس زخمناك اولنجق نعره اوردى رخش سوروب شروينه وروب
سيف صالدى شروين قلقان مقابل دوندى قلچ اول قلقانى كسوب ايتوب
شروين باشن اشغله ايلر شق قلدى اندن يخلدى داراب بهمن كوروب قومك
ديو اوندردى اندن قرق ساسان سرورى نعره لر غزنبش قلب آت قيطاس اوزره
سردى اندن قيطاس قفاسندن دخى قرق يونان مبارزلرى سيرلسينه صلب
سيف عريان قلب رخش سوروب وردلر بربرنه ازديلر قرلديلر جنككه طوردى لر
روم سرورلرى عجم دلاورلرنك برقاچن قليچ يوزندن قرديلر خرجه سوردلر قلانى
تجب قفاسنه دوندلر بغور داراب قومك ديوكيش اوردى اون صالدى

درت يوز عجم دلاورلرى دندوزاون اوروب تيغ وتبر عريان قلب
آت وفيل وكنوكدن سوروب وروب يكندره سرورلرن سيت قوديلر
انى كوروب زنطور زبطان اصفر آلبس ماليس رومى مينال عنطال هرقلى
اوج يوز اتوز دلاورلرله غزنبش قلب كوزوصالوق صلب آت سورديلر
قيطاس قرشولبش دونديلر دشمنه قارشب جنك وجدال قتشب سوروشب
اشغا بقاروكنديلر داراب سرهنكلرن بينه صيب دوندردلر انجاسن
اندن سرنكون ايتديلر بچالرن دخى فنادن بقا سراينه كوندرديلر حكيم قولنجه
داراب شاه كوردى كم سكندرلر كندو سرهنكلرن سيدى قردى
قودى سنجاغنه قلب جنككه بينه كندو قصد قلدى بهروز وزير قومدى

دیدی بهروز شاهنه ای شهریار / یارجك السون هراشده كردكار
سندن اوكدن شاهلر كم كلديلر / جنك اچون تهلكه ده قانون قلديلر
شاه اولنلر جنككه اول كرميا / كندوسى قيلج يوزينه ورميه
سيفنه شاهلر قارشو ورمتو نقدير / اول يوزده بيل خطرلر جوخدرد
برخطر ايرسانهاكشكر شسان / خوف بحريمز موج اور تيندن اشان
شاه طورسون لشكرى جنك ايلسون / دشمنه يرلكيكلكن تنك ايلسون

شاه سنجق بکلیب طورمق گرک — خصمه همت قلیجن اورمق گرک

ایش دشنجک باشه شهده شهریار — جنك ایده دشمنیله خسروی وار

بودرر قانون شاهان قول کیو — باقیسنی سن بلورسن ای خدیو

بونله دیب شاهنه بهروزنیر — خاموش اولب طوتدی دلن ای امیر

کل بروامدی سنده ارغه ای صفا — ویر صلاوات شاد السون مصطفا

نثر راوی قولنجه داراب شاه وزیردن بو خبری ایشدب غضبن بزن
ساکن قلب سرورلرنه قول صالدی اون الکز یوز بیك اردن درت
بیك بولادپوش مبارزلر اون اوردب رخش سورب دون چالشلرن قارشو کلیب
اسکندر سرورلرن سیب سنجاقلرنه سردیلر اسکندرلر کوردب غزیو قلب
اوچ بیك اوچ یوز دمور طونلو روم یونان دلاورلری عاصم بن اصفر
فرندلری اون اوردب آت سوردب قیطاس قارشو کلیب دشمن چالشنه قوشب
قتشب سکولر صونشب یغرن سکوشب تیغ وتبرلرله چالشدیلر بربرندن باش و
جان الشدیلرلش وباشلر رخشدن صالشدیلر کرز وصالوق برله
فرق اوزره اورشدیلر سپرلر صلب منع قلشدیلر نام وناموس کوزلیب
دورشرکن درت بیك درت یوز داراب چالشن صدیلر کروسنه سوردیلر

دلیم

دلیم جنك اری قیردلر ساسانی خراصانلر کوردیلر بحری جوشان مثال کملیب
موج اوردب اون بیك جبه جوشن پوش عجم غزیو قلب سپر سینه صلب سیف
عریان قلب آت سوردب وردی دون چالشن برله قوشب اون اوردب اسکندر
چالشن دندروب سنجاقلرنه سوردیلر سالار روم کوردب قول صلبا ون قلدی
یدی بیك کوزینه میر وسپاهی سکندر آدینه تکبیر ادب تیغ وتبر دوشه صلب
آت سوردیلر اوچ بیك دون چالشله قریلب اون بیك ار اولب روان
داراب چرسن سدیلر قردیلر قودیلر جبین عجم کوردب غیرت حمیت قلوب
یکرم آلت بیك اکنجی دوزجنك جو اون اوردب آت سردیلر صنان اون
درت بیك اره قریلب قرق بیك ار اولب سکندر چالشن صدیلر قفاسنه
سوردیلر دلیم دلاور قیردیلر انی کوردب سکندر جریسندن بنی اصفر ملکی
کورین کول اتوز بیك دمور طونلو دمور برکلو ارکك اتلو جنك جو فرندلر
برله اون صلب آت سوردب ورب سنن چالشرل وکندن ایرب داراب
جریسنه قارشب سیف اورشدیلر قیطاس دخی اون بیك یونان دلیرلریله
دوتب برقولدن آت سوردب وارب داراب چالشن صدیلر سنجاغنه سوردیلر
داراب نیه غضبه کلب بز ویلنك کبی اکریب قصدا آشوب قلدی اتی عنان

دوتب قومدیلر اندن التمش بیك آهن پوش اد اولان آت سوردیلر صنان چالشدلر
دوندرب اردیلر جیش سکندره بله بولشب ارشدیلر قرشدیلر بینه سکندر
چالشن دوندردیلر انی کورب مصر سلطانی غزال بن عاسل حق تعالی یه توکل
قلب التمش بیك ارکك اتلو مرصع آلتلو مصر و شام جندسیله درسو الله دیو
یورن اوروب جمله شکولری قوللرن صلب آت سوروب وردیلر داراب چالشنه.
دوقنب درحال صیب سوره واروب سنجاغنه دکدیلر انی کوروب داراب
شاه شویله قاقدی کم برقلرین شاقدی قین اتاسی خسرو زمین سنجاقده
قویوب قرق بیك آهن پوش خاص قوللریله نعره اوروب درسو تیغ عریان
قلب کرزو سالقلر دوشلرم صلب سپرلو سینه الوب آت داراب شاه
جنککه سوردی انی کوروب یدی اقلیمك لشکری اوزاری کز یوز بیك
جنك اری اون صلب بحر عمانلین کورلیو کملیو داراب اردنجه جیش
سکندره اوزره یوردیلر انی کوروب شاه ذالقرنین علیه السلام یوز حقا
دوتب الله دیو اوز قلدی سیف عریان اولب سپرلی سینه صالدی اون ال
بیك خاص راست قولیله داراب شاهه قارشو غریو ایدوب درسو تیغ بران
عریان قلب سیل غریم لین کورلیو کندی جری سن داراب جری سنه قاتدی

اردنجه اوچ یوز التمش بیك روم و یونان هرقیل قیسون نیقون بنی اصفر
افرنج عاصم جریسی لون صلب ات سکندره اردنجه جنکه سوردیلر اول کلب
بوواروب کیش و نحرین لین بربرنه اردیلر دریای جوشان کبی قرشب قتشب
اورشدیلر هرکشی طاقتنجه دورشدیلر شاهلو شاهنه جان و باش اله آلب قرشدیلر

کی عجایب جنك اولدی اول زمان　　کم دکلدن باد و بو چرخ آسمان
انجیلاین بربنر دطوز زمدی　　انجیلاین جنکه بنیاد اورمدی
نیجه جنك دردکله اول جنك عظیم　　کم انی شرح ایده مز رای حکیم
اون یدی کز یوز بیك ارشیلا کروان　　بربرینه جنکه قارشدیلر ای یار
رخش اوروب دوبر و ایرشدیلر　　فرق ازره سیف و تیغ اورشدیلر
تیب و شب کسدی قلج بجدی تنی　　سیل کبی یره دوکلدی ارقنی
بیك ارنلریل کبی اسندیلر　　بربرندن لیش و باش کاسندیلر
الکلو ارنلر کرزله شیلا کروان　　طاق و طاق دوکندیلر ای شهریار
چرخه ایدی کرزلرك کویلدوسی　　توره ایدی شیرلرك دوپلدوسی
سکولرله چوخ سینه لر سوکدیلر　　آت اوستن یره ارلر دوکدیلر
چوخ اجل یتکن دخی شویلا کروان　　دوتن دوشه آتدیلر ای اختیار

آت وار اورب دیلن خون ایدیلر / انجلاری جنکده مغبون ایدیلر
بر عجایب جنك اولدی انده کیم / که انس و جن جمله بخندی ای حکیم
اینجلدی بر آت ایاغندن سقتی / ایلك لشکر قارشو سوردکجه آتی
رخش و رخشان بیلکبی کوکرشدیلر / فیل فیله طوقنشوبن دوشدیلر
اول جنکی کورسه رستم اول زمان / آفرین ایدردی آنی بی کمان
زیرا جنکنده کن رستم بلور / نیته کیم صراف دُر قیمت قلور
اشبو رسمه جنکدی اول جنك ای یار / که اولدی کنده اول زمان شیلا که وار
جهد قیل جنکه یقین درمه بشا / کلموش بودم دینك غوغا بشا
باشی چو غوغاسز اولمز بیدلوم / قنده جنك اولسا قوبن کیدلوم
تا بولا اوز جمله غوغادن نجات / فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

نثر حکیم قولنجه اسکندر علیه السلام داراب شاهله اول کون
بو وصف قلدوغم رسمله بر جنك شغاب قلدیلر کیم اول دم دکین تخلیق
ضرب و حرب قلمدی بو وجهله جنك قلشورکن اسکندر شاهله
داراب شاه بولشدیلر تماشا ذا القرنین رعیت بولدی جان و باش
ترکین قلب چالشورکن کوردی کم سیل و مناع قد و قامت قهرمان قاتل

صلابت زرین پوش کبی کوندن پهلوان بر سیاه . کلکدنه بنمش آز با وسر آهن
بورنمش ضربه تختنی این بری تیغ بران قولنده آلمش طوش کلنی دیزه اورب
ایرخانه سنه دلك ایلك بازه قلور محرق چالدوغنك باشن بر قولی بران اچوره
کمرنده جربدوغن خیار ماندی ایلك کسب دشورر قارشو تغره
اورر سکندره داراب شاهی بوسطونده کورجك شجاعت جوهری برق
اوردی تغره غرنبش قلب رخش دارا اوزره سوردی داراب تغی اشدجك
تخی سکندری کوردی نتا یکرمر درت ارش قد و قامت سهراب
صلابت بر دلاور جبه و جوشنه مستغرق اولب قولنده آب کون تیغ غرانی
قلب عقاب ماندی رخش سورب راست کندویه کلور قفا بنجه دلیر
دمور طونلو دلاورلر داراب سکندری کوردکی دم بلدی تغه اوردی
کرکدن قارشو سوردی بربره سیمرغ عنقا کلن بردی داراب شاه
اول قلیج صالدی سکندره کندو سیفله قارشودن طلب داراب تیغن
الی کسدی سکندره دخی سیف صالدی داراب سپر قارشو دی
سکندره سیفی سپری خیار ماند کسب قلج دلی داراب دوشنه ایرب
زخم نشان قلدی ساسان سرورلری کورب سکندره اوزره اوشه کلوب

سیفله جبه وجوشن بجدیلر یونان دلاورلری دخی ایرشب سکندره اوزره
دلیم عجم بکلرین دکیلدیلر بوارا لقده داراب شاهی دوندروب سنجاغنه سردلر
داروب کوروب غیرت حمیت قلب جناب دکشب نعره اوروب ساسان
سرورلری خراسان مهترلری بیله دونب سوی سکندره سیف وصالوق
اوروبتی دوندروب توغلرینه سوردیلر تا سکندره سنجاغنه واردیلر سکندر
دخی اول حاله غیرت حمیت قلب آدوصان کوزلین یونان بکلرینه آدیله چاغروب
آت سوروب دشمنه دوندی درت یوز یکرم بیک جنکاری دخی سکندره
کوردیلر اون صلب دندیلر سیف وصالوق اوروب سوی عجمی دوندردیلر
سنجاغنه وارنجه سوروب دیلم لری اندن سرنکون اندردیلر انجلوی سیف و
صالوق اودنه نیدردیلر قصه کوته قلمیلم کاه جیش عجم سوی سکندره
دندروب سنجاغنه سوردلر کاه روم عسکری داراب چریسن قفاسنه
سوردلر قاش قرارنجه چالشب اوروشب قرشدیلر انجاکم جنک کمالنه
ایردی اجلی کلن وعده سی ایرن قرلدی آت وفیل یوشیب اریولدی
چالشدن تیغ وتبرلر ادیه دندی سیف وصالوق یوزنه جبه وجوشنلر
رشته لین بجلب زخملردن قان بجلب اوخلر اتلب کیشلر یوبوش قالدی

تیرو سکلر بله شکوه دلندن قلقانلر غلبیره دوندی اندن ال جانبندن مهترلر
جنک حربی سازین قویب طبل آسایش اوردیلر عنان ویروب بربرندن
ایرلدیلر سنجاقلره جمع اولب ایثر ویلداش دوکلنلشب آت سوروب
دوشدیلر رزمکاهدن لیش وباشلری کتوروب دفن یرینه کتوروب اولنلری
آغلدیلر زخمنالکلری بغلدیلر آت دخی آراکلوسن ال جانبندن قراولک
قویب قندیلر روم سرورلری یونان قیسون بکلری بنی اصفر عاصم
آفرنج بکلری سکندرشاه شمعنه جمع اولب شاهلک اولکون قلدوغنی
جنک وجولانی آفرین لدیلر سکندر دخی قوندی اندن سرور سرکردانلری
استمالت لدی آت وخلعت ویروب خوش دل قلدی بریانه بنی اصفر ملکی
کورسی بریانه بریانه مصر وشام سلطانی غزالی الوب سریرنه اوتوردی
جمله سازوسبلری کدروب آدم خونندن دست پاک قلب خوان بدیلر
شکرین دیدیلر تنقیه دماغجون شراب نوش قلدیلر کوکلنکی خوفی فراموش
ایتدیلر قرشو جنک براغنده اودیلر اول یکادن داراب شاه دخی بارکاهنه
واروب یدی کشورک سلاطین سرورلرن کنارنه کتوروب تخته اوتوردی
اندن دیدی کم ای جهان خلقینک کزیده لری بوفیلقوس اغلی اسکندروش

بو اوغلان لعلیله بخیلین شاهله نه عجب جنك قلدی داراب شاه شویله دیجك
قین اناسنی خاورستان شاهی خسرو زمین دیدی کیم ای داراب شاه بزمله
جنك و جدال ایدن روم و شام عسکری در سکندر دون طوغمش دون
بیومش بر اوغلاندر جهان قلقلرندن نه خبر انوك جنك و جدلی نه اولسون
دیب لاف اوردی بهروز وزیر دیدی کیم ای خسرو زمین راست بیورورسن
داراب شاهلین صاحب قران شاهله جنك ایلین روم و شام اصفرخریسیدر
اما بونلری جنك ایتدررن سکندر دولتی سعادتیدر اوغلان صنب بوندن غافل المتوکرکدر

نه عجب اوغلان بو ای خسرو زمین | آدیله طبطلوروی زمین
بی غرامت روم ملکن آلمش | آنی آدم مراتن طوتمش
رومده ایکن مصره اولمش شهریار | کوز آخری کیمسه نه تخت و وار
بوبی اوغلان صنمق کارك بودم | کیمده وار بوبخیلین جیش و علم
کورمدوکزمی بیجه جنك ایلدی | شاه هرمزه قارشو آهنك ایلدی
غافل و غاموق کرك بوندن که وار | کی سرباز کمسنه بو شهریار
آشکارا قلیچله کندو کلور | قهرمانلر استنه سطوت ملور
بونجلاین ارا و جندن غافلین | ارقینه غرق اولور روی زمین

صولت سوزم بو بو سکندره ای خدیو | المزیسه اولو یقین بر نرم دیو
لایق اولر بو دوده سلیمان اولا | قاف و قلزوم هیبتیله طولا

نثر استاد قولنجه داراب شاه وزیری بهروز اسکندری بو
وجهله دله الیجق داراب شاهه خوش کلمدی غضبه کلب باش صلب
دیدی کیم ای وزیر یارن اولسون اول سکندره دد وکلت اوغلانه براتش
قلم کیم دور قیامته دك داستان اولسون دیب کیریله اول کیمراه باش
صلب اولن سرورلریچون آجدی سوجدی آخرنده غایت دل شکست
اولب آل سقاله اوروب اوتردی سلاطین سرورلر داراب دل
شکست لکن کوروب تسلی قلب دیدیلر کیم ای شاهی هفت کشور صاحب
زمان شاهلر جنکده قرلین سرورلر میر و مهترلریچون ملول المق
دولت و بختنه نقات کتورر دیب دعالر ایتدیلر داراب شاه دخی
تسلی اولب غصه سن کوکلدن سوروب بیوردی مجلس شادی قوردیلر
زرین بادیه لر اوردیلر شراب ارغوانی برله بر قلدیلر سیم ساق ساقیلر
اایاق اززه طوردیلر خمر و خامله سغراق و منقودلری برادب شاده
لین ساغ و صول سلاطین سرورلره شراب صوندیلر عیش و نوش قلب

دلیلم سیم و زر قول و قراوش قماش و آت سلاطین سرورلرنه میر و مهترلره
مقدادلو مقدار بخه اولشدردی آخرنه دردی کیم هرکیم یارن سکندر
باشن کسب کتوره روم غلابه انوک اولسون دیب کیرا لیله کین
بیقلرن بوروب اولکمراه غرورله باشن صالدی داراب شاهک بو سوزیله
یدی اقلیمک سرورلری بر و بلنک لین اکرشب کمرشب روم و غلابه
هوسنه سکندره قاننه دیش بلدیلو بیب اجوب یاتدیلر بونکا دن ذی
القرنین دخی دیوان لطاعدب خلوتنه کلب رستطالیس افلاطون سقراط
بقراط برطوس سلطانلردن غزال بن عامیل مینا لهرقلی کورس کول اصفری
افروش افرنج ناقور عاصی اتورب دشمنله جنکلرن دله کتورب سوزلشب
سکندره نصیحتلدیلر نتا مصر سلطانی دیدی کیم یا ذا القرنین اول جنک و
جولان کیم داراب شاهله بکون عالی حضرتک قلدی بوزمانه دک بر
سلطان قلمشدر بنی اصفر ملکی کوس آیدر ای شاه روم اول غیرت و
حمیت کیم سلطان اوزک قلدی بکون دنیی سراینده بر سلطان دخی
قلمش دکل مینا لهرقلی آیدر ای سالار روم یارن دخی بکون کیلین
سربازلق قلب سهرابانه جنک ادرسک یوز بیک داراب سنکلین صاحب

قران جوشیشنده دیمیه دیب دعا قلدی اندن ارسطالیس حکیم دیدی کیم
یا ذا القرنین جهان عالی حضرتکک طالعی میلاجن علم سطرلابن برله حکیملر
شویله کوروب دبرکم داراب شاه بلکنه شاه اولسک کرک اندن افلاطون
حکیم دیدی کیم ای سلاله فیلقوس عالی حضرتک جملهمزدن یقین شویله
یقین لیب دررسن کم دارابدن دولت و سعادت اوینن ستاره سیله
اوتسک کرک دیب دعا قلدی شاه دخی سلاطین و زیرلر سوزیله قوندی دیدی کیم
ای جهان خلقینک کزینلری حق تعالی حضرتنه امید شویله دتمشوزکم
دارابه اوزره ناصر و منصور بلنه و زدیب همت بلند دوتدی اندن سلاطین
سرورلر کتدی سکندره یاتدی انجاکیم دون سورلب صباح تیدی
قاف قله سندن شمس ضحی طلوع ایدی جهانی نوریز دانی دوتدی زمینک
عبوس قمطریر سوادی کتدی سکندره شاه یرندن طوروب خالقه عبادت
قلدی جبه و جوشن کیندی خود اوروب قولتق بدلق دقب سیف حمایل
ایتدی کیش و قربان قوشنب آیینه لین سپر دوشنده صالدی کرز و کران
کمرنده آلوب طوندی اندن الی جنبش کران الکی جانبدن جوشه کلب
آت کجیم لیب آرجبه لندیکه سوسوارا اولب برینکادن داراب شاه یدی اقلیم

شاهلری اون الک کزیوز بیک جنک ارلری بحر عمان لین کورلیو
کملیو یوردی بر یکادن شاه ذا القرنین علیه السلام غزال مصری
برله درت یوز یکرم بیک ارله دریای عمان لین جاغلیو یوردی بو وردی
اول کلدی کردو غبار آت ایاغندن روی زمین بوردی انجا کم بر برینه
ارشب قول قول آلشوب طورشدیلر جری کم طوردی بیل موج اوردی
کردو غباری الک عسکر اوزرندن اردی الکی دشمن بربرن کوردی آت
کشنشب ارضغر لشدی جنک جولر کیش پوشیده سن اجدی اندن مهترلر
سنجاق و علم شقه لرن صلب طبل و نقاره لرده جنک حربی سازن جلب
صورنا و نفیرلرده اجل ایرن اورب کیم کیز و کینه له کم غیرت و حمیت برله
طورشدیلر شاه ذا القرنین داراب بن داراب سکندری کوزلیب طورر کن ذا القرنین
علیه السلام انی کوردی کم انک لشکرک اراسندن بر قرا اتلو قرمزی جبه
کیمش باشنه سیاه اشق اورمش یوزنه قاره یوزلک بورنمش قلیجی سیاه
بلکی سیاه قلقانی تکوسی سیاه آت سورمش نجه کندو بر کلور کورندی
انجا کم اول سیاه پوش کلب اردی رخشی عنانن کشیده قلب طوردی
باشیله شاهه سلام اشارت قلدی اندن بر عجب و تمنالک آوازله سکندره

جاغروب دیدی کم ای غفلت بحرینه مستغرق اسکندر بحرلرک اوش
کتوردم لشکری دشمن النه ویردیلر دخی کنوکا طورورسن اتوک عنانی دوتلدن
دولتک تاجی اوینیب اوتلدن قچوب المدن باش قرتسکا دیب طوردی
اول سیاه پوش سوارشیله دیجک سکندر شاه انجلین وقتدم اول
سوزدن و غم دشدی درحال کندوزن دیروب اولدلا اوردی کیم
ای شوم فال کیمسن کیم کلدک بو نجلین سوز دیدک زاغی وار سیاه پوش
سوارینه دیدی کم یا ذا القرنین بحر غفلت پرده سی کوزلرکی شویله
بورمش کیم تکرار بتکرار بن دولتوکی کزدک نیجه کره قاتکا کلوب کیده من
سکا درلو درلو نصیحتلر ادرمن مرشدلک قلب خضر یوکی راست یوله ایدرمن
هنوز بنی بیلمزلزمسن اندن شاه جهان دیدی کم ای بدبخت رو سیاه
یقینمدن شویله دزکیم سن شوم دولتم بجلین صورتی خوب و سیرتی مرغوب در
سنک صورتک و اسیرتک ایجکدن الا و صفتک دخی فتنه و بلا هیچ
سن بن بنده نک دولتنه بکزرمسن دولتک اولدغی حالده دخی
صورتکا سیرتکا نسبت کشنک دولتی سن

نظم

دولتم اولدر کم اوش باشمده در | دوز و بختم عمرله یاشمده در

بنجلاین کیشونک شویله که وار / سن دکل سن دولتی ای کج فکار

هیچ سوزک دولت سزینه بکزمز / عقلی وار اولن سکا دولت دیمز

باشنه‌در دولت کونش شوقی لین / کوکل اچمز وحی حق ذوقی لین

سنجلاین دولته نه اعتبار / ابلیسه بکزر قمو وصفنکه وار

وار شوکا ای بد اندیش قوبنی / سن رجیم سن یوری کیت بلدم سنی

نثر اسکندر ذا القرنین علیه السلام اول سیاه پوشه شویله دیجک اینه سیاه پوش سوار شویله دیدی کیم یا ذا القرنین مغرور بنوم صورتم خوب سیرتم مرغوب در اما حق تعالی سنک بختک دونجکن بن دولتکا بلدیدی بن دخی ملالتکجون قراکیدم ماتم طوتدم شاه ایدر ای سیاه پوش پوشن دیدوکک سزلری بنوم عقلم قبول قلمز بونجلین اغوا قلاغوم کورمز سیاه پوش ایدر ای نیک خبر سکندر سوزکی عقلم قبول قلمز درسن سنک عقلک اولسه بو اتوز اوج صاحب سریر سلطانه دشمن اولب قرشومی طوردک بونجه زماندن برلو مقدم شاهلر دولتنه یا سکندر بر نیجه دولتک نه قدر قرشو طوروب جواب ویرم بونجه مقدم دولتدن تاج وتخت ملک ورخت روز وبخت اوتمکا کی الودولت

کورکدر یا ذا القرنین

نظم

انسکی دولتلر بریکت کیم طوردا / طاغ کبی اولور طاغه کیم بنجه اوردا

یا سکندر بن نیجه دولتم / بونجه انسکی دولتی بنجه اوتم

کل بو دولتلر اوکندن تاجلم / قوش کبی اوجب قنتلر آچلم

یخشه بن دولتوکی ایرق الور / کیم الورسه سینی تختدن اول صلور

یا سکندر طوت سوزومی ان بیل / انسکی تردن کی سقن اندیشه قیل

قلمز بیسک دولتی اوتر بولار / روم ایلینی سن تسن دوتر بولار

اتمسونلر دیرسک کل کیده لوم / تاج وتختی جمله سن ترک ایده لوم

بویله دییب اول سیه پوش آشکار / خشم کوش اولدی سکندره ای یار

شاه سکندر داخی نه دیدی اکا / شرح ایدایم اول وآخر سکا

لیک سندا خی ازنمه ای صفا / ویر صلوات شاد السون مصطفا

نثر حکیم قولنجه اول سیه پوش سوار سکندره شاهه شویله دیجک اندن ذا القرنین علیه السلام سیاه پوشه دیدی کیم ای سیاه روسنک کبی مرید و محروم سوزی بنم عقلم قاتنده مقبول دکلدر زیرک درلو دلدن یوز بیک درلو دیل سویلرسک سکا اینانمزم سنی شیطاندن

غزی کیمسه صانمزم ای مرید حق تبارک وتعالی بن قولنک دولتن
ابدی پاینده قلبدر منم دینی هم عقبی سلطانی اولسم کرک ذریتی ابلیسی علم
توحید برله خاک قلسم کرک حق تعالی اذنیله یدی کشور شاهلقن قلسم
کرک دیب ذا القرنین دلنه اسم اعظم آلدی سکندر شاه شونکله دیجک
ینه اول سیاه پوش دیدی کیم ای سکندر بن سنک دولتک اولدوغمه
اینانمزسن ولی بن بنی سکا بلدوریم دیب اول بدفعال کندو علمندن
دعوت اقودی دخی ساغ وصول بقندی اسکندر دخی انولن بقندی وقن
کوزلیو طورزکن انی کوردی کم اول سیاه پوش سوارک قفاسندن اوز
اوج بوز اتلو جملسی قرمزی جبلو کیشی قللرنده برزیاشل شتفه سورده
کلبلی اول سیاه پوش سواره شتفه لو شتفه سن چکب کلب هجوم برله
طوردلر سکندر انلری کورجک غایت وهم الدی اول وهمله وزیرلرینه
دیدی کیم ای حکیملر بو سیاه پوش سوار قفاسنده طورن بوز اتلو قرمزی
جبلولری کوردکنمی وزیرلر دخی جمله بقندیلر کورامدیلر دیدیلر کیم
یا ذا القرنین جهان سیاه پوش سوار قفاسنده قانی هیچ کمسنه کورنمز
دیب طورمجه ینه اول سیاه پوش سوار چاغردی کیم ای سکندر نی عقل

بوقفادن طورنلری کوردکمی شاه باشیله کوردم دیو اشارت ایدی اندن سیاه
پوش دیدی کیم یا سکندر بوقفادن طورن اوتوز اوج سلطانک دولتیدر
کوردکمی بن ضعیف دولت ازرم قاج معتبر سلطان دولتی هجوم قلبدر نتاکیم
سنک قرشوکا یا سکندر بو اوتوز اوج سلطانلر لشکرله طورمشدر جانوکا
باشکا قصد قلماغیچون اکر بن یالکوز بونجه دولتنه جواب ویرم بلورسنم
سن دخی بو اوتوز اوج سلطانه سیفله جواب ورورسن یا ذا القرنین جهان بنم
بونجه دولتنه قارشو طورمغه قوتم یوقدر بودمدم چاره سی قجمقدر قاچ
قچلم دیب اول سیاه پوش سوار آتن بر طرفه سوردی اندن قفاسنده طورب
هجوم ایدن اوتوز اوج بوز اتلو سکولرن باشر اوزره چورب آت سورب اول
سیاه پوش سواری قووه کندیلر ارندن ارب سکولر دلنه الوب اتندن اندیلر
بوکادن شاه ذا القرنین علیه السلام اول سیاه پوش سوار کوستردوکی بوز
اتلولری سیاه پوش هرنه کیم دیدی مقرب وزیرلرینه خبر وردی وزیرلر جواب
ورنجه قولاقلرینه سکندر شاهله وزیرلرک بر عجایب آت سهیلی طوقندی درت
یکا بقشدیلر کوردلر کیم حجاز طرفندن بر بوز اتلو آدم صنعی صفتلو نوح سنی
نجاتلو ابرهیم خلیل بجاعتلو سلیمان سطوتلو بر شخص باشل لباسلو آغ عمامه لو

قولندن بر یاشل شقه سحربلی لین سورمش کلور شاهله وزیرلر کوروب
کوزلشدیلر انجا کم ارادی اوّل سلام وردی اندن آت عنانن دروب طوردی
بغور فصیح لسان برله شاهه دیدی کیم یا ذا القرنین اول مردود و محروم
مرید شیطان رجیم سوزیله وثنه دشدک دشمن چوخلغندن نیچون شاشدک
کلب سکا اغوا ورن دولتم دین شیطان رجیم ایدی قفاسنده سلاطینلر دولتی
دیو کسنر دوکنینه کندو درتی در یا ذا القرنین زمین سیز الری دولت
صنمه رجیم سوزنه انمه کم حق تبارک وتعالی سن نکوتم بنده سنک دولتی
جمله اسکی دولتلر اوزرنه تر و تازه قلب در نصرتی فرصتی شکله رفیق قلبدر
یا ذا القرنین جهان قراران بونجلین صاحب شکوه شاهلر بو وجهله عسکر
جمع قلب کلورلرسه جمله سنه ستانه سغیله جواب ویرهسن غالب اولورسن
حق تعالی اذنیله ولی ای شاه زمین و زمان نظم

ازکوک کیم اولوبدن قرقمیا — خلق ادیجک داخی قلمایه قیا
چون اجل یوخدر نیچون قرقا کشی — آرا ولانک بوندره اولمز تشویشی
یا اسکندر یوری قرقمه ایله حرب — کم ویرلمشدر سکا بو شرق و غرب
یدی اقلیمی قمو دتسک کرک — هر کملکله اوینا سک اوتسک کرک

سوزلو کلدکده وارسه وهمک بودم — تا قلاسن دشمنوکی سن عدم
ایش نشاده تشویشله کمسه هیچ — ساغ اشیده تشویش ایده جمله بیچ
بویله دیدیب خضر زنده اول زمان — غیب اولدی طوردغی یردن همان

نثر استاد قولنجه اسکندر ذا القرنین علیه السلام خضر پیغامبردن
بو وجهله بشارت خبرن اشیدجک شادمان اولوب شیطان رجیم اغواسنک
خوفی کوکلندن کیدی عقل قوت دتدی شجاعت جوهری جکرنده برق اوردی
ارسلان عمرلری بازولرنده طوردی اندن روم سرورلرینک اون یدی کزیده سن
یاننه الوب اندن سرلشکرلر درت یوز یکرم بیک اردن یتمش بیک دلاور
اوردلرینی صف ملکی کورس کول سنجاقده قودلر اندن سکندرشاه قیطاس
یانجه الوب حق تعالی یه توکل قلب قلیج بلنجاق ایدوب تکبیر کتوروب
سیف عریان ادوب رخش دشمنه قارشو سوردی یانجه قیطاس الواس شهلاص
ایقاص قفاسنجه اون یدی کزیده پهلوان خاص جمله سرباز اردنجه یتمش بیک
آهن پوش ار سیف عریان قلب اون اوروب آت سوروب شاه یولنه جان و
باش ترکن اوروب جنکه کتدیلر رستمانه غیرت حمیت ایتدیلر اول طرفدن دخی
داراب شاه کبر و کینله دشمنی کوزلیب طورر کن انی کوردی کیم سالار روم

آت وار ایکن اوردی آت سوردی کندو ایله سیف یوزنه دولت و
سعادت صنشمغچون جنکه کلورلر اول کمراه غضبه کلوب بر و یلنک کبی کردی
کمردی مست اژدرها لین کوننه صوندی اندن اونالی کز یوز بیک
اردن یوز یکرم بیک آهن پوش ار یوز یکرم کزیده سرورغ یو قلب جمله
تیغ و تبرغریان ادب کیش و قربان تخب آت سورب سکندری قرشو کدیلر سیل
غریم لین کورلیو کملیو بربرنه ارشدیلر قرشدیلر قتشدیلر توش توشه
اجل قوشن اتشدیلر قلقان سپرلر سینه دو تشدیلر فرق ازره کرز و ساالقلر
اورشدیلر ضرب و حمله لری قلقانه الشدیلر سکولر صونشب سینه لر
سوکشدیلر تیغ و تبرلر چالشب باشلر بچشدیلر طاشه طبل اغذ قانلو ساچشدیلر
بر ساعت نجوم کنجنه بر عجایب جنک ایتدیلر کیم رستم و داستان قهرمان
زمان نریمان جهان اوز اسباب دوران اول ضرب و حربی کورسه تحسین
قلوردی حکیم قولنجه بو وجهله اول ایکی صاحب زمان اورشب قرشب
دورشرکن ذالقرنین علیه السلام ضرب و حربله داراب شاهی یوز یکرم
بیک میر و سپاهی دوندرب کروسنه سوردیلر دلیم جنک ایری قردیلر انجه
سرکشلر یوزن یره سوردیلر تا سنجاقلرنه ایرنجه واردیلر دارابی کورب

رعدوار

رعد وار نعره اوروب درت یوز ساسان سرورلریله دوتب دشمنه سیف و
صالیق اوردی اندن قفاسنجه یوز التمش بیک جبه و جوشن پوش
جنک ارلرین اوروب آت و فیل سوروب سکندرشاهه بحر روان
لین قارشو کلوب قارشب اورشب ایکی جانبدن دلیم اردوشب نیچه الو
زخمناک اولب شاشب سکندری تیمتر بیک آهن طونلو کزیده اری صیب
سنجاغنه سوردیلر دلیم اردیلر انی کوروب مصر و شام سلطانی غزال بن
عامیل نعره اوروب التمش بیک ارکله اتلو رماح مصر جنبسیله اوز اوروب
طبل تخب بحر سیل لین روان اولب سوره کلوب دشمن جرسنک بر طرفنه
طوقب صیب سنجاغنه قودیلر جیش عجمی انی کوروب بحر اقیانوس لین
کورلیو کملیو التی کز یوز بیک جنک جو اولب بر نفسدن اون صلب
آت و فیل کوکدن سوروب سوی سکندره وروب سیف و صالیق تیغ و
تبر اوروب دوندروب یوز یکرم بیک اری غزال سکندری سیب قفاسنه
دوندردیلر انجالری قلیچ یوزنده قبرنه کوندردیلر دلیم لری آخر منزلنه
کوندردیلر روم و یونان هرقیل نبی اصفر دلاورلری انی کوروب غیرت
حمیت قلب سکندر یولنه جان و باشله طوروب یوز یکرم بیک ار دخی:

اورونب غزیو قلب آت سورب سکندری قارشولیب قرشبالکز یوز قرق
بیك اکنی دوزا لمزاری اولب سکندر غزال دونب دشمنله اورشب
قرشب جیش عجمی سنبغله صیب کروسنه قودیلر انجالرك نوبتنی صاودیلر
اول حالی کورب جیش دارابک جملسی سنجاق وعلم خشنه خدمه قویب اون
اورب دبدوزسیف غزیان قلب آت وفیل کزکدن سورب داراب شاهی
قرشولیب دونب اون الکز یوز بیك آرا اولب سیف وصالیقا ورب
سوی سکندری صیب کروسنه دکدیلر انجالرك لشن باشن اوما دلدیلر سکوز کره
دلیم سینه یغرن سکدیلر آندن سکندر شاه سنجاقلرندن دخی باقی
قیغون قیسون سرورلری روم ویونان میر ومهترلری تنج اصفر هرقیل
سرهنکلری افرنج وعاصم فریدلری غیرة کلب حمیت قلب درسوا اون اورب
الم خوفن کوکلدن سورب درت یوز بیك آرا اولب دریا این کولیو کیملیو کلب
اون الکز یوز بیك آره قارشب چلشب اورشدیلر قرشدیلر شویله کیم
قلیج شیلدوسندن اوخ شقلدوسندن کرزلر کوپلدوسندن آت وفیل
شهیلی آرغریوندن طبل ودهل کورلدوسندن صورنا ونفیر فرلدوسندن
زمین وزمان چرخ آسمان اکلدی کملدی وحوش وطیور مستندنه مارو

مور مقعدندن بلکلدی اون آلتکز یوز بیك قلیج قیندن چقدی رزمکاه
ایچی الماس شعله سندن طوندی اول قدر آت واز قلدی کم قان سیل
کبی یوردی خون بخاری هوایه آغب قاده بولتلین قات قات قلیب
طوردی آت درنغندن کرد وغبار باوج آسمان اردی اوغل انادن اتنه
اغلندن نی خبر اولدی یوز آت قاده آت توزدن یك رنك اولدی آدم قانندن
دلاورلو بر وبلنکه دندی بر عجایب جنك وآشوب اولدی کیم مریخ و
بهرام غضبندن فلکدن یره اندی

نظم

اول اینجك کرم اولدی دارو کیر — ایرلدی اجل ایرن سرنا ونفیر
عرش اندی طبل ودهولیله کوس — اولدی توزدن چرخ یوزی آبنوس
قان بخاری قبلدی یر یوزنی — کمسنه توزدن اچمزیدی کوزنی
برنبرد اولدی که چرخ تیز کرد — کورمشیدی هیچ انکا بکزر نبرد
شویله قوبدی اول آراده کارزار — کانی رستم کورسه اولیدی کارزار
قاشیندی قان کورسه قهرمان — دوش کلسه نرم اولیدی نریمان
اول نبردی کورسیدی افراسیاب — خوفه دوشب اولیدی بیزیاب
هول وهیبت عالمی طوتدی ای جان — شویله کیم یا جندی خوفدن انس وجان

اون یدی کز یوز بیك ارك هیئتی ... بیری کوکی شوئله دیرتدی قتی
ساغ وصول یکرسند و کنجه فیل و آت ... آنجه شاهی قلدیلر اوندن مات
ایکی دشمن بیری برینی ای جان ... قردی طوردی بی امان بیل اول زمان
بر عجایب قرغون اولدی ای آتا ... رکیم کچوت ویرمزدی ارقانی آتا
طولدی قان موجیله رود فرات ... لاله رنکین طوتدی صحراده نبات
هر طرفدن قان روان جیحوندی ... هم هوا طولو بخاری خوندی
اشبو رسمه قردی بربرن ای جان ... اول ایکی دریالین جیش کران
نیه ایردی آخری دکله ای یار ... شرح ایدایم ساکه آنی آشکار
لیك سنداخی ازنمه ای یرا ... ویر صلوات صدقله بیغامبره

نثر استاد قولنجه درت یوز یکرمی بیك اکنی دوزاریله اسکندر ذا القرنین علیه السلام اون الی کز یوز بیك کزیده اریله داراب شاه بن دارا بن بهمن بن اسفندیارا اول کون شمس ضحی فلك قبه‌سنه آغنجه بر جنك عظیم قلدیلر کیم زمین و زمان چرخ آسمان دونلی طوره‌لی آنجیلین بر جنك شغاب طورمدی ایکی جانبدن هر میر و سپاهی حاللو حالنجه دورشدی اوروشدی دلیم بی دیللر دخی قلج یوزندن کیك برە قجدی یوز سوین

خاکه سجدی آنجه دلیر دلاور مبارز مهترلر آدوصان کز لیب شاهلو شاهی یولنه جان و باش اوینیدی جسمله قطره یکن جانکه جوشد کلب بحر اولب قیندی بغور شمس ضحی قبه فلکدن زواله دندوکی وقت راوی قولنجه اول بنی زوال الله اسکندر ذا القرنین شاهه علیه السلام نصرت و فرصت ویردی چالشورکن سیفله داراب بن بهمن جری سن صدی تا سنجاغنه وارنجه سوردی دلیم جنك ارن قردی انجارك عمری دفترن دردی اندن داراب قچا سنجاغنه کلدوکی کندویه غایت غیرت و عار کلدی حمیت قلدی اول شاه جان و باش ترکن آدوصان یولنه اوردی تاج و تختندن ملك و رختندن رو بختندن طوردی کندو جاننه اول جهان کیر میدان سیاست قوردی اندن کیترو قربان قجب نغره اوردی آت سورب ینه سوی سکندره واروب قرق بیك خاص قولیله سیف و صالق اوروب جنکه طوردی داراب شاهی کوروب اون الی کز یوز بیك ارد دخی اون صلب آت و فیل سوروب بحر مغاربلین کورلیو واروب سوی سکندره سیف و صالق اوروب درت یوز یکرمی درت بیك سکندر عسکرن دندروب قفاسنجه سوردلر قلج یوزنه

قولای گلنلری فیردلو دالیملوک عمری خرمن یله وردیلر سوی سکندره دخی
سنجاق و علم ایردیلر اندن سنجاق بکلیب طوران یونان سرورلری روم
دلاورلری هرقیل بکلری قیسون نیغون بکلری نیته اصفر سرهنگلری
افرنج و عاصم و زیدلری سکندره قجا سنجاغنه گلدوکن کوروب جمله غیرت و
حمیت قلب درسونغره اوروب آت سوروب سکندره ی قرشولیوب قرشوب
درسودوبن دوش دوشه دشمنه تیغ و تبرا اوروب سوی عجمی بینه صیب
تا سنجاغنه وارنجه قودیلر کر و چوخلق ار قردیلر داراب انی کوروب
بنه غیرت و حمیت قلب جان و باش ترکن اوردی دشمنله نام و ناموس
گوزلیوب جنکه طوردی نظم مقفا

شاه اودر کم جنک کوننده غیرت ایده آدجون • سیف اوره دشمننه دادجون
استادجون • دادو استاد اولدر کم جنک کوننده دشمنه
قجمیوبن سیف و صالوق صاله اولنگی آدجون • شاه اولمقلق جهانده بودرد
شولکه وار • دورشه رعیت یولنه اورشه فریادجون •
آدوصانن گوزلمایه نشه دکل خشیدسنه • شاه آکادرلر کم
اوینر جان و باش اولادجون • شاه دمکلکدن برادر کیشیه بودر مراد

کمر طورا

کمر طوره دوشه اورشه دشمنله دادجون • داد اولمقلق دلرسک دشمنکدن
سن دخی غیرتلی قوه قولکدن قیل حمیت شادجون •
شاد و خندان در همیشه غیرت اسی شونیله بل • فرصتنده چوخ حمیت
ایده اول دلشادجون • شاد و دل اولمق دلرسک سن دخی ای مستمند •
سیف و صالوق صال عدویه شطله بغدادجون نثر استاد قولنجه
داراب شاه بن بهمن غیرت قوشاغن قوشانوب حمیت سیفن قولله الوب
دشمنله جالشوب اوروشوب فرصت بولوب سوی سکندره ی دندروب کیروسنه
دوکدیلر اندن سوروب سکولر برله یغرنلر سوکدیلر دلیم لرک الیف
قدتن نون لین بکدیلر چوخ باش سوزلشلری اوماذکدیلر سکندره ی سوره
سنجاقلرنه وردیلر اول حالی کوروب قیطاس یونانی زمانک رستم و داستانی
نغره اوروب آت سکندره شاه اوکنه سردی سکندره دخی کوروب طوردی
سکندره ی کوروب مصر شاهی طوردی نیته اصفر ملکی کرس گول طوردی
قیسون سلطانی قیداس نیغون ملکی شهلاس طوردی هرقیل سروری
میناال افرنج ملکلری اقروش نقروش طوردلر الله دیو اون اوردلر آت و
فیل دارابن شاهه قارشو سوردلر انلری کوروب درت یوز بیکرم درت بیک

جنك ایری بر نفسدن سکندره آدنه اون صلب آت سوردیلر واردیلر سوی
داراب بن بهمنه سیف وصالقو اوروب دندروب بینه سنجاغنه وزدیلر قوا
بله وزدیلر آندن داراب شاه کندو یولنه جان وباش اوینایان سرورلری
دلاور مبارز مهترلری یاننه استمالت ویروب سنجاقلرنك اوكن الوب
باش ترکن آدوصان یولنه اوروب جان جنکن قلدی داراب شاهی
کوروب هفت کشورك میر ومهترلری داراب عشقنه جان ترکن اوروب
جنك وجولان قلشدیلر هر کشی بیك کشی اولب دورشدیلر حکیم
قولنجه اون یدی کز داراب سکندری سوروب سنجاغنه کلدی سوی
سکندره دخی حبش عجمی صیب سنجاغنه سوردیلر بونجه سورشده
داراب شاهك درت یوز آدلو صانلو سرورلرن کندوا وکنده قلج
خرجنه سردیلر قردیلر داراب کوروب غضبه کلوب بیك درت یوز الكی
کوکلی دوز ساسان خراسان سرورلرله داراب رخش سکندره دوشنه
سوردلر سکندره‌له دخی یدی یوز روم وشام عاصم دلاورلرله عزیو
قلب قارشو کلب داراب بزله قرشب جنك قلشدیلر حکیم قولنجه داراب شاهله
اسکندر شاه دوبرو بولشدیلر نتا سکندره کوردی کم قوق درت ارش قدو

قامت

قامت قهرمان قاتل صلابت بهمن تیر هیبت بر پهلوان برآهن پوش کورکدنه سوار
اولمش سطوتده صان سام وسوار اولمش جنار طالی لین قولنده ضربه تختسی
مثال بر تیغ بران عریان قلمش سپر دوشنده صلمش صاغنجه صولنجه دایم آهن
پوش پهلوانلر سوروب کندونه کلدی سکندره دخی داراب سطوتن کوروب
شجاعت جوهری جکرنده برق اوروب برکز الله دیو اون اوردی شونیله کم
داراب شاهی انجیلین جنك وشغاب اجنده بجدره دی رخش داراب ازنه
سوردی داراب دخی کوردی کم رستم سینلو سهراب بیلو بر دلاور
رعد کبی نعره اوردی برق کبی رخش ورخشان سوردی کلوب
ایردی اول الشاه بر برنه قلج حواله قلدی سکندره کندو قلیجیله جلب
داراب قلیجن اورتاده خیار مانند کسدی کندو دخی سیف حواله قلدی
داراب قلقان قارشو ویردی تیغ سکندره تیز خنجر تازه خیار کسرلین
داراب سپرین کسدی سیف بلی آندن داراب شاه دوشنده زخم اوردی
آت عنانی قولندن دوشب الوب سنجاغنه دندی سکندره داراب سوردی
ساسان سرورلری دخی کوردلرکیم رستم ودستان سطوت بر دلاور سیمرغ
سینلو عقاب یونلو برق سیر بادپا بر رخش سوروب کلوب سیف صلب داراب

زخم اوردی آت بوینه دشردی صاغ وصول سکندر اولکنه آت و
فیل سورب ایردیلر سیف وصالقلر تیغ وتبرزرحواله قلشب سکندر
شاهک جبه وجوشنن رشته لین بجب بجب برقاج یرده یینی زخم ارکوردلر
انی کورب قیطاس یونانی نعره اورب آت سکندر ازره سورب ایرب یدی
کرز اورب یدی عجم دلاورن دیلدی سهیل سرخی ایردی شهلاس انقاص
آقراص ایرب سکندر ازره دلیم دلاورلر قردیلر انجا کیم عجم سرهنکلرن سکندر
شاه اوزرندن اردیلر سوردیلر داراب سنجاغنه واردیلر داراب دخی سنجاغنه
کلب طورب کندوی دیردی اوزین زخمنا ک کوردی بو ارا لقده سکندر
روم سرورلریله سوره ایردیلر داراب ینه غیرت قلب قرقبیک خاص
قولیله سکندری ارایه الوب جنک قلدیلر حکیم قولنجه داراب شاهک
قوللرندن دلیم قردیلر داراب اول حالی کورب نولاجاغن بلب سنجاقلرن برینه
قویب وارلغندن الیویب باقی کندوی کوزلین دلاورلری میر ومهترلری
الوب کلدوکی یولی دوتب خاص قوللرله قجدلر یوزسوین خالک ازره بجدیلر نیجون

بخت دارانک چون اولدی سرنکون	دشمنینه عاقبت دشدی زبون
کیتسینه بو بخت نجا کیم کلور	کیدجک کندوکی داخ شویله الور

نیجه یلدن برلو شاهیکن او شاه	بردم اچرکور نیجه اولدی تباه
نیکه دورزعادتی کرداندر بیهنر	کیم کیمی کین کنترور وکاه مهر
چون کیده دادر اله کیرن کیدر	مهرن اومتک وارسه کوکلک بن یدر
هرکه دیلر کاکا غصه ایرمیه	بیجک نسنیه کوکل ورمیه
طاغلاجق نسنه نادیدلر	بیجاکه نیشه کوکل ویره لر
قاجدی داراب چونکه صندی اولزمان	دکلله امدی نیدی اسکندر ای جان
دیبیم لیک ارغمه سندخت	دی صلاوت ویررسوله ای اخی

نثر استاد قولنجه سکندر شاه علیه السلام اولدمان حق تعالی
اذنیله داراب شاهی صیدی شاه عجم دخی طبل وعلم خیل وحشم خیمه وخزینه
رخت وقماش قول قراوش دکب قجدی یوزسوین بجدی اندن روم ویونان
شام وهرقل قیسون تیغون نبی اصفر عاصم آفرنج جرسی اولدریالین قجان
چرنک صوکین یغما وناراج اتدیلر اندا ایته قوله قروشه قماشه غرق
اولدیلر سکندر بنله حاضر لرشیله طورب دشمن صنغون کوردلرکیرا اول
جاه وحشمت شوکت وسطوت بنله کلن جیش کران شویله کریزان اولب
کتدیلر کیم همیشه دشمنلر لشکری شویله نجیل کتسون سکندر دشمن

گیدیشن گندو دولتی گردشن گورب عون عنایتی حق تعالیدن بلوب
شکر قلدی دیدی کم ای سلاطین سرورلر حق عنایتندن دشمن ضدیک
گوزلر بوردم کم بو گیزان چرخک اردن سوراسز ارغونن دیرب ایراسز فرصت
آل ویررسه بیدی کشور شاهلرندن شکار قلسن دیب ذا القرنین روم شام
دلاورلرندن قرق درت سرور بیدی بیک یک اتلو ار قیطاس یونانی جملسنه
باش قوشب داراب شاه ازدنجه کوندردی دیدی کم ای دلاورلر همت شونیله
بلند دونک کم داراب شاهی اله کتورسز قیطاس دخی یورتم قلب
کتدی اندن شاه ذا القرنین مصر سلطانی غزالینی اصفر کرس کولهر قل
سروری مینال داراب شاه بازکاهنه کلب اتوردیلر سلاطین سرور میرو
مهترلر جمع اولب دیوان قورب بزم سلطانی مجلس شادی قوربلب دشمن
ضدوغی بشارتنه عیش شاد قلدیلر علی رغم روزگار طبریه قولنجه سکندر شاه
علیه السلام کندو دولتی سعادتن دشمن ازره غالب کورجک صوکن نعمایه
ویرجک رواز یوزن یره اوردی حق تعالینه صدقله دلیم شکرلر قلدی نیچون نظم

آنونیچون کم خدا بیلای عبید — شاکرک هر نسنه سن قیلور مزید
شکر اداننک ارتررحق نعمتن — هم یوجلدر رفعتیله دولتن

نعمت استرسنک مدام ایت شکرینی — بخت کارکسه اوتمه ذکرینی
هر که شکر و ذکریله اوزمایه دم — ورلغندن بلک درز آنونک عدم
شکر حقدن بلک نور دور دخی — قومه دلدن شکر و ذکری ای اخی
تا که بختک دولتک حق ار توره — قارشو دولت خصمو کاسیلی اوره
شاکر اولن شکرله بولو ثبات — فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

نثر حکیم قولنجه شاه ذا القرنین علیه السلام بو وجهله حق تعالینه
شکر قلب شاکر اولب دشمن ضدوغنه شاد و خرم اوتوررکن اول شاه جهان
وزیرلرینه دیدی کم ای جهان خلقنک گزینلری جهان ایچنده نیچه درلو
لذتلر کم واردر قنقی لذت طاتلورقدر دیب سکندر چشم گوش اولدی برطوس
حکیم قولنجه شاهی ذا القرنین وزیرلرینه بو وجهله سؤال صوردقی اول درت
یوز قرق درت اهل حکمت حکیمک خلیفه سی افلاطون حکیم دیدی کم یا ذا القرنین
جهان لذتلرنده علمدن عملدن طاتلوسی یوقدر زیرا کم عبد حق تعالینک
وحدانیتنه علمله بلدیلر هر مشکل اشلری علمله حل قلدیلر هر کوکل قسوتن
عمل برله سردیلر کفر و ضلالت دفترن علم و عمل برله دردیلر نظم

بویله ایلیق علمدن طاتلو نوار — عالم ایچره اول آخر شهریار

جمله فانی علم باقی در بکون | بو نیله اولسه علم طتلو ای فنون

نثر حکیم قولنجه افلاطون حکیم سکندره شویله دیجک اندن سقراط ددی کم ای شاه جهان جهان سراینده لذتلو جهان در ولی جاه منصبدن طتلوسی یوخدر زیرا کم جاه و منصبله کشینک هر نیه صوننسه الی ایرر وهر ابترا ولمش طاغوق اشلری جاهله حکمله دیرر

پس بغور بو نیله ایلجق بو دخی | جاهدن طتلوسی یوغیمش اخی

جملسندن بو حکملودر نشا | بولک کتی منی دکمه کز اشبو بشا

نثر استاد قولنجه سقراطشاد شیله دیجک اندن بقراط حاذق ددی کیم ای شاه جهان دنیاده کرچه لذیذ نسنه لر او کشدر ولی کشینک کندو حلالندن دتلو لذت یوقدر زیرا کم نسل انسان الی حلالدن بنسه کرک در جان وصله سندن حلال رحمنه نسنه بنسه کرک درنیا نظم

بو سببدن بو نیله دیر صاحب کمال | جملسندن طتلو رغد بو حلال

جان و باش بونک بلینه ترک الور | عهد و پیمان بو اراده برک الور

نثر استاد قولنجه بقراط حکیم شویله دیجک اندن برطوس حکیم ددی کم ای سالار روم دنی مذکنده کرچه کم لذتلرنی نهایت در

اما سوکلو دوستدن طتلوسی یوقدر زیرا کیم عاشق معشوقله وصلت بولیجق جمله جهان لذتنی اول ارادده یاد الور نظم

عاشق و معشوق بولیشجق ای جان | داخی لذتنی اکیلورنی کمان

لذت اولدر معشوقه وصل اولسن | وصلت اچره درده درمان بولسن

نثر استاد قولنجه برطوس خاص شویله دیجک اندن بالوس حکیم ددی کم ای شاه صاحب قران عالم اچره کرچه کیم لذتلرنی حساب در ولی هنردن طتلوسی یوخدر زیرا کم اهل هنر هر نیه کوکل ویرب مشغول اولیجق جمیع جهان لذتی اول هنرمندک کوزنه کلمز اوکنده دشمن اولکه کلورسه دخی هنرن قوبب اکا نظر قلمز هنر قولنه حق تعالی نوک بخشایشی در قول حقدن چون بخشایش بوله دخی درلو لذته مقید دکلدر نظم

بو دخی چون بو نیله در ای بشن بن | پس هنردن طتلوسی یوخدر یقین

حق تعالیدن عطادر در قولا | جهد له استب انی ارنا بولا

نثر استاد ایدر بالوس شو نیله دیجک بغور فیلطون حکیم ددی کم یا ذا القرنین زمان روی زمینده لذتلر کرچه کم زنی قیاسدر ولی جهان سراینده دنیی ملکن کشت اتمکدن طتلورق نسنه یوخدر زیرا کم بر وجود

جهان سراینده سیرله تفرج و تماشا قلدوغی عجایبدن غرایبدن عبرت آلسه
اولکشینک کوکلنده هیچ حسرت قلمیه نظم

کشت ایدب قلمق تفرج عالمی — خوش صفادر آنده نلسه آدمی
دادو استادی بودر عمرک یقین — کمرکز آسن بیدی اقلیمی یقین

نثر راوی قولنجه فیلطون یونانی شویله دیجک آندن مصر سلطانی غزال
بن عامل ددی کیم ای شاه جهان جهان ملکنک لذیذ نسنه لرینی عدد دروبله
سغلقدن طتلوسی یوقدر زیرا کیم بو جسم ساغ واسن اولمجق جمیع عالمک
لذتی اولکشینک کوزندن چقر نظم

الا ساغلق الا ساغلق شهریار — جمله لذت بودر شیلا که وار
رونقی هر نسنه نک سغلق دورر — قامو لذت اشبو سغلقدن دورر
سغلغک بردمنه ای منتها — دینی ملکن ورسک ازدورر بها
یا سکندر سغلق استه دون وکون — حق تعالادن ایا شاهی فنون
تا جهانک لذتینی بوله سن — تا یمش سغلق قدرین بیله سن

نثر برطوس حکیم قولنجه مصر سلطانی غزال بن عامل سکندره شویله جواب
ویرجک آندن رسطالیس خاص ددی کیم یا ذا القرنین زمین و زمانا اهلی تاریخ

ایدر

ایدر برکون رفیقلری رستم بن زالدن سوال ایدیلر دیدیلر کیم ای صاحب قران
بونجه زماندر کیم جهان سراینده جهان کیزلک قلورسن عالمی احوالی بونجه
لذتلریکیم واردر عالی حضرتوکا فقی لذت دتلو ترکلو رجان وکوکل نیله شادمان
اولور دیب طوردلر بغور رستم داستان ایدر ای رفیقلر بیش یوز ییل
یلدر کیم سیفله جهان کیزلک قلورمن دشمن صیب صوکن یغما قلمقدن طتلو
نسنه کورمدم دخی دلو لذت کوکل ورمدم نظم

دشمن ازره غالب اولمق ای بتا — کی الو دولت دورر اشبو بتا
زی غنیمت دشمنی کیم سیبه سن — زی غنیمت دشمنه کیم قیه سن
بو ایکیسی کبی لذت شهریار — عالم احوالی یوخدرر شیلا که وار
غالب اولایم درسک سن دخی — دی صلاوت ویر رسوله سن دخی

نثر استاد قولنجه رسطالیس خاص رستم بن زالدن بو خبری ویرجک سکندر
شاه ایدب رستم وداستان روحنه دعا قلب رسطالیس تحسین ایدی
ددی کیم ای حکیم بنم دخی ظنم یقینمده بودرکیم دشمن صمقدن صوکن الوب
یغما قلمقدن یکرک لذت یوقدر دیب سکندرینه جمله سلاطین سروزلرله
میر و مبارز مهترلرله رستم بن زال روحنه دعا قلب عیشه نوشه مشغول

اولدیلر بولر بونده شادمان اول یکادن داراب شاه دخی سنب اول
کون کیجه سیله بیجب صباح برسوبه اردیلر بر کیروسی وار آرغون آخ آت
یرغون سوارزه قوندیلر داراب زخمن بغلیب الب قلنلر اچون اغلیوب
آتلر بغزلیوب بتر مکا مشغول اولدیلر بو یکادن قیطاس یونانی برله قرق
درت روم وشام دلاورلری یدی بیك مبارز جنك اری دارابك اردن
سوروب اردیلر قونب مکا مشغول اولب سنغون جری کلن ارنلری کوردیلر
ازکوب طوروب دوش دوشه سوبه کیرب بوز دندیلر کیم سودن کچب کیم
تندیلر کیم کیریدن کیدی کیمی طقنشب سوبه اجدی داراب دخی تنب کیم نیه
کلدی کیجه قیطاس قرق درت کزنه سرورله التی بیك جبلو جوشنلو کی
ارله ایودیلر ساسان خراسان زاول سیستان دلاورلری دخی کوزدلر کیم
روم وشام سرهنکلری اردیلر داراب شاهی کیمودن کیجی مزلر درت یوز سرور
درت بیك درت یوز جنك جوار غیرت حمیت قلب داراب شاه یولنه
جان وباش ترکن اوروب غریو قلب آت وفیل سوروب قیطاسه قرشو کلب
تورشب جنك قلدیلر انجاکیم داراب شاه کیمودن کیجب قاجدی اول دلاورلر
دخی کوکی کبی دشمنله جنك قلب جالشدی اجلی کلن قرلب دوشدی قلانی

نجدی

قجدی دلیم ازقوب بنه کریدن کچب قیطاس دشمنی قاش قرانجه قوودی
بدی یرده . داراب اردندن بنه اردی جنك قلدی ساسان سرورلری داراب
شاهی الوب کتدی ولی صولك کدشدن شیله قجدیلر کیم میر وسپاهی باش باشنه
اولدی قیطاسله سرورلرنه قدر نیکیم جهد قلدیلر داراب اردندن دخی ارمدیلر
ولی جوخلق سلاطین سرورلر میر ومهترلر کرفتار قلدیلر کیمدی بالوس حکیم
قولنجه افرونکاشی شهروز سمرقندی طایم بلخی طمغاج چینی وخان ختایی
سیف عدنی قیدر وانی حنین مغربی سرتاقی روسی شهمور زنکانی
نهروز اصفهانی شهروز آذربایجانی تنکول کورجی عنتر حبشی بدرون
بربری هرمایل لکفری کاوکوش کیلانی جندال مازندرانی سیاه یوش
شروانی سقلان صیدی مهمال لوری مرمید حبشی مفروط زنکی شفوط
خرزمی دوندیلر قللرن قاموقید وبند اتدیلر الوب بشارت برله دندیلر
یارندسی سکندر شاهه کلدیلر ذا القرنین دخی بارکاهنه کلب زرین سریره
اوتوروب سلاطین سرورلر میر ومهترلر جمع اولب دیوان طوردی اندن
قیطاس یونانی سرورلرله اول کرفتارلری الوب سکندر شاه دیوانه
کیروب قارشو طوروب باش اوروب عرض اتدیلر کوردی جمله سن بر بر صوردی

كیملر الدوغن بلدی دشمنی قارشوسنه الی باغلو جكری طاغلو كورجك كندویه
دولت و نصرت ویرن الله دلیم شكرلر قلدی عون و عنایت حق تعالیدن
الدوغن بلدی شاد اولب اول بشارت برله وزیرلرینه دیدی كیم ای
حكیملر بنوم دشمنم داراب شاهدی الله تبارك وتعالی بن بنده سن
داراب شاه ازره غالب ایتدی جریسن صیدم صوكن یغما قلدم بو مراد و مقصودی
بولدم دیك ایمدی بو گفتار سروركه دخی نیمتك كرك در دیك اینولوم
ولی دولته سعادته لایق ایش اولسون دیب سكندر شاه. چشم كوش اولدی
وزیرلر شاهدن بو كلامی ایشدب جملسی كوكل نحرینه طلب شاهه جواب
ویردیلر نیتا حكیم قولنجه اول حكیملرك اولوسی یعنی جمله وزیرلرك خلیفسی
افلاطون زمان دیدی كیم یا ذا القرنین جهان بو قرشوكا الی باغلو جگری
طاغلو ملكلر جمع اولب جملسی سلطانك باشنه قصد قلب دوره كلدیلر
تا كیم سنی خاك قلب روحی داراب شاهك قلالر ملكه انی سلطان قلالر نظم

شكر كیم نصرت سكا ویردی اله — جملسینك وقتنی قلدك تباه
حضرتك بودم فیحق بونلرك — شویله بیل سا كه حلال اولدر قانلری
قصد اذنلردر بشوكا شهریار — سندخی قیر بونلری شیلا كه وار

دادو استاد تا برینه ایرشه — هر نه قلسك دولته لایق دوشه
بویله دیسون افلاطون حكیم — خوش دعالر قلدی شاهه ای ندیم

نثر حكیم قولنجه افلاطون حكیم اول ملكلر حقنده شویله دیجك اندن سقراط
صادیق دیدی كیم یا ذا القرنین زمان مقدم شاهلردن قانون بودر كیم قیلج
یوزنده جان و باشه قصد قلن دشمنلر اله كرجك انلری دار قلب یصاغه
دكوره لر تا كیم اول شاهه آفرین قلالر دشمنه امان ویرمیب یصاغه دكدیكون نظم

دكمنه بنجه یاصغه دشمن كه وار — بخت و دولت محكم اولمز شهریار
زینتی در دولتك ای بش بین — دشمنینی داره آصمق بیل یقین
دشمنك بیری تخته كر آصلور — باقی دشمنلر انكله باصلور
سنده بو دشمنلری كل آصر سن — باقی دشمنلر و كی هب باصرسن
باصلیجق دشمنك دولت طورر — بخت الیله دشمنه سیلی اورر

نثر برطوس حكیم قولنجه سقراط صادق اول كرفتار سلطانلر حقنده
شیله دیجك بعو بقراط شاد دیدی كیم ای شاه هفت كشور حق تبارك وتعالی
سن ملكدم قولنه بودم عون قلب نصرت ویردی دشمنلرك اولولرگ دی قوبلی
باغلو دیلی طاغلو سیاستكا كلوب قرشوكا خود و نجیل طورردی دولتك سعادتنه

بودم لایق بودر حق تعالی وردوکی فرصتی خوش کورب قدرن بله سن
دشمنه سیاست قیله سن زیرا کم بو فرصت و نصرت دکمه کز اله کیرمز نظم

دولتکده فرصت ال ویرمیشکن / سیفله دشمن اله کیرمیشکن
فرصتولی سور بودم فوت اتمه سن / دکمز کیرمز اله بو یا حسن
فوت ادن فرصت دمن ایش باکلور / دفتر احوال آدی غافل آکلور
غافل اولب فرصتی فوت اتمکل / صوکره برمق دشلیوبن کتمکل

نثر بالوس حکیم قولنجه بقراط شاد اولدقون لوجون بویله دیجک اندن
حکیملرک خاصی فلاطون حکیم طالبی ارسطالیس خاص دیدیکم ای شاه
هفت کشور حکیملر هر نه کیم دیدیلر دولته سعادته علم و حکمته لایق سوزلر
سویلدیلر صاحب قران شاهلر قانونی بونله قونلمش بوله دعوت ایدیلر
امّا بندنک دخی فکر و فراستمده یقین بودرکیم جمله حکیملردن عالی
حضرتوکک عقلی روشن کوردر هر یوزی بودنخونلره نیمتک کرکین جمله
مزدن بیک بلدک وزیرلره دخی تفتیش قلمغچون مشورت قلدک امّا ای سکندر
شاه بو ملککلرک ایشندکی سقنموکرک دورتنا نظم

بونلری بودم سیاست ایدیجک / اوک کلن شهلر بونلجه کیدیجک

الی بغلو دیلی طاغلوارلرک / داره اصمق آلوده سروزلری
ارلکه لایق دکل ای شهریار / کرچه دشمانه سیاست وار و دار
برده شهلر قتل اتمک ای امین / حکمتا جرم عمره نقصانده یقین
باقینی شه بلور نیتمک کرک / هر بوله نه وجهله کیتمک کرک
بیله دیب ارسطالیس اول زمان / باش اوردی شه سکندره روان

نثر امروس حکیم قولنجه درت مقرب وزیر هر بری بو وجهله سکندر شاهه
جواب ویرجک شاه دخی ایشدب فکره واردب جان کوزن اچب کوکل سرایندہ
کی عجب یوز کوردی باش صلب دیدیکیم ای حکیملر بنوم دشمنم داراب بن
بهمن ایدی حق تعالی بن عبدن انک اوزرینه غالب قلدی جیشن صدمم صوکن
یغما قلدم بو فتح و باب شکرانسی بو سلاطین سرورلر جملسی بندن آزاد
اولسون دیب اول شاه عادل حکم ایتدی جملسنک اللرندن ایقلرندن قید و بندن
بو بندن بلهنکلرین کیدردلر خاص خلعتلر کیوردلر نعمت یدوروب طیورب
آت و طون قول و قماش ویرب قاموسن خانلرینه کانجه صیورغادیلر سکندر
شاه بیکون اول ملکلر ایله بیله ایچدی خوش کچدی علی رغم روزکار برکون
سکندر دیوان قورب جمله سلاطین سرورلر میر و مبارز مهترلر جمع اولب

كم اوتورب كیم طوروب ذا القرنین شاه حشم كوتش اولدیلر حكیم ایدربز كشی
شاهلر سلطانلر دیوانینه مجلسنه فرصتله یول بولیجق شاه قارشوسنه اوتورب
طوریجق كوزلری كشنك شاه یوزینه قولقلری شاه سوزینه كركدر
تا كم شاهلر مجلسندن محروم ومحزون كتمیه كلدك امدی سكندر شاه علیه
السلام آزاد قلدوغی سلطانلره ددی كیم ای ملكلر دیك قسم قلك تاكیم بینه
بكا عاق وعاصی اولمیه سز انفاق قلب جری جكب اوزرینه كلیاسز جملسی بو
عهد اوزره قسم یاد قلدیلر سكندری شاه بلدیلر بغور شاه دستور وردی دیارلو
دیارینه كتدیلر سكندر شاه مروتن تحسین ایتدیلر نتا نظم

زی سعادت زی كرامت دربو حال — شاه سكندرك بلورسك بی مجال
كم مسخر قلدی بونجه سروری — طاغدوبن اونلرك یوز بیك اری
اورتده باش اولبن اوینادی باش — ناجهان قومی ددی آكا شاباش
آخرینه كوركه نیتدی نیلدی — لطف قلدی جمله سن عفو ایلدی
آز كلندن لطفنی قلدی فزون — عالم اجرم آدا وردی ذوفنون
فتله ایدی هر ایشنه شهریار — آنوكیچون بو كرامت انده وار
ای برادر سنده جهد ایله بكون — لطف وعفو ایله بلش اولسن فنون

فتله تا هر ایشه دخل ایده سن — علم وحكمت حاصل ایدب كیده سن
بو جهانه كیشی كلمكدن بودر مر — لطف وعفو ایتمك ایچون دربش وكز
ایده فونجه قوتك بوینه بكون — عفو ولطفی یاراد ای ذوفنون
تا كه نیته قول صونرسك ایرشه — هرنه ایش ایشلرسك اوكت دشر
ایشل وكت لیغن دلرسك سنده خی — لطف واحسان یولنی قوم اخی
لطفكیله تا كه احسانك سكا — جنت اوله كیره سن یارن اكا
دنیی بر مزرعه در اكن بجی — ساقیلق ایدن ورب كوثر اجر
بس نولك كیم سنده اكب كیده سن — وارب انده زرعی حاصل ایده سن
حاصلكدر هر كه اكله ورین سن — طولكانه اكدكسه دیره سن
خیر اكلمش سه یرك جنت نعیم — شرسه زرعك یرك نار جحیم
بودر راكن بحر دكلرب — بودرر بو بونجه قیدیدكلری
كی اولو قیدر بلورسك ای كشی — دنیدن كیده جككز عقبی ایشی
الامانت عقبی قیدن قیله كوز — واربجا غزمتن لوكی بیله كوز
تا كه خمر وی سوزن اكلانه سن — شمعه ایرجك جانله دكلانه سن
بلدوره سوزیله سكا سنلك — كسترا سكا بودم آسانلك

صاغیمسن صبر ومسن یوخسه آسن | دیو مسن بو وجهله یا بو الحسن
هیچ بلورمیسن سنی کیمسن ای باد | جانله جسم الفتی اجزنه واد
بیلجک بولدک علایقدن نجات | فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

مجلس

سویله ای بلبل که گل آیامیدر | اولمدن خاموش سوزک هنگامیدر
مشک وعنبردن معطردر هوا | طولودر گلزار برگیله نوا
ابر ایدر رایت موسی عیان | باد قیلور معجز عیسی بیان
دانهٔ شبنم چمنده شویله در | کم زمرد لوحنده ساچیله در
یا کبی یاقوت رنگ المش گلک | زلف عنبرتاب اولمش سنبلک
چون بنفشیله مطوس اولدی باغ | لاله گلدن لطافت آلدی باغ
گلستانده بلبل ایدر جست وجو | وجهی نازکده چوخ اولور گفت وگو
موسم گل عشرتک هنگامیدر | غافل اولمه باده نک آیامیدر
لاله کبی جام زرین آل آله | تا که عیشک یوزی زمانی اوله
خانده چون لاله بتوردی خار گل | خشک اوتورن کیشدرنی عادگل
اشبو موسمده که طاشده گل بتر | خشک اوتورن کیشدر طاشدن بتر

صبحدم اوریسون نفس کم صبحدم | بردهٔ دم اولمایه اورده صبح دم
چونکه گلمز بیرده بو کوندز گیجه | بودوموز حیف کیم ضایع گیجه
صبحدمدر عیشوکی نوش ایله گل | بولونور انجامی فراموش ایله گل
چون سنی خوش وقت ایدر بو جام ای جان | سویله بو سوز کیم فرح بوله جان
اول سوزی دیکیم سکندر دارایله | مملکتده ایلدی دارا بیله
دیه‌یم لیکن ازنمه ای بیرا | ویر صلاوت صدقله پیغامبرا
کیم صلاوتله بولینر هر مراد | دینی وعقیده‌وای خوش نهاد

نثر اوستاد قولنجه اسکندر ذوالقرنین علیه السلام اول یکرمی یدی سلطانی صیوزغب خوش دل قلوب آند ویرب دیارلرینه کیم گوندردی ارادندن یقیندن ایندنلر سکندر شاه مروتن سخاوتن کتب تحسین لیب دولتنه دعا قلدیلر کیم اولدوغن بلدیلر حکیم قولنجه اول ملکلری گوندورجک دردی گیتمدیلر کیملر اول افزونکانی طادیم بلنجی سیف عدلنی قیدیره قوانی سکندر شاه لطفنه بنده اولب قلدیلر سکندر شاه دخی آنلری خوش کورب صیوزغدی تکرار طبل وعلم خیل وحشم خیمه وخزینه قول وقماش آت وایت قراوشلر ویردی شیلکم سکندره ورشن اول دلاورلر تحسین قلب جان وگوکلدن شاکر بنده اولدیلر

روم‌ده قالدیلر بغوز سکندر شاه اون یدی کون مصر سلطانی عزال بن عبدالله
عیش عشرت قلدیلر بربرینی یارجانی بلدیلر اندن سکندر شاه عزال‌ه داراب
شاه تحملاتندن چوخلق قول و قراوش درلو درلو رخت و قماش ویروب
درت منزل یول اول سلطانی گوندردی سکندرك اول ملکه عزتن
کورنلر تحسین ایلدی حکیم ایدر مصر سلطانندن دخی اسکندر شاه قتنه
درت سرور قالدی بریك ادی قرداخ بریك اقواش بریك انباط
بریك قارون دردی دخی قلیچ یوز نماز لکله قهرمانه قان قشاندرر
پهلوانلردی دردنی دخی سکندر شاه خوش کوروب خیمه و خزینه ویروب
طبل و علم خیل و حشم ایتی قلب تیمار ایدی عزال کتدی سکندر شاه دخی
تختکاهنه کلب دولتله وقتنه مشغول اولدی اول یکادن داراب شاه دخی
کیدر اهل تاریخ شویله روایت ایدر اول زمان داراب شاه کیرودونه
کلوردی کلورکن ماهار ماهیار ادلو ایکی خاص وزیرلری سوچ ایشلدیلر
داراب طوتوب اول ایکی وزیرینه غایت عتاب ایدوب سوچلری بغلر ملکلر
انجندی و قاتلرین صیدی ماهار ماهیار دخی داراب شاهدن غایت دلریش
بد اندیش اولدیلر بنه برکون داراب اول وزیرلرك سوچلرن عفو قلوب

صوڭره غدر قلدی ولی اول وزیرلرك انجندی داراب شاهه کی محکم علت بغلندی
یعنی کیرله کین طوتدیلر داراب شاهه فرصت کوزلیوب طوردیلر نظم

اول وزیرلر کرچه بینه اولدی خاص
لیك قلبدن ایچلرا ولمادی خلاص

چون کیرا اندن هر بری دلریشدی
جان و دلدن اکه بد اندیشدی

برکیشی سندن ایلچو سینه ریش
صدقله اولمز دخی اول ساکه ایش

کیشی کیرا اوله کیشینه بدکمان
بولیجق فرصت اکا ورمز امان

بدکماندن سن وفا قلمه هوس
بدکمانله اوتورمه بر نفس

کیشینه بیك دوست اولسه اولا ان
چوخدرر بر دشمن اولسه کینه ساز

بویله دیمشدر حقا یقدر حکیم
بدکماندن کی سقن سن ای ندیم

نثر استاد قولنجه اول زمان داراب شاه اول بدکمان وزیرلری کیرو
خاص کیر ایدندی بغوز داراب شاه رومده سکندر شاهدن صنب
قچب کیدرکن اوش اسکندر ایردی دیوبرلك اولدی حمله بغلر بلك لشب
باش یشا اوکلب طاغلب کتدیلر داراب شاه ماهار ماهیار وزیرله خلوت
قلدیلر دارابه فرصت بولدیلر قصد ایتدیلر داراب دخی غافل بولندی اول ایکی
کمراه لر شاهلرن سنفله باره لدیلر اولدی دیو قوب کتدیلر کیدرکن

داراب شاهك خاص خزینه‌سن شهروز وزیر اوزره وزیر اولوب بخوكن دوش
كلب ماهار ماهیار شهروزی کوزی دیبه کیب خاص خزینه النه‌دن
آلدیلر دیت اسکندر شاهه کندیلر تاکمر وروب دیالركه ای شاه روم
دشمنك شاهی عجمی دیبه لیب خزینه‌سن کتردك دیالر خلعت کیب نعمت بیالد
اول انجادن اسکندر ذا القرنین دخی دیوان قوروب سلاطین سروزلره اوتوروب
عیش و عشرت ایدرکن داراب وزیرلری ماهار ماهیار وزدیلر چاوشلر کوروب
کلب سکندر شاهه اعلام قلدیلر دیدیلر که ای شاه جهان داراب شاهك
ال خاص وزیرلری کلب داراب خزینه‌سن کتوردیلر شاه کتورك دیدی الوب
ماهار ماهیار وزیرلری کتوردکلری خزینه برله کتوروب دیوان اچنه کروب
عرض ایدیلر کوردی طاش یوزندن ال محتشم شکل کشی ایلر دخی باش اوروب دعا
قلب قارشو طوروب سکندر شاه دیوانه نظر اوردلر بر اجتماع انسان
انسان کوردلر که سلیمان علیه السلام کورمدی اندن شاه افلاطون حکیمه
بونلرکله سوز سویلکش دیو اشارت ایدی حکیم دخی دیل اچوب ددی که ای
دلاورلر کلدکز داراب شاه قنده در منصبده اولوردکوز بعور ماهار ماهیار
وزیر ددی که ای حکیم داراب شاهك مقرب وزیرلری ایدك قبض و بسط

دشمنده یدی روم کلوزکن سهل کناه بزدن صادر اولدی داراب غایت عتاب
قلب ملکلر اولکنده وقادر صیدی اول ایش بزلره غایت اجی اولدی بخون دن
بخرکن فرصت اله کردی داراب شاهی دیه لدك خزینه‌سن الوب سکندر شاهه
خدمت قلمغه کلدك دیب سکندره دعا قلدیلر نظم

چون بونی ایدیلر سکندره قنه یاد
کاه غمکین اولدی اولسه کاه شاد

کاه کل کیبی تبسم ایلدی
کاه کشانیله بوسوزی سویلدی

کم عدودن صکره قلمق بر نفس
عمر جاویدان دیدکلری اوله بس

خصم اولملك در فتح و فتوح
دشمنك کیتمك کبی در روح روح

بیله دیب بینه اول دولتلو شاه
دیدی کم نامهربان چرخ آه

دشمن السه اردنجه تمم بیز اولورز
اصتی چون بزده شوله اولورز

دنیا چون اشوجنك وکین وداد
نه کوك چون کم دکلدر یا بیاد

بیله دیوبن سکندره صالدی باش
کوزلرندن رقتیله دکدی یاش

نثر استاد قولنجه شاه ذا القرنین علیه السلام داراب الدوکن اشدب
شیله دیجك اندن درت یوز وق درت اهل حکمت وزیرك خلیفه‌سی افلاطون
حکیم ددی که ای شاه هفت کشور راست نظر قلدك خوش بوردك کشی دشمندن

صوکره دری قلمق بر نفس اسه دخی عمر جاودانی در ولیکن اول مشکل
بودر کم دشمن الیجک نوبت بزه دوشر دیب حکیم دعا قلدی خاموش اولدی
بنه اسکندر ذالقرنین علیه السلام دیدی کیم ای فلاطون حکیم
راست دیدک جمله مزکو وضع وکز شریف کوزشت وکز ظریف اولوم شرابنی
ایچمک دنی سراندن کوچمک آخرت کیرسن کچمک کو کوز زیرا کیم اولوم
حقدر اما ای حکیملر بودم بو ال دارآب شاه وزیرلری اشنده غایت
پریشان دشدک شویله کیم جان ودل خسته مزاج اولدی فکر وفراستمز
سر کوداندن قالدی بو حالتی نه وجهله کورلوم تا کیم دولت وبختمه لایق اولا
اندن ارسطالیس حکیم دیدی کیم یا ذالقرنین جهان بو وزیرلر حالندن نیچون
پریشان دل اولورسن سنی غصه وغم بحرینه صالورسن هیچ بره کوکله
اندیشه اولورسن اندن اسکندر شاه ایدر ای حکیم بو وزیرلر داراب
اللهدن دیدکلرینه ملول غایت بغور ارسطالیس خاص تبسم قله دیدی کیم
ای شاه زمین داراب شاه سنک دشمنکدر بو وزیرلر سنک دشمنک
الدردلر قاتوکا کلدیلر خنینه سن کتوردلر عالی حضرتکا بنده اولب سنی
شاه بلدیلر بو وزیرلرک مال وکنج ورب صبر غیب جاه ومنصب بلدر

اندکلری

اندکلری ایشه عوض قبل تا کیم ارافدن یقندن اشیدن بکلر عالی
حضرتوکی تحسین قلالر خدمتکا کلمکده جمله عاشق اولالر دیب وزیر
خاص سکندر شاهه خوش دعا ایتدی حکیم خاص شویله دیجک اندن
شاه ذالقرنین علیه السلام دیدی کیم ای ارسطالیس حکیم شاه نامه دن
سکا بر نجه دللو خبر ویرایم دولته سعادته علم وعبرته لایق دکله حکیم دخی
ذالقرنین شاهه چشم کوش اولدی اندن سکندر شاه دله کلدی نه دیدی نظم

پس ارسطویه دیدی شاه ای حکیم | بی وفا اولورکشی کا وله لئیم
نه لئیم اولنده بولینر کرم | نه وفا اولور کرم اهلنده کم
بولمسون درسک سکا غم دستی رس | همنشین اولمه لئیمه بر نفس
دیلسک که ایرمایه جانوکه ندم | ناسزایه دوشمه خوانی کرم
اولکه داراب نعمتیله بویتیه | دولتنده بیته ایچه بویتیه
خاین اولب صوکره اکا ایدن جفا | ایتمی ایرقلره یا اول وفا
حیف اولا کیم ولی نعمت اولا | نعمته کفران اوتن دیری اولا
هر کشی کیم اندی لئیمی اختیار | الهیدی بلدی بخیتنده مار
بیدلر داراب شاهک نعمتن | کورکه صوکره نتدیلر اکا یقین

بر ایش اتدیلر که کمسه ایمدی | کتدیلر بر بوله که کمسه ارکتمدی

نثر برطوس حکیم قولنجه اسکندر ذا القرنین علیه السلام اولالیم وزیرلر حقنده شویله دیمجک اندن سلاطین سروری و مبارز مفخرلر بخللر یخللر ملکلر سکندر شاهک بو انجمندن انجم نظرین آفرین لدیلر جان و کوکلدن شاهه خوش دعا قلب بربرین دیدلرکیم نی اسکندر شاه کیم اوز بشنه قصد ایدن دشمنی الدنلری خاین بلب قبول قلمدی اوز شاهنه نیتدی بزلوم دخی نیده دیشلر صاحب نظرلر بونده دولته سعادته لایق یقین اکلندیلر بی خبرلر عجب لشب غایت طلکلشدیلر انجالر ذا القرنین شاهدن ونیم الندیلر دلیملر اول شاهی بر کنب تحسین لشب دعا قلدیلر اندن رسطالیس خالص کوردی کیم سکندر شاه داراب شاه وزیرلری ماهار ماهیار حالتنده بر دقیق نظر قلدی کیم بلوده برقیلی فرق تا ایتدی فکر و فراستی کمالیندی بغور حکیم خاص کوکل سراینه عقلیله کرب بحر حقا بقه طلب درلو درلو سوز درلری فصاحت سلکنه صلب ذا القرنین شاهه مدح و ثنا قلدی نظم مدح ادوبن بویله دیدی اول حکیم

کایرمسون دنیاده سالکه هیچ بیم | شمس اولسون سالکه تاج و چرخ بخت

اولمسون سندن جدا اقبال و بخت

دولتك

دولتک اولسون همیشه نوجوان | عمرکک باغینه ارماسون خزان

کوکلکا که اول بر صفا کلسند رز | چرخ رازی کوزکبی روشن درر

واردی هیچ ایش که سن آنی بلمدک | اولمی عقده که آنی حل قلمدک

مار و عقرب بد طبیعتده لئیم | بلمایه هرکز آنی اولا کریم

زهردن هرکز تریاق کالمه | نیش عقرب نوش دارو اولمیه

بر کشی کیم شاهنه خاین اولا | عالم اجره نه قدر عزت بولا

واجب اولدر بونلری کم آصه سن | عمرلرنک بیخ و بنینی کاسه سن

کیم بولارک کبی بر داخی لئیم | شهلرینه خاین اولمایه ای حکیم

بویله دیوب رسطالیس اول زمان | خاموش اولدی شه قتنده بی‌گمان

نثر استاد قولنجه سکندر شاه علیه السلام رسطالیس حکیمدن داراب شاه وزیرلری ماهار ماهیار حقنده بو کلامی اشدوب حکیمی تحسین لدی سوزلرن جانله قبول قلدی قصد کوکلده شویله طوتدی کیم داراب بن بهمن وزیرلرن داراب دبنه لدکلری اجون دار قلا جمله خلایق کوروب بله سکندره بو قصده بولنمجک بغور درت بوز وقف درت اهل حکمت حکیملرک خلیفه‌سی افلاطون حکیم دخی دیل اجب دیدی کیم ای شاه جهان

بواك خاين وزيرلرى بودم دارم احمق غوايى اكبردر زيرا كم بونجه
زماندن برو نعمتين ييوب خلعتن كيوب دولتنده حكم وحكومت قلورلر
شاهلونه عاقبت بونجلين ايش ايدرلر اولدرب يا اننده صلب ايتدرلر بونلره
بودم بر سياست كوكدركم كورنلر واشدنلر دخى كندو ولى نعمتلرنه شويله
ايتميالر يعنى اولدرب ايتميالر ديب فلاطون حكيم دعا قلدى افلاطون شويله
ديجك اندن سقراط حكيم دديكم يا ذا القرنين جهان بولنم وزيرلو حكمت
رانجه طبيعتده بيلان لين در مار طبيعت كشيلردن كلن بودركيم كندولره
هركيم ايلك احسان قلسه اكا عوض يمانلق قلورلر بونيله اولمجق ماز
طبيعت كشيلرى دپه لمك داره احمق دولتك سعادتك يرايه سيدر ديب
سقراط صادق دخى دعا قلدى سقراط شويله ديجك بقوز بقراط شاد دديكم
يا اسكندر دوران بولنم كشيلركيم واردر بونلر قورت قلقلولر اولورلو غمش
ونياشى دخى اجلغى وقتنده النكرسه بر هلاك قلور بونجلين كمسنلرى
دپليانه قان دشمن فلك الته آوين قلور دولت وسعادتى دخى فتح ونصرت
بلور ديب بقراط حكيم دعا ايتدى بقراط شاد شويله ديجك اندن برطوس
وزير ايدرداى جهان خلقنك شاهى ذا القرنين بو وزيرلو حقنده درت مقرب

وزيرلرك هربركم دديلر دولتنه سعادتنه لايق ددرلر خاين كشيلر خرجه
سورلمنجك انى كورب دليم بد انديشلرك كوكلى خاينلغه ميل ادر خاينلرم
سياست اولمجق باشنى بدكمانلرك كوكلندن خيانتلغى كيدر بويله اولمجق
دى ماهار ماهيارى دار قيلا كم تاج وتخت رونق طوته ديب برطوس
حكيم دخى دعا قلدى بالوس حكيم قولنجه رسطاليس افلاطون سقراط بقراط
برطوس وزير داراب وزيرلرنك حقنده بو سوزلرى سويليب بوراى تدبير
بليب جشم كوش اولمجق شاه ذا القرنين عليه السلام مقبللردن بو سوزلرى
ماهار ماهيار جون اشدجك دولته سعادته لايق ايش ايتدى ننده استاد قولنجه نظم

اولدم ايچنده بر دى شهريار — دكدلر ميدان ايچنده ايلك دار
ماهيارى اصدلر ماهار لا — الديلر اول ايلك انده زار لا
خاينى ضما كم برخوردار اولور — يا كسيلر باشى يا بردار اولور
قوغ بولمادن كواجن اوله سن — يكدر اندن كيم خيانت اوله سن
جون مقدر در روز زروز ملك — بس خيانت ردقيجون نيا كرك
شيله بل كم خاين اولن دون اولور — دينى آخر عاقبت مغبون اولور
زى غبنت سا كه شويله اولسن — دنى ايجون سن خيانت قيلسن

حكيم قولنجه شاه ذا القرنين عليه السلام اول زمان داراب وزيرلرى
ماهار ماهيارى كم بو وجهله دار كم قلدى فلكدن آفرين اى شاه زمين ديو
اون كلدى كوردنلر اسكندر شاهه تحسين قلدى شاه دخى بو انى اشليب
مملكت قيدنده اولدى آندن بيرى دياره خبر كندى كيم اسكندر شاه كندو
دشمنى داراب شاهى اولدوردن كشيلرى دار قلدى قول اتمدى شاهو كن
خاين اولدوكز ديو بو سوزى اراقدن اشدن تقندن بكلر مبارز مهترلر
آفرين ايديلر اسكندر شاهى تحسين لديلر كلدك امدى بو يكادن ماهار
ماهيار وزيره داراب شاهى خلوت بولب كر بار لدلر الدى ديو براغب
كتديلر استاد ايدر داراب شاهك اجلى ايرمشدى اول زخملردن
المدى ولى غايت ضعيف ونحيف دشدى زخملرندن قان جوخ آقدغيچون

بتا لقمان حكيم قولنجه نظم

روح حيوانى بدننده قان اولور
قان كد يجك اشبو تني جان الور

قان دورر قوتلو دوتن جسمو كى
قان دوبا آخر آدم اورن ايمو كى

قانه سوز جوخ سيلديسم اوزنه
بو اسكندره قصه سى دنمز قلور

عزتله بونى بونده قو بيلم
دكله اسكندره سوزندن ديم

ليلك

ليلك سنداتخی ارغه اى صفا
وير صلوات شاه السون مصطفى

نثر استاد قولنجه داراب شاه يتوركن خاص وزيرلوندن بهروز
نهروز مهروز لهروز ساسان سرورلندن كلاب كوفى مرصاد واضحى
بهرام عراقى شهروز ششترى مرحل عجمى داراب يتدوغى موضعه اغربو
كلدى لر كوردلر كيم شاه لرى ابن بهمن زخمناك غايت ضعيف يتوردرسو
دم حال اندن ابن اوزرنه كلب حالن صوردلر داراب دخى ماهار ماهيار
وزيرلكندويه زخم اوردغن ديدى اوشه كلب اول شاهك زخمن بغلديلر
آته صرب الوب مداينه كتديلر ايامله يتديلر داراب شاهى قصر و سراينه
كتوردلر يتوردلر اهلى جمله جمع اولب اول شاهك زخمنه دن وكون
تيمار قلديلر قرق كون بادى قرق برنجى كون خبر اردى كم اى داراب شاه
ماهار ماهيار وزيرسن شاهه بو اشلرى قلب خاص خزينكى الوب دشمنك
اسكندر ذا القرنين قاتنه ويرديلر تسكا قلدقلرى حيف اتنى اسكندره خبر
ويرديلر تسكا قلدقلرى ايتر اسكندره خوش كلمدى اكلسن دخى خاين ديو
دار قلدى ديديلر داراب شاه بو خبرى اشدجك كرچه كيم دريلكندن نوميد
اين اوزمشدى اول خبردن غايت شاد وخرم اولدى كوكلى سراى سرورله

طولدی زحمنی سقامنی غم وغصه سی باینده قالدی اندن دیل اچوب
ساغ وصول اوتورن خاصلرینه دیدی کم ای سرورلر کیشی کیم دشمندن
صوکره قله دشمن ایله بردمده دخی بیک یل برابری عمردر ولی
صه هزاران آفرین اسکندر شاهک علم وحکمتنه فکر وفراستنه وهمتنه
کیم دشمنه قول صونن کیشی قبول قلمدی سیاست ایتدی شاهلغ انجغ اولا
دیب داراب شاه اسکندر ذا القرنینه دشمنکن خوش خوب دعالر
ایتدی سکندر شاه کندوینه قلدوغی ایشلرک کیم وکینی ایچیندن جملسی
حقب کتدی عقل دماغنده قوت طتدی اندن دل اچوب دیدی کیم
ای وزیرلر دیک بن شاه دلیندن سکندر شاهه بر معتبر نامه یازک سلام
اشتیاق غرام دوزک محبت بحرندن فصاحت درلرن سوزک اول صاحب
قرانی بنم قاتومه کلمک لکا دعوت قلک کلسون کوزمزا ول سرور یوزن کورسون
تا کیم تاج وتختی ملک ورختی اکا اصمرلیب کیدم جهان سمایندم کوز
کوررکن دل ودماغ دیریکن حکمم رعیتمه یوررکن یرکی آدایم بنم
زیرا کیم بو علم وحکمت بو فکر وفراست بو عقل وکیاست بو فر وسیاست کیم
بو سکندر شاهک واردر دخی بر وجودده یوخدر بویله ایجق تاج وتخته

دوز وبخ

دوز وبخته بو لایقدر دیب داراب شاه سکندر شاهه خوش دعالر
قلدی دشمنلرن دبه لدوکیچون حکیم قولنجه داراب شاهک بو سوزنه
عجم بکلری ایکی طرف اولدیلر نتا بر بلوکی داراب شاه سوزنه رضا ویرب
مطیع اولدیلر کیم سکندری کتورب شاه ایدالر بر بلوکی رضا ویرمییب
دیدیلر کیم یدی کشورده شاه دایم عجم بکلری اولرلر قبض وبسط حکومتن
فارس سلطانلری قلورلر روم دیاری خراج ویریجی دیارلردر لایق دکلدر کیم
خراج ویرن دیاردن صاحب قران اولا عجم اقلیمنه کله کیخسرو وکیقباذ تاجن
کیب تختن آله بو حال ساسان سلطانلرینه عار وغیرت دکلمی دیشدیلر
داراب بو سوزه تخت دوشب اشارت قلدی صاغ وصول مقرب وزیرلر
دتدیلر تکیه قلب اوتوردی اندن دیدی کیم ای بکلر بر سرور کیمدی اقلیمک
لشکرله بخلین یتمش اتیا کچمش صاحب قرانی صین یدی اقلیمه شاه اولمق
قولندن کلور جمله دیاری سکندرورب الور ویله نزلرک سعادتنه شادر شه
لایق بودرکیم سکندر دیارکونی طلب قلمدن اکا تسلیم قلاسز سیفندن
امان بولاسز طلب ادجک نی منت الور جمله کوزی بی عزت قلور بویله
اولیجق یکرکی بودرکیم طلب قلمدن دیاری ویرب امین اولب جاه ومنصب

بولسن وبردخی شویله بلك كم سكندره هر كیم عاق وعاصی اولورسه سركشلك
قلورسه كندو باشندن چقر كندو الیله دیارن یقر نتاكم صاحب كتاب ایدر نظم مقفا

عاق اولن صاحب قرانه بلكه ان بل ای شباب | كندو الیله كندو ملكن بلمدن ایدر خراب
عاصی اولیجق هر كشی صاحب شكوهه شویله بل | اول شكوه ایچی كلوبن عاصی الن قلور یباب

جهد شویله ایتمك كرك درسن ورزاولن ای فنون شاهلره عاق اولمیجون قلمیه نفسه شتاب

قو شبابی عاق اولمه سن صاحب قراننه كم | كم دیاروكی كلوبن دوتمیه بوم وغراب
بیمغ وبنحوق دیاری شهلرك قولنده در | بس كرك شاهدن سقینه بونده جمله شیخ وشاب
اول كشی كم شه قلیجندن سقنمز شویله بل | قانی شهلره حلال در اولدر قلسه عذاب
دولت انك شهلرا كم عاق وعاصی اولمیا | تخت انوك كم تخت ورختن ویردی بیله شوی آب
خمنه ویبنك جهدی اللدكم مطیع اولا شهلا | قلمیا تا شاه انوك مسنادی تختنی تراب

نثر استاد قولنجه داراب شاه عجم بكلرینه اسكندر صاحب قران دراكا
عاق وعاصی اولمغ وكرنی دیاری خراب ایدرسز دیجك جمله ساسان خراسان
بكلری بكلری اول شاه سوزینه مطیع اولب بیون وربوب قوقدرب خاص وزیرلر
اتفاق قلب داراب شاه دلیندن اسكندر شاهه بر معتبر نامه یزدلر تخت وسعادته
لایق خبرلر دزدلر طی ایدب نامی مشكین ختم اوروب داراب بن بهمنه عرض ایتدیلر

اندن

اندن داراب شاه نامی بهروز وزیرینه ویردی قاصد قلدی سرورلردن كلاب
كوفی رفیق قوشدی اندن دیدی كم ای بهروز وزیر اول نان ونمك حقی كم
سنكله ایچیجون ید كه جهدلر سعیك بوالسون كم اسكندری خوشلغله الوب
كله سن تاكیم اول شاهی كوردم برنج وصنم واردردیم تاج وتخت وملك و
رخت آكا ویرم دیب داراب شاه بهروز وزیری كلاب كوفی حشم خدم
جناب ركاب ویروب كندردی كتدیلر داراب كندوسی ضعیف ونحیف ییب
سكندر شاه یولن كوزلدی اول یكادن بهروز كلاب كوفی دون وكون
سوروب یونان ملكنه سكندر شاه تختكاهنه وردیلر اول جانبدن سكندر
دخی اهل حكمت حكیملر سوزین دوتب لیل ونهار روم بكلری یونان بكلری
هر قیل دلاورلری نیجه اصفر قیدلری برله بیب دشب آوشكار قلب ییب
اجب مملكت قیدن كوروب اوترركن خبر اردی كم داراب شاه ماهاد
ماهیان اردوغی زخمدن اولمه مش مداینه واروب عالی حضرتنه قاصد كندرمش
ویكلنلر كچی معتبر كشیلر سكندر بو خبردن آكاه اولیجق بیوردی
خوان سماط براغن قلب دیوان قوروب مجلس مهیا ایتدی اندن عزتلیجون
وزدرت قورقوشقلو التون جماقلو چاوشلر وروب اول داراب قاصدلرن

خوش جایکاهده قوندروب آندن اولوب سکندر شاهه کلدیلر قاصدلر دخی
کی الوکوبز دیوان کوردلر نتایوزیکرم بیک اتکنی دوزمیر وسپاهی
بر تخت وتختکاهی چوره اولوب کمر طوروب کمر اورمش سریر قفاسنده درت بیک
زرین کلاه مرصع کمر خاص خوب غلاملر طوروب ملککین صاف بغلمشلر
آندن سریر قارشوسنه آلتمش آلتون مرصع صندلیلر زره خاص مقرب وزیرلر
قرار قلورلر بهروز وزیر کلاب کوبی سکندر شاهک بو سلطنت وطنطنه‌سن
کوروب یقین بیلدیلر کم سکندر شاه صاحب قران اولسه بهروز کلاب سوزه
واروب سکندر سریرا وکنده سرقودیلر دعا قلوب قرشو طوروب نامه‌یی
صوندیلر آندن سکندر وزیرلری دخی بهروز کلاب کوفی عزتله لایق وجودلر
کوروب جنبشلرندن کم اولدقلرن بلوب طوروب قارشو واروب کوروشب عزت
قلوب مرحبا ایدیلر نامه‌سنی الوب افلاطون حکیمه صوندیلر الوب اخوندیه دیدی نظم

نامه‌سنده اول زمان ای شهریار … شاه داراب آشکار شویله که وار
بویله دیمش نامه‌ده اسکندره … کم سنکده ملک وکشور نیکسه
هم سکندر کنج ومال وتاج وتخت … هم سپاه وهم خزینه ملک ورخت
کنج ضحاک وفریدون بنده‌در … هرکه بهمن قلدی مخزون بنده‌در

اوش

اوش قمودن اولمشم بن نیبیناز … تیز ارشکم ملکه سنسن چاره‌ساز
سن کرکلیکیم اوله‌سن کشورده شاه … ملک ایران برله توران نه بناه
تیز ارشکم تخت سنسوز اولمسون … بن کلدارم ملک اسوز قلمسون
قنقی کشورکم قلاین پادشاه … خلق ادر ظلمیله بین بیرن تباه
یا سکندر کل که الماذن سنی … کوره‌یم هم سن دخی کوز کل بنی
برنجادرلو وصیت ایده‌یم … خضر توکا ملکدن آندن کیده‌یم
کم جهان ایشی قیوب کیتمک دورر … بغد وغن رنجیله ترک اتمک دورر
کیمسنه بو ملک لیجنده ای امیر … مقصودنجه اولما مشددر مستمیر
برنجه کون مملکت دندم صونر … عز اولیجق صوکونه غایت اونتر
کل اوتنمایم دیریسک ای سمیع … اشبو سوزه جان ایله اول مستمیع
کم بو سوز جمله نصیحتدر سکا … دولت آنوک کم قولق دوتر بکا
کرسن اشبو سوزله یول وارسن … داخی سیله دیوبن یلوارسن
یول ورانه اشبو سوز رهبر یتر … دولت آنوک کم سوزن خاص دوتر
خاص سوز بولن بلونوا وتدن نجات … فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

بر طوبن حکیم قولنجه اسکندر ذا القرنین علیه السلام داراب شاه

نامه سندن بو خبری اشیدجک شادان اولوب کلن قاصدلری خاص خلعتلدی
عزتلدی یر کستردلر وزیرلر صفنده اوتوردلر اندن خوان سکندر کلدی
نتا قوق درت بالک و پاکیزه جیف مشریف لو خوان اوکنجه کلوب سکندر
شاهه قارشو طوردلر اندن مکمل فراشلر طبرخونلو صلب هر برخر بیش کیز
لری بخلر ملکلردن بینه ویوب درت لوکمش درت یوز التون سینی لر برله
زبرجد چینی کاشی صحن طبقلر برله میوه وسپاهیلر اوکنه انواع درلو خوان
سماط قودیلر صلا دیدلر بیندی شکری دعاسی دیندی اندن سردیهلر
بزم قوروب زرین بادیه لر اوروب یاقوت روان برله پر قلب اوتوردیلر اندن
سرو خرامان قدکل نسترین خد سیم ساق ساقیلر ایاق اوزره کلوب قیف ومنقور
زورق ومغراقلر قولله الوب راحت الارواح له پر قلب صاغ وصول سیادلین
سین قلب سلاطین سروزلره میوه مهترلره شراب ارغوانی تنفیه لقمانی
صوندیلر سازنده وکوینده لر مجلسی سینه سینه صفله اوروب جلب ایدوب بیب
اجب خوش کجدیلر علی رغم روزکار بو وجهله سکندر عیش قلب نهروز کلاب
کوفی صوسز غیب دیوان طاغیدی کوچ براغن یوروب بیب اجوب یتدی حکیم
قولنجه اون ال کون یراق اولوب بغور سکندر روم غلو دیارنک حکم وحکومتن انی

روقیا

روقیا بانویه اصمرلدی حکم جاغن دیوان بصاغن بلدوکچون دوستی دشمندن
فرق قلدوغیچون اندن روم سروزلوندن طنطون زنطوم زنطور زنطاری
انی روقیا خاتون قاتنده قودی اندن التمش الت بیک اهن پوش کزیده
ارا اوجنا نلو مرصع التلو قطار برله قطر لو جادرخیمه لو جناب رکاب لو
حشم لو خدملو مهیا ایدی اندن سکندر کندو تجملاتن درزدی اول التمش
الت التون بشلو سنجاق وعلم کتوردی اندن اوج یوز اون اوج مبارز درت
یوز قوق درت دلاور جمله جنک اورن یدی یوز یتمش یدی صاحب ادب
امین سکز یوز سرهنکلر سرلشکرلر دلاور دشمن باشنه قباجی ریختی
طقوز یوز طقسان طقفادار فمو نوخیز الت بیک الت یوز التون قوشقلو
زرین کلاهلو خاص قوللر درسوتیر انلر اوسر تیز درت یوز قرق درت
ملک هر بری خسرو پرویز یتمش یدی اهل حکمت وزیر اهل تمیز اوتوز اوچ تاج
دار ملک جملسی سرخیلی سکندر شاهله سوار اولوب جری کوروب عزم مداین
قلب کتدیلر بیه اچه قوینر کوجه برقاج کون یوریب شهر طرسوسه ایردیلر
شوماس وزیره خبر وردیلر سوار اولوب نهر الولر له شاهه قرشو وروب
بولشب استقبال قلب الوب شهره کلدی جری شهردن طشره قوندی سوماش

وزیر شاهی الوب شهره یوردی تاکم کندو سراینه قوندوره راست شهر
طرسوسک بر معتبر قاپوسنه کلدیلر سکندر بنله وزیرلو شهر طرسوسک
برج و باروسنی محکم تم معتبر کوردیلر کلدیلر کم قاپودن کراکز قاپو یاپوسنده
بر قاج سطر یازو کوردیلر خوب یازلو روشن قازلو افلاطون ورب خطه قارشو
طورب نظر اورب نه دیلجه اولدوغن بلب اوخویب بیان ایتدی نتا دیدی کم
ای شاه جهان بو خطی یازب قازن دمش کم ای جهان سراین سبزادن شهریار
کتوردجک سنی بونده روزکار بو شهر دار الفسوسه لیکم کله سن بله سن کم بو شهری
مشتری دورنک اوج یوزیلی قلا بن سام و سوار شاه یدنه دم یدنه دغم نیل
شویله معمور آبادان قلدم که بنا اوبری شهر طرسوس اخرم بیلت قزل التونه
بلنمدی دیب سوزی آخر قلدی سکندر شاه حکیم کلامن اشدب سام سوار
شاه همتن آفرین لیب روحنه دعا قلدی اندن قاپودن کروب شهر بغداد لین
اورتاسی ازما قلو خوش مزین شهر کوردی تفرج قیله سومانس سراینه کلب
کی معتبر قصر و سرای کورب یاپدورنی آفرین لدیلر سرای بابنه ایرجک جمله
میر و سپاهی بیان اولب سکندر شاه اوکنجه سرای قاپوسنه ایردیلر میر و سپاهی
کوردیلر شاهله وزیرلر قاپو ازره بر معتبر طاشده بر فج سطر یازو کورب قارشوسنه

طوردلر

طوردیلر اندن افلاطون حکیم خطه قارشو طوردی کوزن اوردی بلدی اوخویب
دیدی کم یا ذا القرنین جهان بو شهری سام سوار یاپب تمام ایدجک بو قصری
سام سوار کندو یچون یاپدردی ایلک یوز قرق ییل بو شهرده دار الفسوسده
اوتوروب عمر سوردی عاقبت جهان سراینده سفر قلب کندی شهر یرنده قالدی **نظم**

شهریاری کندی شهری قلدی بوش ‎ ‎ ‎ اول بنم دینیدن ازتا قلدی اوش
یا بنی ایله کتمز ایمش شهریار ‎ ‎ ‎ استی کید یجک قلورمش ایل و شار
نیچه لر اویندی وا و تورمدی ‎ ‎ ‎ انجا لر تخم اکدی و کوترمدی
های نه لردن ارته قلمشدر جهان ‎ ‎ ‎ های نه شهلر ایلدی دنیی نهان
هر کلانی کندوزن کندو طوزر ‎ ‎ ‎ کتمانک نه دریغ بوینن اوزر
های نه کوزدانلرا وربدر چرخ دون ‎ ‎ ‎ های نه شهلر ایلیدر سرنکون
کمسنایه میلی یوخ اسرکمز ‎ ‎ ‎ بو الودر اول کنجی دوزر دمز
وقت ایریجک بیدو برها کندور ‎ ‎ ‎ سرفراز ایدر کمن کیمی اندوردر
کلک و کتمکیچون دربو جهان ‎ ‎ ‎ باقی حقدر کل من علیها فان
بونکه دیمش تارخنده سام سوار ‎ ‎ ‎ شهر طرسوس قاپوسنده شهریار

نثر افلاطون حکیم بو بنای اول خطدن ایدیجک سکندر شاه سام سوار

روحنه دعا قلب سرای قاپوسندن قصره کیرب کلب سام وسوار سریرنده
اوتوردی سلاطین سرورلر جمع اولب بیله اجدیلر خوش کجدیلر آندن
شوماس وزیر جمله مال وکنج وخزینه لرن کتورب سکندره چکدی سکندر
دخی قبول قلب سلاطین سرورلره اولشدردی اول کون ییب اچب کیجه
یاتدی تن وجان راحت ایتدی سکندر صباحه قارشو بر عجب سیر کورب
طورب خالقنه عبادت ایتدی آندن تاج اورنب لباجه کیب دیوانه چقب
اوتوردی وزیرلر سلاطین صاحب سریرلر بکلر کلب کیم اوتورب کیم طوردی
آندن سکندر شاه دیدی کم ای حکیملر بو کیجه بر سیر کوردم آنی تعبیر قلک
دیب چشم کوش اولدی آندن حکیملر دیدیلر کیم خیر اولا دیدی شویله کورلوم
نه کوردک سکندر شاه دیدی کیم ای حکیملر سیر عالمده بن بنی بر خوش
جایکاهده طورورمن ساغ وصول نظر اورورمن کورورمنکم اوکمده یدی
دکرمن طاشی لین دموردن ساجلر بربری اوزره یغلمش طورر اول ساجلرک
یدیسی دخی شویله قزشکم صناسن بلک یاره اودا اولمش اول ساجلرک
شویله کورب کوزلکن بر خوب صورت کشی کلدی الومی الینه آلدی بنی اول
ساجلرک قزغون دموری اوزرنه چقردی طوردم بن بنی تفحص قلدم کوردم

اول قزغو

اول قزغون ساجلر بنی قزدورب بنی یقمز بو تعجبله طورورکن کوردم
اوکمده یدی باشلو بر اژدرها طورر یدی باشنک یدی آغزنده یدی معتبر
شمعلر یانر وبیله اولمزیوا اولمز یوینار کن یدیسی دخی اژدرها آغزنده
سوینر شمعلر سوینجک اژدرها دتیب الور اژدرها دتیجک آندن یدی الا
قپلان کلدیلر اژدرهانک یدی باشندن یدیسی یدی شاه مهره الدیلر وارب
هر قپلان بر معتبر منتها آغاجه چقدیلر وبیله شویله اغجلر کیم مغربدن بقرسک
مشرقده کوررسن ای حکیم قپلانلر سیرمده شاه مهره لری اژدرها باشلرندن الدقلرینه
بن اججم آندن ساغ بلاکومی صغیب قولومه اول اژدرهانک بر آغزنه اوروب
اژدرها آغزندن قلومه یدی افعی بلان طولشور روان قولومی اژدرها آغزندن
چکب چقردم کوردم که بلاکمدن راست بازومه دک یدی یلان صرمشمش
هر بری بردرلو کورورم که یلانلر قولمدن چوزلمز کتمز آندن قپمونرله قلومی
صالدم بغوز یلانلر قولمدن اوزنلب یره دوشدیلر اما اول ایلانلر شویله رنک
رنک اولدیلر کیم قوش طعمی لین برجق برجق بوبیله اولجق بغوز ای حکیم کوررمن
هوادن درلو درلو دردقنلو قوش جوق جوق اوچه کلور اول رنک رنک اولن
یلانلر طاعوغن دیسودیرب برکو ای حکیم اول قوشلر شویله ایدجک آندن

اژدرها سرلرندن شاه مهره آلن ایدی قلادن اول چقدقلری آغاجلردن انب
شاه مهره لری کتورب ایدیسنی دخی اولکمده قودیلر بو آرا لقده ای حکیم اویندم
کوردم چین بحری اولمش دیب سکندر ذا القرنین علیه السلام چشم کوش اولدی
سکندره سزن بو وجهله خبر ویرجك آندن درت یوز وقت درت وزیرك
علم وحکمتله الوسی یوزی صولوسی خوش خلوسی افلاطون حکیم طابسی سکندر
شاهك خاصی ارسطالیس حکیم سکندرشاه دوشن کورمکچون یوسف
پیغامبردن قالمش رؤیا کتابن آله الوب حتی جمیع عقلی شمع قلب شاه
سزن کورب اول توجیهن کوکلده قلب دیله کلب سکندرشاهه سویلدی
یعنی تعبیر ایلدی نه دیدی برطوس حکیم قوللجه نظم

بو نیکه دیدی ارسطالیس اول زمان   شاه سکندر دوش تعبیرن عیان
شاهه دیدی یا سکندر الشباب   اول ایدی ساج کم دیدك شکل آسیاب
بر بری اسننده کم کوردك انی   آلدی بر شخص اسنه چیقردی سنی
اول ایدی ساج ایدی اقلیمك تمام   ایدی اولو تختی دارای نیك نام
اول کشی کم الوکی دندی ای شاه   اول ایدی ساج اسنه چیقردی نگاه
دولتکدر اول الك دوتن کشی   دایم الا المقدر دولت ایشی

اولیدی

اول ایدی ساج اسننه شیلا که وار   کم چیقی دوغی سنی ای شهریار
دیدیکی دردولتو کلك ساکه کیم   ایدی تخته کاجرسن ای حکیم
ایدی تخته اوترب حکم ایدرسن   هر نه برکم دیلرسك کیدرسن
بردخی دیدك بنه ای شهریار   کم قیتی قزغوندی ساچلر جوانر
اهل حکمت دینی تختن نتدیلر   کی قیتی قزغون تجا بکزندیلر
پس بغوردبویله البحق ای امیر   اول قزغون ساجه بکزر هر سریر
قزغونك خودنسه محمقدر اشی   پس نه راحت اوله اکا آغن کیشی
لیك سینی محمد وغی شهریار   اول ایدی قزغون ساج شیلا که وار
عدل ادانسن دوتحق تخلارسن   اول قزغوندن اولاسن سن آسن
ظلم دوزر قزدورن تختی ای جان   اول ده دوکلك ساج کیبی نی کمان
یا سکندر بردخی دیدك رها   کم طوریدی اولکمده اژدها
ایدی باشلو هر بشی آغزنده بیر   شمع دوتار ایدی شونی اولر
ایدی اقلیم شاهی درای منتها   کوردکك اول ایدی باشلو اژدها
ایدی شمع آغزنده کم دوتشدر اول   اهل حکمت کوزنه دیر ای براصول
عمری شمعی درو شاهك آشکار   اولر ایدوکی دخی شیلا که وار

آخره ارمشدر عمری یقین | اول یدی اقلیم شاهنک ای بنین
اولزکن سویندکی شمعی انک | چق اوکلده اولسر او شاه سنک
یدی قپلان داخی کلدی دیدکک | اژدهادن مهره آلدی دیدکک
شاه مهره تعبیر اجره بی کمان | قلعه‌لر حکمی دررر اکله عیان
اول یدی اقلیم شاهی چون الا | یدی سرور یدی قلعاسن الا
شویله قلعالر اولا انلر یقین | یدی قپلان خنجدوغی آغج کمین
مغرب و مشرقده بیر بیسی دخی | آکله اول قلعه‌لر آدی اخی
ینه کم قپلان چیقن آغج ای یار | کورندی مشرق و مغربکه وار
پس بغورسن اژدهایه اوردک ال | اغزونکا قوندک الو ایکی بی محل
آغز ایچنده قولوکا یدی ایلان | شویله کم صو مشدی دیلکسن ای جان
ماله نسبت در یلان تعبیرده هم | اول آلن شهدن سکا ای محترم
یدی خزینه مال قاله ای امین | اول قولوکا طولشن ایلان لین
قولوکی صالب یلان لاری ای جان | یرم اوروب دیرم اندوکک عیان
اول قلن خزینه قوسن آچه سن | مال و کنجن جمله طشره صاچه سن
هم دیدک کم اوشدی درت قانتلو قوش | دیر دلو یلان طغوغن طوشه طوش

درت قنتلو قوش دیدوکک بی کمان | تعبیر اجره آدم اغلی دور همان
سن سچاسن مالی جیشک دیره لر | شیلقوکا عیش و نوشه ویره لر
اول یدی قپلان ینه ای شهریار | کم اغجدن اندیلر شویله که وار
کتورب شاه مهره‌لری داخی هم | قودلر اوکلده چون ای محترم
عاصی اولب دوتن اول قلعه‌لری | ینه ساکا ویره‌لر سرورلری
شویله کم اول یدی شاه مهره تمام | اوکوکا تکاتردلر ای نیک نام
یا سکندر اول و آخر عیان | تعبیری بودر دشوکک بی کمان
باقیسن تکری بلور ای خوش صفات | فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

نثر حکیم قولنجه ارسطالیس خاص اسکندر ذا القرنین سیرن بو وجهله تعبیر ادجک اشیدنلر حکیمک فکر و فراستن علم و اشارتن آفرین لدیلر اسکندر دخی حکیمدن اشیدوکی تعبیری عقله وروب کوردی کم کوردکی سیر و اشارتی صاحب قرانلغه دلالت ادر غایت شادان اولب ارسطالیس حکیمه خاص خلعت کیوردی دلیم نعمت ویروب طیوردی اندن آفرین لیب تحسین قلدی اول کون دخی شاه شهر طرسوسده طوردی شوماسن تهلادن اقراض دخی براق قلب یارندسی کوچ ادب سکندر شاهله کتدیلر عزم مداین ایدیلر

بر قاچ کون یوریب بر مغنس سویه یتدیلر اهل تاریخ اول سویه جهان سوی
درلر اندن چری اول ارماغی کوچب قوندیلر بیت ایچوب سکندرشاه
عصر هنگامنه قارشو اسکندر ذالقرنین علیه السلام خلوت بر قاچ
سلاطین سرورلریله مقرب وزیرلرله سیرانه بندیلر نهر جهان کنارنجه
یورودیلر کیدرکن بر ویران قلعه کوردیلر یخلب خراب اولمش انسان
یوردن بوم و غراب المش کلب ایچنه کیروب تفرج قلدیلر چقب کیدرکن
قلعه قپوسنک اوکنده قاره طاشدن یاپلمش بر قبه کوردیلر ایچنده بر مغنس
سین قوجب یتور یالکوز اسین اندن سنک هیچبسی طاشنده بر نجه سطر
یازلو کوردیلر یازلو خوب خوش روشن قارلو افلاطون حکیم وارب
کوروب نه دیلجه الدوغن بلب اخودی بیان ایتدی دیدی کم بو خطی یازن
بو قبری دوزن دیمش کم ای جهانی سیرادن صاحب قران کتورجک
یونده سنی بو زمان بو قلعه بو قبری کورجک بله سن کم بو سین ایسه
سرور اون درت اتیا سرور یدی سیف یوزنده رستمه تمتاکی ایدی
ادنه سهلان درلیدی ای نیچه لر نعمتن یرلیدی بو قلعه ملکی
سنجر رومینک قیزن سودی مالو کنج ویروب سنجردن دلدی ویرمدی

اندن

اندن سهلان سنجردن عین قاف ملکی عقرانه وروب سنجردن شکایت قلب
حالن اعلام ایتدی عین قاف ملکی دخی چری ویردی سهلان کلب جنکله
بو حصاری الدی سنجر دخی چری سن جمع قلب ~~حالن اعلام ایتدی عین~~
سهلان بنله بولشب بر کون بر کیجه جنک قلشب سهلان سیف یوزنده
دشدی وفات ایتدی معشوق وصلنه ارمدی جهاندن حسرتله کندی
دیب سوزی اخر قلدی سکندر اشدب وزیرلرله سهلان روحنه
دعا قلب سنجر افعالنه سخت اولب کتدیلر بر کویه یتدیلر یقین وارب
خرمنلری یرنه کلدیلر شاهله سرورلر اول عمود کوردلر نتا ارسی
دبنه سندن بر خملو یارسی یردن طشره دکلو طوردر اندن درلک دبنده
بر معصوم ترک اغلنجوغی اوترراتی کوروب ات سوروب شاهله وزیرلر
کلب عمود برله اغلنجوغی چوره الب طوردلر دیدلرکیم بو درلک بکسک بو
اغلنجق نجه یرلک بو عمود ازره عجب نیجه چقدی اولا دیب شاهله حکیملر
لکلشدیلر حکیم قولنجه اغلنجق دخی شاهله وزیرلری کورجک درلک ازره
ایاغه طوروب قول قوشروب سکندرشاهه تدخیمده قلب جیو ایتدی اندن
فصیح لسان برله دیدی کم ای شاه روم مرحبا شاد کلدک شادی کتردک

مبارك مقدمكله ملكى مشرف قلدك اى شاه نروارا كرسن بنى خورليب
سن سنى الو كورب برلره سلام ورمدكسه بازى بزسنلرى عزت ليلوم
ديب اول اغلانجوغز بنه ادبله عمود ازره اتردى اتردغى دم الن اغزنه
صونب بر مجقلرى برله دقلرن چلب چاغرب يرلدى صناسن جوره سنده
هيچ كمسنه يوقدر شاه وزيرلر اغلنجوغزدن بو معقول خبرى اشدب مخجلشب
اول حركتى كورب دخى يقين وردلر اندن سكندر عليه السلام وزيرلرنه
ايدر اى حكيملر بو معصوم اوغلانجق نه عجب معقول كلام سويلدى
ديك بروكوز بوكا جواب ويرك شاه سوزله افلاطون دخى ايلرو وردى
ددى كيم اى اغلانجق سن ندن بلدك بزم شهريارمز اسكندر شاه اولدوغن
اندن اغلانجق ديل اچب ددى كم اى حكيم بن داخى بودم شاهكز سكندرلك
بر معتبر شاهم شاه اولن شاهى كورجك بلور كوردكى يوغسه دخى ديب
اغلان بنه اغلانجقلرلن برمق اغزنه اورب ددق چلب چاغردى
شاهله وزيرلرينه مخجلشب باش صالدلر اندن حكيم ددى كم اى
اغلانجغز بر معصوم كوچك اغلنجق جهان حالندن نه خبرى نه هنرى
كوهر سنجلين وجودكنه شاهلغى اولسون كيم اوتنمدن سكندره تمتا شام

درسن

درسن ديب افلاطون قولاق اولدى بو سوزى اشدب اغلانجق كلدى اندن
ازرنده اتردغى طاش درككى ايا قلرله برقاج دبدى ددى كيم اى حكيم
اوش بنمدخى تختم بو عمود در مالمز دخى وار در مالمز تختم اولنجق بنجون
شاه اولميم كم نه اى حكيم بكمزسن ديب اغلنجق الايق طلب يرلدى
شاهله وزيرلر اول حركتى كورب غايت طكلشديلر اندن افلاطون حكيم
ددى كم يا ذا القرنين بو اغلانجوغز كرچه كيم راست سوزلر سويلر اما
عقل قوتيله سويلمز شيله نه اختيار كلمات قلور حس اندكزمى سكندر
شاه ايدر نتا افلاطون ايدر يا ذا القرنين كورسكا كيم سيلدوكى سوزلر
اندوكى فعله مناسب دكل خونس معقول سوزلر سيلركن ديب اغلانجقلر
حركتن بوندن معلوم در كيم سوزى فعلنه نسبت دكل ديب فلاطون
دعا اتدى سكندر شاه دخى اغلنجوغى سويلندى نه ديدى ايلرو وارب
انت ازرندن قدخميده قلب اغلنجوغه سلام ويرب ددى كيم اى اغلنجقلر
سلطانى معذورطت اول نظر سنى كورجك شاه الدوغنى بلدك حضرتكا
لركى كبى عزت خدمت قلمدق چونكم بلندك جاندوكوكلدن سنزلره مطيع
وزمان الالوم ديب سكندر كوزلدى اغلنجق بو كلامى اشدب اياق ازره

طورب قدن خميده قلب ديدى كيم اى شاه روم اولكى سهوكى عفو
ايدك بودمكه لطفك عذرن بندخى شاهم دلايم خزينه اجسم كورك در
كتمه سكا دخى مال وكنج احسان قليم ديب اغلانجوقنه آل اورب اياق
صلب تركو وارى جاغردى ايلدى سكندر انى كورب يقين لدى كم
اغلنجق نه اختيار سويلر عجبلدى اندن سكندر شاه بيوردى بروزلردن
سهيل سرخنك وارب اول اغلنجوغى اول عمود ازرندن اندورب سكندر
نظرينه كتوردى اندن عمود اوزرنه سيلدوكى شاهلق خبرن صوردى بلر
جواب ويرمدى تكرار صوردى ديلدبيه جواب ويرمدى نغور سكندر
حكيملرنه اول اغلانجوغه بر بر علم وحكمت فكر وفراست نظرين
اوردلر كوردلركم جهاندن نه خبر بر تلر اغلنجوغى اتر وانزدن آزمش
معصوم لين درت يانه بخنور دخى دوقى دبسى درر حكيملر درحال
فراسته بلدلركم اغلانجقده نسنه نقلدر حكمت اغلنجق ازرنه اتردغى
مزمر عمودده در اندن افلاطون حكيم ديدى كيم يا ذا القرنين جهان بو عمود
النده مال ومطلب واردركيم مطلب ازره اترسه نه قدر كيم كول طبيعت
دخى اورسه در اودر بو عجيب غريب سنلر سيلسه كرك در اوزرنه اتردغى

مطلب خصمنه نسبت شاهلر مطلب ازره اترسه شاه اولدم دير وزير
مطلب ازره اتورسه وزير اولدم دير نظم

بو دخى بر حكمت اشدر شهرياز — كيم قومشدر بورادا بروردكار
حكمت ازره يارد لمشدر جهان — بو قمو ارض وسما كون ومكان
حكمتيله راست طورمشدر قمو — دادو اعضا عرش وفرش جنت طمو
نسنه يوخدر كيم انك حكمتى يوخ — پادشاهك صنعى وقدرانى چوخ
كر بو صنعتلاره نظر قيله سن — صانعك قدرت كمالن بيله سن
بيله سن كم صنعتك صانعى وار — باره ديجى دور ودرنجى كردكار
بو اثرلركم كوررسن اى امين — بر موثردن قمو اكله يقين
اكليانك در قمو علم وهنر — كل انعام كيبدر قمرنه خبر
نى خبر اولماسنى كيم دردى بيل — آدمى بيسك بو يوله جهد قيل
تا سكا آدم ديدكلارى بودم — لايق اوله يارشر اى محترم
آدك انسان اوله بيلك اولميا — كوكلك اوله نور توحيد طوليا
صورتك آدم صفت حيوان اولور — بو صفتلو كيشى نه انسان اولور
آدم اولدر كندو نفسينى بيله — اول بلوبنه جانله عزت قيله

عزت استرسڭ بودم سنده ای صفا	ویر صلاوت شاد اولسون مصطفا

نثر استاد قولنجه افلاطون حکیم شویله دیجك سکندر نراشدب
حکیمانه کلامن حکمتن توحید بشارتن بکنب آفرین قلب تحسین لدی
آندن شاه اشارت ایتدی جمله میر و مهتر آندن انب کیم سیفله کیم
تیغ و تبرله کیم رمح کیم کونکله اولیره دکلو عمودك چوره سن قازدلر
ایاغا کمدرك دیبی معلق قالدی آندن سرورلر کمندلر کتوردلر افلاطون
درت طرفندن اول عموده کمندلری هندسه قولنجه صلب بغلدیلر
آندن اول ییکیتلر کمندلری قوللرنه بیللرنه صلب قوت قلوب اول
عمودی یرندن ایروب دشردلر دشدکی یردن بر کفنك کوریندی بولادن
قاپو بر له محکم برکلو بغور سرورلر اول دموره بر کورز اوردیلر
قاپویی خرد قلدیلر کوردلر کیم کفنکدن اشغا نردبان آنرا آندن شاه حکم
قلدی سرورلردن قیطاس طایسی قرطاس سهیل سرخسی طارم بلنجی اقراس
قاهری قنوس قنارلر الله الوب اول کفنکدن نردبان بر له بکرم درت ایق
اشغا اندیلر بر زیر زمین قصر بولدی قاپوسنه کلدیلر دموردن بر کیجك قاپو
یاپلو اول درت سرورلر دلاورلر آل اوردلر قوت قلدیلر کوردیلر ایچرودن

محکم برکلو

محکم برکلونه قدر کم جهد قلدیلر آچلمدی اوچی طوروب اقواش حقب
سکندره دیدی آندن سکندره افلاطون سقراط بقراط ارسطالیس
قیطاس یونانی دخی اندیلر کلوب قاپوی کوردیلر حکیم قولنجه حکیملر اول
آهن باب اورتاسنده دموردن بر الو حلقه کوردیلر دیدیلر کیم یا ذا القرنین
بو حلقه بو قپونك قفلیدر شاه ایدر نیا افلاطون حکیم دیدی کیم
یا ذا القرنین بو حلقه ساغه بورلیجق بو قاپو آچلور صوله بورلیجق محکم
باغلور شاه قیطاسه اشارت قلدی ایلرو کلوب دست قاپودکی حلقیه اوردی
حق تعالانك یادی قلوب قوت ایدوب قیطاس حلقه یدی کز ساغ یانه بوردی
قاپو آچلدی شاهله وزیرلر کوروب قیطاس تحسین لدیلر قاپو آچلوب ایچرو
کردیلر نه کوردیلر بیر بیجه سرای درت صفه بربرنه قارشو اورتاسنده
بر آلتون قورلو تخت اوزره بر مرصع بت دورر درلو درلو جوهرله بزنمش
برق اورر آندن درت صفه ده قو درت خسروانی کوب لوقا لندره قزیللر
طورر بیك پاره یت پاره صناسن قزیل دن دکمه دن لور بغور شاهله
وزیر سرورلر کلوب اول زرین تختی چوره الوب طوردیلر استنده کی جوهرله
بزنمش بنه نظر اوردیلر بت بوینده بر کمش لوح کوردیلر شاه اشارت قلدی

سقراط حکیم واروب اول تخته چقدی دیلدی کم بت بونیندن لوحی الا
قول صوندغی وقت اول زرین بت چرخ کبی دوندی دوندوکنجه اوتدی
شویله کیم سقراط ونیم الب روان تختدن اندی انجا کم بت بر زمان دندی
طوردی شاه وزیرلر کوروب عجبلشوب باش صالشوب ال الله اوردیلر اندن
بقراط حکیم واردی تخته چیقوب بونک ساغ یانندن قول صوندی کم لوحی
کوردانندن الا بت ینه دونوب چرخ اوردی اوتدی آوازله زیر زمین طولدی
بقراط دخی ونیم الب تختدن اندی اندن افلاطون تخته چیقوب واروب
ازدندن ینه قول صوندی تا کم بونیندن لوحی الاینه بت چرخلین دونوب
چاغردی فلاطون دخی کتدی بعده ارسطالیس حکیم ایکی شاکردن الوب
تخت التنه کردی بت چرخن کوردی بنا دموردن بر مختصرجه چرخ
قورلو بت چرخ ازره اورلو دیدیکم دیلک بو چرخی دونتک ایکی شاکردلک بخادن
دندیلر اندن رسطالیس کلوب سریر ازره چقوب واروب قوشوندن بت بونیندن
لوحی الدی شاه دیدی کم ای حکیم بت نیچون دونمدی حکیم دیدی کم چرخن
دندیلر چرخی دوزن استاده آفرین اندی سکندر رسطالیس تحسین ایدوب
اکنندن خاص خلعت کیردی استمالت وروب لطف خوتله طیوردی اندن حکیم

اندن حکیم

حکیم لوحی سکندره الینه ویردی کوردی لوحک بر یوزنده بر ارسلان
شکلن نقش قلمشلر ارسلان اوستنده کنش شکلن نقش اتمشلر اندن ارسلان
الن باشی ازره قومش جانلو وضعنده طورر لوحک ایکنجی یوزنده اوزالک
سطر یازلو قانلو بغور سکندر فلاطونه صونب دیدی کیم ای حکیم کور بو
ارسلان شکلیله کنش جرمینه در فلاطون دخی ادبله لوحی شاه قولندن
الوب نظر قلب دیدی کیم یا ذا القرنین ارسلان برجی اسده اشارتدر شمس
اویدر بو ایکیدن اشارت بودر کیم بو لوحه بو یازوکنش دورنده یازلدی
دیمک اولور ارسلان بر الن باشنده اوردغنک اشارتی دخی کنش دورنک
اولنه دردیب بغور حکیم لوحک بر یوزندکی اوزالک سطر یازوی اوخودی

نظم

شویله یازمشلر او لوح اچره آتا	کای جهان ملکن دوتم دین فتا
دم دوشه بو یره مهمان اولسن	اشبو مطلب طولو کنجی بولسن
شویله بلکم بندخی عالمده بیر	پادشاهیدم که هرکز لا نظیر
ورق اتایا سروریدم کی الو	سرتنی بنیم ادی روم غلو
شاه سنجر دولیدی باکه منم	درت یوز التمش یاش یشادم بیشوکم
درت یوز التمش یاش اچنده بندخی	التمش التی پاره شهر یاپدم اخی

اول اشبو قلعه‌یه یابدم ای جان / کیم جهان سوبی یانده اوش عیان

یوز ییل اشبو قلعه‌ده قلدم قرار / هر کیم اشبو سوزه اغرادی ای یار

باج آلدم مالنک اوننده بریت / کیم بو سودن کجدیسه ای امین

درت یوز التمش ییل تمامت المشم / اوشنده بودر بو ننده مخزن قلمشم

اشبو گنجی رنجله جمع ایلدم / سن کدشتی بودر کیم سویلدم

ای وینداش الامانت درسکا / اشبو گنجی سن لغت نخمه بکا

زیرم بن جمع اتدم آنی یمدم / بن اولم ایروغه قالدر دیمدم

یمیانک صوکنی یمک ای جان / کی غزادر بللو بلکل یکان

مال صفاسی یمکیله در یقین / سن صفا نعماغی ضنمه کی سقین

بو یغنلر نیلدی سلر نتدیلر / بو بخر مالدن بر کفنله کتدیلر

مالنی ییب یدورنده نندر / شویله بیل گنجن الوب بیله کیدر

زی سعادت سن بیاسن مالوکت / عرض ادا سن خالقه هر حالوکی

بوخسه کم سن دیرسن ایرخ بیا / اول یین قارشو سکا سقلق دیا

اول مالدن مانکیدر شویله بیل / هیچ کرکمزدر اراده قال و قیل

بویله قلدی شاه افلاطون عیان / شاه سنجر تاریخندن بیکان

کل بر وسنده ارتغه ای صفا / دی صلاوت ویر بجان مصطفی

نثر استاد قولنجه شامی روم سنجر شاه تاریخندن بو بیانی اشدجک دیل اجب دیدی کیم ای حکیملر سنجر شاه بو مالی جمع قلب یمدیسه نصیب اولورسه بیز بیالوم شکرن دایم سنجر روحی شاد اولسون دیب شاهله وزیرلر بت بو بیننده غی سیم لوحی الوب زیر زمیندن طاشره چقدیلر سیف عدنله طاریم بلنجی دلیم سپاهیلر مطلب اوزره معتمد قوبب ول ترلا غلنجوغن الوب کتدیلر جرینه ایرب شاه بارگاهنه کیرب تختنه اوتوردی وزیرلرن کناره کتردی اندن دیدی کیم ای حکیملر بو اغلنجوغک نه عجب سناه‌سی وار کم سوک سببیله بو بخر زماندن بروبهان یقین مال و گنج طامر اولدی دیلک سوک طالع و بلاجن کورک کورنلوم سناه سنه در کیم سوک رمزلری بکا غایت عجیب کلدی سکننه شویله دیجک افلاطون حکیم سطرلاب النه الوب اول اغلانجوغز طالعن کوردی نه قپاجاغن بلدی اندن فلاطون حکیم دیدی کم یا ذا القرنین بو اغلانجق طبیعتده غایت کول قوبس شویله کیم القدن بایی فرق قلمیسر اما هر قنده مال و گنج مطلب اولسه بو اغلان اوزرنه اوتوریجق یه قرشوسنه طوریجق عجایب غرایب معقول سوزلر سویلسه

کرکدر مطلب هر کیمدن قالدیسه اول کیشینک دعویسی اتسه کرکدر
دیب فلاطون دعا قلدی سکندر شاه حکیمدن اغلانجق طالع وستاره سن
بو وجهله اشیدجک قبول قلب الدی تاکیم تربیت برله رفیق ادنه
انوک سببیله مدفون مطلب بولنه اندن شاه دیدی کیم ای حکیم دیلک بو اغلانجغه
طالعنه نسبت ادوبرک نسبتله فتح و مطلب ادقودیلر اول بت بوینندن القلری
تاریخی سنجی یازلوسیم لوحی فتح مطالب بوینینه حمایل قلب امروین حکیمه اصمرلدیلر
تربیت قلمغیچون تربیتله کمال بولنغیچون کمالیله حق تعالایه یقین اولمغیچون
قصه دراز قلمیلم اول کوجب یازنغی سی ذالقرنین علیه السلام روم بکلرندن
عدس یونانی الد وقعرب بولنان مطلب اکا صمرلدی دیدی کیم ای عدس اول
بو مطلب مالن بغنی اول کوب کبی التونلری اواق سکه قلدر خرجیچون سکه
اوردر اندن بو مالدن بو جهان سوینک اوزرنده کی معتبر کبری یاپدر شویله کیم
استندن تکلیلر قوشالتی گجه دیب سکندرشاه کوجب کیدی اهل
تاریخ بر روایت ایدی نتا عدسی اول سواززه کی معتبر کبری ودزدردت
غایت محکم اول کبری سکز یوز قرق ییل شویله طوردی زمان زکریا
پیغامبره اردی اندن کافرلر زکریا پیغامبر اوغلی یحیی پیغامبری قتل قلدیلر اول

زمان

زمان برقتی زلزله اولدی اول کبری زلزلهدن یخلدی نابود اولدی هنوز
ویران یتور اما مهدی زماننده دونه کلور کن اول کبری یاپسه کرکدر
تا شوکا دک یاجوج ماجوج خروج ایدالر اول قوم اول کبری بنه یخالر
باقی سن حق تعالی بلور نولاجغن نتا نظم مقفا

زیرا که حقدر ایدن تماموا اشی خلقه یقین — بس ایندی حق بلورانجق نولاجغنی یقین
بو خلق دلدکه دیرلر ددی علمین — بیان واقعه سن دیمدی کمسنه یقین
هر ایشک اولجغن علمله دلیم لردین — ولی حقیقتنی حق بلور اولنده یقین
اولالنی اول بلورانجق کر اولدرانی اولدی — اشیدن قادر و قیوم دشانه عون و معین
انی که اول بلور اول بلدی بو کون و مکان — انی که اول قلور اول قلدی زمان و زمین
کمینی قطره ایدب قلدی اچنده حق دریا — کمینی بحر یکن ایدی مثلله قطره لیقین
بو وجهه حکمتی چوخ خدر خدانک ای طالب — که ذره لرده کشی کوستر جان و جنین
کوزکله کوردکک سن حقیقتن بلسک — بو علم و حکمتله جان ودل الدی قرین
مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن — نه ایش اوله که حق اندن ایراق اوله یقین

نثر استاذ قولنجه ذالقرنین علیه السلام جهان سوی اوزرندن کوجب
کلب باب جدیدی کجب عمق عنطاقیه یوزنه اشدیلر کوز اینردیده بر طاغ

اوکنده بر قلعه سکندر صوردی شماس وزیر ددی کیم ای جهان شاهی
بو قلعیه عموق درلر شام مصر سلطاننه تعلقدر ایچنده بر دلاور وردر
آدی شیته سیف یوزنده طورب طوش بکلردلاوردر شاه ایدرخبر
کوندرك کلدکمزدن آکاه اولسون کلسون خدمت قلسون عزت بلسون
خلعت کیسون غزا عشقنه خوش کورلوم ددی شماس وزیر دخی
خاص جاوشن قلعه کوتوال شیتبه کندردی سکندر دخی کنش قفاسنجه
جری وکنجه یوریب طاغ اتاکنه یقین بر میشستان کنارنه قوندی
قوندوغی دم التون خلتلو بر خوشرات صولیودلی اغزندن زخم یب
قان قانه غرق اولب شاهله وزیرلر اوکنه چیقه کلدی سکندره قارشو
کندوی یره صلب بر قاچ یوالنب چکلدی سکلدی بغور طوتب کلدوکی
یکا یوز دوتب الودی صناسن بر مظلوم در کلب ظالمدن شکایت ایدی
شاه وزیرلرله کورب عجبلشب دیندلر کیم بو سکجو کزنه عجب حرکت ایدی
افلاطون حکیم ایدر ای شاه جهان عقل یقیننده شویله در کیم بو زغار
اسنی دشمن اله کورب نبون قلبدر بو ایت اسنه بازدیم قلبدر بوکا
دخی زخم ایرب قجبدر بنزلری کورجك حال دلیله عالی درکاهکه حال

اعلام ایتدی دیب فلاطون دعا قلدی شاه فلاطونه یقین لیب ددی کیم
ای حکیم جون کیم بو سکجو کز برلره داد اسنیو کلدی کرکی بودر کیم بو حالی
تفتیش قلاوز فرصت راست کلورسه بوکا داد ویره وز دیب ذا القرنین روان
یرندن طوروب سیف حمایل قلب باد پا برق سیر بر رخشه سوار اولب
تمش سرور یدی وزیرا لوب اول سك اوزره کلب سوبلندیلر زغر دخی حس
قلب طوروب شاهله سرورلرك اوکنه دوشب یلدی بوکردی سکندر
تمش یدی ارله زغور درپاین سوردی سك کلب بر درختانه کردی ازدنجه
کردیلر سوردلر بر قاچ فرسخ برکتدیلر بر عجب موضعه یتدیلر نیتا چوزیی
سنبز سر بلند اغاجلو ارناسی جا بر چمن آب روان زغار انده ایردوکی دم
چکلیب اوردی سوره وارب اول موضعه کردی اردنجه شاه ذا القرنین قفاسنجه
قیطاس قرطاس ایقاص تهلاس اقراص کردیلر کوردلر اعتصام حکیم قونلنجه
یدی قازه زنکی بر خوب جمال سروری دوتب بر اغاجه صرب یلنجاق قازه
قانه غرق اولب نبون لور زنکیلر درت یکادن اول یکیدی تارشو قیمجیلرله
اورزلر و چوره لرنه دخی یدی سکزلش و باشلر یتور شاه انلری کورجك
نعره اوردی تیغ بران عریان قلدی بو یکادن زنکیلر دخی کوردلر کیم قوب ایرع

بلدکلری سکجوکز بر بلک جهان دست دلاورلر اولکنجه سوره اوره اردی
ایردوکی دم کلب زنکینک یرن طوتدی اندن زنکیلر بغلو کشی قویب قصد
قلدیلر کم درخستان اچنه قجالر فخجه سکندر شاه سوزه وارب سیفله
دبرم چالوب باشن الک باده قلدی برینه قیطاس برینه قرطاس ایردی التسن
دیلیب برین زخملو قلب بغلدیلر اندن یتمش دلاور وارب یدی وزیرلر له اول
اغاجه صارلو سرورا زرم کلدیلر کوردیلر کیم اول سکجوکز دورشب دشیله
اسنک قیدن بندن کسر شاه حکیملر اول سکجوکزک سکلکنده اسینه
محبتن بو وجهله کورب آفرین ایدیلر اندن زنطوم زنطور زبطان رویمه
اتدن ایب ورب اولکیشی اغاجدن چوزب شاه نظرینه کتوردیلر کوردی که
برکدبر سرور دلیم زخم بیب کی ضعیف اولمش قصد قلدیلر کم حالن صورالر
کوردیلر زخمندن قان کتمکله طاقتی طاق اولمش شاه بیوردی انی صردیلر
قاره زنکیی بیله الدیلر چونکه کلب اولدی دلاورلر زخمن صردیلر اول سکجوکزک
دخی بیله قاره زنکی قیدوبندیله اول کون یکجه ایله آرام قلدیلر صباح اردی
و آشکلرسر یرقوردی سکندر انورب اروا اولدی اندن شاه بیوردی اول یکیدله
زنکیی کتوردیلر خبرلشدیجه شوماس وزیرک قلعیه کیدن چاوشی کلدی باش

اوردی

اوردی ددی کیم قلعه عمیق کوتوالی خلوت شکارده کتمش قلعه سنه وارمامش
بغور فلاطون اول یکیده صوردی کیم ای سرور راست سویله نه کشی سن سنکا
بو حال نه سببدن واقع اولدی دیب قولاق اولدی بغور اول یکیت دخی
اوکلبن کندوی جمع قلدی کوردی بر قوم اجنده طورر کیم هر بری آهرمان
قهرمان سطوت ضحاک فریدون فطنت کندوی خوش طوتب اورزنه اولن حیف
حالنی صوردلر ددی کیم ای حکیم بن بنده نک آدی شیره در مصر سلطاننه تابعم
اوش یقین یرده بر معتبر قلعه وار درادی عمق انوک کوتوالیم یدی سکز
آتیه و بوزنکیلر بنوم دشمانلرم در اوش دریا کنارنده قاره طاشدن یاپلمش
بر صعب قلعه لری وار در برالولری یمان خلولری وار الک یوز قوق قاره زنکی
رفیقلری وار کاه دریا یوزنده کملر له حراملق قلورلر کاه قوودن بنی غافل
بتوزکن یدی زنکی کلب اولشم اورب دوتدیلر عالی حضرتک کلب دردی
درمان زخمه مرهم اردک دیب شاهه دعا ایدی حکیم ددی کیم ای کوتوال عمق
بوزنکلرک سکله دشمنلقلرنه سبب نه در شیره ددی کیم ای شاه بن بنده نوک
بر کوزل قزم وار بوزنکیلر سروری غیال اشتمکله قزومی سوش دلدی حرامیه
قبز ورمک لایق کورمدم مروت بلمدم بو سببدن دشمن اولدیلر دایمون

کلدیلر بنمله دلیم جنک وجدال قلدیلر بودمده دخی ینه اغاجه ضرب دکدکلری
بویدی کمدرزی قلعه‌دن کتی وکرونه سنی الوب عیال زنکیه کدارز دیب
بکا احداد ادرلردی دیب ینه یونا اورب طورب دیدی کیم ای حکیم کستاخی
اولمسون سیزلر دخی کملرسز کیم بنم اچون بو محنتلری اتدوکز افلاطون دخی
سکندری کوسترب دیدی کیم ای کوتوال بو سرور روم سلطانی اسکندر
ذا القرنین در داراب شاهی صیدی ارذنجه کیده یوردی کیم ورب یدی کشور
شاهلغنک تاج وتختن داراب بن بهمندن الانشیه بو خبری اشدب سوره
کلب سکندر شاه سریری اوکنده یوزین یره سورب دلیم درلو دعالر قلب
طورب ینه دیدی کیم ای حکیم بن بنده حالنه نه وجهله مطلع اولدوکز کیم
کلوب بنی انجیلین صعب تر موضعده بلدوکز حکیم دیدی کیم بو موضعه شاه
حضرتلری تشریف اولدوغی وقت بو سنک سکجوکزک زخمناک سوره کلوب
سنوک وقتولکی کندو حالنجه بیزلره اعلام اتدی فراستله بلب بوکا اوینب
بوقولاغز اولب سکندر شاهی سرورقکا التدی شنبه سکجوکزدن بو ایلوکی
کورب سکندر اوکنده اول سکجوکزی الوب انسانلین یوزنا یاغنه سورب
دیدی کیم ای قطمیر سنده کوردکم ایلوکی دکمنه انسانده کورمدم صاحبنا کل ابدز

اشبو

اشبو اتلرده دخی شیلا که وار — بر عجایب خاصیت وار دری یار
ار انلدن بیسه بر لقمه بری — یوز ییل کوزلر یوررر اول ایتاری
نان ونمک بلمین اردن یقین — بر وفالو ایجوکز بلک ای امین
دستوکا دوست دشمن اولور — بولک دمنده اسنه یردم قلور
ایت وفالوسی وفاسزدن بکون — بیک کره یکدورر ای ذوفنون
آدمیلقدن عبارت اشبو دم — ایلک ولطف ووفادر بیش وکم
اولمیجق آدمی صورتلو بیر — ایت سرتلو کمسه‌در عوعاو کیر
انده ایلوک وفا بولونجق — اسنه اندن یاردم قیلیجق
ایتک ایتی بر کشی دورر دخی — چونکه سا کا یردی داکرانجی
اتدم سوزجونخ طورسون انی قویالم — دکله اسکندر سوزندن دیالم
کل بروسنده ایغه ای صفا — دی صلاوت وبر نجان مصطفا

نثر استاد قولنجه ذا القرنین شاه نظر اتدی قلعه عمیق کوتوالی شبنه
اول سکجوکزن تحسین لیب باش اورب شاهدن اجازت قلعه‌سنه کیدی
سکندر انده ارام اتدی شبنه دخی قلعه‌یه یتدی کندو ویه اولن حالی قوفمنه
خبر وردی اندن خزینه اچوب مال وکنج چقارب سکندر شاهچون نظر تقلر

یراق قلدی اندن حکیم قولنجه بر دلاور عمر نوجوان اغلی واردی آدی
یغران سازو سلب برله طونتدی اندن اول محبوب زمان قیزن لعل و
یاقوته غرق قلوب هودج برله جهزی تجملات برله الوب سورب قلعه‌دن
سکندرشاهه کلدی طرتقلرن چکب اردنجه اغلیله قیزن عرض ایدی
دیدی کم ای شاه جهان عالی حضرتکدن دلك بودر کم عمم حاصلی
اغلومی قللوغه قبول قلوب قزومی سرورلردن برلایقنه حلال لغه ویراسن
بن بنده‌ه دخی بو حالیله خوش کوراسن دیب شیه باش اوردی سکندر
اول دلاورك همتن کتب دیدی کیم ای دلاور اغلوکی یولداشلغه قبول
قلدق ویلی دولته لایق بودر کیم ملکلر قانونجه قزوکی هر قیس
سروری کنورسك سن ویراسن ارکانجه قالین الاسن شیه بوسوزت
اشدوب ینه باش اورب دیدی کم ای شاه جهان هرنه حکم کم قلاسن جان و
باش ازره عالی حضرتوك بیورسن بن بنده قیزم اول دلاوره ویرایم
قالین الایم سکندرشاه دخی شوماس وزیر قرنداش شهلاسن کستروب
دیدی کم ای شیه عمقی سرورلرده املرن الوخوش خلو یوزی سلو دلاور دریم
یم دیار کونه سینور داشدر دیدی شیه فرمان بردم دیب طوردی شهلاسی

دخی شاهدن دهشت ایدب یوزلسوردی اندن شوماس الوکلوب
دیدی کم ای شیه شاه دولتنده مال و کنجم طوارو روزم چوخدر قزکا
قالین دله ویریم شیه عمقی دیدی کم ای وزیر خاص قزوم قالن غیال زنکی
قلعه سن الی ویردی دی شوماس بو سوزی اشدوب سکندرشاه یوزنه بقب
طوردی سکندر دخی تبسم قلوب دیدی کم ای شیه عمقی شوماس عزیزچون
سنك محبتك اجون اول قلعه ازره وراوم جنك قلاوم غیرت حمیت
برلودن عنایت اللهدن دیب سکندر بیردی بیتمش بیدی بیك ادن
اونالتی بیك آهن پوش اراردیلر شیه عمقی اوغلی یغران قلاوز قلدیلر
اول کرفتار زنکی بله الوب باقی لشکری بنی اصفر ملکی کوس کوله
اضمرلیب کتدیلر بجد یورتدیلر اول کون کیجسیله سورب قلعه‌ا وسنجه
یتدیلر جین بحرایدی کمین دندیلر استاد قولنجه زنکیلر شبی دتدقلری
دم بر زنکی الولری غیا له مشتجی کندر مشلر یدی کلب ارب شیه دوتلدغن
اشدوب شادو خرم اولب صباحه دك یدی اجدی صباح اتن و یولداشلری
برله قلعه‌دن چقب قارشو یوردلر کیم شیهی دوتنلرم عزت ایدم انجا کم
راست کمین یرنه دوشا بردلر اسکندر کاشفلری کورب شاهه

اعلام قلدیلر شاهله سرورلر دخی اتفاق قلب کمین اچوب اون الی بیك
آهن پوش ار عزیوا دب چقب الی یولندن الی بیك ارله قیطاس قرطاس
برله عتاله سوردی اون بیك اریله سکندر شاه قلعه‌یه سوزدیلر
غیاث زنکی دخی فلك نکبتندن روزکار شدتندن دشمن هجومندن
غافل دشمنه اله کردی دیو شادمان کیدرکن اکسوز غلوا اشندی
بخدی کوردی کم اون الی بیك بولادپوش ار درسو سیف عریان قلب
ات سورب قلعه‌سنه یونشدی کیدر روان کرودندی دندوکی دم الی
بیك کزیده مبارز قیطاس یونانی برله ایرب غیاث زنکی‌نك اوکن الدیلر
غیاث دخی کوردی کم جمله چری اوکنجه برقرا انلو قهرمان فاتل صلابتلو
بر پهلوان قولنده تیغ بران سوزه ایردی تیغ اوردی قادۀ بر کرز کران
باش ارزه صلب ات قیطاسه مقابل سوردی ایردی تا کم کرزله قیطاس
اوره کرم سورب قیطاس زنکینك قولتوغی التنه کرب سیفله چریدی
قولن قولتغندن کسب کرزله برم صالدی زنکی یقلدی قلن رفیقلرن
دخی سکندر سرورلری ارشب قوشب شویله قردلر کم بری قلمدی بغور
قیطاس غیاث زنکی باشن کسب سکودلنه صنجب سکندر شاهه بویکادن

شاه

شاه ذا القرنین دخی یل یکرشلو رخشلرله سوره قلعه قاپوسنه ایردیلر
زنکیلر قاپوی بغلیب برجه چقب طاش اورنجه ذا القرنین علیه السلام
سرورلرله اوشه قلعه بابن الوب کرب نه قدر زنکی وار ایسه قردیلر حصاری
فتح ادب سکندر آتدن اینب قاپوده اوتوردی قیطاس یونانی دخی
غیاث زنکی باشن کتوردی سکودلندن شاهك اتی اياغنه صلب دیدی کیم
یا ذا القرنین جهان همیشه دشمنلرك باشی کسلب اتوك اياغنه صلنسون
لشکرك ناصر منصور اولسون دیب دعا قلدی سکندر دخی قیطاس
تحسین لیب دیدی کم ای قیطاس یوری قلعده نه قدر ارکك زنکی وار ایسه
قردر دشیسن اسیر سوردیر قیطاس دخی لشکرله قلعه‌یه کرب
ارکاکن قرب دیشی‌سن سورب قلعه اچن یغما قلب شاهه کلدیلر حکیم
قولنجه قیطاس یونانی قلعه‌دن بر زنکی بچه‌سی الوب کلب شاهه عرض
قلدی کوردی شاه کم یکرمی ارش قد برقرا زنکی اوغلی هنوز نوجوان شاه
دیدی کم ای سرور یونان بو کیمدر قیطاس دیدی کم غیاث زنکی اوغلی
اغلالدر سلطونه قیمدم خرجه سرمکا دیب بنه باش اوردی اندن شاه
دیدی کم ای حکیملر بو زنکی بچه‌سی بیدلم تا کم بخت و سعادتنه لایق و لا افلاطون

حکیم ذل اجوب دیدی کم ای شاه هفت کشور بو زنکی قرالردن دکلمه کز خیر
کلمز قانون نامه ده اهل حکمت حکیملردن خبر بودرکم بو سیاهلرکم واردر
تجنکم قرینلری اجا بلابدا اغورلو ایسه کوکلدر قرینلری طوبجق کیمک
کرکسه اهلنه خاینلق قلسه لرکرکدر غضبلری غالب اولیجق کمک دلرلرسه
قاننه قیز کمسیا آل ارکوز میجک کندو کندولری دبا الرموی موزه زیان السون دیو

نظم یا سکندر بو قرالارك یقین	سیرتی بودر بولارك کی سقین
بوز بللو دوستلغنی هیچ ادر	بر بهلجه نسنه دن بوزر کیدر
اکو یلك و اغورلو شیلا که وار	بونلرك جبلی در ای شهریار
بو صفتلو کمسه دن ساقینه لر	احتیاطی طوق اولب طاقینه لر
بویله دیو بن فلاطون حکیم	خاموش اولدی شاه اولکنده ای ندیم

نثر برطوس حکیم قولنجه افلاطون زنکی بچه حقنده شویله دیمک بغور
سقراط شاد دیدیکیم ای سکندر جهان انفال آدمده خبر شویله درکیم
بر کشی غایت مفلس اولسه شویله کیم بر فلوسه محتاج بولنجه کیدرکن
بر کیسه فزیل التون بولسه کیسه اغزی قرا ایپله بغلو اولورسه اول
التونی المق بو قدر اهل عقله کیسه اغزندغی سیاه ریسمان شومنلغه اشارتدر نظم

قال اهلی اجوم داخی ای امین	بو سیاهلو نسنه داکلدر یقین
کمسه بونلری کوربخو بنز دمز	آت اشك کورسه دیمین بمیز
یوزلرین نوردن هیچ یوق نشان	کزلری داخی صناسن سنك فشان
طاشلری تك اچلرینه قاره در	حق بولاری قهریچون یاره در
بیله دیوب اول حکیملر طوندر دل	شاه قاتنده اول زمان ای مستدیل

نثر بالوس حکیم قولنجه سقراط شاد زنکی بچه حقنده شویله دیمک
آندن بقراط حاذیق دیل اجب دیدی کیم یا ذا القرنین زمین جهان سراینده
بو جمله قرالرکم واردر قابیل اغلنلری در قابیل حق تعالی حکمن دیمیوب
آتسنه دشمن اولوب هابیلکین قرنداشن دیه لیب دردنیا نظم

بویله الیجق بو قرالر شهریار	قابلی در قاموسی شویله که وار
مذهب و دین و دیانت خلق و خو	قاره لرده یوخدر اصلیله بو
کبر و کین در بونلرك آینلری	خشم و بغضله حسد در دینلری
بونلرك صدق و صفاسی یوخدر	کمسیه مهر و وفاسی یوخدر
بویله دیوب اول حکیمده ای امین	خاموش اولدی شاه قاتنده یقین

نثر ابروس حکیم قولنجه بقراط حاذق زنکی بچه حقنده شویله دیمک

آندن رسطالیس خاص دیدی کم یا ذا القرنین جهان حکیملری هر نه کیم دیدیلر ١
حکمت موجبنجه جملسی دولته سعادته لایق سوزلردر بن بنده نک دخی
واستمه بودر کم بودم زنگی بچه نک عمرن بیله ویرمیاوز بونی آزاد قلب
خدمته قبول قلالم تربیت ادالم اولا کم بونجه اهل حکمت اجتماعی اچنده
طورمغله اهل صفادن سوز انماغله طبیعتندنکی دیولکی کیدب انسان خوین طوتا
یا ذا القرنین وارلردن تربیته قابل دوشنلری غایت فنون ذو فنون وجود اولسا
کرکدر لقمان حکیم لین رحمة الله علیه یا ذا القرنین نظم

اتفاقی شویله در جمله حکیم	صبره سیمایدی لقمان حکیم
تربیتله قابل اولدی حکمته	خلق اچنده کوربنجه اردی عزته
تربیت کیمیا مثالدر ای امیر	آلتون اولور آکا ایررسه بقیر
بز دخی بو زنگی شویله که وار	سقلیالوم تربیتله شهریار
اولر کم لقمان کبی اوله بو دخی	تربیتله حاصل اوله ای سخی
بویله دیدی رسطالیس اول زمان	خاموش اولدی شاه قاتنده همان

نثر استاد قوللنجه رسطالیس خاص زنگی بچه حقنده شویله دیجك
سکندر اول حکیم سوزین قبول قلب عیال زنگی اوغلی اغلانی آزاد قلب

قیطاس یونانیه صمرلدی تا کم خدمت تربیت قله اندن سکندرشاه شیبه عمقی الرو
قغرب دیدی کیم ای سرور قزوکا قالین قلعه سنجی دیلمشدك آل نه کرکسه قیل
دیب زنگی قلعه سن صمرلدی شیبه دخی باش اوروب دیدی کم یا ذا القرنین جهان
عهد شویله قلمشم که بو قلعه آلومه کرسه بخم دولتکده الله کوردی اجازتکله بخم من
سکندر دخی اجازت ویردی شیبه دخی اول قلعه یه کیردی اندن کوچب کجب بر
کلب شیبه قلعه سنده قلب اغلی بغران بیله الوب کیدیلر کلب شهر غنطاقیه ایردیلر
کی معتبر شهر کوردیلر برج و بارو اچنده بر قاج طاغی حولیسنه المش استاد ایدر
اول زمان شهر غنطاقیه ده مصر سلطانی غزال بن عامله تابع بر سرور ملك ایدی
آدی مرقاب ایدی سکندرشاه خبرن ایشدب قرشو کلب عزت قلب الوب شاهی
شهره کلب عاصی سوینك کنارنه قوندیردی دایم نعمت نزول کتوروب خدمته
طوردی سکندرشاه دخی بیب اچب مرقابه خوش کوروب خلعتلدی اندن دیدی کیم
ای مرقاب بونجه زماندنبرو بو شهر قدیمیدن سن بونده کوراجك عجایب غرایب
نه واردر مرقاب ادبله باش اوروب دیل اچب دیدی کم ای شاه جهان بو شهرده
برالو غاره یعنی مغاره واردر قنجه کمسه اچنه کیرسه کرم مغاره دن بر اژدرها
پیدا اولب اغزندن اود بجارد هر نه کیم طوقنرسه یقار بو حال بیز بنده لرك غایت

عجب گلور شاه حضرتی دخی انی بر نظر گورمک اوزره مرقاب دعا
قلدی شاه بو سوزی مرقابدن اشدب بیردی آت چکلدی یلدوردی سلاطین
سرورلر میر و مهترلر جمله بله سوار اولدیلر شاه دیدی کم ای مرقاب
بشله ورا لوم اول اژدها لو غاری گوره لوم مرقاب دخی قولاغوز اولب
گندیلر شهرده گلب قاپوسندن گوردیکی معنبر معظم شهر گوردب تفرج ایلیو
اول غاره یتیدیلر قاپوسنه قارشو صف بغلیب طوردیلر بر غاره گوردیلر
قیادن یونمه کبی او قاپوسیه وارشویله اچق طورر شاه سرورلره اشارت
قلدی گوروک اول اژدها دیدکلرین گورک ولی احتیاط ایله گیرک اندن
سرورلردن قرداح مصری ایتدن اندی بر سکو قولنه الوب قلقان
سینه سنه صلوب مغاره بابندن گردی مغاره ایچنی کی تاریک گوردی
گوزن اکدب بدی قدم وردی انی گوردی کم قارشوسندن بر اژدها
غژغوب طورب بو کلب قدن درت کم قلب اغزندن قرداحه قارشو اود
سجدی و نم الوب قرداح مغاره دن چقب کلب باش اوردی دیدی کم ای
ذا القرنین جهان غاردن بر اژدها پیدا اولدی غژغوددی بکا قارشو اود
سجدی جگرم اول عدو هیبتنه دوکدی دندم زیرا کیم عمرم اجم انجلین

جانور

جانور هنوز گوردکم یوخدر دیب طوردی اندن رومک پهلوانی زمانک
داستانی یعنی قیطاس یونانی رخشدن انب صغنب سرندی آهن سپر سینه یه
صلب بولاد سکو قولنه الوب حق تعالی یه صغنب مغاره قاپوسندن
بسم الله دیب گردی یدی آدم یوریدی قرشوسندن بر اژدها غژغوطردی
دنلدی بکلدی کمند کبی باشدن مغاره لین اغز اچدی قیطاسه قارشو اود
سجدی قیطاس دخی الرو واردی اود دخی چوق سجدی ایرب شرر اول نروری
یقا یردی نه قدر کیم قیطاس غیرت و حمیت قلوب واردی اژدهادن اود
دخی زیاده سجلدی شویله کیم قیطاسک گوزی یولن گورمز اولدی بیله بالحق
اول دلاور یوخ یره هلاک اولمیه دیو احتیاط قلب غیرت جاهلیته قیوب
روان دوندی غاردن چقب کلب باش اورب سکندره گوردکن خبر وردی
بعور سکندر دیدی کیم ای حکیملر بو نه عجب حالدر کیم بر اژدها اغزندن اود
سچه بو اژدها اولسه واقع اغزندن نه سچیدی اندن رسطالیس دیدی کیم
ای خدیو راست بیورسن یقین شویله در کیم بو اژدها دیدکلری طلسم در
ور نیله حرکته گلیجک دیلین گورنز اندن افلاطون دیدی کیم یا ذا القرنین
بن بنده دخی بو اژدها دیدکلرین گوره یم نیه بکزر دیب افلاطون قفا سنجه

قیطاس مغاره‌ده قاپوسنه کلب قیطاس طوروب افلاطون کوروب یدی قدم واردی
اوکندن اژدرها طوروب غرغروب اوده تنجدی ایروب افلاطون لباسن
یرین تجدی بغور حکیم طوروب اژدرهادن یکا نجدی کی قورخنج شکل کوردی
نتادرت بنجه یره اوروب قدن بیش کز قلب کمبدلین اشدن مغاره
بابلین اغزاجوب هر دشی بر تیغ خنجرلین دکلب شمس شعلسی طوق
صاروجام مثال کوزلری برق اورش کندویه قرشو هجوم برله طوردی
عمودلین قیروغی برله قرشو کندو کندوی اورر کورلدودن مغاره
ایچی کورلنکملر فلاطون دخی دنتدی غاردن حقب کلب دیدی کم یا ذا القرنین
جهان بوغازلجندکی کرچه اژدرها شکلیدر غایت قورخنج شکلدر ولی
جانلو جانور دکلدر جنبشی شاه آیدر بنداخی کوریم روان اندن ایندی
شاه زمان عزنجون جمله سلاطین سروزلر میر ومهترلر اتدن ایندیلر
انجاکم شاه ذا القرنین علیه السلام مغاره‌نک قاپوسنه کلدی قصد
قلدی کم کیره انی کوردی کم مغاره ایچندن بر محتشم پیر صالح چیقه
کلدی شاهله وزیرلر کوروب طوردیلر اندن اول پیر کلب عزتله سکندره
سلام وردی الدیلر فدلر خمیده قلدیلر بغور سلامدن صکره پیر دیدی کم

مرحبا

مرحبا یا ذا القرنین زمان شاه کلدک شادی کنزدک مبارک قدمکله ملکی
مشرف قلدک دیب طوردی اندن سکندر دخی دیدی کیم ای پیر محتشم کمسن
هم نیچه مدتدن بلدک کم ذا القرنینم پیر باشن اوروب بویوردی کم ای جوان بخت
بن بنده بو غارده نکاه اسیم بو مغاره غایت کورملو مقامدر دلیم پیغامبرلر
بوک اچنده طوغمدر دلیم صاحب ولایتلر بو نی مکان دوتبا اوروبدر
بنداخی بیک یتمش یلدر کم بو غارده اولورم طاقتیجه حق تعالی‌یه طاعت
قلورمن جانم مرادنجه رزق بلورمن ولی یا ذا القرنین جهان بوغازی اچنده
بر طلسم اژدرهاسی واردر اندن غایت انجنشیم اول انجمکله حق تعالی
حضرتنه دایم نالش قلورم کم الهی نیجه بو اژدرها زحمتندن قورتر یا ذا القرنین
نالش قلدوغمجه حضرتدن خطاب کلور کم یا عبدی اسکندر ذا القرنین
کلسن بو طلسمی اول بوزسن بونده نصیبی واردر السن دیب پیر طوردی شاه
دیدی کم ای پیر بو طلسمی بو غارده نیجون دزمشلردر پیر ایدر بو شهری یاپن
یازر نجله جمع اتدوکی کنجی بو مغاره‌یه جمع قلمش قاپوسنه بو طلسمی دزمش
کمسنه کیروب المسون دیوب طوردی شاهله حکیملر دیدیلر کم عقلی درهر
نه کم یا لو کنج اولا اندنها ا کسلک دکل اما بو پیر یا لدو کندن

نشان چقرسه کورسوز اعتماد ادب بو طلسم اژدهاسن بوزمغه جهد قلردی
دیدیلر سکندره دخی حکیملر سوزن بیره دیدی نتا ای پیر بو غاره اچند
مال و کنجنه الك ایرسه نشان کتور کورسنکز دورشب بو طلسمی ازرکن
ایرسونلر بیز دخی روان مغاره اچنه کیروب کندی ینه روان چقب ال
الیله قزل التون آغ انجو لعل و یاقوت بکمدن قارشو سجدی شاه
وزیرلر کوروب الله الوب عجلشدیلر اندن بیر دیدی کم یا ذا القرنین شـ
منت خالقه کم سنی کندردی کلدك دردهٔ درمان زخمه مرهم ایردك
طورسن کل بو طلسمی بوز نصیبك آل کیت بو زحمتدن بزلری انا
سکندره دیدی کم ای پیر محتشم اهل حکمت وزیرلرم وار دردانشلم بو
بوزمق تدبیرن قلالم تا کم ازهلاك قلدرمیا وزیر تبسم قلب دید
یا ذا القرنین حق تعالی نوك پیغامبریسن قورقمه اوشمه بو طلسمدن س
شررسنی تخمز زیرا کم بو طلسم مال و کنجی سکا نصیب اولبدر کل بر
الوکی اول طلسم اژدهاسنك النده اوزهمان باطل الور سکندر د
قلدی کزو ورا رسطالیس حکیم قومدی دیدی کم یا ذا القرنین جهان ن

اشبو پیرك سوزلری شیله کم وار | خوش کلمادی بکا ای

عقله یقین سوزدکل سیلادکی | حالی مشکلدر بیان ایلادوکی
بو که اینان غاره کرمه سقین | بو کیشی بلمیجه سن یقین
کی شکل کیشیه بکزر بو ار | صورتنده شیله کورینر اثر
برقلیله اژدهاینسه کرك | رستمه بیشر و اولب کیتسا کرك
سیلدالوم بونی تفتیش ایدلوم | علم و حکمت بیلرنجه بیدلوم
کورهلم نه کیشی در بو شکل بیر | ایچ ویطاشن آریالوم بیر بیر
خالص و مخلص اولرسه اویاوز | دیدوکن اندن قلاغه قویاوز
بونیله دیدی رسطالیس اول زمان | شاه سکندره اودم ای جان

نثر استاد قولنجه رسطالیس خاص شونیله دیب قصد قلدی کم بیر سوان
صورمه انی کوردیلر کم حق تعالی امریله برطرفدن بر قیا یارلدی قیا اچندن
عرب شکل بر محتشم شخص چقدی تیشل کمش یاشل صارنمش بر قولنده بیر
یاشل حربه برالنده بر سیاه کمند انی کوروب قیا یارلدوغنه شاه برله حکیملر
وهم الدیلر اندن اول وجه الوب ایلروکلب سلام قلب دیدی کیم یا ذا القرنین
بو مردود محروم شیطان سوزنه نیچون اویارسن بو دیلك اغواسن جان
سمعنه قویارسن غاره حق امرسز کرمه بحسه هلاك اولرسن حق اذنیله

بن بنده اول رجیم رغمنه اول اژدرهای بو غاره دن چیقاریم دیب عرب شکل
غاره یه یوریبوردی بر حقیر مجیل کیتدی عرب مغاره یه کروب بیه چقدی
بیتا کوردلر کیم اول عرب الیده کی کمندی اول اژدرها بوینینه طاقب سوریبو
طشره چیقردی شویله کم اژدرها هیبتندن سرورلو مغاره قاپوسندن
قجدیلر بعوزرا اول عرب اژدرها غز عرب اغزندن اود یخرکن کیدوی اژدرهانک
اغزینه اتدی بیه قیروغندن چقیبی چقدوغی دم جاغردی دیدی کیم یا سکندر
زمان حق تعالی سن قولنه دلیم مال و کنج کن لدبدن غاره کیر قسمتک آل دیب
غیب اولب کیتدی سکندر شاهی شاد و خرم ایتدی عرب غیب اولیحق شاهله
سرورلر دخی الرووارب کوردیلر اول غز عرب اغزندن اود یخن اژدرها
بقردن دوزلمش شویله یاتور شاه وزیرلرله انی کوروب حیران اولب بر زمان
طوردیلر اندن سکندر ایدر ای حکیملر بو نه عجب حالدر ارسطالیس حکیم
دیدی کیم ای شاه جهان اول مغاره ایسیم دین بیر شکل شیطان رجیم ایدی علیه اللعنه
کلدی قصد قلدی کم اغوا برله حضرتوکی الوب غاره یه کروب طلسم اژدرهاسندن
آلدار کوره شکر منت خالقه کم اول دلیلک اغواسی راست کلمدی و بر دخی
قیا یارلب قیادن چقن عرب شکل خضر پیغامبردی علیه السلام حق اذنیله

کلدی بو طلسمانی فتح ایتدی کتدی ولی یا ذا القرنین فراستله شویله دور
قیاس کم بو غارده مال و کنج واردر انکون بو یجلین طلسمه زحمت چکب دررلو
بعو سکندر بیوردی سهیل سرخسی طاریم بلچی سیف عدنی اقواس قاهری
و زداح مصری قارون ونتبنی مشعله لر یخب اول مغاره یه کروب خیلی یوریب
قعرینه واردیلر بی حد مال و کنج کوردیلر کیمسی طوروب کیمسی چقب کوزدکلرن
سکندر شاهه اعلام قلدیلر بعو سکندر دخی مقرب وزیرلرله بکلر بکلر
سرورسرکیانلرله دلیم فنوس فنارلر یخب غاره یه کروب کلب اول مال و کنجی
کوردلر بیتا برطوس یونانی قولیجه قزل التوندن ات نعللری دوزمشلر یغین
یغین شویله طوریغین لرن صیدیلر اوخ یوزا التمش یغن هر یغنی صیدلر بیلک
بر کیم ات نعلی ولی شویله نعللر کیم هر بری دمور ساجلین کیم بر بر نر
برکمش مسمارله میخلو اما اوزرینه دلیم روزکارلر کچمش شاهله سلاطین
سرورلر اولدکلو جو خلق قزیل التون نعلی کوروب عجبلشب باش صلشدیلر
اندنا اول نعللر یغنلرنک راستا ورتا سنده بر مرمر دیرک دکلو طوررا فلاطون
یقین وردی عمودده اثوزالی سطر یازو کردیلر قازلو شمع شعلسنه قارشو
نظر قلب اولخط نه دیلجه الدوغن بلب اخوبت بیان ایتدی نه دیدی

بویله دیدی یازن اول خطی زمان   کای جهان بانم دین صاحب قران

مدتیله اشبو شهره ایرجك   فتح ادب طلسمی مالن کورجك

عزم اولمه تاج و تخت و جاهه سن   تا که صوکره دشمیاسن چاهه سن

بن که فیلطاقیدم آدم بلکلو   دورم اچره یوغذی بندن الو

عالمی جمله بنوم صنمیشدم   بربیش اون کون عمرم اینمیشدم

یبدم اشبو شهری قرق یلده تمام   آدنی عنطاقیه قودم بنام

اوج یوز التمش یاب قودردم بکا   تختگاه اندم بو شهری بن بکا

بیش یوز اون اوج یل الجنده شیله بل   اشبو شهره حکم قلدم ای وبیل

شیله طلمیشدی بو شهرك اچی   کم بلورمازیدی هیچ اولو کچی

غزه اولدم اکسوزن بن دولته   جمع قلدم لشکروی بن فتا

اوج یوز التمش بیك جری جمع ایلدم   آخرنده فکروی کورنیلدم

اوج یوز التمش بیك کیم ای شهریار   قیزل التون نعل دزدردم که وار

تا که جمله لشکرم ای بیش بین   آتنه التون نعل اوره یقین

لشکروی اشبو وجهه دوزدم   عزم ادب راست مکیه کیدردم

واروب اندم کعبه یخم فتا   اول اوی کیم یبدی ابرهیم اتا

اول اولك جمله طشینی کاتوردم   آلوبن عنطاقیه کاتوردم

اول طشیله بن دخی شیله که وار   بوندم بر کعبه یبم ای شهریار

یعنی کم مکیه هیچ کمسا دخی   کعبه واردر دیو وارمایه دخی

پس بعوز عنطاقیه کاله لر   بونده غی کعبه طواف قیله لر

اشبو کج فکری چو قلدم بن دلو   دکله امدی نایه اردم ای الو

وقتمك خود آخری اولمیش امش   عمرمك تمامنسی طلمیش امش

کلدی بردخت اندی وقتومی اجل   بیله واردی قلدو غم طول امل

بو اجلدن کمسه قوتلادی هیچ   نوختنه اکور قمز کرا یو وابکج

بویله دیمش شاه عیطاقی فلان   اول درکلاکی بزوه همچنان

شویله شرح ایلادی افلاطون دخی   اول زمان اسکندره اندن اخی

نیك سندخی ادیمه ای صفا   و بر صلوات شاد اولسون مصطفی

نثر استاد قولنجه افلاطون اولدرکلاکی یازودن بو بیانی ادجك شاهله سلاطین سرورلر اشدب بلدیلر کم اول نعللری عنطاق شاهی نیچون دزادرمش بعوز شاه حکم قلدی اول التون نعللری جمله غاردن چقردیلر لشکره کتوردیلر اندن شاه اول درین نعللك یتمش بدی یکن یتمش بدی بیك سپاهیه

ویرب هر بر سلاطین سرورلره اولشدرب باقی سن قرق قطار دوا بیوك
دوتب مهیا قلدی بغور اسکندر شاه وزیرلرینه دیدی کم ای حکیملر عنطاق
شاه بو التون نعللری شول ایچون دزدرمش کم نجومت لشکر نولت اتنه
ادصا ایچون التون نعل نعللیب ورب شهر مکیه خراب ایدن عنطاق بو مرادنه
ارمدی حق تعالی مکه خراب اولمقلغنه لایق کورمدی بو مال بزلره نصیب
اولدی واجب بودر بو مالی مکیه کوندره‌م ابرهیم خلیل عشقنه آل
ابرهیم مکه مجاورلرینه اولشدره دیب همت قلدی ساوی قونلنجه جمله سلاطین
سرورلر میر و مبارز مهترلر وزیرلر سکندر شاهك همتن تحسین کیب
کوکلدن خوش دعا قلدیلر اندن فلاطون حکیم دیدی کم یا ذا القرنین جهان خوش
کرکی کبن همت قلدك زیرا کم ظالم شاهلردن دایمون جهان خلقنه ایرشن
ظلم و المدر عادل عامیل شاهلرن خلق جهانه ایتی لطف و احسان و عدلدر
داد مظلوم ایچون ظالمه استاددر دیب دعا قلدی بغور سکندر شاه وزیرلرندن
شومایل سرورلردن ازدین توخین برله اول مالی مکیه کوندردی کندی
سکندر اولنجه دخی شهر عنطا قیده یاتدی یارنه سی مرقاب دخی براق
قلب اغلن یرنده قوبب سکندر شاه بله قوشندی شاهلر دخی اول سروری

غایت خوش کوروب الوب کتدیلر مرج طابقده داود پیغامبر قبرنه
یتدیلر کلب یتمش یدی بیك ارقری چون الوب قوبب سکندر شاه
یساق قلدی داود شریعتن دوتسلرا اوج کون اروج دوتب دردنجی کون
عید ایدب کلب شاهله سلاطین سرورلر میر و مبارز مهترلر قبر
داودی زیارت ایدیلر قربانلر قلدیلر شاهله وزیرلری حسابله
بیك دوا اون بیك قیون کچی صغر قربان ایدیلر بر قطار خلیفی قزیل
التون یتیم مسکین مستحق درویشلره صدقه قلدیلر داود سلیمان عزی ایچون نظم مقفا

هرانکه عزت اده مرسله رسوله نکون — خداده اول کشینك عزتن ازدرا فزون
بولر کثردی خبر قوللره الاهندن — بولور اخر اخوتن دلنده کافله نون
بولر دکلمسه ار بلمز یدی الهی — قلوردی بلمدن انکندوکندوی یغبون
رسوله عزت ایدنه اولن لااله یقین — اولکه ایتمدی محروم و مردود و محزون
بوقامو علم حقایق بو جمله توحید خاص — رسول دلنده بلندی بو لفظکن فیکون
حکیمه ایتمدی عزت رسول دمادی اکا — انوکیچون یرم کجدی اولنجه قارون
خدانك الجسدر جمله انبیاء رسول — بولارا اویمن الله عاق و عاصی و ملعون
کل امدی جان و کوکلدن رسوله عزت ادب — دتالی سنتنی امتا ولی مقرون

سوَن رسول اولدر کم طریقنه طوردی دوتب شرعینی امّت اولدی آگه بکون
بتر استاد قولنجه اسکندر علیه السلام قبر داودی زیارت قربان ایدب
صدقه ویرب دیدی کیم ای حکیملر داود پیغامبر علیه السلام زماننده خلافت
حکمین نه رسمله قلوردی بجلوی بجسوزینه وجهله بلوردی آندن افلاطون
حکیم دیدی کم یا ذا القرنین داود پیغامبر علیه السلام غایت سطوتلو هیبتلو
کشیدی خشمله هر کیمك یوزینه بخسه زهره سن چاك ادردی حکمنده قرشوسنه
کلن کشی خوفندن یلان سویلیومزدی سوچن کزلیومزدی بجلو بجسوز
بو وجهله بلنوردی وبردخی یا ذا القرنین اوقات داود پیغامبر خلوتنه کرجك
حکومت یرینه بر زنجیر اصمشدی دعوینه کلن داودی محکمه یه بولمیجق اول زنجیره
دعوجی قول صونرلردی قنقسنك دعوسی حق اولسه الی داود زنجیرینه یتشوردی
دوتردی زنجیر بولادمثال شویله اوتردی کم دعوسی یلان کشی و همه صلوردی
آندن دعوسی باطل کشی قول صونسه داود زنجیری یوخ و جکلوردی بلوردی کم
یلان دعوی ادر حد شریعت اورب ادبلردی وبردخی یا ذا القرنین بر کشی آند
اچملو اولسه ینه داود زنجیرینه قول صونردی راستلغله اولسه زنجیر
قولی ارتشردی یلان آند اولسه ایرمزدی دیب فلاطون حکیم دعا قلدی آندن سکندر

بال قیوب

تمال قیوب بیوردی تا کیم داود پیغامبر قبری اوزره دخمه یبالر خلیل وار
خوان یبورنه لر آندن کوچ قلب کیتدی استاد قولنجه اول زمان شهر حلبده مصر
سلطانی غزال بن عاملات قرناشی اوغلی مهنا ملکیدی سکندر شاه خبرین
اشدب شهر حلب اکابرلرین آلوب درلو درلو براقلر قلب سکندر شاهه
قرشو کلب بولشب آندن اتب باشن اورب ورب دست بوس قلدی سکندر دخی
اول ملکی عزت لیب مرصع آلتلو آت بندردی مهنا دخی الوب شامی شهرینه
کلب مقنا سوینك اوزرنه قندردی شهردن سکندر اردوسنه نعمتن فراتو
نیل لبن اختدی اول کون بیبا جوب خوش کجب مهنا شهره کتدی سکندر یتدی
صباح یتدی قاف قلعه سندن کنش طلوع ایدی سکندر طوروب خالقنه عبادت
قلب لباچه کیوب تاج اوروب بارگاهنه کلدی تختنه اوتوردی سلاطین سرورلر
جمع اولب دیوان طوردی مهنا حلبی کلب باش اوروب دعا قلب شامی شهرنه
دعوت قلدی شاه دخی سوار اولب سلاطین لرله شهره کلدیلر کی معتبر مزیتلر
کوردلر کذدلر انجا کیم مهنا دار سعادتینه ایردلر قلعه سنده مقام ابرهیم خلیلی
کوردلر شاهله جمله میر و مهترلر آندن اتب غزنجون یوریوب کلب مقام ابرهیمه
ایردلر کرب یوز سوروب زیارت قلدیلر شاه اول مقامده اوتوروب

بی حساب قیون صغر دوا کتورب ابرهیم خلیل دوستلغنه حلب درویشلرینه
قربان وردیلر ایدی قطار قتر یوکی آلتون کمش اولقده دلو شویله کم خاص و
عام سکندن خوش دعالر قلدی بغور سکندر وزیرلرینه دیدی کم ای حکیملر
بو مقام ابرهیم پیغامبرک نجه مقامی در افلاطون حکیم دیدی کیم یا ذا القرنین
جهان بو شهر ابرهیم پیغامبرک اول سوجلری شهریدی حلب یعنی سوجلر خلیل
رحمان بو مقامده اتوردی طوار دورونی شهرک درت طرفنده یوروردی
هر طرفنده صاغلقلر واردی تا خوضلر دوشرلر ایدی ایدی الوا لواندن اول
خوضلردن یول درب کونکلر دوشیب تا بو مقامده سویرشلر ایدی بو مقام
اوکنده دخی کلن کونکلر اوکنده چشمه و حوضلر واریدی یا ذا القرنین صحرادکی
صاغلقلره حوضنده سودلری صاغب طولدرب کونکلردن یورییب سود سولین
بو مقام اوکنده کی چشمه لره کلب لواللردن حوضلره خاص و عام کلب اولخوان
تلیلدن آلوب کیدردی بایلر یوم دوتب بخشولر قوت ادرلردی یا اسکندر
دوم سدی بر کونکدن کلوردی صغر سودی بردن جاموس سودی بردن
بردن کچی سودی بردن کلوردی دیب فلاطون دعا قلدی اندن
ن انب مهنا دار سعادتنه کلدی مهنا طاش قالوبدن ابچ سرای

Süleymaniye Kütüphanesi
Fatih
4186